

EUROOPAN KESKUSPANKKI

0112006

0212006

0312006

0412006

0512006

0612006

0712006

0812006

0912006

1012006

1112006

1212006

EUROOPAN KESKUSPANKKI

Vuonna 2006
kaikkien EKP:n
julkaisujen
kuva-aiheet on
valittu 5 euron
setelistä.

KUUKAUSIKATSAUS
KESÄKUUN 2006

© Euroopan keskuspankki, 2006

Käyntiosoite

Kaiserstrasse 29
D-60311 Frankfurt am Main
Germany

Postiosoite

Postfach 16 03 19
D-60066 Frankfurt am Main
Germany

Puhelinnumero

+49 69 1344 0

Internet

<http://www.ecb.int>

Faksi

+49 69 1344 6000

Teleksi

411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta ja osaa "Euroalueen talousnäkyviä koskevat EKP:n asiantuntijoiden arviot" lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kuukausikatsausta ei syyskuun 2006 numerosta alkaen enää paineta suomenkielisenä, vaan se julkaistaan sähköisessä muodossa neljännesvuosittain EKP:n ja SP:n verkkosivuilla. Suomen Pankin verkkosivuilla on avattu uusi maksuton palvelu, jonka kautta voi tilata sähköisiä julkaisuja Suomen Pankista. Tilaaja saa sähköpostiinsa tiedon tilaamastaan julkaisusta heti sen ilmestyttyä. Julkaisuja voi tilata osoitteessa www.bof.fi/Tilaukset/. Mikäli tietojen rekisteröimisessä ilmaantuu ongelmia, voi ottaa yhteyttä osoitteeseen publications@bof.fi. Englanninkielisen Kuukausikatsauksen tilaukset tulee lähettää EKP:hen.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 7.6.2006 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1561-0322 (painettu julkaisu)

ISSN 1725-3020 (verkkajulkaisu)

SISÄLLYS

PÄÄKIRJOITUS	5
RAHA- JA REAALITALOUDEN KEHITYS	9
Talouskehitys euroalueen ulkopuolella	9
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	17
Hinnat ja kustannukset	53
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	61
Julkisen talouden kehitys	70
Euroalueen talousnäkyviä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot	75
Valuuttakurssit ja maksutase	79
Kehikot:	
1. Talusalueiden painojen vaikutus maailmantalouden kasvun mittaamisessa	13
2. Rahataloudellisista indikaattoreista johdetut inflaatioennusteet	22
3. Likviditeettitilanne ja rahapoliittiset operaatiot 8.2.–9.5.2006	30
4. Euroalueen ja Yhdysvaltojen osakemarkkinaindeksien koostumuksen kehityspiirteitä	37
5. Pörssiyhtiöiden kannattavuus- ja velkaantumiskehitys euroalueella	41
6. Euroalueen kotitalouksien lainoista aiheutuvien luottotappioiden ja arvonalennusten luonne ja kehitys	50
7. Asuntojen hintojen viimeaikainen kehitys euroalueella	58
8. Euroalueen BKT:n ja sen erien kasvuvauhtia koskevien arvioiden luotettavuus	62
9. Ecofin-neuvoston lausuntoihin sisältyvät arviot vakausohjelmien mukaisesta julkisen talouden kestävydestä	73
10. Tekniset oletukset	75
11. Muiden laitosten ennusteet	78
EUROALUEEN TILASTOT	TI
EUROJÄRJESTELMÄN RAHAPOLIITTISET TOIMENPITEET	I
TARGET-MAKSUJÄRJESTELMÄ	III
EUROOPAN KESKUSPANKIN JULKAISUJA VUODESTA 2005	VII
SANASTO	XIII

LYHENTEET

MAAT

BE	Belgia	HU	Unkari
CZ	Tšekki	MT	Malta
DK	Tanska	NL	Alankomaat
DE	Saksa	AT	Itävalta
EE	Viro	PL	Puola
GR	Kreikka	PT	Portugali
ES	Espanja	SI	Slovenia
FR	Ranska	SK	Slovakia
IE	Irlanti	FI	Suomi
IT	Italia	SE	Ruotsi
CY	Kypros	UK	Iso-Britannia
LV	Latvia	JP	Japani
LT	Liettua	US	Yhdysvallat
LU	Luxemburg		

MUUT

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EMU	talous- ja rahaliitto
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
HWWA	Hamburgisches Welt-Wirtschafts-Archiv
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
NACE Rev. 1	Euroopan yhteisön tilastollinen toimialaluokitus
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

PÄÄKIRJOITUS

EKP:n neuvosto päätti 8.6.2006 pitämässään kokouksessa nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 25 peruspistettä eli 2,75 prosenttiin. Myös maksuvalmiusluoton korkoa ja talletuskorkoa nostettiin 25 peruspistettä: maksuvalmiusluoton korko nostettiin 3,75 prosenttiin ja talletuskorko 1,75 prosenttiin. Päätös heijastaa keskipitkän aikavälin hintavakautta uhkaavia riskejä, jotka ovat tulleet ilmi sekä EKP:n neuvoston taloudellisissa analyysissä että sen rahatalouden analyysissä. Rahapolitiikan virityksen elvyttävyyden vähentäminen edelleen auttaa varmistamaan, että pidemmän aikavälin inflaatio-odotukset pysyvät euroalueella lujasti ankkuroituina hintavakauden määritelmän mukaiseen inflaatiovauhtiin. Inflaatio-odotusten ankkuroiminen on edellytys sille, että rahapolitiikka voi jatkuvasti tukea talouskasvua ja uusien työpaikkojen luomista euroalueella. Kaiken kaikkiaan EKP:n ohjauskorot ovat tämänkin korotuksen jälkeen edelleen historiallisen alhaiset, likviditeettiä on runsaasti ja rahapolitiikka on elvyttävää. EKP:n neuvosto ottaa huomioon hintakehitysnäkymät sekä rahan määrän ja luottojen voimakkaan kasvun ja seuraa edelleen tarkasti kaikkea kehitystä varmistaakseen hintavakauden säilymisen keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Taloudellisen analyysin perusteella tärkeimmät taloudellista toimeliaisuutta kuvaavat indikaattorit ovat viime aikoina kehittyneet myönteisesti. Eurostatin ensimmäisen arvion mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 0,6 % edellisestä neljänneksestä, jolla neljännesvuosikasvu oli 0,3 %. Kotimaisen kysynnän kasvuvaikeus oli merkittävä. Odotukset BKT:n määrän kasvun nopeutumisesta taas vuoden 2006 ensimmäisinä kuukausina ovat siis toteutuneet, mikä vahvistaa EKP:n neuvoston näkemystä, että talouskasvusta on tulossa yhä laaja-alaisempaa ja kestävämpää. Tätä arviota tukevat lisäksi esimerkiksi useista luottamusta koskevista kyselytutkimuksista ja indikaattoreihin perustuvista arvioista saadut rohkaisevat tiedot toisen vuosineljänneksen taloudellisesta toimeliaisuudesta.

Pitemmällä aikavälillä euroalueella on edellytykset potentiaalista trendikasvua hipovan talouskas-

vun jatkumiselle öljyn hinnannousun vaikutuksista huolimatta. Euroalueen tärkeimpien kaupakumppanien talouskasvu on edelleen vankkaa ja tukee euroalueen vientiä. Investointien kasvun odotetaan hyötyvän edelleen jo pitkään suotuisina pysyneistä rahoitusolosuhteista, yritysten taseiden uudelleenjärjestelyistä ja tulojen kasvusta sekä yritysten tehokkuuden paranemisesta. Kulutuksen kasvu vahvistuneen yhä asteittain ajan mittaan ja seuraillee käytettävissä olevien tulojen kehitystä, kun työmarkkinatilanne vähitellen paranee.

Nämä näkymät heijastuvat myös kesäkuuisissa eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudellisissa arvioissa, joita EKP:n neuvosto on käyttänyt yhtenä taustamateriaalina analysoidessaan talouden kasvunäkymiä. Arvioissa BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin ennakoidaan olevan 1,8–2,4 % vuonna 2006 ja 1,3–2,3 % vuonna 2007. Vuoden 2006 kasvua koskeva arvio on suurin piirtein yhtenevä EKP:n asiantuntijoiden maaliskuisten arvioiden kanssa, ja vuoden 2007 kasvuluvut ovat hivenen alemmat, mikä heijastaa öljyn hinnan viimeaikaista nousua. Tuoreimmat kansainvälisten järjestöjen ja yksityisten ennustelaitosten ennusteet viittaavat suurin piirtein samankaltaiseen kehitykseen. EKP:n neuvoston näkemyksen mukaan näihin talouskasvua koskeviin arvioihin liittyvät riskit ovat jokseenkin tasapainossa lyhyellä aikavälillä, ja pitemmällä aikavälillä riskitekijöitä ovat pääasiassa öljyn mahdolliset uudet hinnannousut, maailmantalouden tasapainottomuudet ja protektionismi.

Hintakehityksestä voidaan todeta, että Eurostatin alustavan arvion mukaan vuotuinen YKHI-inflaatio oli toukokuussa 2,5 % oltuaan huhtikuussa 2,4 % ja maaliskuussa 2,2 %. Vaikka yksityiskohtaisia tietoja ei vielä ole saatavissa, on todennäköistä, että nousuvauhdin kiihtymisen taustalla on energian hintakehitys. Lähikuukausina ja vuonna 2007 inflaatiovauhti pysynee yli 2 prosentissa, ja toteutuva hintataso riippuu energian tulevasta hintakehityksestä. Työvoimakustannusten kehityksen odotetaan pysyvän euroalueella maltillisena vuonna 2007 – heijastaen mm. jatkuvia kansainvälisiä kilpailupaineita eri-

tyisesti tehdasteollisuudessa – mutta aiempien öljyn hinnankorotusten kerrannaisvaikutuksilla ja jo ilmoitetuilla välillisten verojen korotuksilla odotetaan olevan merkittävä inflaatiota kiihdyttävä vaikutus. Onkin tärkeää, että työmarkkina-osaopuolel kantavat edelleen vastuunsa.

EKP:n neuvosto on käyttänyt hintakehitysnäky-
mien arvioinnin pohjana myös kesäkuisia euro-
järjestelmän asiantuntija-arvioita. Niissä vuotui-
sen YKHI-inflaatiovauhdin arvioidaan olevan
2,1–2,5 % vuonna 2006 ja 1,6–2,8 % vuonna
2007. Maaliskuussa 2006 julkaistuihin EKP:n
asiantuntijoiden arvioihin verrattuna vuoden 2006
YKHI-inflaatioarviota on tarkistettu hieman ylös-
päin, mikä heijastaa pitkälti sitä, että öljyn hinta
on tällä kertaa oletettu korkeammaksi.

EKP:n neuvoston näkemyksen mukaan hintake-
hitysnäkyymiin liittyy edelleen sellaisia inflaation
kiihtymisen riskejä kuin uudet öljyn hinnankoro-
tukset, aiempien öljyn hinnankorotusten enna-
koitua voimakkaampi siirtyminen kuluttajahin-
toihin, hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja
välillisten verojen lisäkorotukset sekä olennai-
simpana odotettua voimakkaampi palkkakehitys
seurauksena öljyn aiempien hinnankorotusten
kerrannaisvaikutuksista.

Rahatalouden analyysissä EKP:n neuvosto kes-
kusteli jälleen perinpohjaisesti rahan määrän ja
luottojen kasvun taustalla olevasta kehityksestä.
Likviditeettiä on jo entuudestaan runsaasti ja
rahan määrän ja luottojen kasvu on vahvaa. Yksi-
tyiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotui-
nen kasvuvauhti on viime kuukausina kiihtynyt
entisestään ja on nyt yli 10 %. Luotonannon kas-
vu on ollut laaja-alaista eri sektoreilla. Luoton-
otto on kasvanut erittäin vahvasti kotitaloussek-
torilla – jolla otetaan lähinnä asuntolainoja – ja
yrityssektorilla. Rahan määrän kasvu on samoin
nopeutunut entisestään viime kuukausina, ja M3:n
vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 8,8 %.

Rahan määrän nopeaa kasvua ylläpitää edelleen
pääasiassa likvideimpien erien kasvu. Viimeai-
kainen kehitys vahvistaa, että matala korkotaso
vaikuttaa edelleen ratkaisevasti rahan määrän
nykyiseen voimakkaaseen trendikasvuun, johon

liittyy inflaatoriskejä keskipitkällä ja pitkällä
aikavälillä. Kun likviditeettiä on jo entuudestaan
runsaasti, rahan määrän ja luottojen kasvaminen
entisestään viittaa hintavakautta pitemmällä
aikavälillä uhkaavien inflaation kiihtymisen ris-
kien lisääntymiseen. Rahatalouden kehitystä on
siis seurattava tarkoin varsinkin, kun kehitys
asuntomarkkinoilla on voimakasta.

Yhteenvedona voidaan todeta, että vuotuisen
inflaatiovauhdin arvioidaan pysyvän nopeana
vuosina 2006 ja 2007 ja että näihin näkyymiin
kohdistuvat riskit painottuvat inflaation kiihty-
misen suuntaan. Rahan määrän ja luottojen kas-
vu on vahvaa ja likviditeettiä on runsaasti, joten
vertailu rahatalouden analyysin kanssa vahvistaa
taloudellisen analyysin tuloksen, jonka mukaan
hintavakautteen kohdistuu keskipitkällä aikavä-
lillä edelleen inflaation kiihtymisen riskejä. Kor-
kojen nostaminen edelleen oli siten perusteltua.
Toimimalla ajoissa EKP:n neuvosto auttaa pitä-
mään keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-
odotukset hintavakauden määritelmän mukaisina
edistään siten jatkuvasti talouden kestävästä kas-
vua ja uusien työpaikkojen syntymistä. Rahapo-
litiikka on kaiken kaikkiaan edelleen elvyttävää,
ja EKP:n neuvosto seuraa yhä tarkasti kaikkea
kehitystä varmistaakseen, että hintavakautta
uhkaavat riskit eivät pääse toteutumaan.

Finanssipolitiikan alalla Euroopan komission
viimeaikaiset ennusteet viittaavat siihen, että
tilanne euroalueella ei juuri muutu vuosina 2006
ja 2007. Alijäämäsuhteiden odotetaan pysyvän
suunnilleen vuoden 2005 tasolla (2,4 %) ja vel-
kasuhteiden ennustetaan pienenevän hieman ja
olevan silti edelleen yli 70 % BKT:stä. Kun ote-
taan huomioon talouden näkymät, tällainen kehi-
tys on pettymys. Useimmissa maissa, joilla on
liiallinen alijäämä, ei ole tehty korjauksia ajois-
sa. Lisäksi on olemassa riski, että toisissa mais-
sa vakauttaminen viivästyy. On ehdottoman tär-
keää välttää menneisyyden virheitä. Aikaisem-
min taloutta ei monissa maissa vakautettu riittä-
västi hyvinä aikoina. EKP:n neuvosto katsoo,
että monissa maissa tarvitaan päämäärätietoi-
sempaa etenemistä kohti vakaampaa julkista
taloutta; että olisi viipymättä toteutettava konk-
reettisia ja uskottavia toimia osana keskipitkän

aikavälin strategiaa; ja että on elintärkeää lujittaa luottamusta uudistettuun vakaus- ja kasvusopimukseen varmistamalla euroalueen julkisen talouden kestävyys.

Rakennemuutosten saralla EKP:n neuvosto toistaa toivomuksensa, että avoimien, kilpailukykyisten ja toimivien työ- ja hyödykemarkkinoiden takaamiseksi toteutettaisiin tiukkoja toimenpiteitä, joilla kehitettäisiin olosuhteita suotuisiksi sijoituksille ja innovaatioille ja edistettäisiin palkkojen ja hintojen joustavuutta. Vallitsee laaja ja vakaa yksimielisyys siitä, että tällaiset uudistukset auttavat edistämään kasvua ja työllisyyttä ja parantavat euroalueen talouden kykyä selviytyä ulkoisista sokeista. Samalla uudistukset helpottaisivat sopeutumiskehitystä euroalueen sisällä vähentämällä jäykkyyksiä, jotka joissakin talouksissa ovat osatekijänä siihen, että eräiden palkkasopimusten seurauksena yksikkötyökustannukset kasvavat nopeasti ja sitkeästi, inflaatiopaineet lisääntyvät ja kilpailukyky heikkenee. Tällaisia jäykkyyksiä ovat esimerkiksi kilpailun vähäisyydestä johtuva tuottavuuden kasvun hitaus joillakin sektoreilla sekä nimellispalkkojen indeksointi hintoihin joko nimenomaisesti tai käytännössä. Kaiken kaikkiaan kattavat uudistukset ovat tarpeen, jotta euroalueen tuotannon ja työllisyyden kestäväälle kasvulle kyetään luomaan vahvempi pohja, jotta käynnissä olevaa talouden elpymistä voidaan tukea ja jotta euroalueen sopeutumismekanismien toimintaa pystytään entisestään jouhevoittamaan, mikä auttaisi yhteisen rahapolitiikan harjoittamista.

RAHA- JA REAAALITALOUDEN KEHITYS

I TALOUSKEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Maailmantalous kasvoi vuoden 2006 ensimmäisinä kuukausina edelleen voimakkaasti ja inflaatiovauhti seuraili energian hintakehitystä. Kaiken kaikkiaan euroalueen ulkopuolisen ympäristön kehitysnäkymät ovat yhä myönteiset ja niitä tukevat suhteellisen suotuisat rahoitusolot. Näihin näkymiin liittyvät suurimmat riskit ovat kuitenkin edelleen öljyn hinnan vaikutus maailmanlaajuiseen inflaatio- ja talouskehitykseen, sekä maailmantalouden tasapainottomuudet.

1.1 MAAILMANTALOUDEN KEHITYS

Kyselytulosten mukaan maailmantalouden kasvu on ollut vuoden alusta alkaen varsin laajapohjaista, mikä vaikuttaa sekä tehdasteollisuuteen että palvelusektoriin. Kehikossa 1 tarkastellaan, miten herkästi maailman eri talousalueiden painotustavat vaikuttavat maailman BKT:n määrän kasvulaskelmiin. OECD-maiden teollisuustuotanto kasvoi helmi- ja maaliskuussa notkahdettuaan tilapäisesti tammikuussa.

Vuoden 2006 ensimmäisten kolmen kuukauden hintakehityksen tarkastelussa voitiin todeta vuotuisen kuluttajahintainflaation monissa maissa hieman maltillistuneen, mikä johtui suurimmaksi osaksi öljyn hinnan nousuvauhdin samanaikaisesta hidastumisesta. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu vuotuinen kuluttajahintainflaatio on myös pysynyt monissa maissa suhteellisen maltillisena. Huhtikuussa se oli OECD-maissa 1,9 % (ks. kuvio 1). Kun öljyn hinnat ovat kuitenkin huhtikuusta alkaen nousseet, kokonaisinflaatiovauhti on kiihtynyt jälleen jonkin verran useissa maissa.

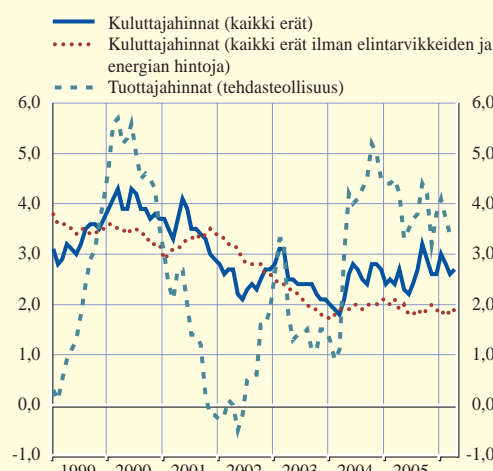
YHDYSVALLAT

Yhdysvaltain talouskasvu elpyi voimakkaasti vuoden 2006 alussa hidastuttuaan vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä osaksi Katrina-hirmumyrskyn vaikutuksesta. Alustavat tiedot vuoden 2006 ensimmäiseltä neljännekseltä osoittavat BKT:n kasvaneen edellisestä neljänneksestä vuositasolle korotettuna 5,3 %, mikä osoittaa kotimaisen kysynnän olevan vahvaa. Etenkin yksityinen kulutus ja yritysten investoinnit lisääntyivät molemmat voimakkaasti, ja kotitalouksien säästämisaste oli negatiivinen eli -1,3 % käytettävissä olevista tuloista. Samanaikaisesti nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun oli negatiivinen. Myös teollisuustuotantoa ja kokonaiskapasiteetin käyttöastetta koskevat viimeaikaiset luvut ovat osoitus kestävästä kasvusta. Huhtikuussa kapasiteetin käyttöaste kasvoi 81,9 prosenttiin eli korkeammaksi kuin kertaakaan vuoden 2000 jälkeen. Kestävien kulutustavaroiden tilaukset, yritysten luottamusta kuvaavat indikaattorit ja alueellisten kyselytutkimusten tulokset viittaavat kasvun jatkumiseen sekä tehdasteollisuudessa että palvelualoilla.

Jatkossa Yhdysvaltain talouden kasvuvauhdin odotetaan laantuvan ensimmäisen vuosineljänneksen hyvin nopeasta vauhdista. Varsinkin yksityisen kulutuksen kasvun odotetaan hidastuvan korkojen nousun ja asuntomarkkinoiden mahdollisen rauhoittumisen vuoksi. Näiden tekijöiden vaikutusta voivat kuitenkin osittain tasoittaa muiden kuin maataloustyöntekijöiden työllisyystilanteen kohene-

Kuvio 1. OECD-maiden hintakehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: OECD.

minen entisestään ja tötulojen kasvu. Yksityisten yritysinvestointien kasvun odotetaan pysyvän vahvana, koska rahoitustilanne on edelleen suotuisa ja yritysten kannattavuus hyvä.

Hinnannousupaineet ovat olleet suuret, ja vuotuinen kokonaisinflaatio kiihtyi 3,6 prosenttiin huhtikuussa 2006 oltuaan maaliskuussa 3,4 %. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu vuotuinen inflaatiovauhti oli huhtikuussa 2,3 %. Energian hinnat olivat huhtikuussa kokonaisinflaation kasvun pääasiallinen syy, kun taas asumisen hintaindeksi aiheutti noin puolet ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja lasketun saman kuukauden indeksin noususta.

Rahapolitiikan osalta Yhdysvaltain keskuspankin avomarkkinakomitea (FOMC) päätti 10.5.2006 pitämässään kokouksessa nostaa federal funds -tavoitekorkoa 25 peruspistettä jo kuudennentoista kerran peräkkäin. Ohjauskoroksi tuli siten 5,00 %. Komitea totesi lausunnossaan, että ”politiikan kiristäminen jossain määrin voi olla vielä tarpeen”, mutta korosti, että ”tällaisen kiristämisen laajuus ja ajoitus riippuu suuressa määrin tulevien tietojen perusteella arvioitavasta talousnäkömyien kehityksestä”.

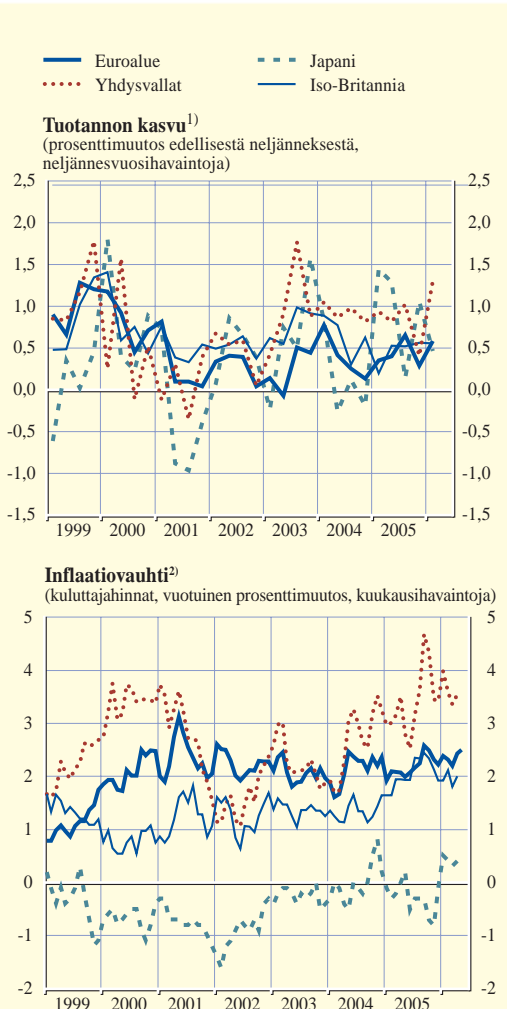
JAPANI

Japanin talouden elpyminen jatkuu. Virallisten hallituslähteiden antamien suhdannetietojen mukaan meneillään oleva elpyminen on nyt jatkunut yli neljä vuotta, ja kasvujakso on toisen maailmansodan jälkeen toiseksi pisin. Vaikka kasvu oli alun perin vientivetoista, nykyinen elpyminen on laajentunut viimeisten vuosineljännesten aikana, ja nyt sitä tukee myös kotitalouksien kysynnän vahva kasvu.

Alustavien arvioiden mukaan BKT:n määrä kasvoi vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä vuosineljänneksellä 0,5 %. Vaikka tämä merkitsee vuoden 2005 viimeisen neljänneksen kasvuvauhtiin (vuosineljänneksellä 1,1 %) verrattuna hidastumista, tiedot vahvistivat käsitystä, että vahva kotimainen kysyntä on nykyisen elpymisen tärkein vauhdittaja.

Talouksnäkömyät ovat jatkossa suotuisat, ja niitä vahvistaa rakenteellisten uudistusten edistymisen työmarkkinoilla sekä pankkialalla ja muilla kuin rahoitusalaan kuuluvilla yrityssektoreilla. Huhtikuussa 2006 julkaistuissa talouskasvun ja hintakehityksen näkömyä koskevassa katsauksessaan ”Outlook for Economic Activity and Prices” Japanin keskuspankin politiikkakomitean

Kuvio 2. Keskeisten teollistuneiden talouksien kehitys pääpiirteittäin

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot. BKT-luvut on puhdistettu kausivaihtelusta.

2) YKHI euroalueen ja Ison-Britannian osalta; kuluttajahintaindeksi Yhdysvaltain ja Japanin osalta.

jäsenet odottavat talouskasvun vastaavan tilikausina 2006 ja 2007 potentiaalista kasvuvauhtia tai ylittävän sen. Japanin keskuspankki on jokin aika sitten korottanut vuotuisen potentiaalisen kasvuvauhdin ennustetta 1 prosentista 1,5–2 prosenttiin.

Hintakehityksen kannalta kuluttajahintojen nousu jatkui maltillisena, vaikka BKT:n deflaattori pienenee edelleen. Huhtikuussa yleinen kuluttajahintaindeksi nousi vuositasolla 0,4 % ja ilman tuoreita elintarvikkeita laskettu kuluttajahintaindeksi 0,5 %. Sen sijaan BKT:n deflaattori pieneni vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä vuositasolla 1,3 %.

Japanin keskuspankki päätti 18.–19.5.2006 pitämässään kokouksessa pitää ohjaukorkonsa – vakuudettomien yön yli -luottojen koron – ennallaan nollassa.

ISO-BRITANNIA

Isossa-Britanniassa talouskasvu on jatkunut viimeksi kuluneiden vuosineljännesten ajan pitkän aikavälin trendien mukaisena. Tuoreimman arvion mukaan BKT kasvoi vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä vuosineljänneksellä 0,6 %, joten se oli pysynyt edelliseen vuosineljännekseen verrattuna ennallaan. Kotitalouksien kulutuksen kasvu hidastui vuoden 2006 ensimmäisten kolmen kuukauden aikana odotusten mukaisesti, ja edelliseen neljännekseen verrattuna kasvu oli 0,2 %. Varastojen muutokset nopeuttivat BKT:n määrän kasvuvauhtia huomattavasti samalla, kun investointien kasvu nopeutui. Sekä viennin että tuonnin neljännesvuosikasvu oli poikkeuksellisen nopeaa. Vienti kasvoi 4,7 % ja tuonti 5,5 %, joten ulkomaankaupan nettovaikutus tuotannon kasvuun oli negatiivinen. Työmarkkinatrendit pysyivät suurin piirtein ennallaan. Työttömyysaste nousi maaliskuussa 2006 päättyneellä kolmen kuukauden ajanjaksolla hieman ja oli keskimäärin 5,2 %, ja ilman lisäpalkkioita laskettu tulojen vuosikasvu oli keskimäärin 3,8 %. Vuoden jälkipuoliskolla BKT:n kasvun odotetaan vahvistuvan pääasiassa yksityisen kulutuksen ja viennin ansiosta.

YKHI-inflaatio on vaihdellut viime kuukausina noin 2,0 prosentin molemmin puolin. Huhtikuussa se oli 2,0 %. Sitä kiihdyttivät kuljetusten, kaasun ja sähkön hintojen merkittävä nousu sekä elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien kallistuminen. Ns. Halifax-indeksin mukaan asuntojen vuotuisen hinnannousu nopeutui entisestään, ja huhtikuussa nousuvauhti oli 9,9 %. Valtakunnallisen Nationwide-hintaindeksin mukaan asuntojen hinnat nousivat kuitenkin hitaammin.

Englannin pankin rahapolitiikan komitea päätti 7.–8.6.2006 pitämässään kokouksessa pitää repokoron 4,5 prosentissa.

MUUT EUROOPAN MAAT

Useimmissa euroalueen ulkopuolisissa EU-maissa tuotannon kasvu jatkui vuoden 2006 alussa lyhyen aikavälin indikaattoreiden mukaan vahvana, ja monissa maissa kotimainen kysyntä oli tärkein kasvua vauhdittava tekijä. Vuoden ensimmäisinä kuukausina keskimääräinen YKHI-inflaatio hidastui jonkin verran, mutta maiden välillä oli merkittäviä eroja. Joissakin nopeasti kasvavissa talouksissa YKHI-inflaatio on ollut suhteellisen nopeaa. Energian aiemmat hinnannousut muissa maissa eivät näytä aiheuttaneen merkittäviä kerrannaisvaikutuksia palkkoihin, mutta niiden mahdollista vaikutusta tulevaisuudessa ei voida sulkea pois.

Tanskassa ja Ruotsissa lyhyen aikavälin indikaattorit ovat suotuisat ja viittaavat talouskasvun jatkumiseen dynaamisena. Ruotsissa BKT:n vuosineljänneksen kasvuvauhti nopeutui vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 1,1 prosenttiin. Talouden elpymistä kummassakin maassa näyttävät vauhdittaneen sekä koti- että ulkomainen kysyntä. Huhtikuussa YKHI-inflaatio oli kummassakin maassa vuositasolla 1,8 %. Tanskan YKHI-inflaatio on vaihdellut näissä samoissa lukemissa vuoden 2005

lopulta alkaen, mutta Ruotsissa se nopeutui asteittain vuoden 2006 ensimmäisinä kuukausina. Kasvun odotetaan jatkuvan vahvana kummassakin maassa.

Puolassa, Tšekissä ja Unkarissa tuotannon kasvu jatkui vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä voimakkaana. Unkarissa BKT:n kasvu jatkui edelliseen vuosineljännekseen verrattuna vakaata 1,0 prosentin vauhtia, kun taas Puolassa se hidastui hieman ja oli 1,2 %. Kaikissa kolmessa maassa teollisuustuotannon kasvua tuki edelleen vahva vienti. Vilkas vähittäiskauppa osoittaa yksityisen kulutuksen jatkuneen voimakkaana. Vuotuisen YKHI-inflaation vauhti oli näissä maissa vuoden ensimmäisten neljän kuukauden aikana suhteellisen vakaa, vaikka se olikin Puolassa hitaampi kuin kahdessa muussa maassa. Puolan inflaatiokehitykseen näyttävät vaikuttaneen zlotyn vahvistuminen vuonna 2005, aiemmat rahapoliittiset ratkaisut ja elintarvikkeiden sekä polttoaineiden hintojen lasku (viimeksi mainittu johtuu bensiinin valmisteveron alenemisesta ja jakeluyhtiöiden voittojen kapenemisesta). Talouskasvun odotetaan jatkuvan vahvana näissä maissa, ja eniten kasvuun vaikuttaa kotimainen kysyntä.

Muissa EU:n jäsenmaissa talous kasvaa edelleen voimakkaasti. Tämä koskee erityisesti Baltian maita, joissa myös inflaatio on suhteellisen nopea. Yleisesti ottaen talouden kasvuodotukset ovat hyvät huolimatta öljyn hinnan aiheuttamista riskeistä.

EU:n ulkopuolisista Euroopan maista Sveitsin BKT kasvoi vuosineljänneksellä 0,9 % vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, mikä johtui varsinkin viennin huomattavasta kasvusta. Kotitalouksien kulutuksen ja yritysten investointien vilkastumisesta johtuu, että myös kotimaisen kysynnän vaikutus BKT:n kasvuun lisääntyi merkittävästi. Uusimmat kyselytulokset vahvistavat, että talouskasvu on entisestään nopeutunut. Vuotuinen inflaatiovauhti oli toukokuussa 1,4 %, kun se oli ollut huhtikuussa 1,1 %.

Venäjän talouskasvu jatkuu vahvana. Huhtikuussa teollisuustuotannon kasvu nopeutui vuositasolla edelleen 4,8 prosenttiin. Vuotuinen inflaatio oli huhtikuussa 9,8 %. Venäjän keskuspankki jatkoi intervenointia valuuttamarkkinoilla hillitäkseen ruplan vahvistumispaineita. Siksi valuuttavaranto kasvoi entisestään ja oli toukokuun lopussa lähes 243 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Kotimaisen rahan määrä lisääntyi edelleen nopeasti, ja M2 oli maaliskuussa vuositasolla 38 %.

KEHITTYVÄ AASIA

Kehittyvän Aasian lyhyen aikavälin indikaattorit osoittavat talouskasvun kiihtyvän edelleen. Nettovienti ja kotimainen kysyntä kasvoivat useimmissa alueen merkittävässä talouksissa suhteellisen nopeasti. Samaan aikaan kuluttajahintainflaatio nopeutui maltillisesti useissa maissa, vaikka inflaatiopaineet ovatkin pysyneet koko alueella suhteellisen vähäisinä.

Kiinan talous kasvoi edelleen nopeasti. Vähittäiskauppa piristyi entisestään, kun kiinteät investoinnit ja teollisuustuotanto kehittyivät voimakkaasti. Viime kuukausina tapahtuneet viennin nopea kasvu ja tuonnin hidastuminen kasvattivat jyrkästi ulkomaankaupan ylijäämää. Se kasvoi vuoden 2006 neljän ensimmäisen kuukauden aikana kumulatiivisesti 33,6 miljardiin Yhdysvaltain dollariin, kun vastaava luku vuoden 2005 samalla ajanjaksolla oli ollut 20,9 miljardia. Uusimpien virallisten lukujen mukaan vuonna 2005 Kiinan vaihtotaseen ylijäämä kasvoi 7,2 prosenttiin BKT:stä oltuaan vuotta aiemmin 3,6 % BKT:stä. Myös luotonannon ja rahan määrän kasvu on viime aikoina nopeutunut. M2 kasvoi huhtikuussa vuositasolla 18,9 %, mikä ylitti keskuspankin virallisen 16 prosentin kasvutavoitteen. Inflaatiopaineet ovat olleet toistaiseksi suhteellisen maltilliset, ja vuotuinen kuluttajahintainflaatio oli huhtikuussa 1,2 %.

Vahvan viennin ansiosta Etelä-Korean BKT:n vuositason kasvu nopeutui vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 6,2 prosenttiin oltuaan edellisellä vuosineljänneksellä 5,3 %. Huhtikuuta koskevat uusimmat tiedot osoittavat, että ulkomaankaupan ylijäämä lisääntyi tuolloin viennin vauhdittamana edelleen ja että vuotuinen kuluttajahintainflaatio pysyi ennallaan 2 prosentissa.

Kehittyvän Aasian talousnäkymät ovat edelleen suotuisat ja niitä tukee se, että kotimainen kysyntä koko ajan paranee. Öljyn hinnan jatkuva nousu ja ylimitoitettut investoinnit Kiinan joillakin aloilla aiheuttavat kuitenkin huomattavia riskejä näihin näkymiin.

LATINALAINEN AMERIikka

Suurten Latinalaisen Amerikan talouksien kasvu vahvistuu edelleen. Meksikossa BKT kasvoi vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä vuositasolla 5,5 %. Sitä tuki positiivinen kehitys teollisuudessa. Teollisuustuotanto kasvoi maaliskuussa edellisvuodesta 9,7 %. Vuotuinen inflaatiovauhti hidastui entisestään ja oli huhtikuussa 3,2 %. Brasilian teollisuustuotanto kasvoi maaliskuussa edellisvuoteen verrattuna 5,2 %. Vähittäiskaupan kehitystä ja kuluttajien luottamusta kuvaavat indikaattorit osoittavat, että kulutuskysyntä on voimistumassa. Inflaatiovauhti hidastui vuositasolla entisestään ja oli huhtikuussa 4,6 %. Argentiinassa talouskasvu jatkui vahvana ja teollisuustuotanto lisääntyi huhtikuussa edellisvuoteen verrattuna 7,7 %. Inflaatiopaineet olivat kuitenkin voimakkaat, ja vuotuinen inflaatiovauhti kiihtyi samana aikana 11,6 prosenttiin.

Alueen kokonaisnäkymät ovat lyhyellä aikavälillä myönteiset, ja ulkoinen ympäristö tukee niitä.

Kehikko 1.

TALOUSALUEIDEN PAINOJEN VAIKUTUS MAAILMANTALOUDEN KASVUN MITTAAMISESSA

Tässä kehitössä tarkastellaan, miten herkkiä maailmantalouden kasvun mittarit ovat maailman eri talousalueiden painotustavoille. Koko maailman tuotannon kasvuvauhti lasketaan yleensä tärkeimpien talousalueiden BKT:n määrän kasvuvauhtien painotettuna keskiarvona, ja käytetyt painot kuvastavat näiden alueiden suhteellista merkitystä maailmantaloudessa (eli osuutta maailmantalouden BKT:n kokonaisarvosta). Tämän osuuden laskemiseksi täytyy kansallisen valuutan määräisinä ilmoitetut kansalliset tiedot muuntaa samaksi valuutaksi jollakin muuntokertoimella.

Tavallisimmin käytetään ostovoimapariteetteihin perustuvia kertoimia (niin myös EKP:ssä). Ostovoimapariteettikurssi on määritelty vaihtokurssiksi, joka yhdenmukaistaa eri valuuttojen ostovoiman eli ottaa huomioon tavaroiden ja palvelujen hinnat eri maissa.¹ Ostovoimapariteettikurssien suosiota esimerkiksi markkinakursseihin verrattuna on käsitelty runsaasti alan kirjallisuudessa.² Kun vertaillaan eri maiden nimellisarvoista kansallista tuotantoa tai kansantuloa, on tärkeää ottaa huomioon näiden maiden hintatasojen erot, jotta talousalueiden painot todella vastaisivat niiden osuuksia maailman tuotannosta. Yleisesti uskotaankin, että eri maiden ja alueiden suhteelliset painot pystytään määrittämään tarkimmin ostovoimapariteettien perusteella ja että näin saadut painot myös vaihtelevat vähemmän kuin markkinakursseihin perustuvat painot.

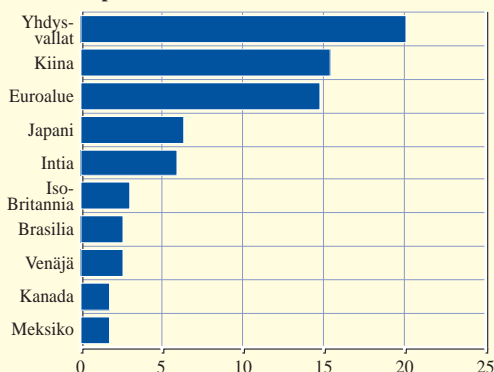
¹ Ks. esim. Dornbusch, R., "Purchasing Power Parity", *The New Palgrave: A Dictionary of Economics*, Eatwell, J., Milgate, M. ja Newman, P. (toim.), Macmillan, London, 1987, ss. 1075-85; sekä Krugman, P.R. ja Obstfeld, M., *International Economics: Theory and Policy*, 7. painos, Addison-Wesley, Boston, 2005, 15. luku.

² Ks. esim. Gulde, A.M. ja Schulze-Ghattas, M., *Purchasing power parity based weights for the World Economic Outlook*, IMF Staff Studies for the WEO, joulukuu 1993.

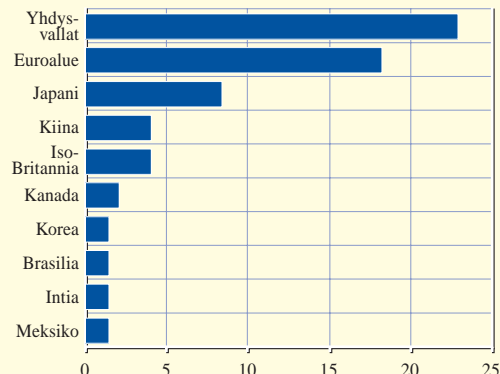
Kuvio A. Kymmenen bruttokansantuotteeltaan suurinta taloutta eri muuntokertoimien mukaan

(prosentuaalinen osuus maailman BKT:stä, 2005)

Ostovoimapariteettikursseilla

Markkinakursseilla

Lähde: IMF:n World Economic Outlook (huhtikuu 2006).

Ostovoimapariteettikurssien käyttö markkinakurssien sijaan voi kuitenkin vaikuttaa siihen, miten maailman tuotanto jakautuu eri alueille. Kuviossa A on esitetty maailman kymmenen bruttokansantuotteeltaan suurinta yksittäistä taloutta vuonna 2005 ensin ostovoimapariteettikursseja ja sitten markkinakursseja käyttäen. On kiinnostavaa havaita, että muuntokurssin mukaan euroalue on joko toiseksi suurin (markkinakursseilla, Yhdysvaltain jälkeen) tai vasta kolmanneksi suurin talous (ostovoimapariteettikursseilla, Yhdysvaltain ja Kiinan jälkeen). Ero on huomattavin Kiinan ja Intian talouksissa: niille saadaan ostovoimapariteettikursseilla nelisen kertaa suuremmat osuudet.

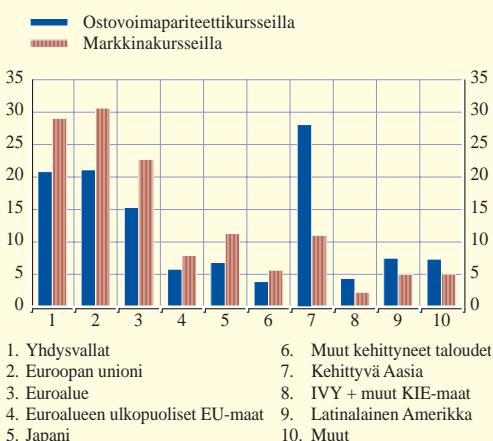
Kuviosta B nähdään eräiden talousalueiden keskipainot vuosina 2003–2005 eri muuntokursseilla. Käytettäessä ostovoimapariteettikursseja tärkeimmillä kehittyneillä mailla – Yhdysvalloilla, Japanilla ja euroalueella – on huomattavasti vähemmän painoa kuin käytettäessä markkinakursseja. Euroalueen paino pienenee noin 23 prosentista 15 prosenttiin. Sen sijaan kehittyvien talousalueiden painot ovat ostovoimapariteettikursseilla huomattavasti suuremmat. Ero on suurimmillaan kehittyvän Aasian painossa, joka on ostovoimapariteettikursseilla 28 % mutta markkinakursseilla vain 11 %.

Kun otetaan huomioon alueiden väliset kasvuerot, painotuksen valinta vaikuttaa merkittäväällä tavalla koko maailman kasvulukuihin. Nopeasti kasvavat kehittyvät taloudet ovat ostovoimapariteettikursseihin perustuvilla painoilla merkittävämmässä asemassa, joten maailmantalouden kasvuvauhti vaikuttaa nopeammalta. Kuviosta C ilmenee, että vuoden 1995 jälkeen ostovoimapariteettikursseihin perustuvilla painoilla laskettu maailman BKT:n kasvuvauhti on ollut järjestään nopeampi kuin markkinakursseihin perustuvilla painoilla laskettu. Painotuksen valinnasta johtuva ero on kasvanut – 1990-luvun jälkipuoliskolla se oli keskimäärin noin ½ prosenttiyksikön suuruinen, mutta tämän vuosikymmenen alkupuolella jo 1¼ prosenttiyksikköä. Käytettyjen painojen mukaan maailman tuotannon kasvuvauhti oli siis vuonna 2005 joko 4,5 % tai 3,3 %.

Muuntokertoimen valinnan merkitys näkyy myös siinä, miten eri alueiden osuus maailmantalouden BKT:stä vaihtelee käytettyjen painojen mukaan (ks. taulukko). Jos käytetään ostovoimapari-

Kuvio B. Tärkeimpien talusalueiden osuudet maailmantalouden BKT:stä eri muuntokertoimien mukaann

(prosentuaalinen osuus keskimäärin vuosina 2003–2005)

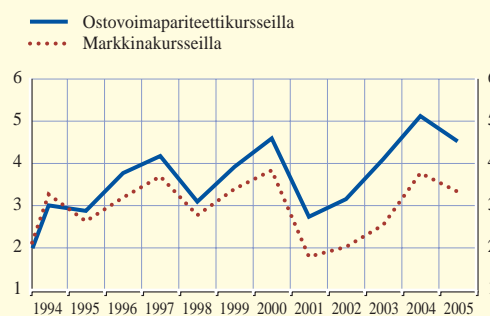
Lähteet: IMF:n World Economic Outlook (huhtikuu 2006) ja EKP:n laskelmat.

Huom. Euroopan unionilla tarkoitetaan tässä EU25:tä ja muilla kehittyneillä talouksilla Australiaa, Kanadaa, Uutta-Seelantia, Norjaa ja Sveitsiä. Kehittyvään Aasiaan on luettu Aasian taloudet Japania lukuun ottamatta. IVY on Itsenäisten valtioiden yhteisö, ja KIE-mailla tarkoitetaan Keski- ja Itä-Euroopan maita.

Kaiken kaikkiaan painotusten valinnalla on suuri merkitys maailmantalouden kasvun mittaamisessa. Tavallisimmin käytetyllä menetelmällä, jossa painot perustuvat ostovoimapariteettikursseihin, saadaan suuremmat painot nopeasti kasvaville talouksille ja siten myös nopeampia maailmantalouden kasvuvauhteja kuin markkinakursseihin perustuvalla menetelmällä.

Kuvio C. Maailmantalouden BKT:n määrän kasvu

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP:n laskelmat.

teettikursseihin perustuvia painoja, maailmantalouden BKT:n kasvuun ovat vaikuttaneet viime vuosina lähinnä kehittyvät taloudet. Jos taas painot lasketaan markkinakursseja käyttäen, tilanne on toinen: kehittyvien ja kehittyneiden maiden osuus maailman talouskasvusta onkin suurin piirtein yhtä suuri.

Taulukko. Eri talusalueiden vaikutus maailmantalouden BKT:n määrän kasvuun eri muuntokertoimien mukaan

(prosenttiyksikköä)

	1) Ostovoimaperiteettikursseilla			2) Markkinakursseilla			(1) - (2)		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Maailma	4,1	5,1	4,5	2,5	3,8	3,3	1,6	1,3	1,2
Yhdysvallat	0,6	0,9	0,7	0,8	1,2	1,0	-0,2	-0,3	-0,3
Euroopan unioni	0,4	0,6	0,3	0,0	0,5	0,3	0,3	0,1	0,0
euroalue	0,1	0,3	0,2	0,1	0,4	0,3	0,0	-0,1	-0,1
euroalueen ulkopuoliset EU-maat joista Iso-Britannia	0,3	0,3	0,1	-0,1	0,1	0,0	0,4	0,3	0,1
Japani	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	-0,1	0,0
Muut kehittyneet taloudet	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	-0,1	-0,1	-0,1
Muut kehittyneet taloudet	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Kehittyvä Aasia	2,1	2,2	2,1	0,7	0,8	0,8	1,3	1,4	1,3
IVY + muut KIE-maat	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
Latinalainen Amerikka	0,2	0,4	0,3	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Muut	0,4	0,4	0,4	0,2	0,3	0,3	0,1	0,2	0,1
Kehittyneet taloudet	1,2	1,7	1,3	1,2	2,1	1,7	0,0	-0,4	-0,4
Kehittyvät taloudet	2,9	3,4	3,2	1,4	1,7	1,6	1,6	1,7	1,6

Huom. Euroopan unionilla tarkoitetaan tässä EU25:tä ja muilla kehittyneillä talouksilla Australiaa, Kanadaa, Uutta-Seelantia, Norjaa ja Sveitsiä. Kehittyvään Aasiaan on luettu Aasian taloudet Japania lukuun ottamatta. IVY on Itsenäisten valtioiden yhteisö, ja KIE-mailla tarkoitetaan Keski- ja Itä-Euroopan maita.

1.2 RAAKA-AINEMARKKINAT

Öljyn hinta nousi uuteen ennätykseen 3.5.2006, jolloin raakaöljyn (Brent) hinta oli 74,4 Yhdysvaltain dollaria barrelilta. Vuoden 2004 hinnannousu johtui pääasiassa odottamattoman vilkkaasta kysynnästä ja siitä seuranneesta käyttämättömän kapasiteetin pienemisestä koko öljyn toimitusketjussa. Sen sijaan öljyn hinnan viimeaikainen jyrkkä nousu johtuu pääasiassa tarjontapuolen huolestuneisuudesta aikana, jolloin öljymarkkinoiden perustekijät ovat jo valmiiksi kireät. Geopoliittisen ilmapiirin merkittävä huononeminen on hinnannousupaineiden pääasiallinen syy. Erityisesti Iranin ydinteknologiaan liittyvät suunnitelmat ja spekuloinnit Iraniin kohdistettavista sanktioista ovat lisänneet huolta tulevien öljyntoimitusten turvallisuudesta. Öljyn hinta laski jonkin verran toukokuussa, kun Kansainvälinen energiajärjestö IEA alensi vuoden 2006 kysynnän kasvuennusteitaan ja Yhdysvaltain bensiinivarastot kasvoivat. Brent-raakaöljyn

barrelihinta oli 70,6 dollaria 7.6.2006 eli edelleen yli 10 dollaria korkeampi kuin vuoden alussa. Koska öljyn koko toimitusketjun käytettävissä oleva kapasiteetti on rajallinen, öljyn hinta reagoi todennäköisesti edelleen herkästi odottamattomiin muutoksiin kysynnän ja tarjonnan tasapainossa sekä geopoliittisessa ympäristössä.

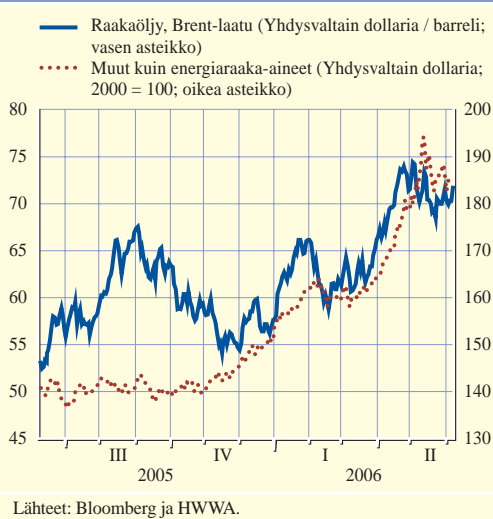
Myös muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat ovat nousseet viime kuukausina huomattavasti lähinnä metallin hintakehityksen vuoksi. Metallin hintaan ovat vaikuttaneet vahvana jatkuva kysyntä, rajallinen tuotannon kasvu ja varstojen pienuus. Muiden raaka-aineiden kuin energian dollarimääräiset hinnat olivat toukokuussa 2006 noin 33 % korkeammat kuin vuotta aiemmin.

1.3 TALOUSKEHITYKSEN NÄKYMÄT EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Ulkoisen ympäristön ja sen myötä euroalueen ulkomaisen kysynnän kehitysnäkymät ovat edelleen yleisesti ottaen myönteiset. Suhteellisen suotuisan rahoitusilanteen odotetaan edelleen tukevan maailmantalouden kehitystä. Lyhyellä aikavälillä näitä varsin myönteisiä odotuksia tukee uusien tilausten suuri määrä monissa maissa. OECD:n yhdistelmäindikaattorin osoittaman kuuden kuukauden muutosvauhdin nopeutuminen maaliskuussa jo yhdennentoista kerran peräkkäin on myös merkki suhteellisen myönteisistä kasvunäkymistä.

Maailmantalouden kehitysnäkymiin kohdistuu edelleen jonkin verran ennakoitua hitaamman kasvun riskejä. Riskit liittyvät pääasiassa öljyn hinnan voimakkaaseen vaihteluun ja epävarmuuteen sen suhteen, miten vaihtelu vaikuttaa kasvuun ja inflaatioon. Yhdysvaltain kuluttajahintojen viimeaikaiset nousut ovat itse asiassa kiinnittäneet markkinoiden huomion niihin liittyviin – ja mahdollisesti viiveellä toteutuviin – inflaatoriskeihin, joita kapasiteetin käyttöasteen kasvu aiheuttaa. Pitkällä aikavälillä näkymiin vaikuttavat edelleen maailmantalouden tasapainottomuudesta johtuvat huolet ja protektionismiin liittyvät riskit.

Kuvio 3. Raaka-ainemarkkinoiden kehitys pääpiirteittäin

2 RAHATALOUS JA RAHOITUSMARKKINAT

2.1 RAHAN MÄÄRÄ JA RAHALAITOSTEN LUOTOT

Rahan määrän kasvu kiihtyi vuoden 2006 neljän ensimmäisen kuukauden aikana uudelleen ja oli selvästi voimakkaampaa kuin kasvun hidastuminen vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Korkotason mataluus on edelleen ollut tärkein rahan määrän kasvua kiihdyttänyt tekijä. Tämä näkyi rahalaitosten taseen alarivissä M1:een sisältyvien M3:n likvideimpien erien merkittävänä osuutena M3:n kasvussa, ja vastaerissä yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vahvan kasvun jatkumisena. Rahan määrää ja luottojen kasvua koskevat tiedot viittaavat kaiken kaikkiaan edelleen siihen, että hintavakauteen kohdistuu inflaation kiihtymisen riskejä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä erityisesti talousnäkömyien kohentuessa.

LAVEA RAHA-AGGREGAATTI M3

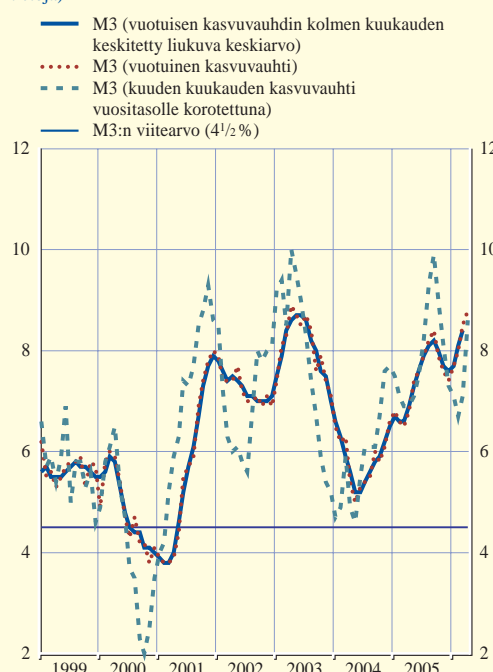
Rahan määrän kasvu nopeutui vuoden 2006 ensimmäisinä kuukausina. M3:n vuotuinen kasvuvauhti oli vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 7,9 % eli suurin piirtein sama kuin vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Kasvuvauhti oli kuitenkin hidastunut viimeisellä neljänneksellä ja nopeutunut sen jälkeen ensimmäisellä neljänneksellä. Maaliskuussa se oli 8,5 %. Huhtikuussa M3:n vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi edelleen 8,8 prosenttiin, millä tasolla se oli viimeksi vuoden 2003 puolivälissä, jolloin talouden ja rahoitusmarkkinoiden pitkään jatkunut, erittäin epävarma jakso päättyi (ks. kuvio 4). Rahan määrän kasvun viimeaikainen nopeutuminen näkyy myös lyhyen aikavälin kasvussa, jota mitataan esimerkiksi M3:n kuuden kuukauden kasvuvauhdilla vuositasolle korotettuna. Tämä kasvuvauhti kiihtyi vielä 1,3 prosenttiyksikköä vuoden 2006 ensimmäisinä kuukausina ja oli huhtikuussa 8,6 %.

Rahan määrän kasvun jatkuminen nopeana viittaa siihen, että korkotason mataluus on tärkein rahan määrän kasvua kiihdyttävä tekijä. Tätä käsitystä tukee se, että M3:n vuotuista kasvuvauhtia kiihdyttää edelleen eniten sen likvideimpien, suppeaan raha-aggregaattiin M1:een sisältyvien erien nopea kasvu. Käsitystä tukee myös yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvun vahvistuminen edelleen.

Rahan määrän kasvun vahvuus näkyy myös siinä, että sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjatun M3:n kasvuvauhti on nopeaa. Se on edelleen nopeampi kuin virallisen M3:n vuotuinen kasvuvauhti, johon vaikutti vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä edelleen aiempien sijoitusten siirtojen purkautuminen (ks. kuvio 5). Purkautuminen ei jatkunut enää vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. On kuitenkin huomattava, että koska sijoitusten siirtojen vaikutuksen arvioiminen on väistämättä epävarmaa, korjattua kasvuvauhtia on tulkittava varauksin.

Kuvio 4. M3:n kasvu ja viitearvo

(prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Kuvio 5. M3 sekä sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattu M3

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

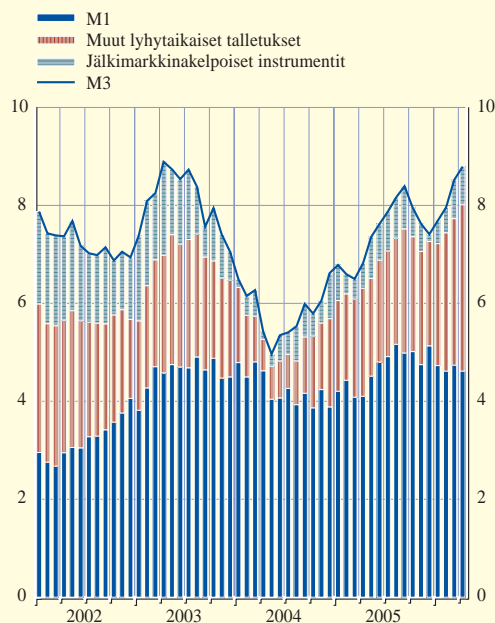

Lähde: EKP.

1) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

Kuvio 6. M3:n erien vaikutus M3:n kasvuun vuositasolla

(vaikutus prosenttiyksikköinä, M3:n kasvu prosentteina, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

M3:N PÄÄERÄT

Vaikka M1:n kasvuvauhti hidastui vielä jonkin verran, se oli edelleen nopea ja vaikutti eniten M3:n nopeaan kasvuun vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 6). M1:n vuotuinen kasvuvauhti oli 9,8 % huhtikuussa 2006, kun se oli ollut keskimäärin 10,3 % vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä ja 10,9 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä (ks. taulukko 1).

M1:n vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen huhtikuussa johtui sen molempien alerien vuotuisen kasvuvauhdin hienoisesta heikkenemisestä. Liikkeessä olevan rahan vuotuinen kasvuvauhti hidastui huhtikuussa 12,2 prosenttiin, kun se oli ollut keskimäärin 13,4 % vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä ja 14,8 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Myös yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui huhtikuussa 9,4 prosenttiin vuoden 2006 ensimmäisen neljänneksen 9,8 prosentista ja vuoden 2005 viimeisen neljänneksen 10,2 prosentista.

M3:n vuotuisen kasvuvauhdin nopeutuminen viime kuukausina johtuu suureksi osaksi muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten kasvun kiihtymisestä näille talletuksille maksettavan koron nousun myötä. Muiden lyhytaikaisten talletusten vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 9,0 %, kun se oli ollut keskimäärin 6,8 % vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä ja 5,9 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Kasvuvauhdin nopeutumisesta huolimatta näiden talletusten alerät kehittivät eri suuntiin: määräaikaistalletusten (eli enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten) vuotuinen kasvuvauhti nopeutui edelleen merkittävästi, kun taas säästötalletusten (eli irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten) vuotuinen kasvuvauhti heikkeni ja jatkoi viime neljänneksen aikana nähtyä hidastumissuuntausta.

Jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti – johon yleensä liittyy huomattavaa lyhyen aikavälin vaihtelua – kiihtyi huhtikuussa 5,4 prosenttiin oltuaan vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 3,4 % ja vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä 3,8 %. Tässäkin tapauksessa aluerät kehittyivät hieman eri tavoin.

Yhtäältä rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien vuotuinen kasvuvauhti oli edelleen vaimeaa. Kotitaloudet ja yritykset sijoittavat usein epävarmuuden lisääntyessä likvidejä varojaan näihin turvallisiin pidettyihin instrumentteihin. Huhtikuussa 2006 niiden vuotuinen kasvuvauhti oli –1,1 %, kun se oli ollut –0,8 % vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä ja +1,1 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Takaisinostosopimusten vuotuinen kasvuvauhti heilahteli aiempaa enemmän ja kiihtyi huhtikuussa 9,9 prosenttiin, kun se oli ollut 2,2 % vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä ja 4,9 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä.

Toisaalta enintään kahden vuoden velkapapereiden kysyntä on ollut erittäin vahvaa vuoden 2006 ensimmäisinä kuukausina. Tämä saattaa liittyä osittain siihen, että markkinoilla on ostettu strukturoituja tuotteita, joissa enintään kahden vuoden velkapaperit yhdistetään osakkeiden hintoihin sidottuihin johdannaisiin ja joissa tappioille on määriteltä ylärajat. Tällaiset instrumentit ovat saattaneet olla erityisen houkuttelevia, koska osakkeiden hinnat ovat nousseet, mutta sijoittajat eivät vuosina 2000–2003 koettujen tappioiden vuoksi ole edelleenkaan olleet halukkaita ottamaan riskejä.

Lyhytaikaisten talletusten ja takaisinostosopimusten sektorikohtainen tarkastelu osoittaa, että M3:een sisältyvien talletusten kasvu on ollut nopeaa laajalti koko yksityisellä rahaa hallussa pitävällä sektorilla. Kotitaloudet ovat viime kuukausina edelleen vaikuttaneet eniten näiden instrumenttien nopeaan kasvuun. Yritysten hallussa olevien M3:een sisältyvien talletusten vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi edelleen vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä ja oli 10,4 % huhtikuussa 2006. Samaan aikaan muiden rahoituksenvälittäjien osuus, joka oli pienentynyt vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä, kasvoi jälleen vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä ja jatkoi nopeaa kasvuaan huhtikuussa 2006. Muiden rahoituksenvälittäjien talletusten vuotuinen kasvuvauhti on tällä hetkellä 29 % eli nopeampi kuin syyskuussa 2005, jolloin se oli edellisen kerran huipussaan. Tämä viittaa siihen, että

Taulukko 1. Rahataloudelliset muuttujat

(neljännesvuosikeskiarvoja, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Kanta prosentteina M3:sta ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti					
		2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I	2006 Maalis	2006 Huhti
M1	48,2	9,8	11,2	10,9	10,3	10,1	9,8
Liikkeessä oleva raha	7,4	17,3	16,0	14,8	13,4	12,4	12,2
Yön yli -talletukset	40,8	8,5	10,4	10,2	9,8	9,8	9,4
M2–M1 (= muut lyhytaikaiset talletukset)	37,9	5,1	5,5	5,9	6,8	7,8	9,0
Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	16,5	2,7	4,6	6,6	9,9	12,8	16,2
Irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset	21,5	6,6	6,0	5,3	4,6	4,4	3,9
M2	86,1	7,5	8,4	8,5	8,6	9,0	9,4
M3–M2 (= jälkimarkkinakelpoiset instrumentit)	13,9	4,4	5,5	3,8	3,4	5,6	5,4
M3	100,0	7,1	8,0	7,8	7,9	8,5	8,8
Luotot euroalueelle		6,6	7,0	7,9	8,7	9,4	9,5
Luotot julkisyhteisöille		2,1	1,2	2,6	2,5	1,5	0,9
Lainat julkisyhteisöille		-0,8	-1,0	0,4	1,2	1,5	0,9
Luotot yksityiselle sektorille		7,8	8,6	9,4	10,3	11,5	11,8
Lainat yksityiselle sektorille		7,6	8,4	8,9	10,0	10,8	11,3
Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia)		9,6	10,0	9,4	8,6	8,4	8,8

Lähde: EKP.

1) Sen viimeisen kuukauden lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

niiden hallussa olevien talletusten vuoden 2005 toisen ja kolmannen neljänneksen nopea kasvu on jatkumassa.

M3:N KESKEISET VASTAERÄT

M3:n vastaerien tarkastelu osoittaa, että rahalaitosten euroalueella oleville myöntämien luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 9,5 prosenttiin huhtikuussa 2006, kun se oli vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä ollut 8,7 % ja vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä 7,9 %. Luottojen kasvun nopeutuminen johtui lähinnä siitä, että yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvu kiihtyi edelleen, kun julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen kasvu puolestaan hidastui entisestään (ks. taulukko 1).

Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui huhtikuussa 11,8 prosenttiin vuoden 2006 ensimmäisen neljänneksen 10,3 prosentista. Yksityiselle sektorille myönnetty luotot ovat kasvaneet edelleen nopeasti kaikissa luottotyypeissä, ja kasvussa näkyvät sekä korkotason mataluus että talouteen kohdistuvan luottamuksen koheneminen. Viime kuukausien aikana erityisesti rahalaitossektorilla osakkeiden ja osuuksien hankintojen kasvuvauhti on kiihtynyt merkittävästi. Rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui huhtikuussa 11,3 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen 10,0 prosentista. Kasvu nopeutui laajalti eri sektoreilla (ks. osat 2.6 ja 2.7, joissa kerrotaan yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen sektorikoh- taisesta kehityksestä).

Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui huhtikuussa 0,9 prosenttiin oltuaan vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 2,5 % ja edellisellä neljänneksellä 2,6 %. Viimeaikaisesta hidastumisesta huolimatta julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen alarajat ovat kehittyneet

Kuvio 7. M3 ja rahalaitosten pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia)

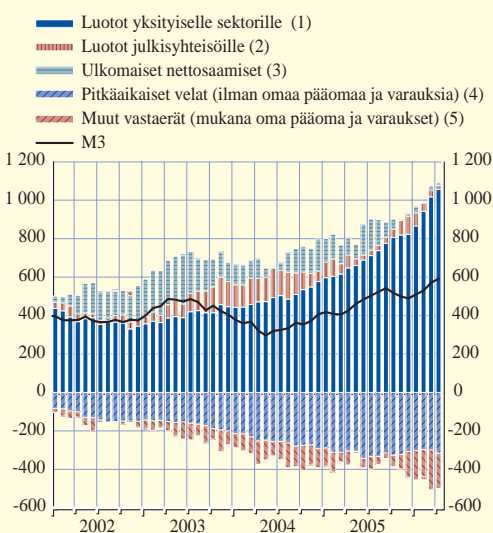
(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Kuvio 8. M3:n vastaerät

(vuotuisia virtatietoja, mrd. euroa, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Huom. M3 esitetään ainoastaan viitteeksi ($M3 = 1 + 2 + 3 - 4 + 5$). Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia) esitetään käänteismerkkinä, koska ne ovat rahalaitossektorin velkoja.

eri suuntiin: rahalaitosten lainojen kysyntä julkisyhteisöjen keskuudessa on kasvanut maltillisesti, kun taas rahalaitosten hallussa olevien julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien arvopapereiden kasvu on hidastunut.

M3:n muista vastaeristä rahaa hallussa pitävän sektorin sijoitukset rahalaitosten pitkäaikaisiin (ilman omaa pääomaa ja varauksia laskettuihin) velkoihin sisältyviin instrumentteihin kasvoivat edelleen nopeasti (ks. kuvio 7). Näiden instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 8,8 %, kun se oli ollut 8,6 % vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä ja 9,8 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Kasvuvauhdin jatkuminen nopeana viittaa euroalueen rahaa hallussa pitävän sektorin halukkuuteen sijoittaa edelleen euroalueen pitkäaikaisiin instrumentteihin, mikä vaimentaa M3:n kasvua.

Rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset kasvoivat vuositasolla ja olivat huhtikuussa 16 miljardia euroa, kun ne olivat maaliskuussa olleet 22 miljardia euroa (ks. kuvio 8). Tästä supistumisesta huolimatta vaikuttaa siltä, että kasvua vaimentava vaikutus, joka johtui rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten merkittävästä pienemisestä vuoden 2005 loppuun saakka, näyttää päättyneen vuoden 2006 ensimmäisinä kuukausina. Kun euro on vahvistunut, ulkomaisten nettosaamisten viimeaikainen kehitys saattaa johtua siitä, että sijoittajat sekä euroalueella että sen ulkopuolella sijoittavat aiempaa enemmän euroalueen instrumentteihin.

Kaiken kaikkiaan M3:n vastaerät ovat vuoden 2006 neljän ensimmäisen kuukauden aikana kehittyneet suurin piirtein aiempien arvioiden mukaisesti. Yksityiselle sektorille myönnetyt luotot ovat kasvaneet yhä nopeammin matalan korkotason vuoksi ja kiihdyttäneet edelleen rahan määrän kasvua. Samaan aikaan rahalaitosten pitkäaikaisiin velkoihin sisältyvien instrumenttien voimakas kysyntä on yhä vaimentanut M3:n kasvua, mutta tämä ei ole vaikuttanut enää ulkomaisiin nettosaamisiin, joiden vuoden 2005 loppuun saakka havaittavissa ollut supistuminen näyttää päättyneen.

KOKONAISARVIO EUROALUEEN LIKVIDITEETTITILANTEESTA

Sekä virallisen M3:n aikasarjan että sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjatun M3:n aikasarjan perusteella lasketut nimelliset rahapoikkeamat suurenevät edelleen vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. Näin ollen vuoden 2004 jälkipuoliskolta alkanut kehitys jatkui, ja rahapoikkeamat olivat suurimmillaan EMUn kolmannen vaiheen alkamisen jälkeen. Koska ei ollut viitteitä siitä, että aikaisempia sijoitusten siirtoja purettaisiin vielä lisää, molemmat rahapoikkeamat liikkuivat yhdensuuntaisesti vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. Poikkeamat olivat edelleen hyvin erisuuruisia, sillä korjatun M3:n aikasarjojen perusteella laskettu rahapoikkeama oli huomattavasti pienempi (ks. kuvio 9).

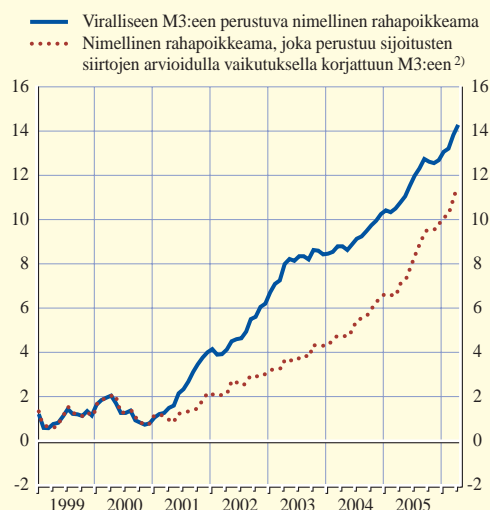
Reaalisissa rahapoikkeamissa otetaan huomioon, että hintojen nousu on eliminoinut osan likviditeetin kertymisestä, mitä EKP:n hintavakauden määritelmän mukaista nopeampi inflaatiiovauhti kuvastaa. Sekä virallisen M3:n aikasarjaan että sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattuun M3:een perustuvat reaaliset rahapoikkeamat ovat pienempiä kuin vastaavat nimelliset rahapoikkeamat (ks. kuviot 9 ja 10).

Nämä mekaaniset indikaattorit ovat kuitenkin vain epätäydellisiä arvioita likviditeettitilanteesta. Koska perusjakson valinta on jossakin määrin mielivaltainen, näihin poikkeamiin liittyy huomattavaa epävarmuutta, ja niitä tulee siksi tulkita varauksin. Tätä epävarmuutta kuvaa hyvin edellä mainituista neljästä indikaattorista johdettavien arvioiden laaja vaihteluväli.

Vaikka arviot ovat epävarmoja, näiden indikaattoreiden perusteella saatava kokonaiskuva viittaa kuitenkin siihen, että euroalueella on runsaasti likviditeettiä. Rahan määrän ja luottojen voimakas

Kuvio 9. Nimellisen rahapoikkeaman estimaatit¹⁾

(prosentteina M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuun 1998 = 0)

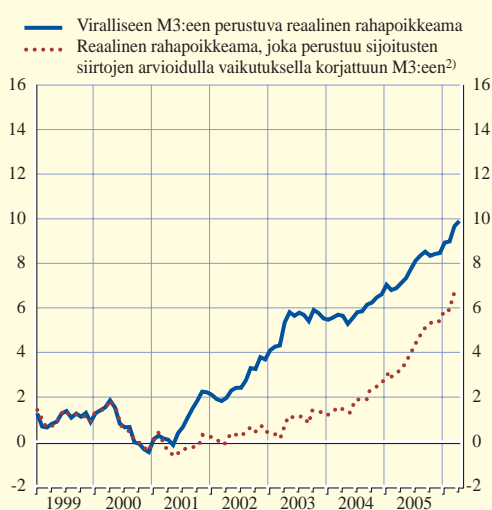
Lähde: EKP.

1) Nimellinen rahapoikkeama tarkoittaa eroa, joka lasketaan M3:n toteutuneesta määrästä ja M3:n kasvuvauhdin viitearvon (4½ % vuodessa) mukaisesta määrästä (perusjaksona pidettävästä) joulukuusta 1998 alkaen.

2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

Kuvio 10. Reaalisen rahapoikkeaman estimaatit¹⁾

(prosentteina M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuun 1998 = 0)

Lähde: EKP.

1) Reaalinen rahapoikkeama tarkoittaa M3:n toteutuneen määrän (M3:n nimellinen määrä defloitoituna YKHIllä) poikkeamaa määrästä, joka olisi toteutunut, mikäli nimellinen M3 olisi kasvanut 4½ prosentin viitearvon mukaisesti ja YKHI-inflaatio olisi kehittynyt EKP:n hintavakauden määritelmän mukaisesti perusjaksosta (joulukuun 1998) lähtien.

2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

kasvu uhkaa hintavakautta keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, kun likviditeettiä on jo runsaasti tarjolla. Lisäksi tämä kasvu merkitsee sitä, että varallisuushintojen kehitystä on seurattava tarkasti, koska hinnoissa saattaa ilmetä vääristymiä. Kehikossa 2 kuvataan rahatalouden indikaattoreiden muutoksiin liittyviä hintavakauden riskejä yksinkertaisten indikaattorimallien perusteella.

Kehikko 2.

RAHATALOUDELLISISTA INDIKAATTOREISTA JOHDETUT INFLAATIOENNUSTEET

Tässä kehikossa päivitetään EKP:n asiantuntijoiden laatimia rahataloudellisista indikaattoreista johdettuja inflaatioennusteita ja tarkastellaan, miten käytetyt indikaattorimallit ovat toimineet viime vuosineljänneksinä. Näin ollen tässä kehikossa saatetaan ajan tasalle maaliskuun 2005 Kuukausikatsauksessa julkaistussa kehikossa olleita tietoja. Rahatalouden analyysistä johdettu hintavakauden kohdistuvien riskien arviointi perustuu pitkälti inflaation ja rahan määrän kasvun pysyvempien osatekijöiden väliseen läheiseen empiiriseen riippuvuussuhteeseen. Tätä riippuvuussuhdetta voidaan käyttää tulevan hintakehityksen reaaliaikaiseen ennakoimiseen esimerkiksi hyödyntämällä yksinkertaisia YKHI-inflaatiokehitystä ennakoivia indikaattorimalleja, jotka perustu-

vat useisiin rahataloudellisiin muuttujiin.¹ Indikaattorimalleja kehitetään kuitenkin koko ajan, ja lisäselvitykset ovat tarpeen.

Ennakoivat indikaattorimallit ennustavat keskimääräistä inflaatiovauhtia määritellyllä aikavälillä hyödyntäen inflaatiovauhdin ja rahataloudellisen indikaattorin aikaisempia arvoja. Käytännössä tarvitaan useita indikaattorimalleja, joista jokainen perustuu tietystä rahataloudellisesta indikaattorista saatuihin tietoihin. Käytetyt rahataloudelliset indikaattorit ovat M1:n kasvu, M2:n kasvu, M3:n kasvu, M3:n sijoitusallokaation muutosten arvioidusta vaikutuksesta puhdistettu kasvu, rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen kasvu, M3:een perustuva ylimääräisen likviditeetin P-star-mittari ja M3:n sijoitusallokaation muutosten arvioidusta vaikutuksesta puhdistettuun kasvuun perustuva ylimääräisen likviditeetin P-star-mittari.

Tässä lähestymistavassa on kaksi osatekijää, jotka yksinkertaisella tavalla kuvastavat sitä, miksi inflaatioon kohdistuvia riskejä arvioitaessa on tarkasteltava rahan määrän kasvuun vaikuttavia tekijöitä. Ensinnäkin indikaattorimalleissa käytetään kuuden tai kahdentoista vuosineljänneksen keskimääräistä inflaatiovauhtia. Tämä keskiarvoistaminen vaimentaa neljännesvuosittaiseen kehitykseen liittyvää lyhyen aikavälin kohinaa. Toiseksi useiden rahataloudellisten indikaattoreiden käyttö pelkän M3:n tarkastelun sijaan kuvastaa – tosin vain pääpiirteissään – M3:n erien ja vastaerien laajaa analyysia, jota käytetään säännöllisesti apuna etsittäessä merkkejä hintavakauden kannalta merkityksellisestä rahatalouden kehityksestä. On kiinnitetty huomiota siihen, että sekä M3:n että yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvuvauhdit ovat nopeutuneet vuoden 2004 puolivälistä alkaen, mikä viittaa siihen, että nopeutumisen taustalla on perustavampia tekijöitä. Käytännössä eniten painoa on annettu korjatulle M3:lle, joka on puhdistettu sellaisista sijoitusallokaation muutosten arvioiduista vaikutuksista, joilla ei ole välitöntä merkitystä inflaatiolle.²

Rahatalouden indikaattorit viittaavat edelleen hintoihin kohdistuviin nousupaineisiin

Kuvioissa A ja B esitetään kuudelle ja kahdelletoista vuosineljännekselle vuositasolle lasketut inflaatioennusteet, jotka on johdettu erilaisista rahataloudellisista indikaattoreista. Kuuden neljänneksen ajanjakso on verrattain lyhyt, kun arvioidaan inflaation ja rahan määrän kasvuun vaikuttavien pysyvämpien tekijöiden välistä suhdetta. Tällä ajanjaksolla on kuitenkin se etu, että se on vertailukelpoinen muissa ennustemenetelmissä käytettyjen ajanjaksojen kanssa mutta ottaa kuitenkin huomioon myös pysyvämmät ja perustavimmat tekijät. Kuviossa esitetään eri aikoina laadittujen peräkkäisten ennusteiden ylä- ja alaraja sekä mediaani. Ennusteet on tehty reaaliaikaisesti (ne perustuvat laatimishetkellä käytettävissä olleeseen tietoon, niihin ei ole tehty tarkistuksia, ja niiden taustalla olevia oletuksia ei ole päivitetty). Tämä esimerkki osoittaa yksinkertaisella tavalla, kuinka rahatalouden analyysistä johdetut hintavakauteen kohdistuvat riskit ovat muuttuneet viime vuosineljänneksien aikana.

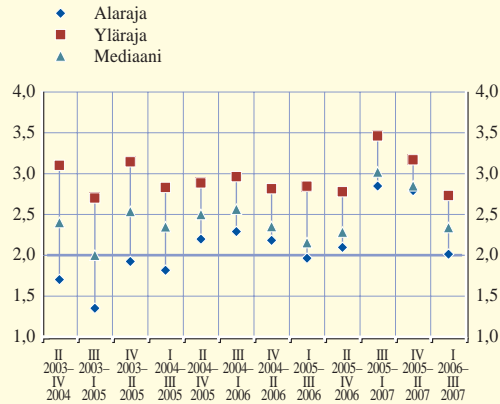
Tästä havainnollisesta esimerkistä voidaan esittää kaksi huomiota. Ensinnäkin sekä kuuden että kahdentoista vuosineljänneksen päähän ulottuvien inflaatioennusteiden mediaanit ovat lähes jatkuvasti olleet yli 2 % vuoden 2003 puolivälin jälkeen. Kahdentoista neljänneksen tähtäimellä tämä indikaatio hintavakauden riskeistä on ollut suhteellisen vakaa mediaani-inflaation ollessa

1 Kuvaus käytetystä lähestymistavasta ks. S. Nicoletti-Altimari, "Does money lead inflation in the euro area?" ECB Working Paper Series nro 63, toukokuu 2001. Tätä lähestymistapaa sekä muita EKP:n inflaation ennustamisessa käyttämiä menetelmiä käsitellään lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time".

2 Kuvaus tämän indikaattorin muodostamisesta on tammikuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikossa "Approaches to identifying and estimating portfolio shifts into and out of M3". Aiempia poikkeavia havaintoja on korjattu jonkin verran ja joitakin vaihtelevia eriä on myös otettu mukaan estimointiin.

Kuvio A. Kahden muuttujan ennakoivista indikaattorimalleista johdettujen vuositasolle korotettujen YKHI-inflaatioennusteiden vaihteluvälit kuudeksi vuosineljänneksiksi

(vuositasolle korotetut prosentuaaliset kasvuvauhdit; reaaliaikaiset tulokset eri ennustekierroksilla)

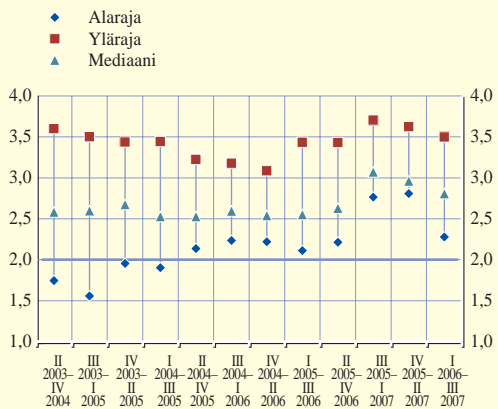

Lähde: EKP:n arviot.

Huom. Kuvio osoittaa seitsemästä kahden muuttujan ennakoivasta indikaattorimallista johdettujen vuositasolle laskettujen inflaatioennusteiden vaihteluvälit. Kukin ennuste perustuu ennusteen laatimishetkellä käytettävissä olleisiin tietoihin. Esimerkiksi ennuste I/2006–III/2007 kattaa inflaatiotiedot vuoden 2006 ensimmäiseen neljännekseen saakka. Lisätietoja seitsemän käytetyn inflaatioennustemallin menetelmäperustasta on tämän kehikon alaviitteessä 1.

Kuvio B. Kahden muuttujan ennakoivista indikaattorimalleista johdettujen vuositasolle korotettujen YKHI-inflaatioennusteiden vaihteluvälit kahdeksitoista vuosineljänneksiksi

(vuositasolle korotetut prosentuaaliset kasvuvauhdit; reaaliaikaiset tulokset eri ennustekierroksilla)

Lähde: EKP:n arviot.

Huom. Kuvio osoittaa seitsemästä kahden muuttujan ennakoivasta indikaattorimallista johdettujen vuositasolle laskettujen inflaatioennusteiden vaihteluvälit. Kukin ennuste perustuu ennusteen laatimishetkellä käytettävissä olleisiin tietoihin. Esimerkiksi ennuste I/2006–I/2009 kattaa inflaatiotiedot vuoden 2006 ensimmäiseen neljännekseen saakka. Lisätietoja seitsemän käytetyn inflaatioennustemallin menetelmäperustasta on tämän kehikon alaviitteessä 1.

2½–3 prosentin haarukassa. Tässä yhteydessä on huomattava, että ennustelukujen kasvu vuoden 2005 jälkipuoliskolla oli seurausta hirmumyrskyjen aiheuttaman öljyn hinnan nousun – se näkyi ennustemalleissa tilapäisesti suurempina viivästettyinä inflaatioarvoina – vaikutuksesta YKHI-inflaatioon. Tällainen vaikutus vääristää hintojen aikasarjoja ja vaikeuttaa siten rahan määrän kehityksestä saatavien merkkien tulkintaa.

Toiseksi kaikkein pienimmätkin ennusteluvut ovat vuoden 2004 puolivälin jälkeen yleensä olleet yli 2 %, ja inflaatioennusteiden vaihteluväli (mitattuna ennusteiden ylä- ja alarajan välisenä etäisyytenä) on ollut keskimäärin pienempi kuin ennen vuoden 2004 puoliväliä. Tämä kehitys johtuu rahan määrän kasvun ja lainojen kasvun aiempaa yhtenevämmästä kehityksestä. Se johtuu myös siitä, että M3:n kasvun ja sijoitusallokaation muutosten arvioidusta vaikutuksesta puhdistetun M3:n kasvu on ollut aiempaa yhtenevämpi. Tämä yhteisliike viittaa siihen, että rahan määrän kasvuun vaikuttanut pysyvä trendi on kasvanut voimakkaasti.

Yhdessä nämä rahataloudellisista indikaattoreista saadut havainnot viittaavat siihen, että hintavaikautteen kohdistuu edelleen hintojen nousun riskejä ja että tämä signaali on voimistunut vuoden 2004 puolivälin jälkeen. Esimerkin tulosten tulokinnassa on kuitenkin syytä pitää mielessä indikaattorimallien yksinkertaisuus ja ennusteisiin liittyvä suuri epävarmuus.

Rahatalouden kehitykseen perustuvat inflaatioennusteet toimineet suhteellisen hyvin

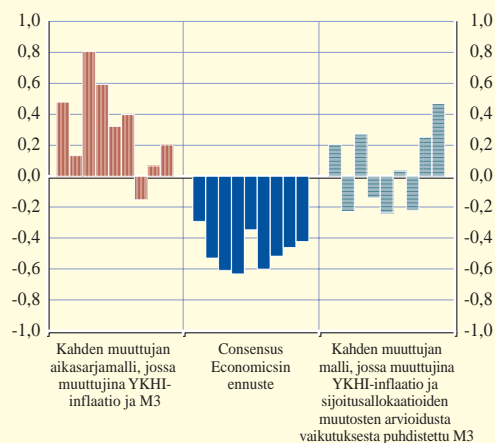
Rahatalouden analyysistä johdettuihin tarkastelualaltaan suppeisiin inflaatoriskien arvioihin liittyy epävarmuutta, jota voidaan kuvata esimerkiksi M3:n kasvuun perustuvan indikaattorimallin ennusteilla. Kuvio C käy ilmi, näin jälleensä, että näissä ennusteissa YKHI-inflaatio on

yleensä arvioitu nopeammaksi kuin toteutunut inflaatio. Tämä käy yksiin sen arvion kanssa, että rahan määrän nopea kasvu viime vuosina on johtunut ennemminkin kasvaneesta epävarmuudesta kuin rahan määrän kasvudynaamiikasta. Toisaalta kokonaistaloudellisissa ennusteissa, kuten Consensus Economicsin ennusteissa, on jatkuvasti arvioitu YKHI-inflaatio hitaammaksi kuin toteutunut inflaatiovauhti, mikä johtuu todennäköisesti viime vuosien useista hintasokeista (kuten elintarvikkeiden ja öljyn hinnan sekä hallinnollisten hintojen nousu).

Niissä ennusteissa, jotka on johdettu sellaisesta rahataloudellisesta indikaattorimallista, joka perustuu sijoitusallokaation muutoksista puhdistettuun M3:n kasvuun, ei sitä vastoin ole juurikaan ollut vääristymiä ja niiden ennustevirheet ovat olleet vähäisempiä. Otos on tietenkin liian lyhyt ollakseen tilastollisesti merkittävä, mutta se vahvistaa rahatalouden analyysin täydentävän luotettavasti taloudellista analyysia. Lisäksi korostuu kattavan rahatalouden analyysin merkitys sellaisten rahan määrän kehityksestä saatavien merkkien havaitsemisessa, joilla on merkitystä hintavakauden kannalta.

Kuvio C. Kuudelle vuosineljännekselle laskettujen reaaliaikaisten YKHI-inflaatioennusteiden ennustevirheet

(prosenttiyksikköinä; neljännesvuosittaiset ennustekierrokset vuoden 2002 kolmannelta neljännekseltä vuoden 2004 kolmannelle neljännekselle)

Lähde: EKP:n arviot ja laskelmat.

Huom. Ennustevirhe on ennusteen ja toteutuneen tuloksen välinen ero. Consensus Economicsin julkaisemia vuotuisia inflaatiovauhtilukuja on käytetty reaaliaikaisen ennustetun YKHI-indeksin laati-miseksi. Tämä korjattu aikasarja on sen jälkeen puhdistettu kausi-vaihtelusta vuositasolle korotettujen kasvuvauhtien laskemiseksi.

2.2 EI-RAHOITUSSEKTORIN RAHOITUSINVESTOINNIT JA INSTITUTIONAALISET SIOITTAJAT

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 5,1 prosenttiin vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä, sillä sekä lyhyt- että pitkäaikaiset rahoitusinvestoinnit kasvoivat aiempaa nopeammin. Institutionaalisia sijoittajia koskevat tiedot viittaavat siihen, että ei-rahoitussektori lisäsi sijoituksiaan riskialttiimpiin rahoitusinstrumentteihin institutionaalisten sijoittajien välityksellä.

EI-RAHOITUSSEKTORI

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 5,1 prosenttiin vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä, jolta tuoreimmat käytettävissä olevat neljännesvuositiedot ovat. Kolman-nella neljänneksellä kasvuvauhti oli ollut 4,4 % (ks. taulukko 2). Kehitykseen vaikutti se, että niin lyhyt- kuin pitkäaikaistenkin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti nopeutui. Lyhytaikaiset rahoitusinvestoinnit kasvoivat edelleen huomattavasti nopeammin, eikä vuoden 2005 kolmen ensim-mäisen neljänneksen aikana havaittavissa ollut lyhyt- ja pitkäaikaisten rahoitusinvestointien kasvu-vauhtien välisen eron supistuminen enää jatkunut (ks. kuvio 11).

Pitkäaikaisten investointien vuotuisen kasvuvauhdin kiihtyminen vuoden 2005 viimeisellä neljän-neksellä 4,3 prosenttiin kolmannen neljänneksen 3,5 prosentista johtui kasvun nopeutumisesta kai-kissa rahoitusinstrumenttien ryhmissä, vaikka sijoitukset noteerattuihin osakkeisiin kasvoivatkin nopeimmin. Pitkäaikaisten rahoitusinvestointien nopea kasvuvauhti johtuu suureksi osaksi siitä, että vakuutus- ja eläketuotteisiin on tehty runsaasti sijoituksia viime neljänneksen aikana. Niiden vuotui-

Taulukko 2. Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

	Kanta prosentteina kokonaisuudesta ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti								
		2003 IV	2004 I	2004 II	2004 III	2004 IV	2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV
Rahoitusinvestoinnit yhteensä	100	4,4	4,2	4,7	4,8	4,8	4,8	4,6	4,4	5,1
Käteinen ja talletukset	37	5,6	5,4	5,6	6,0	6,2	6,0	6,1	5,6	6,2
Muut arvopaperit kuin osakkeet	11	-4,3	-3,9	0,2	1,2	3,8	4,6	3,6	2,2	2,8
<i>josta:</i> lyhytaikaiset	1	-29,6	-17,3	6,7	11,2	31,4	15,4	4,1	0,0	-6,2
<i>josta:</i> pitkäaikaiset	10	-2,0	-2,5	-0,3	0,3	0,8	3,2	3,5	2,5	4,2
Rahasto-osuudet	12	7,3	5,2	3,3	2,3	1,7	1,9	2,5	3,9	4,6
<i>josta:</i> rahasto-osuudet ilman rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia	10	6,8	5,8	3,8	2,9	2,5	3,3	4,1	5,5	5,8
<i>josta:</i> rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet	2	9,5	3,0	1,6	0,1	-1,6	-3,3	-3,4	-1,9	0,0
Noteeratut osakkeet	15	1,9	2,0	3,8	3,0	1,1	0,9	-1,1	-1,9	1,1
Vakuustekninen vastuuvelka	25	6,9	7,0	6,8	6,7	6,8	6,6	6,7	6,9	7,0
M3 ²⁾		7,1	6,3	5,3	6,0	6,6	6,5	7,6	8,4	7,4
Ei-rahoitussektorin arvopaperisijoitusten vuotuiset hallussapitoitot ja -tappiot (% BKT:stä)		5,6	9,7	5,1	4,4	2,5	2,6	4,4	7,8	6,9

Lähde: EKP.

Huom. Lisätietoja tilasto-osan taulukossa 3.1.

1) Sen viimeisen neljänneksen lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

2) Vuosineljänneksen lopussa. Raha-aggregaatti M3 sisältää euroalueen ei-rahallaissektorin (eli yrityssektorin ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten) monetaariset saamiset euroalueen rahalaitoksilta ja valtionhallinnolta.

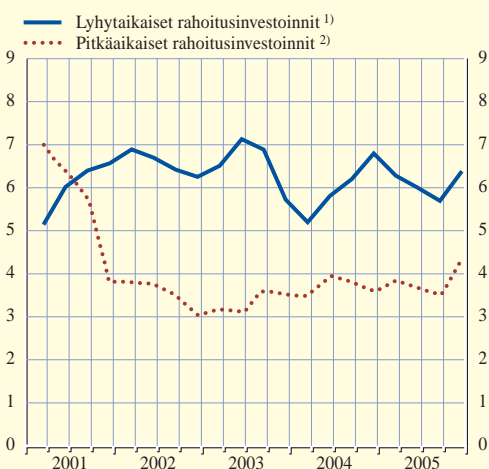
nen kasvuvauhti oli noin 7 %. Lyhytaikaisten rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 6,4 prosenttiin kolmannen neljänneksen 5,7 prosentista lähinnä lyhytaikaisten talletusten nopean kasvun vuoksi. Vuodesta 2003 jatkunut rahamarkkinarahastoihin tehtyjen sijoitusten kasvun hidastuminen näyttää pysähtyneen vuoden 2005 jälkipuoliskolla, sillä vuotuinen kasvuvauhti oli viimeisellä neljänneksellä nolla, kun se oli kahdella edellisellä neljänneksellä ollut -1,9 % ja -3,4 %. Vaikka rahamarkkinarahastoihin tehdyt sijoitukset antavatkin joitakin viitteitä sijoittajien riskinottohalukkuudesta, niiden osuus ei-rahoitussektorin kaikista lyhytaikaisista investoinneista on kuitenkin melko pieni.

INSTITUTIONAALISET SIOITTAJAT

Sijoitusrahastojen kokonaisvarallisuuden arvon vuotuinen kasvuvauhti oli vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä 25,1 % eli suurin piirtein sama kuin edellisellä neljänneksellä. Tässä näkyi lähinnä osakesijoitusten arvon kehitys, sillä niiden vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä 60,1 prosenttiin kolmannen neljänneksen 53,3 prosentista. Samaan aikaan joukkolainarahastojen sijoitusten arvon

Kuvio 11. Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos)

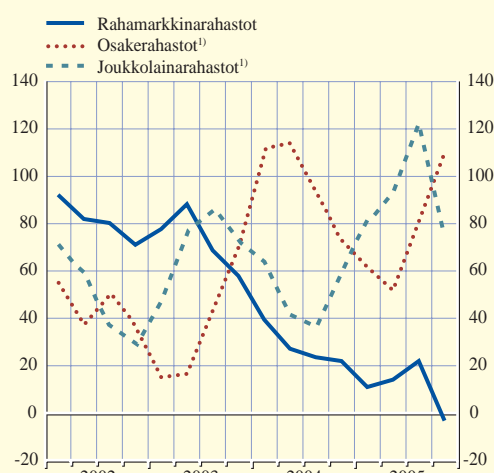
Lähde: EKP.

1) Sisältää käteisen, lyhytaikaiset talletukset, lyhytaikaiset velkapaperit, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä vakuutusmaksu- ja korvausvastuun.

2) Sisältää pitkäaikaiset talletukset, pitkäaikaiset velkapaperit, noteeratut osakkeet, sijoitusrahastojen rahasto-osuudet ilman rahamarkkinarahasto-osuuksia sekä kotitalouksien osuuden henkivakuutus- ja eläkerahastoista.

Kuvio 12. Vuotuiset nettosijoitukset sijoitusrahastoihin rahastotyypeittäin

(mrd. euroa)

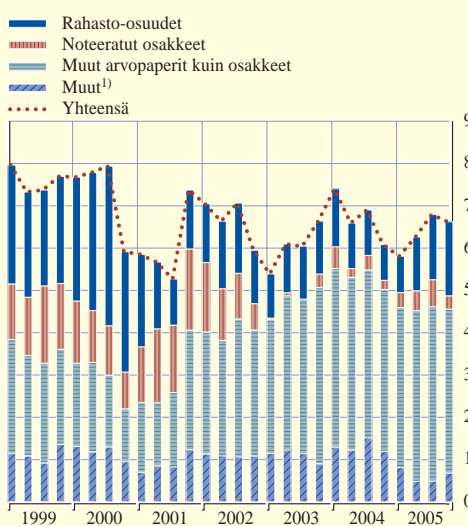

Lähteet: EKP ja EFAMA.

1) EFAMAN tuottamiin kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

Kuvio 13. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, vaikutus kasvuun prosenttyyksikköinä)

Lähde: EKP.

1) Lainat, talletukset ja vakuutustekninen vastuuvélka.

vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä 24,3 prosenttiin edellisen neljänneksen 30,6 prosentista. Kokonaisvarallisuuden kannan arvon muutoksiin sisältyy kuitenkin instrumenttien hintojen muutosten aiheuttamia arvostusmuutoksia, joten ne saattavat antaa puutteellista tietoa sijoituskäyttäytymisestä. European Fund and Asset Management Associationin (EFAMA)¹ julkaisemat tiedot osoittavat, että sijoitusrahastojen (pl. rahamarkkinarahastot) vuotuiset nettomyynnit supistuivat vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä kolmannesta neljänneksestä. Tämä johtui siitä, että joukkolainarahastojen vuotuiset nettomyynnit vähenivät voimakkaasti, ja vuoden 2004 kolmannesta neljänneksestä lähtien havaittavissa ollut myyntien kasvu taittui. Nettomyyntien supistuminen oli selvästi voimakkaampaa kuin osakerahastoihin tehtyjen vuotuisen nettosijoitusten kasvun lisäys (ks. kuvio 12). Samaan aikaan myös vuotuiset nettosijoitukset rahamarkkinarahastoihin pienenevät, joten vuoden 2003 puolivälistä alkanut supistumissuuntaus jatkui.

Lähes kaksi kolmannesta vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien vuotuisesta kasvuvauhdista viime neljänneksen aikana selittyä muihin arvopapereihin kuin osakkeisiin tehdyillä sijoituksilla (ks. kuvio 13). Rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä 6,6 prosenttiin kolmannen neljänneksen 6,8 prosentista johtui lähinnä noteerattuihin osakkeisiin ja muihin arvopapereihin kuin osakkeisiin tehtyjen sijoitusten osuuden pienenemisestä, kun sijoitusrahastoihin tehtyjen sijoitusten osuus puolestaan suureni. Arvopaperisijoitusten hallussapitovoitot supistuivat kaiken kaikkiaan vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä edellisestä neljänneksestä.

¹ EFAMA-järjestö antaa tietoja suurelle yleisölle tarjottavien avointen osake- ja joukkolainarahastojen nettomyynneistä (tai nettosijoituksista) Saksan, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Itävallan, Portugalin ja Suomen osalta. Ks. tarkemmin kesäkuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikko "Nettokassavirta euroalueen osakerahastoihin sekä pitkän ja keskipitkän koron rahastoihin viime aikoina".

2.3 RAHAMARKKINAKOROT

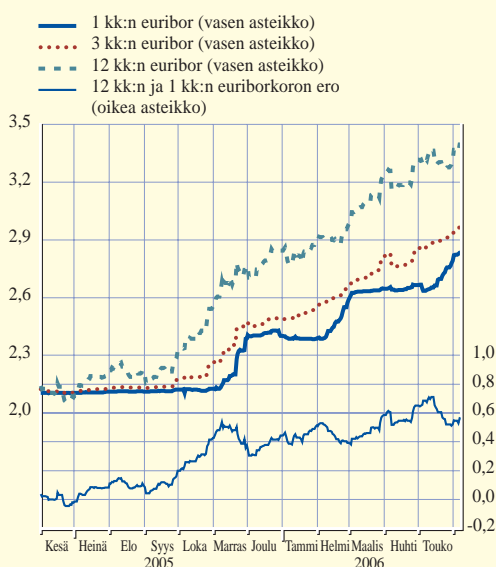
Rahamarkkinakorot nousivat maalís-toukokuussa 2006 kaikissa maturiteeteissa, kun markkinoiden odotukset EKP:n ohjauskorkojen nousun jatkumisesta vahvistuivat. Koska pitkät korot nousivat enemmän kuin lyhyet korot, rahamarkkinoiden tuottokäyrä jyrkkeni kaiken kaikkiaan hieman kolmen kuukauden ajanjakson aikana.

Lokakuusta 2005 havaittavissa ollut rahamarkkinakorkojen nousu jatkui maaliskuun alusta toukokuun loppuun. Yhden kuukauden korot pysyivät maalís-huhtikuussa verrattain vakaina, kun taas kolmen kuukauden ja kahdentoista kuukauden korot nousivat markkinoiden odottaessa EKP:n nostavan ohjauskorkojaan edelleen kesäkuussa ja vuoden jälkipuoliskolla. Koska odotukset siitä, että EKP nostaisi ohjauskorkojaan kesäkuussa, olivat vahvat, myös yhden kuukauden korko alkoi nousta merkittävästi toukokuussa, kun taas kolmen kuukauden ja kahdentoista kuukauden korot nousivat maltillisemmin. Yhden kuukauden korko oli kesäkuun 7. päivänä 2,84 % eli 0,25 prosenttiyksikköä korkeampi kuin helmikuun 2006 lopussa. Kolmen kuukauden korko oli tuolloin 2,97 % eli 0,31 prosenttiyksikköä korkeampi ja kuuden kuukauden korko 3,15 % eli 0,37 prosenttiyksikköä korkeampi kuin helmikuun lopussa. Kahdentoista kuukauden korko oli 3,40 %, eli se oli noussut helmikuun lopusta 0,42 prosenttiyksikköä.

Tämän seurauksena rahamarkkinoiden tuottokäyrä, joka oli jyrkentyneet maalís-huhtikuussa, loiveni jälleen toukokuussa. Tuottokäyrä on kolmen viime kuukauden aikana kaiken kaikkiaan hieman jyrkentyneet. Kahdentoista ja yhden kuukauden euriborkorkojen välinen ero oli kesäkuun 7. päivänä 0,56 prosenttiyksikköä, kun se oli helmikuun 28. päivänä 2006 ollut 0,39 prosenttiyksikköä (ks. kuvio 14).

Kuvio 14. Lyhyet rahamarkkinakorot

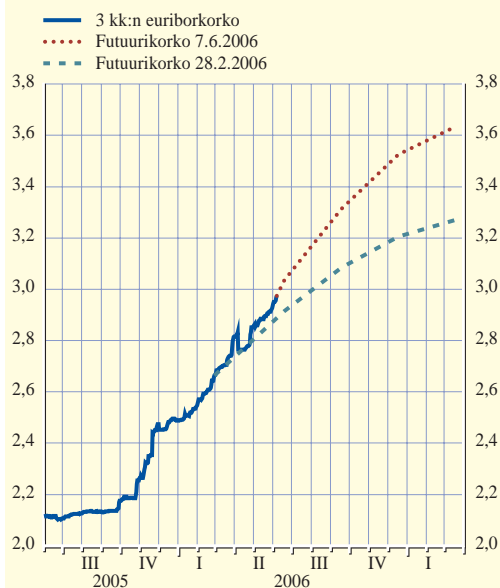
(vuotuinen korko, prosenttiyksikköinä, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Kuvio 15. Kolmen kuukauden korot ja futuurikorot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

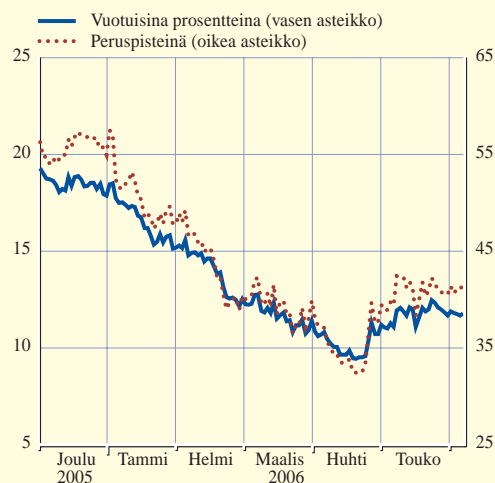

Lähde: Reuters.

Huom. Tänä ja kolmena seuraavana neljänneksenä erääntyvien kolmen kuukauden futuurisopimusten korkoja Liffen noteerausten mukaan.

Kuvio 16. Joulukuussa 2006 erääntyviin kolmen kuukauden euriborfutuureihin perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatilitteetti

(vuotuisina prosentteina ja peruspisteinä, päivähavaintoja)

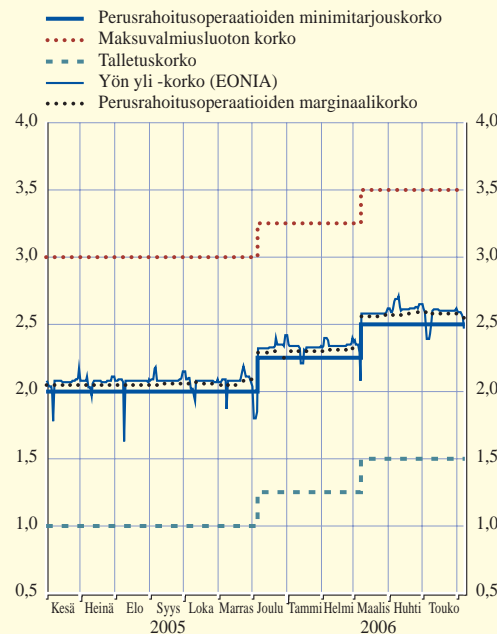

Lähteet: Bloomberg ja EKP:n laskelmat.

Huom. Peruspisteinä ilmaistu volatilitteetti on laskettu kertomalla prosentteina ilmaistu implisiittinen volatilitteetti vastaavalla korralla. (Ks. myös kehikko "Implisiittisen volatilitteetin johtaminen lyhyisiin korkofutuureihin perustuvista optioista" toukokuun 2002 Kuukausikatsauksessa.)

Kuvio 17. EKP:n korot ja yön yli -korko

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP ja Reuters.

Markkinaosapuolet ovat helmikuun 2006 lopusta lähtien arvioineet lyhyiden korkojen kehitystä vuoden 2006 jälkipuoliskolla ja vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä koskevia odotuksiaan uudelleen ja odottavat korkojen nousevan. Tämä näkyy syyskuussa 2006, joulukuussa 2006 ja maaliskuussa 2007 erääntyvien kolmen kuukauden euriborfutuurisopimusten pohjalta johdetuissa koroissa. Syyskuussa 2006 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu korko nousi 0,23 prosenttiyksikköä helmikuun 2006 lopusta kesäkuun 7. päivään 2006, jolloin se oli 3,32 %. Joulukuussa 2006 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu korko nousi 0,32 prosenttiyksikköä ja maaliskuussa 2007 erääntyvien futuurisopimusten korko 0,37 prosenttiyksikköä samana aikana. Joulukuussa erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu korko oli tuolloin 3,53 % ja maaliskuussa 2007 erääntyvien sopimusten korko 3,64 % (ks. kuvio 15).

Kolmen kuukauden euriborfutuurisopimukseen perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatilitteetti väheni edelleen maaliskuussa ja oli huhtikuun alkupuoliskolla pitkän aikavälin keskiarvoihin nähden hyvin vähäistä. Implisiittinen volatilitteetti lisääntyi hieman huhtikuun loppupuolella ja toukokuussa lähelle maaliskuun alun tasoa. Implisiittisen volatilitteetin kehitys kolmen viime kuukauden aikana viittaa edelleen siihen, että markkinaosapuolten epävarmuus lyhyiden korkojen kehityksestä vuoden 2006 jälkipuoliskolla on pysynyt verrattain vähäisenä (ks. kuvio 16).

Lyhyimmät rahamarkkinakorot nousivat maaliskuussa 2006 sen jälkeen, kun 2.3. oli tehty päätös EKP:n ohjauksokorkojen nostamisesta 0,25 prosenttiyksiköllä. Eoniakorko pysyi vakaana 2,58 prosentissa lukuun ottamatta 11.4. päättyneen pitoajanjakson viimeistä viikkoa, jolloin se epätavallisen kireän likviditeettitilanteen vuoksi nousi jonkin verran. Eoniakorko nousi 9.5. päättyneen pitoajan-

jakson aikana vähitellen noin 2,63 prosenttiin, mikä viittasi siihen, että ero eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorkoon suureni. Eron suurentumisen hillitsemiseksi EKP lisäsi tämän pitoajanjakson kahdessa viimeisessä perusrahoitusoperaatioissa jaettavan likviditeetin määrää yli julkaistun normiallokaation eli 2 miljardiin euroon 1 miljardista eurosta. Seuraavalla, 14.6. päättyvällä pitoajanjaksolla eoniakorko on ollut vakaasti 2,60 % lukuun ottamatta muutamia päiviä jakson alussa, jolloin eoniakorko oli 2,61 %, ja pitoajanjakson loppua, jolloin se laski jonkin verran keveän likviditeettitilanteen vuoksi.

Maalis-huhtikuussa likviditeettiä jaettiin perusrahoitusoperaatioissa siten, että marginaalikorko nousi maaliskuun ensimmäisten huutokauppojen 2,56 prosentista vähitellen 2,59 prosenttiin huhtikuun lopun huutokaupassa ja painotettu keskikorko samana aikana 2,57 prosentista 2,60 prosenttiin. Kesäkuun 14. päivänä päättyvän pitoajanjakson huutokaupoissa marginaalikorko ja painotettu keskikorko ovat pysyneet vakaina. Marginaalikorko on ollut 2,58 % ja painotettu keskikorko 2,59 % lukuun ottamatta pitoajanjakson viimeistä perusrahoitusoperaatiota, jolloin marginaalikorko laski 2,55 prosenttiin ja painotettu keskikorko 2,57 prosenttiin (ks. kuvio 17). Lisätietoja lyhyistä koroista ja

Kehikko 3.

LIKVIDITEETTITILANNE JA RAHAPOLIITTISET OPERAATIOT 8.2.–9.5.2006

Tässä kehikossa tarkastellaan EKP:n likviditeetin hallintaa 7.3., 11.4. ja 9.5.2006 päättyneinä vähimmäisvarantojen pitoajanjaksoina.

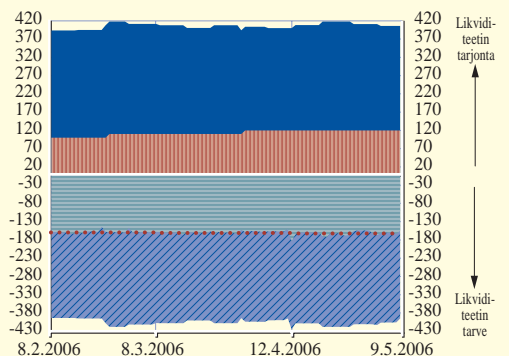
Pankkijärjestelmän likviditeettitarpeet

Pankkien likviditeettitarpeet kasvoivat tarkastelujaksona maltillisesti. Lähinnä ne kasvoivat varantovaatimusten kasvun vuoksi (ks. kuvio A). Riippumattomien tekijöiden vaikutus heikkeni hieman. Tosin liikkeessä olevien setelien käyttöön liittyvä likviditeetti vaikuttava tekijä, oli 5.5. ennätyselliset 572,7 miljardia euroa. Kaiken kaikkiaan riippumattomien tekijöiden keskimääräinen vaikutus eurojärjestelmän likviditeettivajeeseen oli 246,5 miljardia euroa tarkastelujaksona. Vähimmäisvarantovelvoitteet, jotka ovat toinen merkittävä osa pankkien likviditeettitarpeista, kasvoivat 6,6 miljardia euroa eli 159,6 miljardiin euroon. Varantovelvoitteen ylittävien talletusten päivittäisen keskiarvon vaikutus eurojärjestelmän likviditeettivajeeseen oli tarkastelujaksona keskimäärin 0,67 miljardia euroa. Varantovelvoitteen ylittävien talletusten keskiarvo laski 7.3. päättyneenä pitoajanjaksona 0,63 miljardiin euroon ja 11.4. päättyneenä pitoajanjaksona 0,62 miljardiin euroon, mutta nousi tarkastelujakson viimeisenä pitoajanjaksona jälleen 0,78 miljardiin euroon (ks. kuvio B).

Kuvio A. Pankkijärjestelmän likviditeettitarpeet ja likviditeetin tarjonta

(mrd. euroa, kustakin erästä mainittu erän päivittäinen keskiarvo)

- Perusrahoitusoperaatiot: 293,29 miljardia euroa
- Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot: 112,87 miljardia euroa
- Sekkilititalletukset: 159,64 miljardia euroa
- Varantovelvoitteen määrä (varantovelvoitteet: 158,97 miljardia euroa; varantovelvoitteen ylittävät talletukset: 0,67 miljardia euroa)
- Riippumattomat tekijät: 246,55 miljardia euroa

Lähde: EKP.

Likviditeetin tarjonta ja korot

Avomarkkinaoperaatioiden volyyymi kasvoi (ks. kuvio A) yhdenmukaisesti likviditeetin kysynnän maltillisen kasvun kanssa. Perusrahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin määrä oli keskimäärin 293,3 miljardia euroa. Tarjousten määrän suhde jaetun likviditeetin määrään (eli tarjousten kattamissuhde) vaihteli 1,20:stä 1,45:een. Tarjousten määrän ja jaetun likviditeetin suhde oli tarkastelujaksona keskimäärin 1,32.

EKP:n neuvosto päätti 16.12.2005 lisätä jaettavan likviditeetin määrää pitempiä aikaisissa rahoitusoperaatioissa 30 miljardista eurosta 40 miljardiin euroon. Pitempiä aikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin määrä kasvoikin tarkastelujaksona 100 miljardista eurosta 120 miljardiin euroon, kun kaikki avoinna olleet pitempiä aikaiset rahoitusoperaatiot olivat saavuttaneet uuden tavoitteen tarkastelujakson loppuun mennessä.

Lokakuussa 2005 EKP oli ilmoittanut markkinaosapuolille huolestaan eoniakoron (yön yli -korokko) ja minimitarjouskoron välisen eron suurenemisesta. EKP oli sen vuoksi päättänyt jakaa likviditeettiä 1 miljardin euron verran yli normaali- ja eoniakoron mukaisen määrän kaikissa pitoajanjakson perusrahoitusoperaatioissa lukuun ottamatta viimeistä operaatiota. Tämän jakoperiaatteen noudattamista jatkettiin 7.3. ja 11.4. päättyneinä pitoajanjaksoina, ja sitä muokattiin 9.5. päättyneenä pitoajanjaksona, kuten jäljempänä on selostettu.

Maaliskuun 7. päivänä päättynyt pitoajanjakso

Pitoajanjakson alussa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorko ja painotettu keskikorko olivat 2,31 % ja eoniakorko 2,34 %. Viimeisessä perusrahoitusoperaatioissa marginaalikorko nousi 1 prosenttiyksikön ja painotettu keskikorko 3 prosenttiyksikköä. Eoniakorko sitä vastoin nousi 2,40 prosenttiin helmikuun viimeisenä päivänä, mutta laski pitoajanjakson loppua kohti tultaessa, koska koko likviditeettitilanne osoittautui lievästi löysäksi.

Pitoajanjakson viimeisenä päivänä EKP aikoi vähentää ylimääräistä likviditeettiä 5 miljardilla eurolla toteuttamalla hienosäätöoperaation. Operaatioissa kuitenkin tehtiin tarjouksia vain 2,6 miljardin euron arvosta. Tämä oli tärkein syy siihen, miksi pitoajanjakson lopussa maksuvalmiusluottoa käytettiin 1,64 miljardin euron arvosta ja eoniakorko oli 2,08 %.

Huhtikuun 11. päivänä päättynyt pitoajanjakso

Maaliskuun 2. päivänä EKP:n neuvosto päätti nostaa EKP:n ohjauskorkoja 0,25 prosenttiyksikköä. Muutos tuli voimaan seuraavasta 8.3. alkaneesta ja 11.4. päättyneestä pitoajanjaksoista alkaen.

Pitoajanjakson kolmen ensimmäisen viikon aikana perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorko oli 2,56 %, painotettu keskikorko 2,57 % ja eoniakorko 2,58 %. Maaliskuun kahdessa viimeises-

Kuvio B. Varantovelvoitteen ylittävät talletukset¹⁾

Lähde: EKP

1) Pankkien varantovelvoitteen ylittävät sekkilitatalletukset.

sä perusrahoitusoperaatioissa sekä marginaalikorko että painotettu keskikorko olivat 0,1 prosenttiyksikköä suuremmat ja eoniakorkoon kohdistui hieman nousupaineita. Riippumattomiin tekijöihin tehtiin epätavallisen suuria likviditeettiä vähentäviä ennustemuutoksia viimeisen perusrahoitusoperaation jälkeen, jotka nostivat eoniakoron vielä 2,71 prosenttiin. Pitoajanjakson viimeisenä päivänä 11.4. EKP kuitenkin toteutti hienosäätöoperaation ja vähensi likviditeettiä 26 miljardia euroa. Pitoajanjakson lopussa likviditeettitilanne oli lähestulkoon tasapainossa (eli maksuvalmiusluottoa käytettiin 0,43 miljardin euron arvosta) ja eoniakorko oli 2,63 %.

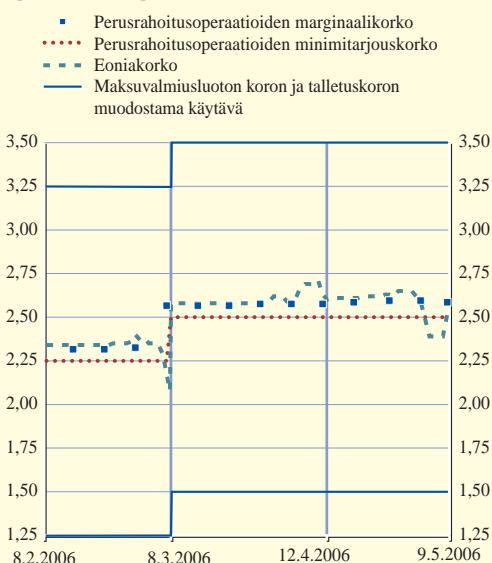
Toukokuun 9. päivänä päättynyt pitoajanjakso

Pitoajanjakson kolmen ensimmäisen viikon aikana perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorko ja painotettu keskikorko nousivat edelleen. Sen seurauksena marginaalikorko oli 2,59 % ja painotettu keskikorko 2,60 %. Myös eoniakorko nousi pitoajanjakson ensimmäisen päivän 2,60 prosentista noin 2,63 prosenttiin. Näin ollen EKP jakoi likviditeettiä 2 miljardin euron verran yli normaaliallokaation mukaisen määrän pitoajanjakson toiseksi viimeisessä perusrahoitusoperaatioissa. Samaan aikaan EKP ilmaisi huolensa erittäin lyhyiden markkinakorkojen ja minimitarjouskoron välisestä viimeaikaisesta kehityksestä.

Uutena toimenpiteenä EKP jakoi likviditeettiä myös tämän pitoajanjakson viimeisessä perusrahoitusoperaatioissa 2 miljardin euron verran yli normaaliallokaation mukaisen määrän. Lisäksi EKP ilmoitti, että se harkitsisi jakavansa likviditeettiä edelleen normaaliallokaation mukaista määrää enemmän kaikissa seuraavien pitoajanjaksojen perusrahoitusoperaatioissa (myös viimeisessä), jos sillä olisi tarvetta torjua eoniakoron ja minimitarjouskoron välisen eron suurenemista. EKP:n tavoitteena oli kuitenkin yhä se, että likviditeettitilanne olisi tasapainoinen pitoajanjakson viimeisenä päivänä. Ilmoitusta seuranneina päivinä eoniakorko laski ja oli alimmillaan 2,39 % pitoajanjakson kolmanneksi viimeisenä päivänä. Pitoajanjakson viimeisenä päivänä EKP toteutti hienosäätöoperaation vähentääkseen 11,5 miljardin euron suuruista ylimääräistä likviditeettiä, joka oli syntynyt lähinnä edellisessä perusrahoitusoperaatioissa jaetusta runsaasta likviditeetistä. Pitoajanjakson lopussa likviditeettitilanne oli jälleen lähestulkoon tasapainossa ja eoniakorko oli 2,52 %. Tällä kertaa maksuvalmiusluottoa käytettiin erittäin vähän eli 0,36 miljardin euron arvosta.

Kuvio C. Eoniakorko ja EKP:n korot

(päivittäiset korkoprosentit)

Lähde: EKP.

likviditeettitalanteesta 7.3., 11.4. ja 9.5.2006 päättyneiden pitoajanjaksojen aikana esitetään kehikossa 3. Kolme pitempiaikaista perusrahoitusoperaatiota toteutettiin 30.3., 27.4. ja 1.6. Ensimmäisessä niistä marginaalikorko oli 0,08 prosenttiyksikköä ja kahdessa jälkimmäisessä 0,07 prosenttiyksikköä pienempi kuin tuolloinen kolmen kuukauden euriborkorko.

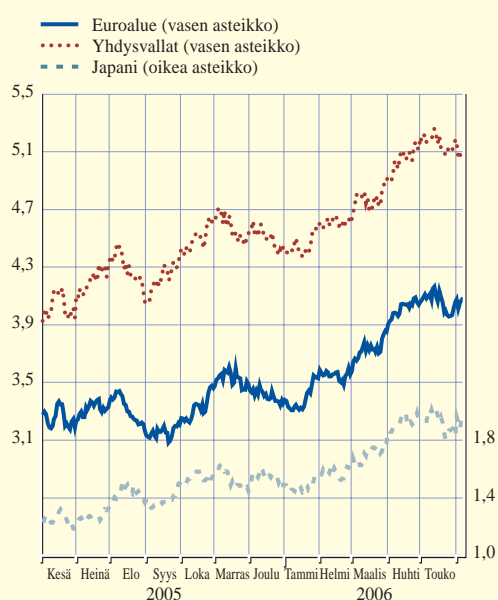
2.4 JOUKKOLAINAMARKKINAT

Valtion pitkien joukkolainojen tuotot ovat kasvaneet merkittävästi keskeisillä markkinoilla kolmen viime kuukauden aikana. Vaikka tuotot ovat pienentyneet jonkin verran toukokuun puolivälistä lähtien, niiden yleinen kasvu todennäköisesti kuvastaa sitä, että markkinaosapuolet ovat pitäneet talouden kasvunäkymiä suotuisina ja että inflaatio-odotukset ovat hieman vahvistuneet. Samaan aikaan markkinaosapuolten epävarmuus joukkolainamarkkinoiden maailmanlaajuisesta lähiajan kehityksestä on jonkin verran lisääntynyt joukkolainamarkkinoiden implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna.

Pitkät nimelliskorot ovat kehittyneet suurin piirtein samalla tavoin kaikilla keskeisillä maailmanmarkkinoilla kolmen viime kuukauden aikana. Helmikuun lopusta kesäkuun 7. päivään valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot kasvoivat Yhdysvalloissa noin 0,50 prosenttiyksikköä ja euroalueella noin 0,55 prosenttiyksikköä (ks. kuvio 18). Tämän seurauksena valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottoero Yhdysvaltojen ja euroalueen välillä supistui hieman ja oli 1,00 prosenttiyksikköä kesäkuun 7. päivänä. Myös Japanissa valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot kasvoivat samana aikana noin 0,30 prosenttiyksikköä. Pitkien joukkolainojen tuottojen maailmanlaajuinen kasvu ilmeisesti johtui

Kuvio 18. Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

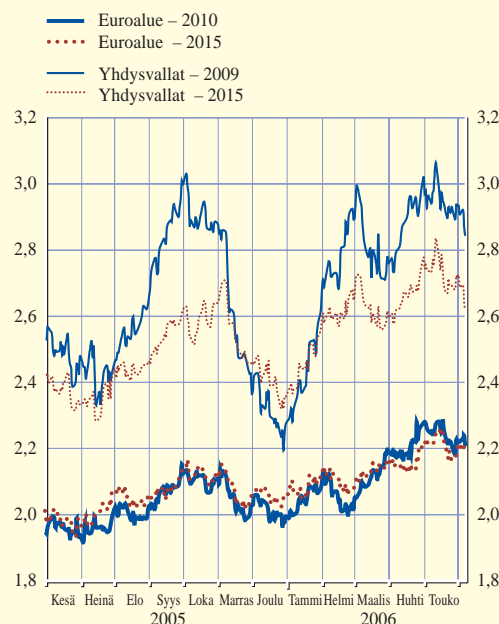

Lähteet: Bloomberg ja Reuters.

Huom. Valtion pitkillä lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

Kuvio 19. Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti

(vuotuisina prosenteina; päivähavaintoja)

Lähteet: Reuters ja EKP:n laskelmat.

markkinaosapuolten käsityksestä, jonka mukaan maailmanlaajuiset kasvunäkymät olivat suotuisat, ja inflaatio-odotusten vahvistumisesta entisestään. Myös joukkolainojen tuottoihin sisältyvät aiempaa suuremmat riskipremiot ovat todennäköisesti osaltaan kasvattaneet joukkolainojen tuottoja. Samaan aikaan markkinaosapuolten epävarmuus joukkolainamarkkinoiden maailmanlaajuisesta lähiajan kehityksestä näyttää lisääntyneen jonkin verran joukkolainamarkkinoiden implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna.

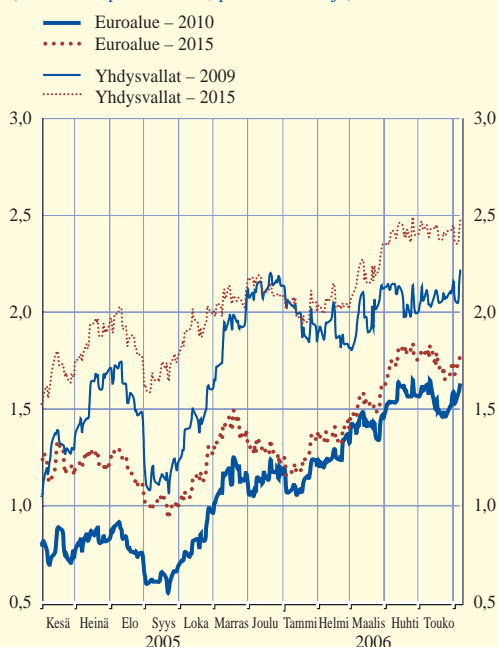
Yhdysvalloissa tuottokäyrä on jyrkentynyt kolmen viime kuukauden aikana, sillä pitkien joukkolainojen tuotot ovat kasvaneet enemmän kuin lyhyiden. Lyhyiden joukkolainojen tuottoja kohensi Yhdysvaltain keskuspankin 28.3. ja 10.5. tekemät päätökset nostaa federal funds -tavoitekorkoa 0,25 prosenttiyksikköä. Toukokuun puolivälistä lähtien valtion pitkien joukkolainojen tuotot ovat hieman supistuneet, koska valtion joukkolainoja yleensä pidetään turvallisina sijoituksina silloin, kun muiden instrumenttien – kuten osakkeiden – hinnat laskevat äkillisesti.

Tuotot yhtenäistävällä inflaatiovauhdilla mitatut inflaatio-odotukset vahvistuivat Yhdysvalloissa kauttaaltaan (ks. kuvio 19). Tuotot yhtenäistävän inflaatiovauhdin kiihtymiseen Yhdysvalloissa ovat saattaneet vaikuttaa julkistetut tiedot hinnoista, jotka olivat korkeampia kuin markkinat olivat odottaneet, ja raaka-aineiden edelleen korkeat hinnat. Indeksiin sidottujen pitkien joukkolainojen reaali-tuotot kasvoivat huomattavasti tarkastelujakson aikana kaikissa maturiteeteissa (ks. kuvio 20). Kasvu oli erityisen voimakasta pitkissä maturiteeteissa ja saattoi jossakin määrin liittyä siihen, että reaali-tuottojen riskipremioita aiemmin pienentäneiden tekijöiden vaikutus oli poistunut.

Valtion pitkien joukkolainojen tuotot ovat kasvaneet kolmen viime kuukauden aikana myös euroalueella. Tämä euroalueen pitkien korkojen nousu johtuu lähinnä markkinoiden reaktioista talouskehityksestä ja yritysten mielialoista julkaistuihin tietoihin, joiden sijoittajat ovat yleisesti tulkinneet

Kuvio 20. Joukkolainojen reaali-tuotot

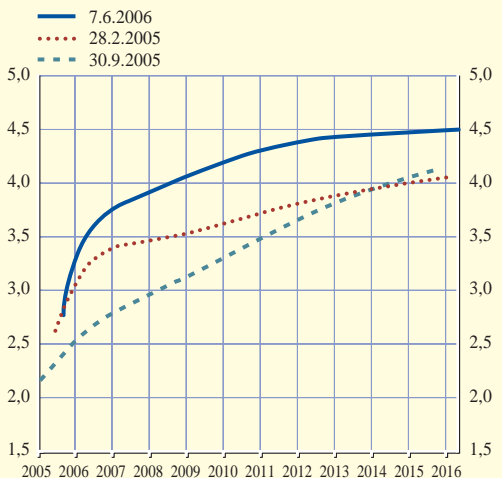
(vuotuisina prosentteina, päivähavaintoja)

Lähteet: Reuters ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 21. Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: EKP:n arvio.

Huom. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinikorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen kehikossa 4. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihtosopimuksista.

viittaavan euroalueen talouden aiempaa suotuisampiin kasvunäkymiin. Indeksiin sidottujen joukkolainojen reaalitytuotot, joilla mitataan markkinaosapuolten näkemyksiä tulevasta talouskehityksestä, viittaavat siihen, että sijoittajien käsitykset kasvunäkymistä ovat entistä myönteisempiä erityisesti pitkällä aikavälillä. Tämän seurauksena Italian valtion indeksiin sidotun (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun euroalueen YKHIin sidotun) vuonna 2010 erääntyvän joukkolainan reaalitytuotto kasvoi noin 0,30 prosenttiyksikköä, kun taas vastaavan Ranskan valtion indeksiin sidotun, vuonna 2015 erääntyvän joukkolainan reaalitytuotto kasvoi enemmän eli noin 0,40 prosenttiyksikköä helmikuun lopusta kesäkuun 7. päivään (ks. kuvio 20).

Koko tarkastelujakson aikana markkinaosapuolten näkemykset EKP:n ohjauskorkojen tulevasta kehityksestä ennakoivat kaiken kaikkiaan korkojen nousua, mitä kuvaa se, että korkojen aikarakenneesta johdettuja euroalueen yön yli -korkojen odotuksia kuvaava käyrä siirtyi ylöspäin erityisesti pitkissä maturiteeteissa (ks. kuvio 21).

Inflaatio-odotuksia kuvaavat indikaattorit, kuten tuotot yhtenäistävä inflaatiövauhti, nousivat euroalueella helmikuun lopusta kesäkuun 7. päivään. Pitkän aikavälin tuotot yhtenäistävä inflaatiövauhti – joka lasketaan Ranskan valtion vuonna 2015 erääntyvien nimellisten ja indeksiin sidottujen valtion joukkolainojen tuottoerona – nopeutui euroalueella noin 0,10 prosenttiyksikköä ja oli 2,2 % tarkastelujakson lopussa (ks. kuvio 19). Kaiken kaikkiaan tuotot yhtenäistävä inflaatiövauhti ei vaihdellut euroalueella yhtä paljon kuin Yhdysvalloissa.

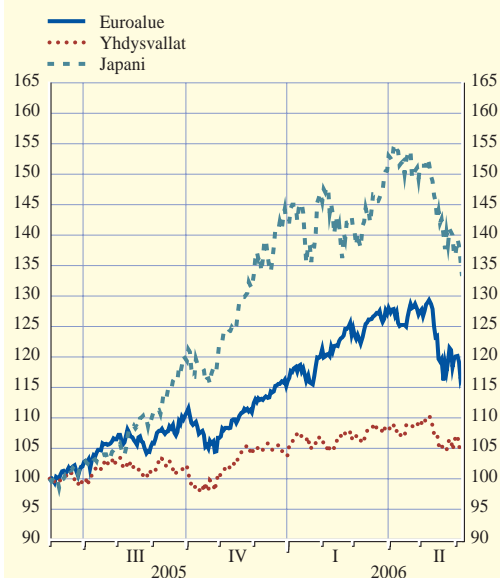
2.5. OSAKEMARKKINAT

Kolmen viime kuukauden jaksolla maailman osakemarkkinat aluksi jatkoivat nousuaan yritysten vahvojen tulonäkymien myötä mutta sitten putosivat jyrkästi toukokuussa ja kesäkuun alussa. Keskeisiä syitä osakkeiden hintojen viimeaikaiseen taantumiseen ovat olleet markkinaosapuolten epävarmuus keskeisten talouksien tulevasta korkokehityksestä sekä riskinkarttamisen lisääntyminen. Samaan aikaan epävarmuus maailman osakemarkkinoilla kasvoi merkittävästi tarkastelujakson lopussa.

Kolmen viime kuukauden aikana keskeisten talouksien osakemarkkinat ailahtelivat voimakkaasti mutta kuitenkin kaikkiaan laskivat jonkin verran (ks. kuvio 22). Helmikuun lopun ja kesäkuun 7. päivän välisenä aikana osakkeiden hinnat laskivat euroalueella Dow Jones Euro Stoxx -indeksillä mitattuna 5 % ja Yhdysvalloissa Standard & Poor's 500 -indeksillä mitattuna 2 %. Japanissa osakkeiden hinnat laskivat Nikkei 225 -indeksillä mitattuna vastaavana aikana 7 %. Samaan aikaan osakeoptioista johdetulla implisiittisellä volatiliiteetilla mitattu osakemarkkinoiden epävarmuus kasvoi jyrkästi keskeisillä markkinoilla toukokuussa (ks. kuvio 23).

Kuvio 22. Osakeindeksit

(1.6.2005 = 100, päivähavainnot)

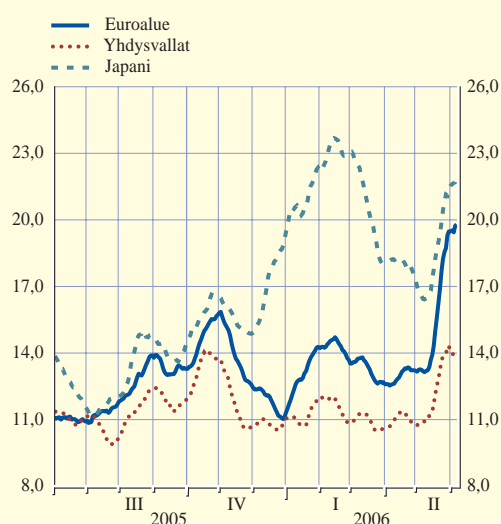

Lähteet: Reuters ja Thomson Financial Datastream.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Kuvio 23. Osakekurssien implisiittinen volatilitiiteetti

(vuotuisina prosentteina; päivähavaintojen 10 päivän liukuva keskiarvo)

Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat osakeindekseihin perustuvien optioiden hinnoista johdettua odotettua osakkeiden prosentteina laskettujen hinnannuutosten keskihajontaa enintään kolmen kuukauden aikana. Osakeindeksit, joiden implisiittistä volatilitiiteettiä kuvataan, ovat Dow Jones Euro Stoxx 50 euroalueen osalta, Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Kuvio 24. Osakekohtaisten tuotto-odotusten kasvu Yhdysvalloissa ja euroalueella

(vuotuisina prosentteina, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat. Huom. Tuotto-odotusten kasvu perustuu Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin euroalueen osalta ja Standard & Poor's 500 -indeksiin Yhdysvaltojen osalta.

1) Lyhyen aikavälin odotukset tarkoittavat 12 kuukauden päähän ulottuvia analyyttikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).
2) Pitkän aikavälin odotukset tarkoittavat 3–5 vuoden päähän ulottuvia analyyttikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

Yhdysvalloissa osakkeiden hintakehityksessä kolmen viime kuukauden aikana on havaittavissa kaksi suuntausta. Jakson alkupuolella helmikuun lopusta toukokuun alkuun osakkeiden hinnat nousivat Yhdysvalloissa korkeammalle kuin kertaakaan vuoden 2001 alun jälkeen. Yhdysvaltojen osakemarkkinoiden myönteinen tunnelma tuolla jaksolla saattoi johtua suurelta osin yritysten vahvoina pysyneistä tulospäätöksistä (ks. kuvio 24). Toukokuun puolivälistä kesäkuun alkuun yhdysvaltalaisien osakkeiden hinnat laskivat. Lasku alkoi pääasiassa inflaatio-odotusten kasvusta ja niiden myötä kasvaneesta markkinaosapuolten epävarmuudesta, joka koski Yhdysvaltain keskuspankin koronnostojä lyhyellä aikavälillä. Osakkeiden hintojen putoamista saattoi lisäksi vauhdittaa se, että sijoittajat alkoivat vaatia korkeampaa osakeriskipreemiä. Tämä näyttää saaneen sijoittajat lisäämään joukkolainojen osuutta ja vähentämään osakkeiden osuutta sijoitussalkuissaan. Joukkolainamarkkinoita on käytetty yleisesti epävarmoina aikoina niin sanottuina turvasatamina. Riskipremioiden kasvu on saattanut liittyä siihen, että osakeoptioista johdettu markkinoiden epävarmuus lisääntyi rajusti tarkastelujakson lopussa.

Kaiken kaikkiaan euroalueen osakemarkkinat ovat kehittyneet jokseenkin samaan tapaan kuin Yhdysvalloissa. Myös euroalueen osakkeiden hinnat nousivat toukokuun alussa korkeimmilleen viiteen vuoteen mutta ovat tämän jälkeen heikentyneet jyrkästi vuoden alun hintatasoa kohti. Tämä tapahtui siitä huolimatta, että analyyttikot ja pörssiyritykset kohensivat nettomääräisesti kolmen viime kuukauden aikana tulospäätöksistään huomattavasti valoisammiksi. Osakemarkkinat kuitenkin taantuivat toukokuussa selvemmin euroalueella kuin Yhdysvalloissa. Markkinaosapuolekset ovat yleisesti katsoneet joukkolainojen tuottojen kasvun ja euron viimeaikaisen vahvistumisen Yhdysvaltain dollariin nähden osakkeiden hintakehityksen kannalta epäsuotuisiksi, koska näillä ilmiöillä on taipumusta heikentää euroalueen yritysten kannattavuutta. Lisäksi osakkeiden hintoja painoi alas se, että tulevien kassavirtojen diskonttotekijöinä käytetyt pitkät korot nousivat ja riskinkarttaminen lisääntyi sijoittajien keskuudessa.

Taulukko 3. Hintojen muutokset Dow Jones Euro Stoxxin toimialakohtaisissa indekseissä

(hintojen muutokset prosentteina ajanjakson lopun hinnoista; kauden lopun tietoja)

	Raaka- aineet	Kulutus- palvelut	Kulutus- tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Terveys- denhoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele- viestintä	Perus- palvelut	Euro Stoxx
Toimialan osuus yhteenlasketusta markkina-arvosta	5,7	6,8	11,0	7,4	33,5	4,2	10,5	5,2	6,7	9,1	100,0
Hintojen muutokset											
I/2005	6,0	7,5	6,3	9,7	4,7	0,1	5,3	-1,2	-4,0	3,7	4,3
II/2005	-0,8	1,8	2,6	11,4	2,8	5,6	5,2	10,1	-0,3	8,2	4,4
III/2005	12,5	1,7	11,8	14,1	9,8	4,5	7,0	4,8	1,3	6,5	8,1
IV/2005	6,2	4,3	0,6	-6,3	9,0	6,5	7,1	7,0	-4,1	5,7	4,5
I/2006	11,5	5,6	11,3	2,7	12,5	11,3	14,8	11,2	-0,1	12,9	10,3
Huhtikuu	3,0	1,1	-0,5	1,3	-1,0	-2,7	1,3	-0,5	-1,1	-0,2	-0,1
Toukokuu	-6,3	-4,8	-6,4	-5,9	-6,3	-1,5	-7,1	-7,2	-4,5	-3,2	-5,7
Helmikuun 2006 loppu – 7.6.2006	-1,2	-2,3	-6,9	-5,0	-8,1	4,4	-6,1	-4,0	-1,0	-3,5	-5,2

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.

Osakekurssien kehitys vaihteli toimialoittain. Terveystaloalan osakkeet ovat kehittyneet kolmen viime kuukauden aikana selvästi paremmin kuin laaja Dow Jones Euro Stoxx -indeksi (ks. taulukko 3). Tämä viittaa siihen, että sijoittajat ovat saattaneet mieltä entistä enemmän osakkeisiin, joihin talouden suhdanteet vaikuttavat yleisesti vähemmän ja joita sijoittajien riskinottohalukkuuden vaihtelu ei juuri heilauttele. Samaan aikaan muun muassa yleisesti riskinottohalukkuuden mukaan voimakkaasti ailahtelevat rahoituslaitosten osakkeiden hinnat kehittyivät vaisusti markkinaindeksiin nähden. Terveystaloalan hyvä kehitys suhteessa rahoitusalaan tukee näkemystä, että euroalueen sijoittajista on tullut kolmen viime kuukauden aikana entistä hanakampia välttämään riskejä. Kehikossa 4 arvioidaan rakenteellisemmalla kannalla syitä, jotka ovat mahdollisesti vaikuttaneet euroalueen ja Yhdysvaltojen laajojen markkinaindeksien koostumuksen muutoksiin viime vuosina.

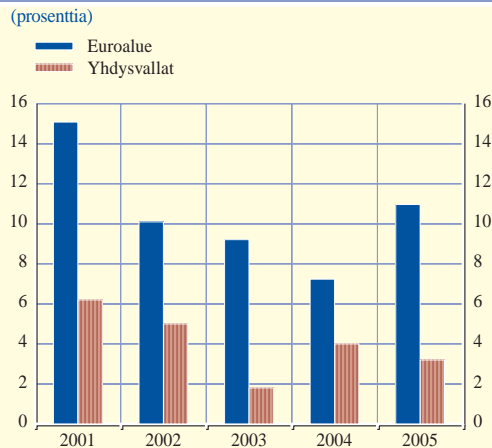
Kehikko 4.

EUROALUEEN JA YHDYSVALTOJEN OSAKEMARKKINAINDEKSIEN KOOSTUMUKSEN KEHITYSPIIRTEITÄ

Koska suuri osa talouden pääomakannasta on kaupan osakemarkkinoilla, muutokset osakemarkkinaindeksien koostumuksessa voivat antaa viitteitä talouden rakenteellisista muutoksista, kuten konsolidaatiokehityksestä tai kyvystä hyödyntää uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia. Tässä kehikossa kuvataan, kuinka osakemarkkinaindeksien koostumuksen kehitys saattaa valaista taloudessa meneillään olevia rakenteellisia muutoksia.

Päätös siitä, sisällytetäänkö yritys osakemarkkinaindeksiin, perustuu tavallisesti sen markkina-arvoon (lasketaan yritystasolla kertomalla osakkeen hinta liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärällä). Siksi esimerkiksi fuusioiden tai uuden teknologian avulla arvoaan kasvattaneet yritykset syrjäyttävät listalta siihen aikaisemmin kuuluneita yrityksiä. Lisäksi listan koostumuksen vaihtuvuuteen voivat vaikuttaa esimerkiksi suuret yritykset, jotka on yksityistetty ja jotka listautuvat sen takia pörssiin. Osakemarkkinaindeksien koostumuksen muutoksia voidaan mitata tietyllä ajanjaksolla listalle otettujen yritysten lukumäärällä (tässä kehikossa tätä kutsutaan osakemarkkinoiden vaihtuvuudeksi).

Kuvio A. Osakemarkkinoiden vaihtuvuus euroalueella ja Yhdysvalloissa

Lähteet: Euro Stoxx, Standard & Poor's 500 -indeksi ja EKP:n arvio. Huom. Osakemarkkinoiden vaihtuvuus on määritelty vuoden aikana indekseihin otettujen yritysten prosentiosuutena.

Kuvio B. Euroalueen ja Yhdysvaltojen osakemarkkinoiden implisiittisen volatiliiteetin ero

Lähteet: EKP:n arvio ja Reuters. Huom. Implisiittisen volatiliiteetin aikasarja kuvastaa osakkeiden hintojen odotetun prosentuaalisen vaihtelun keskihajontaa enintään kolmen kuukauden jaksolla. Vaihtelujen keskihajonta on johdettu osakeindeksioptioiden hinnoista. Osakeindeksit, joihin implisiittiset volatiliiteetit liittyvät, ovat Dow Jones Euro Stoxx 50 euroalueella ja Standard & Poor's 500 Yhdysvalloissa.

Osakeindeksien välisen vertailun tarkkuuden varmistamiseksi indekseissä on oltava mukana riittävä määrä yrityksiä. Tämän takia euroalueella käytetään laajaa Euro Stoxx indeksiä (johon kuuluu noin 300 yritystä) ja Yhdysvalloista Standard & Poor's 500 -indeksiä. Kuviossa A on ilmoitettu näiden kahden laajan indeksin vuotuinen vaihtuvuus (prosentiosuutena) vuodesta 2001 tähän päivään asti.

Kuten kuvio osoittaa, osakemarkkinoiden vaihtuvuus on viime vuosina ollut suurempi euroalueella kuin Yhdysvalloissa. Näin ollen vaikuttaa siltä, että euroalueen taloudellinen ja rahoituksellinen ympäristö on kokenut jakson aikana voimakkaampia muutoksia. On kiinnostavaa havaita, ettei euroalueen osakemarkkinoiden vaihtuvuus ole ollut peräisin ainoastaan muutamalta yksittäiseltä toimialalta vaan näyttää erityisesti viime vuosina olleen verrattain laaja-alaista. Euroalueen verrattain korkean osakemarkkinoiden vaihtuvuuden syitä ovat muun muassa sääntelyn poistaminen, yksityistäminen, teknologinen kehitys ja globalisaatio, joilla on ollut merkittävä asema euroalueen yrityssektorin keskittymisen ja rakenneuudistuksen taustalla. Lisäksi muutoksia on todennäköisesti kiihdyttänyt euron käyttöönotto. Näiden syiden voi havaita muuttavan esimerkiksi rahoituspalvelujen markkinoita, sillä rahoituspalvelujen on oltava entistä kilpailukykyisempiä ja yhdentyneempiä niin euroalueen sisällä kuin maailmanlaajuisestikin. Itse asiassa rahoituslaitokset (pankit, vakuutusyhtiöt ja muut rahoituslaitokset) ovat vaikuttaneet merkittävästi euroalueen osakemarkkinoiden vaihtuvuuteen. Niinikään on syytä mainita, että rahoitusalan painoarvo laajassa Euro Stoxx -indeksissä kasvoi 28 prosentista vuoden 2000 lopussa 33 prosenttiin vuoden 2005 lopussa. Näin ollen osakemarkkinoiden suuri vaihtuvuus saattaa osaltaan heijastaa euroalueen yritysten pyrkimystä sopeutua toimintaympäristön muutoksiin.

On kuitenkin syytä pitää mielessä muutamia vastaväitteitä. Ensinnäkin edellä kuvattu yleinen kehitys saattaa osittain heijastaa myös teknologiaosakkeiden voimakkaampaa nousu- ja laskusuhdannet-

ta viime vuosina kuin Yhdysvalloissa. Tätä kuvastaa se, että teknologiasektorin painoarvo Euro Stoxx -indeksissä laski vuoden 2000 lopun 15 prosentista 5 prosenttiin vuoden 2005 lopussa.

Toiseksi ei voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että euroalueen osakemarkkinoiden hieman Yhdysvaltojen markkinoita suurempi volatilitteetti on saattanut edistää osakemarkkinoiden reippaampaa vaihtuvuutta (ks. kuvio B). Tässä suhteessa indeksin muodostavien yritysten keskinäisen järjestyksen vaihtelu on todennäköisempää suuren volatilitteetin ympäristössä kuin ympäristössä, jossa osakemarkkinoiden volatilitteetti on pienempi.

Kaiken kaikkiaan euroalueen osakemarkkinoiden koostumuksen melko huomattavat muutokset saattavat viitata rakennemuutoksiin, joiden myötä euroalueen taloudellinen ja rahoituksellinen ympäristö on kehittynyt merkittävästi viime vuosina.

2.6 YRITYSTEN RAHOITUKSEN HANKINTA JA RAHOITUSASEMA

Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset pysyivät aiempaan kehitykseen nähden pieninä vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. Samana ajanjaksona yritykset lisäsivät entisestään lainarahoitustaan mutta laskivat liikkeeseen velkapapereita edelleenkin vähän. Yritysten noteerattujen osakkeiden liikkeeseenlasku vähentyi jonkin verran. Sen vuoksi, että velkarahoitus jatkuvasti lisääntyi, yrityssektorin velkasuhde suurentui entisestään vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä.

RAHOITUSKUSTANNUKSET

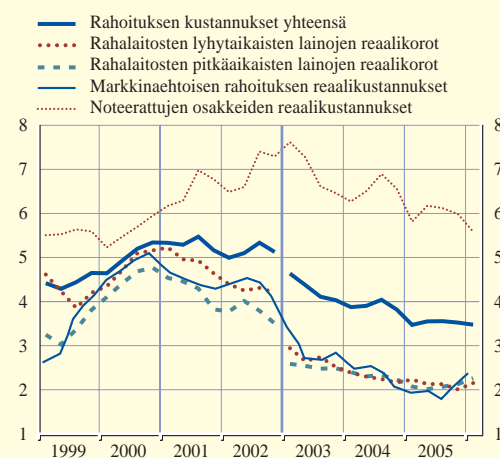
Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset pysyivät vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä suurin piirtein ennallaan mutta edelleen pienempinä kuin pitkään aikaan. Nämä reaalikustannukset lasketaan painottamalla eri rahoituslähteistä saatavan rahoituksen kustannuksia rahoituslähteiden (arvostusmuutosten vaikutuksista puhdistetuilla) kannoilla (ks. kuvio 25)². Velkarahoituksen reaalikustannukset kasvoivat jonkin verran, kun taas oman pääoman ehtoisen rahoituksen reaalikustannukset hieman supistui.

Pankkien antorahoituksen reaalikustannukset kasvoivat hieman ensimmäisellä neljänneksellä. Maturiteettikohtainen erittely osoittaa, että rahalaitosten yrityksille myöntämien lyhytaikaisten (vaihtuvakorkoisten ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidottujen) lainojen korot nousivat vuoden 2006 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä noin 30 peruspistettä joulukuuhun

² Yksityiskohtainen kuvaus euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannusten mittaamisesta löytyy maaliskuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikosta 4.

Kuvio 25. Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset euroalueella

(vuotuisina prosentteina)

Lähteet: EKP, Thomson Financial Datastream, Merrill Lynch ja Consensus Economics.

Huom. Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset lasketaan pankkilainojen, velkapapereiden ja osakkeiden kustannusten painotettuna keskiarvona niiden kannan määrien perusteella ja deflaoituna inflaatio-odotuksilla (ks. maaliskuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikko 4). Rahalaitosten yhdenmukaistettujen antolainauskorkojen käyttöönotto vuoden 2003 alussa aiheutti katkoksen aikasarjatilastossa.

Taulukko 4. Rahalaitosten yrityksille myöntämien uusien lainasopimusten korot

	(vuotuinen korko, peruspisteinä ja painotettuna) ¹⁾						Muutos peruspisteinä maaliskuuhun 2006 saakka ²⁾		
	2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV	2006 Helmi	2006 Maalis	2005 Syys	2005 Joulu	2006 Helmi
Rahalaitosten antolainauskorot									
Sekkiuotot yrityksille	5,26	5,13	5,13	5,13	5,28	5,29	16	16	1
Enintään miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	3,91	3,88	3,81	3,99	4,14	4,23	42	24	9
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	4,33	4,20	4,04	4,07	4,13	4,17	13	10	3
Yli miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	3,01	2,94	2,94	3,20	3,24	3,49	55	29	25
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	4,04	3,89	3,87	3,96	4,00	4,21	34	25	21
Lisätieto									
Kolmen kuukauden rahamarkkinakorko	2,14	2,11	2,14	2,47	2,60	2,72	58	25	12
Valtion kahden vuoden joukkolainan tuotto	2,49	2,07	2,21	2,80	2,97	3,22	101	42	25
Valtion viiden vuoden joukkolainan tuotto	3,08	2,58	2,60	3,07	3,26	3,47	87	40	22

Lähde: EKP.

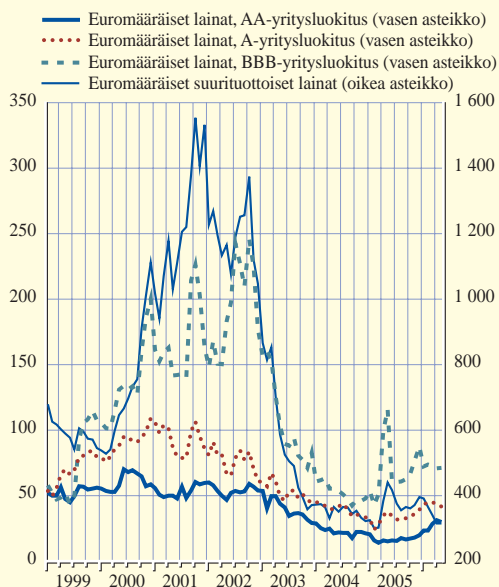
1) Rahalaitosten painotetut korot on joulukuusta 2003 alkaen laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän 12 kuukauden liukuvaan keskiarvoon. Tammikuusta marraskuuhun 2003 rahalaitosten painotetut korot on laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän keskiarvoon vuonna 2003. Lisätietoja elokuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikossa "Analysing MFI interest rates at the euro area level".

2) Pyörästysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

2005 verrattuna. Tämä johtui siitä, että rahamarkkinakorot nousivat samana ajanjaksona (ks. taulukko 4). Rahalaitosten yrityksille myöntämien pitkäaikaisten (alkuperäiseltä koron kiinnitysjaltaan yli viideksi vuodeksi sidottujen) lainojen korot sen sijaan nousivat samalla ajanjaksolla 10 peruspistettä ja olivat vuoden 2006 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä 25 peruspistettä. Tämä johtui lähinnä siitä, että merkittävästi suurempien vastaavanpituisten valtion joukkolainojen tuottojen kasvu on mukautunut viime kuukausina hitaasti pankkien pitkiin antolainauskorkoihin. Erot pankkien antolainauskorkojen ja vastaavanpituisten lainojen markkinakorkojen välillä ovat kaventuneet vuoden 2003 alun jälkeen, ja tämä kehitys jatkui vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. Viiden viime vuoden aikana havaittu pankkien yrityksille myöntämien lainojen korkoerojen yleinen pieneminen tukee arviota siitä, että pankkien luottoehdot lieventyivät yleisesti vuoden 2005 aikana ja vuoden 2006 alussa. Pankkilainojen korkoerot supistuvat erityisesti pienissä lainoissa voimakkaammin kuin suurissa lainoissa. Tämä osoittaa, että pankit ovat viime aikoina hieman tasapuolistaneet riskien hinnoitteluaan, koska preemiot ovat pienemmissä lainoissa tavallisesti korkeammat kuin suurissa lainoissa.

Kuvio 26. Yritysten joukkolainojen tuottoerot

(peruspisteinä, kuukausikeskiarvoja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Yritysten joukkolainojen tuottoerot on laskettu suhteessa AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin.

Yritysten markkinaehtoisen velkarahoituksen reaalikustannukset kasvoivat vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, vaikka ne pysyivät aiempaan kehitykseen nähden pieninä. Tämä johtui suuremmista nimellistuotoista (ks. kuvio 25). Yritysten joukkolainojen tuottoerot pysyivät samalla ajanjaksoilla suurin piirtein ennallaan. Heikon luottokelpoisuuden yritysten tuottoerojen viime vuoden lopun kasvu pysähtyi alkuvuonna 2006. Tämä kehitys viittaisi siihen, että euroalueen yritysten luottoriskiä koskevat kokonaisarviot pysyivät suotuisina maaliskuuhun 2006 asti. BBB-luokituksen saaneiden yritysten joukkolainojen tuottoerot ovat viime aikoina hieman kasvaneet. On vielä liian aikaista sanoa, johtuuko tämä siitä, että käsitys luottoriskistä on muuttunut.

Yritysten oman pääoman ehtoisen rahoituksen reaalikustannukset supistuivat hieman vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä pääosin osakemarkkinoiden suotuisan kehityksen ansiosta. Ne pysyivät kuitenkin merkittävästi suurempina kuin velkarahoituksen reaalikustannukset.

RAHOITUKSEN HANKINTA

Sisäisten rahoituslähteiden osalta euroalueen yritysten kannattavuuskehitys (jota mitataan myynnin suhteella liike- ja nettotulokseen) säilyi euroalueen pörssiyritysten tilinpäätöstietoihin perustuvista tunnusluvuista päätellen hyvänä koko vuoden 2005. Tunnusluvut olivat vuonna 2005 suuremmat kuin kahteenkymmeneen vuoteen kaikilla tärkeimmillä taloussektoreilla lukuun ottamatta rakennussektoria, jonka kannattavuus on kohentunut heikommin (ks. kehikko 5).

Kehikko 5.

PÖRSSIYHTIÖIDEN KANNATTAVUUS- JA VELKAANTUMISKEHITYS EUROALUEELLA

Tässä kehikossa tarkastellaan euroalueen pörssiyritysten kannattavuus- ja velkaantumiskehitystä viime vuosina yhtiöiden aggregoitujen vuositilinpäätöstietojen perusteella (tuloslaskelma ja tase).

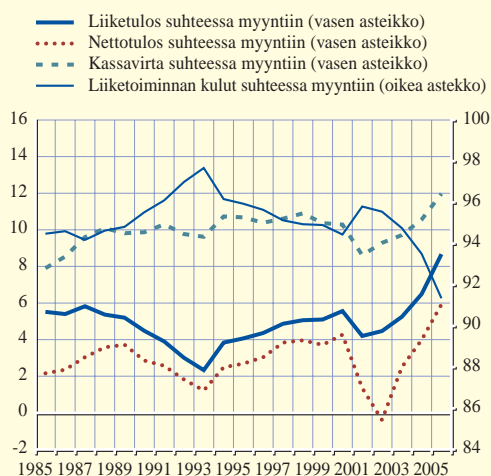
Kaiken kaikkiaan euroalueen pörssiyritysten kannattavuus prosentteina myynnistä laskettuna koheni edelleen vuonna 2005 ja oli paras 20 vuoteen. Lisäksi pörssiyritysten nettomääräinen velkaantuminen laskettuna velkojen määrällä suhteessa varoihin väheni entisestään vuonna 2005, joskin hieman hitaammin kuin edellisinä vuosina.

Thomson Financial DataStreamin tietokannan perusteella koottu euroalueen pörssiyritysten vuotuinen otos käsitti vuonna 2004 yhteensä noin 2 000 yhtiötä (lähinnä suuria yrityksiä, joiden osuus otoksesta oli 75 %).¹Sitä vastoin euroalueen pienet ja keskisuuret yritykset ovat aliedustettuina otoksessa, koska ne eivät suurimmalta osaltaan ole pörssiyrityksiä.

¹ Otoksen koko kasvaa ajan myötä ja vaihtelee indikaattoreittain. Erittely suuriin sekä pieniin ja keskisuuriin yrityksiin perustuu Euroopan komission määritelmään. Suurin piirtein tämän määritelmän mukaisesti suuret yritykset on määritelty yrityksiksi, joissa on yli 250 työntekijää ja joiden joko taseen loppusumma tai liikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa. Ks. Euroopan komissio, Enterprise and industry publications, "The new SME definition: user guide and model declaration", joka perustuu komission 6.5.2003 antamaan suosittuun mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (2003/361/EY).

Kuvio A. Euroalueen pörssiyritysten kannattavuus- ja kustannuskehitys

(prosentteina)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Laskelmat perustuvat euroalueen pörssiyritysten aggregoituihin vuotuisiin tilinpäätöstietoihin. Vuoden 2005 tiedot ovat alustavia.

Kannattavuuskehitys

Yritysten kannattavuuskehitystä voidaan mitata erilaisilla indikaattoreilla, joissa painopiste on lii- ketuloksessa tai kattavammin yrityksen nettotuloksessa tai kassavirrassa.² Verrattuna lii- ketulokseen, joka määritellään liiketoiminnan kuluilla vähennetyksi myynniksi, nettotulos on lii- ketulos ja muut tuotot yhteensä verojen ja satunnaisten erien jälkeen. Kassavirta määritellään nettotulok- seksi ennen poistoja.

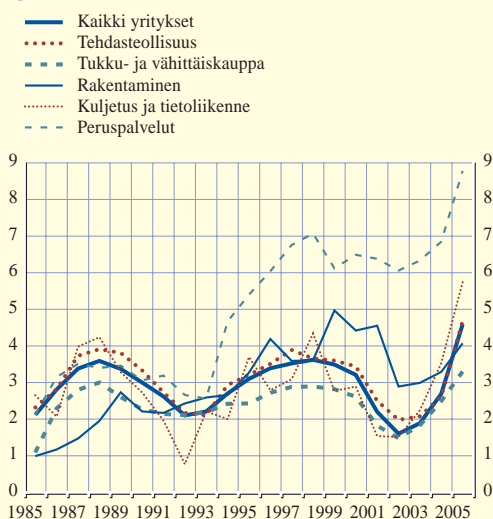
Euroalueen pörssiyritysten kannattavuus prosentteina myynnistä laskettuna koheni edelleen vuonna 2005 ja oli paras 20 vuoteen (ks. kuvio A). Vuoden 2005 tuloksia on kuitenkin tulkittava tietävin varauksin, koska ne ovat kattavuudeltaan vielä puutteellisia.

Pörssiyritykset karsivat vuonna 2005 edelleen liiketoiminnan kulujaan suhteessa myyntiin, mikä osaltaan paljolti selittää kannattavuuden paranemista. Liiketoiminnan kulujen tärkeimmät osate- kijät ovat materiaalikustannukset ja työvoimakustannukset. Kun materiaalikustannukset suhteessa myyntiin olivat suurin piirtein samat vuonna 2005 kuin vuonna 2002, myyntiin suhteutetut työ- voimakustannukset ovat supistuneet huomattavasti sitten vuoden 2002. Näin ollen myyntiin suh- teutettujen liiketoiminnan kulujen pieneneminen johtui osittain työvoimakustannusten vähenemi- sestä. Siihen puolestaan vaikuttivat maltillinen palkkojen nousu ja tuotantoprosessien rationali- sointi. Lisäksi pörssiyritysten poistot vähenivät huomattavasti vuodesta 2003 vuoteen 2005. Tä-

² Kannattavuuden indikaattorina voisi olla myös myyntiin suhteutetut tuotot ennen korkomenoja, veroja ja poistoja. Nettotulokseen ver- rattuna tämä indikaattori soveltuu paremmin maiden välisiin vertailuihin, koska kansallisten verotus- ja poistosääntöjen vaikutukset eliminoidaan. Myyntiin suhteutetut tuotot ennen korkomenoja, veroja ja poistoja ovat kuitenkin vähemmän mielekäs indikaattori pyrit- täessä arvioimaan yrityksen käytettävissä olevaa tuloa sijoitustarkoituksiin.

Kuvio B. Euroalueen pörssiyritysten nettotuloksen kehitys suhteessa myyntiin sektoreittain

(prosentteina)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Laskelmat perustuvat euroalueen pörssiyritysten aggregoituihin vuotuisiin tilinpäätöstietoihin. Luvut kuvaavat mediaani- arvoa. Vuoden 2005 tiedot ovat alustavia.

mä ehkä liittyy investointien vähäisyyteen tuona ajanjaksona.³ Myyntiin suhteutetun nettotuloksen paranemiseen on vaikuttanut myös se, että korkomenot pienenivät vuodesta 2002 vuoteen 2004.

Myyntiin suhteutettuun nettotulokseen verrattuna pörssiyrityiden kassavirta suhteessa myyntiin ei ole kasvanut yhtä nopeasti viime vuosina. Tämä on johtunut edellä mainitusta poistojen vähenemisestä. Siitä huolimatta käytettävissä olevien alustavien tietojen mukaan myös myyntiin suhteutettu kassavirta oli vuonna 2005 suurimmillaan viimeksi kuluneen 20 vuoden aikana.

Kannattavuuskehityksen sektorikohtaisesta tarkastelusta ilmenee, että pörssiyrityiden nettotulos suhteessa myyntiin on kasvanut euroalueen kaikilla keskeisillä sektoreilla (ks. kuvio B). On mielenkiintoista havaita, että 1990-luvun alusta lähtien peruspalvelualan kannattavuuskehitys on kohtunut erityisen voimakkaasti. Lisäksi elpyminen vuoden 2002 aallonpohjasta on ollut varsin ripeää kuljetuksen ja tietoliikenteen aloilla. Samalla kun tehdasteollisuuden pörssiyrityiden kannattavuus on kehittynyt jokseenkin euroalueen keskiarvoa vastaavasti, tukku- ja vähittäiskaupan pörssiyrityiden kannattavuus on ollut jonkin verran heikompaa.

Velkaantumiskehitys

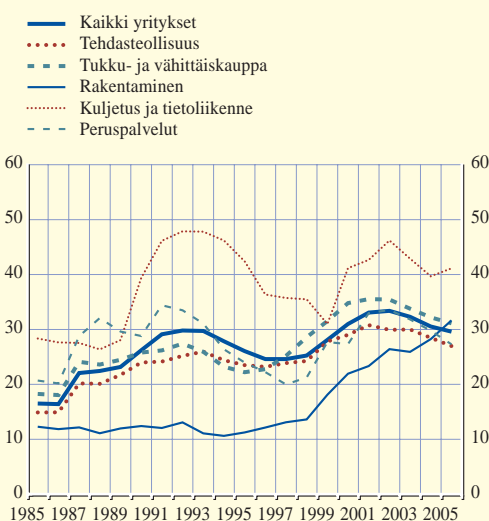
Pörssiyrityiden velkakannan määrä oli supistunut vuodesta 2002 vuoteen 2004, mutta niiden velkaantuminen lisääntyi vuonna 2005. Velat kasvoivat kaikilla keskeisillä sektoreilla.

Samalla kaikkien euroalueen pörssiyrityiden velka suhteessa varoihin eli niiden nettomääräinen velkaantuminen väheni edelleen vuonna 2005, joskin hieman hitaammin kuin edellisenä vuotena (ks. kuvio C). Tässä näkyy yritysten varallisuuden huomattava kasvu, joka osittain liittyi yrityskauppatoiminnan lisääntymiseen. Päinvastoin kuin nettovelkaantuminen euroalueen kaikkien yritysten velka suhteessa BKT:hen lisääntyi vuonna 2005. On kuitenkin huomattava, että tämä varoihin suhteutettu velka kuvastaa ainoastaan pörssiyrityiden eli lähinnä suurten yritysten kehitystä. Se saattaa poiketa yritysten yleisestä kehityksestä.⁴

Yleinen mittari yritysten taloudellisen tilan arvioimiseksi on korkorasite, kuten esimerkiksi velasta maksettavien korkojen suhde liiketulokseen. Tämä kuvaa sitä osaa liiketoiminnan

Kuvio C. Euroalueen pörssiyrityiden velkojen kehitys suhteessa varoihin sektoreittain

(prosentteina)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Laskelmat perustuvat euroalueen pörssiyrityiden aggregoituihin vuotuisiin tilinpäätöstietoihin. Vuoden 2005 tiedot ovat alustavia.

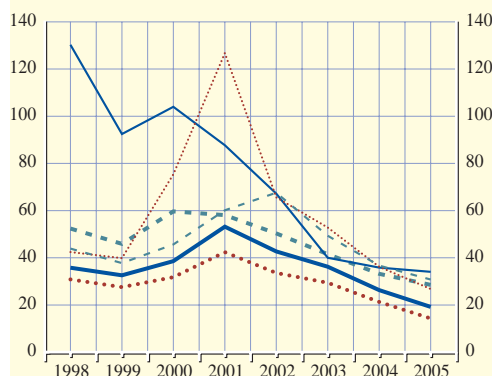
3 On myös muistettava, että myyntiin suhteutettujen poistojen kehitykseen vaikuttavat lisäksi yrityksen päätökset poistokäytännön valinnasta, joka saattaa taas liittyä esimerkiksi verotussyihin.

4 Tietoja euroalueen yritysten kokonaisvarallisuudesta ei ole saatavissa euroalueen rahoitustilinpäätösten kautta.

Kuvio D. Euroalueen pörssiyritysten velkojen korkomenot suhteessa liike-tulokseen sektoreittain

(prosentteina)

- Kaikki yritykset
- ... Tehdasteollisuus
- - - Tukku- ja vähittäiskauppa
- Rakentaminen
- ... Kuljetus ja tietoliikenne
- - - Peruspalvelut

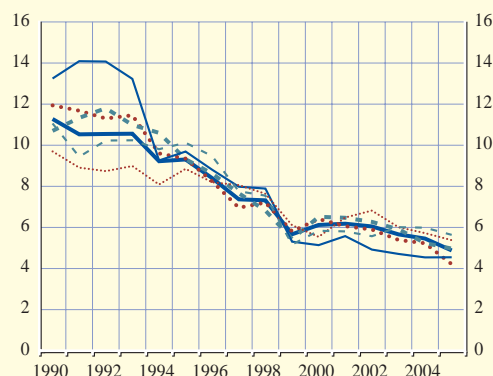

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Laskelmat perustuvat euroalueen pörssiyritysten aggregoituihin vuotuisiin tilinpäätöstietoihin. Vuoden 2005 tiedot ovat alustavia.

Kuvio E. Euroalueen pörssiyritysten velkojen keskimääräinen korko sektoreittain

(prosentteina)

- Kaikki yritykset
- ... Tehdasteollisuus
- - - Tukku- ja vähittäiskauppa
- Rakentaminen
- ... Kuljetus ja tietoliikenne
- - - Peruspalvelut

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Velkojen korkomenot on laskettu suhteessa velkakantaan. Laskelmat perustuvat euroalueen pörssiyritysten aggregoituihin vuotuisiin tilinpäätöstietoihin. Vuoden 2005 tiedot ovat alustavia.

tuloksesta, jonka yritykset joutuvat käyttämään korkomenoihin. Mittarina voidaan käyttää myös velasta maksettavien korkojen suhdetta koko velkakantaan. Tällöin saadaan keskimääräinen korko, jonka pörssiyritykset joutuvat maksamaan velastaan.

Kaikkien pörssiyritysten korkomenot suhteessa liike-tulokseen lisääntyivät huomattavasti vuosina 2000–2001, mikä johtuu erityisesti velan ja korkomenojen jyrkästä kasvusta samoin kuin liike-tuloksen heikkenemisestä samaan aikaan muutamissa televiestintäyrityksissä. Pörssiyritysten korkorasite on siten pienentynyt merkittävästi euroalueen kaikilla keskeisillä sektoreilla (ks. kuvio D). Tähän ovat vaikuttaneet pörssiyritysten korkomenojen supistuminen ja velan väheneminen vuodesta 2002 vuoteen 2004 sekä liike-tuloksen paraneminen vuosina 2002–2005. Alustavien tietojen mukaan liike-tulokseen suhteutetut korkomenot supistuivat edelleen vuonna 2005 huolimatta pörssiyritysten korkomenojen hienoisesta kasvusta ja velan suurenemisestä. Korkomenojen supistumisen jatkuminen johtui siitä, että liike-tulos parani edelleen huomattavasti.

Myös pörssiyritysten velastaan keskimäärin maksama korko laski edelleen vuonna 2005, koska velka kasvoi korkomenoja nopeammin (ks. kuvio E). Pidemmällä aikavälillä eli 1990-luvun alusta vuoteen 1999 saakka pörssiyritysten velastaan keskimäärin maksama korko pieneni merkittävästi. Korko nousi vuosina 2000–2001, mutta alkoi uudelleen laskea vuodesta 2002 vuoteen 2005, jolloin se oli historiallisen alhainen.

Osakemarkkinoihin perustuvat kannattavuusmittarit osoittavat, että suurten pörssiyhtiöiden kannattavuuden odotetaan edelleen kasvavan (ks. kuvio 24) seuraavien 12 kuukauden aikana.³

Sen lisäksi, että yritykset turvautuivat vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä runsaasti käytettävissä olevaan tulorahoitukseen, ne käyttivät edelleen enemmän ulkoista rahoitusta (ks. kuvio 27). Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalin vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 3,3 prosenttiin vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli ollut 2,5 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Tätä kehitystä vauhditti lähinnä se, että rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen osuus kasvoi edelleen voimakkaasti, sekä siitä, että yritykset laskivat liikkeeseen melko paljon noteerattuja osakkeita. Yritysten liikkeeseen laskemien velkapapereiden osuus pysyi sitä vastoin vaatimattomana.

Rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2005 viimeisen neljänneksen 8,2 prosentista 10,4 prosenttiin vuoden 2006 ensimmäisen neljänneksen lopulla (ks. taulukko 5). Kasvuvauhti kiihtyi huhtikuussa edelleen 10,9 prosenttiin. Pankkilainojen käyttämistä rahoitukseen vauhditti se, että pankkien antolainauksen reaalikustannukset olivat pienet, pankkien luottoehdot olivat suotuisat ja luottamus talouteen oli kohentunut. Maturiteettikohtainen erittely osoittaa, että rahalaitosten yrityksille myöntämien pitkäaikaisten lainojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi edelleen 10,5 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen lopulla. Edellisellä neljänneksellä kasvuvauhti oli ollut 9,3 %. Lyhytaikaisten lainojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi voimakkaasti 7,8 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen lopulla, kun se oli edellisvuoden viimeisellä neljänneksellä ollut 5,6 %. Tämä kehitys noudatteli sitä, että yritysten käyttöpääoman tarve lisääntyi. Rahalaitosten myöntämien pitkäaikaisten lainojen vuotuisen kasvuvauhdin kiihtymistä tukee euroalueen kiinteän pääoman bruttomuodostuksen elpyminen, vaikka luotonannon kiihtymisen viime kuukausina on ollut nopeampaa kuin investointien kasvu (ks. kuvio 28). Toinen syy on se, että fuusiot ja yritysostot

3 Yritysten reaalista tuloskehitystä mittaavaan Dow Jones EURO STOXX -indeksiin sisältyvät yritysten lisäksi myös rahoituslaitokset.

Taulukko 5. Yritysten rahoituksen hankinta

	Kanta sen viimeisen neljänneksen lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä (mrd. euroa)	Vuotuinen kasvuvauhti (prosenttimuutos, vuosineljänneksen lopussa)				
		2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I
Rahalaitosten lainat	3 525	5,9	6,5	7,3	8,2	10,4
Enintään vuoden	1 066	3,9	5,7	5,6	5,6	7,8
Yli vuoden ja enintään 5 vuoden	629	6,6	6,1	6,5	9,8	14,7
Yli 5 vuoden	1 830	6,9	7,2	8,6	9,3	10,5
Liikkeeseen lasketut velkapaperit	625	4,3	3,0	2,8	3,6	3,3
Lyhytaikaiset	98	3,0	-2,9	-1,3	-0,5	-6,9
Pitkäaikaiset, joista: 1)	527	4,6	4,3	3,6	4,3	5,4
Kiinteäkorkoiset	410	0,6	0,7	0,3	0,3	0,7
Vaihtuvakorkoiset	97	27,3	26,2	18,2	22,9	24,3
Noteeratut osakkeet	4 089	0,6	0,6	0,5	1,0	0,7
Lisätieto²⁾						
Rahoituksen hankinta yhteensä	8 715	3,1	3,1	4,3	5,4	6
Lainat yrityksille	4 055	4,5	4,9	5,5	7,6	9 1/4
Yritysten eläkerahastojen vastuuvelat	313	4,5	4,5	4,5	4,2	4 1/8

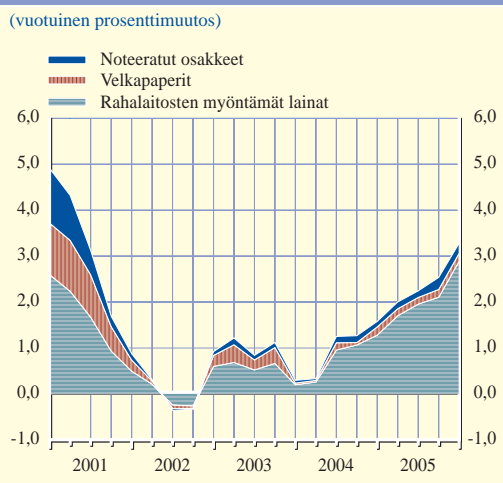
Lähde: EKP

Huom. Tämän taulukon tiedot (paitsi lisätiedot) perustuvat raha- ja pankkitilastoihin ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Pieniä eroja rahoitustilinpidon tietoihin nähden saattaa ilmetä lähinnä arvostusmenetelmien erojen vuoksi.

1) Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten velkapapereiden summa ei välttämättä täsmää pitkäaikaisten velkapapereiden yhteismäärän kanssa, koska tässä taulukossa ei esitetä erikseen nollakorkoisia pitkäaikaisia arvopapereita, joihin liittyy arvostusvaikutuksia.

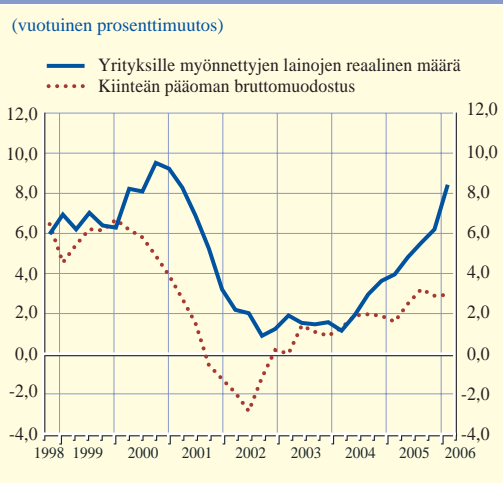
2) Tiedot perustuvat rahoitustilinpidon tilastoihin. Yritysten rahoituksen hankinta käsittää lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit, noteeratut osakkeet ja eläkerahastojen vastuuvelat. Lainat yrityksille käsittävät rahalaitosten ja muiden rahoituslaitosten myöntämät lainat. Viimeisimmän neljänneksen luvut on arvioitu raha- ja pankkitilastojen ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskevien tilastojen perusteella.

Kuvio 27. Yritysten rahoituksen hankinnan vuotuisen reaalis kasvuvauhdin erittely¹⁾

Lähde: EKP.
 Huom. Vuotuinen reaalin kasvuvauhti on toteutuneen vuotuisen kasvuvauhdin ja BKT:n deflaattorin välinen ero.

Kuvio 28. Yritysten lainojen reaalin määrä ja investoinnit

Lähteet: EKP ja Eurostat.
 Huom. Lainat on defloitu BKT:n deflaattorilla. Tuorein havainto on vuoden 2006 ensimmäiseltä neljännekseltä.

ovat lisääntyneet, ja yrityskaupoissa ostettujen yritysten osakkeenomistajille on viime aikoina hyvin yleisesti maksettu runsaasti käteismaksuja tai velkaa. Vuoden 2005 viimeisen neljänneksen loppuun mennessä saatujen tietojen mukaan muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi edelleen voimakkaasti samoin kuin rahalaitosten myöntämien lainojen kasvuvauhti.

Yritysten liikkeeseen laskemien velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti pysyi vuoden 2006 ensimmäisen neljänneksen lopulla hitaana ja oli 3,3 %, kun se oli vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä ollut 3,6 %. Se, että kasvu pysyi vaimeana markkinaehtoisien velkarahoituksen pienistä reaalikustannuksista huolimatta saattaa juontaa juurensa muun muassa siitä, että yrityksillä oli käytettävissään runsaasti tulorahoitusta, yrityksille myönnettyjen pankkilainojen osuus kasvoi voimakkaasti ja velkapapereita kuoletettiin suhteellisen paljon. Yritysten suoraan liikkeeseen laskemia velkapapereita on myös jossain määrin saatettu korvata velkapapereilla, joita muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset laskevat liikkeeseen epäsuorasti esimerkiksi erillisyyhtiöiden kautta. Näiden yhtiöiden liikkeeseen laskemien velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti oli 27,1 % vuoden 2006 ensimmäisen neljänneksen lopussa, kun se oli ollut 23,8 % vuoden 2005 lopussa. Yritysten liikkeeseen laskemien lyhytaikaisten velkapapereiden ja kiinteäkorkoisten pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen muutosvauhti hidastui edelleen ja on jatkunut negatiivisena lähes vuoden, kun taas vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti pysyi vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä nopeana.

Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti laantui hieman 0,7 prosenttiin vuoden 2006 ensimmäisen neljänneksen lopussa, kun se oli ollut 1 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Tästä huolimatta yritysten liikkeeseen laskemien osakkeiden määrä kasvoi hieman tilanteessa, jossa luottamus talouteen oli kohentunut ja fuusiot ja yritysostot lisääntyneet. Tätä näytti tukevan bruttoemissioiden kasvu niin listautumisantien kuin uusantienkin välityksellä.

RAHOITUSASEMA

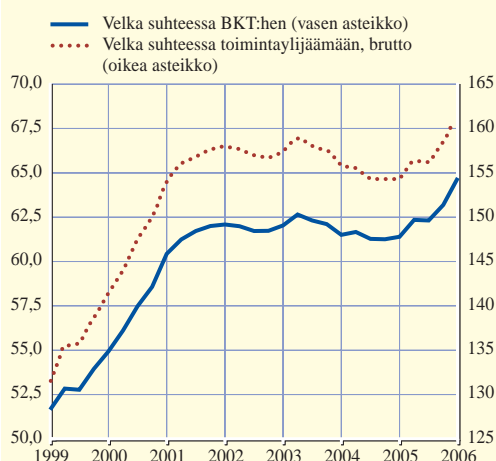
Yritysten velkarahoituksen vuotuinen kasvuvauhti, joka oli hidastunut vuosina 2003 ja 2004, jatkoi vuoden 2005 alussa alkanutta kiihtymistään. Tämä aiheutti sen, että yrityssektorin velan osuus BKT:stä suureni yleisesti vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 64,7 prosenttiin. Osuus on suurempi kuin vuoden 2003 puolivälissä mitattu edellinen huipputaso (ks. kuvio 29). Vuoden 2003 huipputaso kuitenkin saavutettiin 1990-luvun jälkipuoliskolla voimakkaasti lisääntyneen velkaantumisen jälkeen, kun taas velkaantumisvauhdin nykyinen kiihtyminen on ollut huomattavasti lievempää kuin tuolla ajanjaksolla.

Sekä velkarahoituksen alhaiset kustannukset että talouden paremmat kasvunäkymät ovat ilmeisestikin lisänneet yritysten velanottoa ja investointeja. Näyttää lisäksi siltä, että yrityksillä on ollut taipumus lisätä käteisvarojaan (ks. kehikko 3). Yritysten talletusten viimeaikainen lisääntyminen saattaa tämän valossa johtua niiden aikomuksesta pitää likvidejä varoja pystyäkseen hankkimaan joustavammin rahoitusta tulevaisuudessa. Samaan aikaan pörssiyritysten velan suhde omaan pääomaan on supistunut hieman, kun taas koko yrityssektorin velan suhde BKT:hen suurentunut. Tämä johtuu lähinnä pörssiyritysten omaisuuden voimakkaasta kasvusta, mikä on osittain seurausta fuusioiden ja yritysostojen lisääntymisestä (ks. kehikon 5 kuvio C).

Yritysten korkorasituksen kasvu vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä johtunee pikemminkin velka- kuin korkokehityksestä (ks. kuvio 30). Kannattavuuteen verrattuna vuoden 2005 tilinpäätöslukujen mukaan pörssiyritysten korkorasitus pysyi vähäisempänä kuin pitkään aikaan, sillä pörssiyritysten liiketulos kasvoi voimakkaasti ja keskimääräiset korkokustannukset supistuivat (ks. kehikon 5 kuvat D ja E).

Kuvio 29. Yritysten velkasuhteita

(prosentteina)

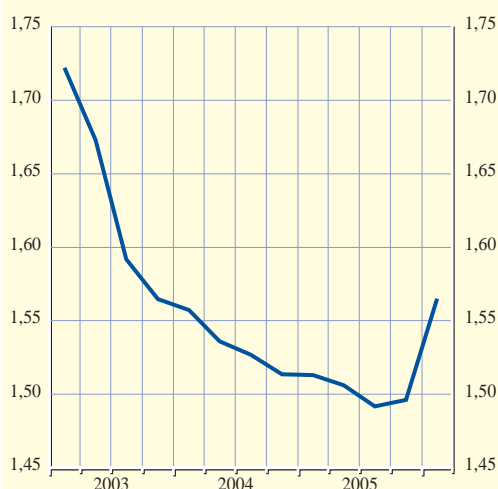

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Huom. Toimintaylijäämä (brutto) viittaa toimintaylijäämään (brutto) ja sekalaisiin tuloihin koko taloudessa. Velka perustuu rahoitustilinpidon tilastoihin. Siihen sisältyvät lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit ja eläkerahastojen vastuvelat. Viimeisen neljänneksen tiedot ovat arvioita.

Kuvio 30. Yritysten nettomääräiset korkomaksut

(% BKT:stä)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Nettomääräiset korkomaksut on laskettu vähentämällä rahalaitosten euromääräisistä lainoista maksetuista koroista rahalaitoksissa olevista euromääräisistä talletuksista saadut korot.

Vaikka yritysten velkasuhteet ja nettomääräiset korkomaksut ovatkin hiljattain nousseet huomattavan suuriksi, yritysten taloudellinen tilanne näyttää nyt kaiken kaikkiaan suotuisalta lähinnä sen ansiosta, että tuloskehitys on ollut vahvaa ja rahoituskustannukset ovat pysyneet pieninä.

2.7 KOTITALOUKSIEN RAHOITUKSEN HANKINTA JA RAHOITUSASEMA

Kotitalouksien lainanoton nopea kasvu näyttää jakautuneen aiempaa tasaisemmin eri käyttötarkoituksiin otettujen lainojen välillä, joskin sitä on edelleen vauhdittanut pääasiassa asuntolainojen voimakas kysyntä. Lainojen kysyntää kiihdyttävät edelleen suotuisat rahoitusolot ja vilkkaat asuntomarkkinat monissa euroalueen osissa. Tämän seurauksena euroalueen kotitalouksien velkaantuminen suhteessa BKT:hen kasvoi yhä, mutta kansainvälisessä vertailussa se oli edelleen kohtalaisen maltillista.

RAHOITUSOLOT

Rahalaitosten korkotilastoista ja pankkien luotonantokyselystä⁴ huhtikuussa 2006 saatujen tietojen perusteella euroalueen kotitaloussektorin rahoitusolot pysyivät suotuisina vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, vaikka luottokustannukset hieman kasvoivat.

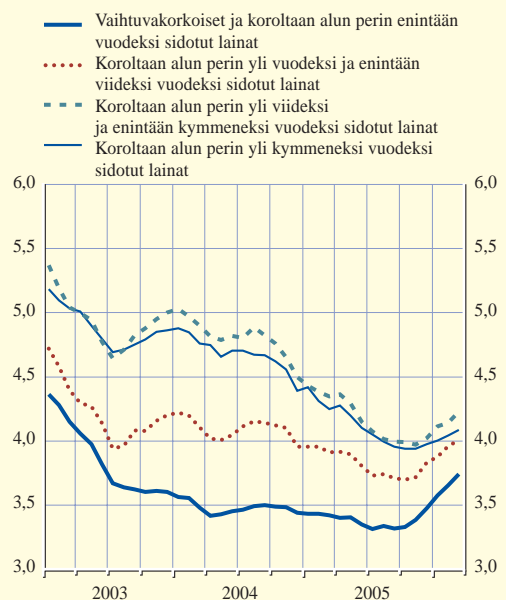
Rahalaitosten myöntämien kaikenpituisten asuntolainojen korot nousivat edelleen vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 31). Ne olivat edellisen neljänneksen keskiarvoon verrattuna 10–25 peruspistettä korkeammat. Lyhyiden ja pitkien lainojen korkojen väliset implisiittiset tuottoerot kutistuivat pienimmilleen sitten alkuvuoden 2003, jolloin tilastointi aloitettiin. Rahalaitosten myöntämien eripituisten kulutusluottojen korot olivat vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä keskimäärin 10–25 peruspistettä korkeammat kuin vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Kaikkien kulutusluottojen korot laskevat kuitenkin huomattavasti maaliskuussa 2006.

Huhtikuussa 2006 tehdyssä pankkien luotonantokyselyssä pankit ilmoittivat kaiken kaikkiaan lieventäneensä sekä kotitalouksille myönnettyjen asuntolainojen että kulutusluottojen ja muiden lainojen luottoehtoja, kun tammikuun 2006 kyselyssä oli käynyt ilmi, että pankit olivat tiukentaneet luottoehtojaan. Ensimmäistä kertaa lu-

4 Ks. kehikko 2 "Euroalueen pankkien luotonantokyselyn tulokset huhtikuulta 2006" toukokuun 2006 Kuukausikatsauksessa.

Kuvio 31. Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien asuntolainojen korot

(vuotuisina prosentteina, ilman kuluja, uusien lainasopimusten painotettuja korkoja)¹⁾

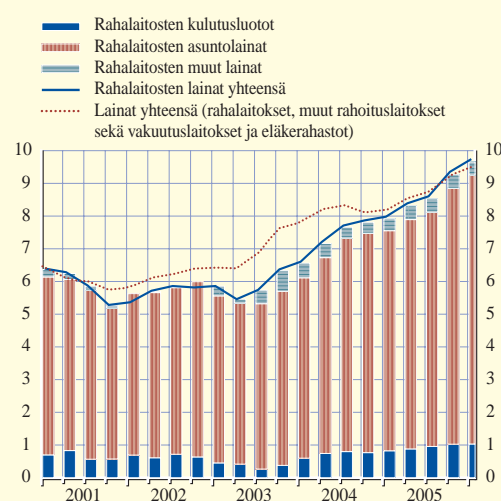

Lähde: EKP

1) Rahalaitosten painotetut korot on joulukuusta 2003 alkaen laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän 12 kuukauden liukuvaan keskiarvoon. Tammikuusta marraskuuhun 2003 rahalaitosten painotetut korot on laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän keskiarvoon vuonna 2003. Lisätietoja elokuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikossa "Analysing MFI interest rates at the euro level".

Kuvio 32. Kotitalouksille myönnetty lainat yhteensä

(vuotuinen kasvuvauhti prosentteina, vaikutus lainojen kasvuun prosenttiyksikköinä, vuosineljänneksen lopussa)

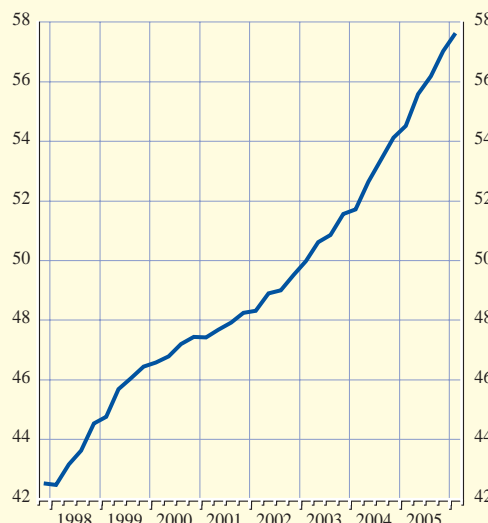

Lähteet: EKP.

Huom. Vuoden 2006 ensimmäiseltä neljännekseltä lainojen yhteismäärä (rahallaitokset, muut rahoituslaitokset sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot) on arvioitu raha- ja pankkitilastojen transaktiotietojen perusteella. Teknisiä huomautuksia -osassa on tietoja kasvuvauhtien laskentaan liittyvistä eroista.

Kuvio 33. BKT:hen suhteutettu kotitalouksien velka

(prosentteina)

Lähde: EKP.

Huom. Neljännesvuotuisen rahoitustilinpidoon tulojen mukaan laskettuna velan suhde BKT:hen on hieman pienempi kuin vuotuisen tietojen mukaan laskettuna. Tämä johtuu lähinnä siitä, että euroalueen ulkopuolisten pankkien myöntämät lainat eivät tällöin sisälly laskentaan. Viimeisen neljänneksen tiedot ovat osittain arvioita.

tonantokyselyn aloittamisen jälkeen pankit ovat sitä mieltä, että asuntomarkkinoiden kehitysnäkymät ovat nettomääräisesti hieman lieventäneet asuntoluottojen ehtoja. Kulutusluottojen ehtojen nettomääräinen lieventyminen johtui pankkien aiempaa myönteisemmistä taluskasvuodotuksista sekä muiden pankkien aiheuttamasta kilpailupaineiden lisääntymisestä. Luottoehtojen muutokset perustuivat sekä asunto- että kulutusluotoissa siitä, että hinnoitteluedellytykset olivat muuttuneet: varsinkin keskimääräisten lainojen marginaaleja levennettiin, mutta riskipitoisten lainojen marginaaleja kavennettiin edelleen.

RAHOITUKSEN HANKINTA

Neljännesvuosittaisesta rahoitustilinpidoista julkistettujen tuoreimpien tietojen mukaan kaikkien rahoituslaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen yhteenlasketun määrän vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 9,2 prosenttiin vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä, kun se oli ollut kolmannella neljänneksellä 8,7 %. Kotitalouksien rahoituksen hankinta kasvoi edelleen lähinnä sen takia, että euroalueen rahoituslaitosten myöntämät lainat lisääntyivät. Muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten (muiden rahoituksen välittäjien, vakuutusyhtiöiden ja eläkerahastojen) myöntämien lainojen osuus on sitä vastoin vähentynyt huomattavasti viime vuosineljänneksen aikana (ks. kuvio 32).

Rahallaitoksista huhtikuuhun 2006 mennessä saatujen tietojen perusteella kotitalouksien lainanoton nopea kasvu näyttää jakautuneen aiempaa tasaisemmin eri käyttötarkoituksiin otettujen lainojen välillä, joskin sitä vauhditti edelleen pääasiassa asuntolainojen voimakas kysyntä. Asuntoluottojen vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 12,1 %, kun se oli vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä ollut keskimäärin 11,7 % ja vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin 11,0 %. Vauhti oli lähellä hieman yli 12 prosenttiin kivunneita vuosituhannen alun huippulukemia. Asuntolainojen

kysynnän jatkuva voimakas kasvu johtuu matalista koroista ja vilkkaista asuntomarkkinoista monissa euroalueen osissa. Huhtikuuisessa pankkien luotonantokyselyssä pankit ilmoittivat kuitenkin asuntolainojen nettokysynnän hieman supistuneen, mikä liittyi siihen, että kotitaloudet olivat lisääneet säästämistään.

Kulutusluottojen vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 7,8 %, kun se oli vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä ollut keskimäärin 8,1 % ja vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin 7,8 %. Huhtikuussa 2006 tehdyn pankkien luotonantokyselyn tulokset osoittavat, että kulutusluottojen voimakasta kysyntää tukee kestokulutustavaroiden hankinnan merkittävä koheneminen, mutta sitä osittain heikentää kuluttajien luottamuksen väheneminen ja vaihtoehtoisen rahoituksen käytön lisääntyminen. Kotitalouksille myönnettyjen muiden luottojen vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 2,3 %, kun se oli vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä ollut keskimäärin 2,1 % ja vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin 2,3 %.

RAHOITUSASEMA

Koska kotitalouksien luotonotto jatkoi ripeää kasvuaan, kotitalouksien velan suhde BKT:hen kasvoi edelleen vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä noin 57,5 prosenttiin (ks. kuvio 33). Vaikka velkaantuneisuus onkin jatkuvasti lisääntynyt, se on kuitenkin pysynyt kansainvälisessä vertailussa maltillisena. Kotitalouksien velanhoitorasitus (korkomenot ja velkapääoman lyhennyserät prosentteina käytettävissä olevista tuloista) on viiden viime vuoden aikana pysynyt verrattain vakaana. Tämä johtuu lähinnä siitä, että pankkien myöntämien lainojen nimelliskorot ovat laskeneet merkittävästi aiempaan kehitykseen verrattuna, mikä puolestaan on pitänyt korot maltillisina ja estänyt siten velkapääoman lyhennyseriä kasvamasta. Kehikossa 6 osoitetaan, että velkasuhteen kasvusta huolimatta kotitalouksille myönnettyjen lainojen pankeille aiheuttamat luottotappiot ovat pysyneet suhteellisen pieninä.

Kehikko 6.

EUROALUEEN KOTITALOUKSIEN LAINOISTA AIHEUTUVIEN LUOTTOTAPPIOIDEN JA ARVONALENNUSTEN LUONNE JA KEHITYS

Osana rahan määrän ja luottojen kehityksen laajaa arviointia on mielenkiintoista tarkastella pankkien lainoista aiheutuvia luottotappioita ja arvonalennuksia (jäljempänä käytetään yhteistä nimitystä luottotappiot)¹. Niistä saadaan ensinnäkin tietoa, miten brutto- ja nettomääräiset lainat, jotka on kirjattu virtatietoina rahan määrää kuvaavien tietojen pohjana olevaan rahalaitosten konsolidoituun taseeseen, lopulta tulevat maksetuiksi takaisin. Toiseksi luottotappioista voidaan saada viitteitä velallisten rahataloudellisesta tilanteesta. EKP julkaisee säännöllisesti tietoja luottotappioista Kuukausikatsauksen tilasto-osassa (taulukko 2.7). Tässä kehikossa tarkastellaan näiden tietojen luonnetta kotitaloussektorin kannalta ja kuvataan niiden viime vuosien kehitystä.

Luottotappiot ovat indikaattori, joka tyypillisesti kertoo kotitaloussektorin rahoitustilanteesta viipeellä. Rahalaitossektorin taseessa oleva järjestämätön velka saatetaan lopullisesti kirjata luottotappioksi kauan sen jälkeen, kun lainan hoitamatta jäämiseen johtanut tapahtuma on sattunut.

¹ Laina kirjataan luottotappioksi, jos katsotaan, ettei sitä saada kokonaan perityksi takaisin. Sitä vastoin lainan arvo alennetaan, jos katsotaan, että osaa siitä ei saada perityksi takaisin.

Pankki saattaa esimerkiksi päättää pitää potentiaalisen epävarman saamisen taseessaan, kunnes velallinen kykenee maksamaan osan lainasta takaisin joko pääoman tai pelkästään koron muodossa. Näin ollen pankki todennäköisesti kirjaa lainan järjestämättömäksi (lainaksi, jonka takaisinmaksu on joitakin kuukausia myöhässä) ennen sen kirjaamista lopulta luottotappioksi. Vasta kun pankki varsinaisesti poistaa tämän epävarman saamisen joko kokonaan tain osittain taseestaan, laina katsotaan luottotappioksi. Periaatteessa luottotappioita voi syntyä myös arvopaperistamisen yhteydessä, kun pankit myyvät epävarmoja saamiaan kolmansille osapuolille rahoituksen uudelleenjärjestelyinä. Päätös velan kirjaamisesta luottotappioksi riippuu sekä säännöistä että yrityspolitiikasta. Siksi pankkien ja maiden välillä voi olla eroja sen suhteen, miten nopeasti lainat kirjataan luottotappioksi. Maiden välisiin vertailuihin tulisiikin tämän vuoksi suhtautua varauksin.

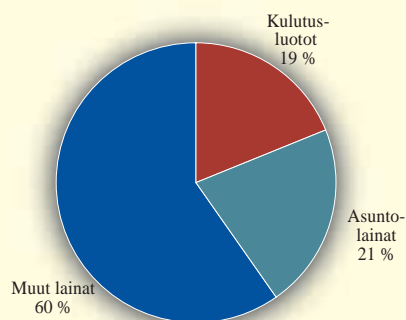
Luottotappioiden erittely kotitalouksien lainatyypin mukaan eli sen perusteella, onko kyse asuntolainasta, kulutusluotosta tai muusta lainasta, poikkeaa täysin kotitalouksille myönnettyjen lainojen kantojen erittelystä samojen lainatyypin mukaan. Asuntolainojen osuus maaliskuussa 2006 oli 70 % kotitalouksille myönnettyjen kaikkien lainojen kannasta, muun luotonannon osuus oli 17 % ja kulutusluottojen 13 %. Muusta luotonannosta aiheutuvien luottotappioiden osuus rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen luottotappioista oli sitä vastoin suurin eli noin 60 %, kun taas asuntolainoista aiheutuvien luottotappioiden osuus oli 21 % ja kulutusluotoista aiheutuvien luottotappioiden osuus 19 % (kuvio A).

Vuodesta 2001 alkaen (mistä lähtien tietoja on käytettävissä) luottotappiot ovat olleet verraten pieniä suhteessa lainakantaan. Tarkasteltaessa luottotappioiden vuotuista summaa prosentteina lainakannasta (kuvio B) nähdään selviä eroja luottotappioiden tasossa ja kehityksessä lainatyypeittäin.² Kaikkien lainojen luottotappiosuhde on suurentunut hieman vuodesta 2002 vuoden 2003 puoliväliin, mutta pysynyt sen jälkeen jokseenkin vakaasti noin 0,4 prosentissa. Tämä kuvastaa

2 Kumulatiivisissa vuotuisissa summissa ei tule esiin luottotappioiden selvä kausittainen kehitys, jossa huippu saavutetaan kunkin kalenterivuoden lopussa. Tämä saattaa liittyä kirjanpitoikäntäntöihin, joiden mukaan pankit voivat kirjata luottotappioita harkinnanvaraisesti useimmiten vuodenvaihteeseen ajoittuvissa vuositilinpäätöksissään, jotka osakkeenomistajat myöhemmin hyväksyvät.

Kuvio A. Luottotappiot eriteltynä lainatyypeittäin

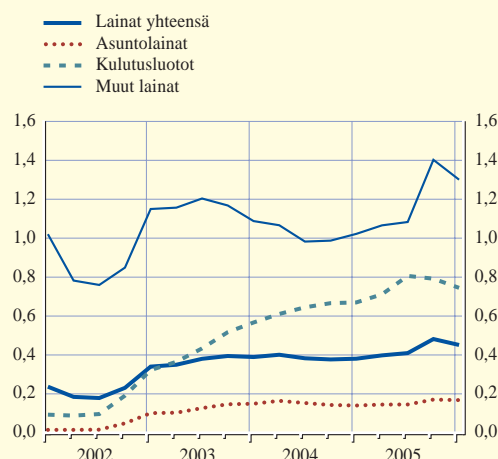
(kumulatiivisia tietoja tammikuusta 2001 marraskuuhun 2006)

Lähde: EKP ja EKP:n laskelmat.

Kuvio B. Vuotuinen luottotappiosuhde

(kumulatiivisia vuotuisia suhdelukuja prosentteina lainakannasta ajanjakson alussa, neljännesvuosihavaintoja)

Lähde: EKP ja EKP:n laskelmat.

suuressa määrin asuntolainoista aiheutuvien luottotappioiden kehitystä: ne ovat pysyneet melko vakaina sitten vuoden 2004 ja ovat eri lainatyypin pienimmät. Tämä voi selittyä sillä, että asuntolainoilla yleensä on vakuus, minä vuoksi pankit pitävät järjestämättömiä lainoja taseissaan erityisesti asuntojen vahvan hintakehityksen tilanteessa. Kulutusluotoissa luottotappiosuhde on suurentunut tasaisesti sitten vuoden 2002, missä mahdollisesti näkyvät kulutusluottojen vahva kasvu vuosina 1999–2000 ja viime vuosien vaimea tulokehitys. Muista lainoista aiheutuvat luottotappiot ovat muita paljon suuremmat, ja niiden kehitys on muita vaihtelevampaa.

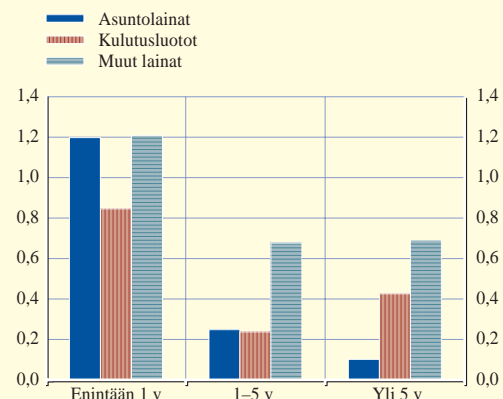
Kansainvälisesti katsoen tässä kehikossa mainitut kotitalouksille myönnettyjen lainojen luottotappiosuhteet ovat hieman pienempiä kuin Isossa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa, joskin on pidettävä mielessä, että käsitteellisten erojen vuoksi luvut eivät ehkä ole täysin vertailukelpoisia. Esimerkiksi vuodesta 2001 alkaen yksityishenkilöille (pl. rekisteröimättömät yritykset) Isossa-Britanniassa myönnettyjen lainojen vuotuiset luottotappiosuhteet ovat keskimäärin olleet suunnilleen 0,6 % verrattuna euroalueen noin 0,3 prosenttiin.³ Yhdysvaltoja koskevat tiedot osoittavat asuntolainojen keskimääräisen luottotappiosuhteen vuodesta 2001 alkaen olleen hieman alle 0,2 % (vuositasolle korotettuna prosentiosuutena kannasta), kun taas euroalueella asuntolainojen keskimääräinen luottotappiosuhde on samana ajanjaksona ollut 0,1 %. Yhdysvalloissa kulutusluottojen luottotappiosuhde on ollut vuodesta 2001 lähtien suunnilleen 2,8 %, kun taas euroalueella se on ollut hieman alle 0,5 %.⁴ Tämä saattaa kuvastaa luottokorttivelan yleisempää käyttöä Yhdysvalloissa.

Enintään vuoden pituisista lyhytaikaisista lainoista aiheutuvat luottotappiot ovat lainakantaan suhteutettuina suurimmat (kuvio C). Tämä saattaa johtua sekä taloudellisista että tilastollisista tekijöistä. Yhtäältä pankit saattavat olla taipuvaisia rajoittamaan riskipitoisempien lainojen maturiteettia. Toisaalta luottotappiotietoja on käytettävissä vasta viideltä vuodelta, ja tiedoissa ei ehkä täysin näy niiden alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli viiden vuoden lainojen määrä, jotka myönnettiin vuosien 1999 ja 2000 lainabuumin aikana ja joista on tullut epävarmoja saamisia.

Vaikka lainakantaan suhteutetut luottotappiot ovat viime vuosina jääneet pieniksi, tulisi pitää mielessä, että myös korkotaso on ollut hyvin alhainen, mikä on helpottanut velanhoitoa. Lisäksi asuntojen hintakehitys on monissa euroalueen maissa ollut varsin vahvaa ja saattanut aiheuttaa aiempaa vähemmän luottotappioita. Tämä viittaa siihen, että lainakantaan suhteutetut luottotappiot saattaisivat reagoida herkästi korkojen nousuun tai asuntojen hintojen laskuun. Näitä tietoja voidaan hyvin käyttää kotitalouksien ja niiden velkojien haavoittuvuudesta kertovana indikaattorina, ja siksi niitä on perusteltua seurata tarkasti.

Kuvio C. Luottotappiosuhde lainan alkuperäisen maturiteetin mukaan

(prosentteina lainakannasta, keskimääräinen suhdeluku joulukuusta 2001 maaliskuuhun 2006)

Lähde: EKP ja EKP:n laskelmat.

3 Jos muun luotonannon eli lähinnä rekisteröimättömille yrityksille myönnettyjen luottojen luottotappioita ei lasketa mukaan, euroalueen luottotappiosuhde olisi ollut noin 0,2 % samana ajanjaksona.

4 Ks. myös Yhdysvaltain keskuspankin www-sivustot (<http://www.federalreserve.gov/releases/chargeoff/chgallnsa.htm>).

3 HINNAT JA KUSTANNUKSET

Euroalueen inflaatio nopeutui 2,5 prosenttiin toukokuussa 2006. Syksystä 2005 lähtien inflaatio on vaihdellut 2,2 prosentista 2,5 prosenttiin. Inflaatiouvauhtiin on vaikuttanut lähinnä energian hintapaineiden jatkuminen. On myös näkynyt joitakin merkkejä energian hinnannousun välittymisestä muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintoihin. Työvoimakustannusten nousupaineet ovat sen sijaan pysyneet maltillisina. Työvoimakustannusten kehityksen odotetaan jatkuvan euroalueella maltillisena. Öljyn aiempien hinnannousujen välillisten vaikutusten sekä välillisten verojen jo ilmoitettujen muutosten odotetaan kuitenkin pitävän inflaatiouvauhdin yli 2 prosentissa vielä jonkin aikaa.

3.1 KULUTTAJAHINNAT

YKHI-INFLAATIO TOUKOKUUSSA 2006

Eurostatin alustavan arvion mukaan YKHI-inflaatio nopeutui toukokuussa 2,5 prosenttiin, kun se huhtikuussa oli ollut 2,4 % (ks. taulukko 6). YKHIn yksittäisten erien kehityksestä toukokuussa on saatavissa yksityiskohtaisia tietoja vasta kesäkuun puolivälissä. Käytettävissä olevat epätäydelliset tiedot viittaavat siihen, että inflaation nopeutuminen toukokuussa on saattanut johtua lähinnä energian hinnan noususta. Toimialakohtaiseen erittelyyn liittyy kuitenkin edelleen huomattavia epävarmuustekijöitä.

YKHI-INFLAATION KEHITYS HUHTIKUUHUN 2006 ASTI

Vaihdeltuaan 2 prosentin tuntumassa vuoden 2005 alkupuoliskolla kokonaisinflaatio kiihtyi huomattavasti syksyllä 2005. Siitä lähtien inflaatio on vaihdellut 2,2 prosentista 2,5 prosenttiin. Huhtikuussa 2006 YKHI-inflaatio oli 2,4 %. Tästä kehityksestä ei käy ilmi YKHIn tärkeimpien erien, erityisesti palvelujen ja energian hintojen, kehityksen erot (ks. taulukko 6).

Yksi tärkeimmistä YKHIn kehitykseen vaikuttaneista tekijöistä on energian hinta. Energian hinnan vaikutus YKHI-inflaatioon lisääntyi vähitellen koko vuoden 2005 ajan. Vuoden 2006 alusta lähtien vaikutus on vakiintunut huomattavaksi (ks. kuvio 34). Energian hinnan kehitykseen on vaikuttanut lähinnä öljyn hinta. Vuoden 2005 alusta lähtien kaasun hinnan vaikutus – tosin melko vähäinen – on kuitenkin myös kasvanut tasaisesti. Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti on viime kuukausina ollut sitä vastoin vaimeampi kuin energian hinnan.

Taulukko 6. Hintakehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2004	2005	2005 Joulu	2006 Tammi	2006 Helmi	2006 Maalis	2006 Huhti	2006 Touko
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) ja sen erät								
Kokonaisindeksi ¹⁾	2,1	2,2	2,2	2,4	2,3	2,2	2,4	2,5
Energia	4,5	10,1	11,2	13,6	12,5	10,5	11,0	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	0,6	0,8	1,5	2,0	1,7	0,6	1,2	.
Jalostetut elintarvikkeet	3,4	2,0	1,8	1,9	1,9	2,3	2,2	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,8	0,3	0,4	0,2	0,3	0,5	0,6	.
Palvelut	2,6	2,3	2,1	2,0	2,0	1,9	2,2	.
Muut hintaindikaattorit								
Teollisuuden tuottajahinnat	2,3	4,1	4,7	5,3	5,4	5,1	5,4	.
Öljyn hinta (euroa/barreli)	30,5	44,6	48,5	52,5	51,8	52,6	57,6	55,7
Muiden kuin energiaraaka-aineiden hinnat	10,8	9,4	29,8	25,5	25,5	20,0	25,4	31,5

Lähteet: Eurostat, HWWA ja Thomson Financial Datastreamin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Toukokuun 2006 YKHI-inflaatioluku perustuu Eurostatin alustavaan arvioon.

Ilman jalostamattomia elintarvikkeita ja energiaa lasketun YKHI:n vuotuinen muutosvauhti hidastui vuoden 2005 alkupuoliskolla ja on siitä lähtien vaihdellut 1,5 prosentin tuntumassa. Vuoden 2006 neljänä ensimmäisenä kuukautena on kuitenkin näkynyt joitakin merkkejä hintojen nousupaineista. Ilman jalostamattomia elintarvikkeita ja energiaa lasketun YKHI:n kokonaisinflaatiota hitaampi nousuvauhti johtuu kotimaisten kustannuspaineiden pysymisestä verrattain maltillisina. Samaan aikaan ilman jalostamattomia elintarvikkeita ja energiaa lasketun YKHI:n vuotuinen nousuvauhti on nopeutunut vuoden alusta lähtien. Se saattaa johtua energiakustannusten nousun asteittaisista välillisistä vaikutuksista muiden tuotteiden kuin energian hintoihin.

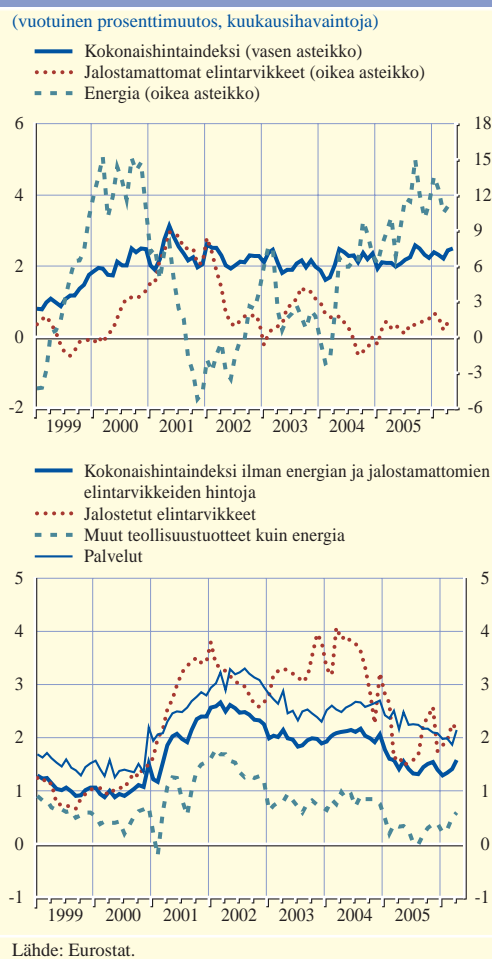
Palvelujen hintojen vaikutus kokonaisinflaatioon on vuodesta 2005 lähtien vähitellen pienentynyt. Tämä on osaltaan hillinnyt kokonaisinflaatiota, sillä palvelut ovat YKHI:n suurin hintaerä. Palvelujen hintojen vuotuisen nousuvauhdin nopeutuminen huhtikuussa 2006 johtuu paljolti pääsiäislomien erilaisesta ajoittumisesta vuosina 2005 ja 2006. Nousuvauhdin nopeutuminen ei siten välttämättä viittaa siihen, että palvelujen hintojen vuoden 2005 alussa alkanut kehityssuuntaus olisi päättynyt.

YKHI:n vähemmän vaihtelevien erien kehityksestä voidaan todeta, että jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vaikutus kokonaisinflaatioon on pysynyt verrattain vakaana vuodesta 2005 lähtien. Sitä vastoin muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vaikutus on viime vuoden puolivälistä vähitellen kasvanut. Tämä on saattanut entistä enemmän johtua korkeiden energiakustannusten välillisistä vaikutuksista kuluttajahintoihin. Näitä välillisiä vaikutuksia ovat kuitenkin toistaiseksi hillinneet erilaiset tekijät, kuten kova kansainvälinen kilpailu.

3.2 TUOTTAJAHINNAT

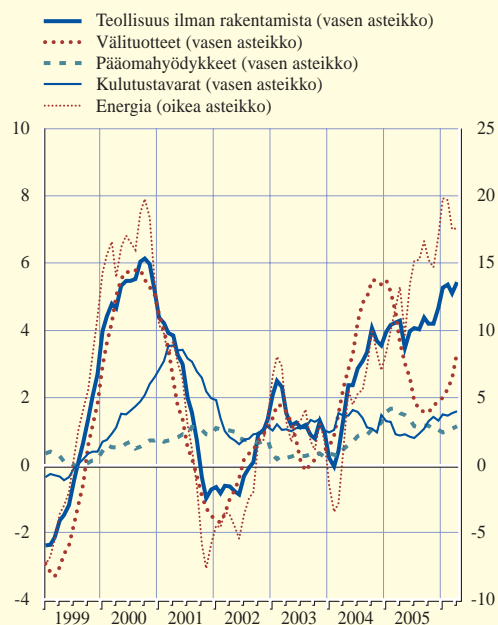
Tuoreimmat tiedot teollisuuden tuottajahinnoista viittaavat siihen, että tuottajat ovat siirtämässä tuotantopanostuskustannusten nousua tuotantoketjun loppupään hintoihin. Ilman rakentamista laskettu teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui jälleen 5,4 prosenttiin huhtikuussa 2006 hidastuttuaan tilapäisesti maaliskuussa. Pidemmän aikavälin tarkastelu osoittaa, että ilman rakennusalaan lasketun teollisuuden tuottajahintojen jatkoivat nousuaan vuoden 2006 alussa. Tämä oli jatkoa vuoden 2005 puolivälissä alkaneelle hintojen nousulle. Viime kuukausina teollisuuden tuottajahintojen vuotuisen muutosvauhdin nopeutumiseen ovat vaikuttaneet lähinnä välituotteiden hintojen voimakas nousu ja energian hinnan maltillinen nousu (ks. kuvio 35). Energian hinnan muutoksilla on edelleen suurin vaikutus teollisuuden tuottajahintojen kehitykseen. Viime kuukausina on

Kuvio 34. YKHI-inflaatio eriteltynä: pääerät

Kuvio 35. Teollisuuden tuottajahinnat eriteltyinä

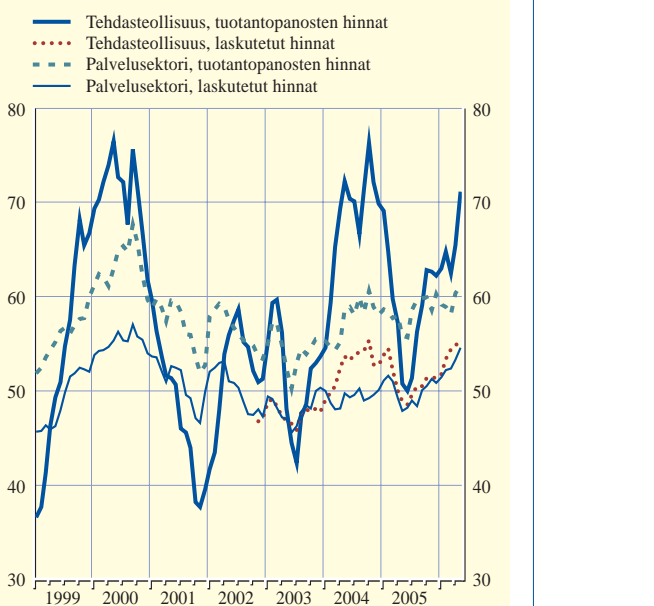
(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 36. Tuottajien tuotosten ja panosten hintoja

(diffuusioindeksejä, kuukausihavaintoja)

Lähde: NTC Economics.

Huom. Kun indeksin arvo on yli 50, merkitsee se hintojen nousua. Kun se on alle 50, merkitsee se hintojen laskua.

kuitenkin ollut havaittavissa joitakin merkkejä energian hinnan muutosten vakaantumisesta. Energian hinta on kuitenkin edelleen korkea. Kehitykseen ovat vaikuttaneet erityisesti öljyn hinnan muutokset. Sitä vastoin väli tuotteiden hinnat ovat nousseet huomattavasti vuoden 2006 neljänä ensimmäisenä kuukautena. Hintojen nousu johtui lähinnä muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen voimakkaasta noususta. Raaka-aineiden hinnoista nousivat sekä jalometallituotteiden että muiden kuin jalometallituotteiden hinnat. Väli tuotteiden hintojen tasainen nousu johtui todennäköisesti myös suurina pysyttelevien energiakustannusten välillisistä vaikutuksista.

Kulutustavaroiden ja pääomahyödykkeiden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti on pysynyt verrattain maltillisena, toisin kuin energian ja väli tuotteiden. Kulutustavaroiden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti on kuitenkin vuoden 2005 puolivälistä lähtien vähitellen nopeutunut, ja nopeutuminen jatkui huhtikuussa 2006. Myös niiden muutosvauhdin nopeutumiseen on todennäköisesti vaikuttanut tuotantopanoksina käytettävien energian ja raaka-aineiden hintojen nousu. Viimeaikainen kehitys näyttäisi kaiken kaikkiaan tukevan arviota, jonka mukaan muiden tuotteiden kuin energian hintojen nousupaineet johtuvat energian hinnannousun välillisistä vaikutuksista.

Tuottajahintoja koskevat kyselytiedot viittaavat siihen, että sekä tehdasteollisuuden että palvelualojen yritysten inflaatiopaineet kasvoivat edelleen toukokuussa 2006. NTC Economicsin tietojen mukaan tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi nousi toukokuussa 71,1:een eli korkeimmilleen sitten marraskuun 2004 ja huomattavasti korkeammaksi kuin vuonna 2005 ja vuoden 2006 alussa (ks. kuvio 36). Indeksien viimeaikaisin nousu johtui lähinnä energian ja raaka-aineiden hintojen noususta, joskin indeksien nousuun vaikuttivat myös tarjontakapeikot. Samanaikaisesti tehdasteollisuuden laskutettujen hintojen indeksi on noussut korkeimmilleen sitten aikasarjan alkamisen syyskuussa 2002.

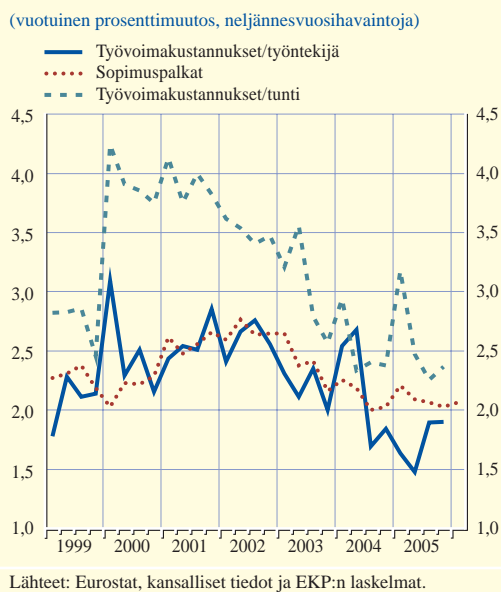
Tämä saattaa johtua yritysten hinnoitteluvoiman lisääntymisestä, minkä antaa niille mahdollisuuden siirtää tuotantopanostuskustannusten nousun tuotantoketjun myöhempisiin osiin. Myös palvelutoimialan tuotantopanosten hintaindeksi nousi toukokuussa, joskin vähemmän kuin tehdasteollisuuden. Hintaindeksi on nyt 61,2, mikä tarkoittaa sitä, että palvelujen tuotantopanosten hintojen nousuvauhti on nopein viiteen ja puoleen vuoteen. Hintaindeksin nousu vahvistaa myös käsitystä tuotantopanostuskustannusten nousupaineiden laaja-alaisesta kasvusta, joka johtuu lähinnä energian hinnan kehityksestä. Palvelutoimialalla tuotantopanostuskustannusten nousua tasoittaa todennäköisesti jossain määrin työvoimakustannusten kehityksen jatkuminen maltillisena (työvoimakustannukset otetaan huomioon palvelujen tuotantopanosten hintaindeksin, muttei tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksin laskennassa). Joidenkin palvelualan yritysten mukaan henkilöstökulujen kasvu on kuitenkin lisännyt tuotantopanostuskustannuksia korkeiden energiakustannusten tavoin. Myös yritysten laskuttamien hintojen indeksi jatkoi nousuaan, nousten 54,6:een eli korkeimmilleen sitten vuoden 2000 lopun. Indeksien nousuun vaikutti se, että myös yritysten hinnoitteluvoima lisääntyi palvelualoilla, samoin kuin yritysten halukkuus siirtää tuotantopanostuskustannusten nousu asiakkaiden maksettavaksi.

3.3 TYÖVOIMAKUSTANNUSINDIKAATTORIT

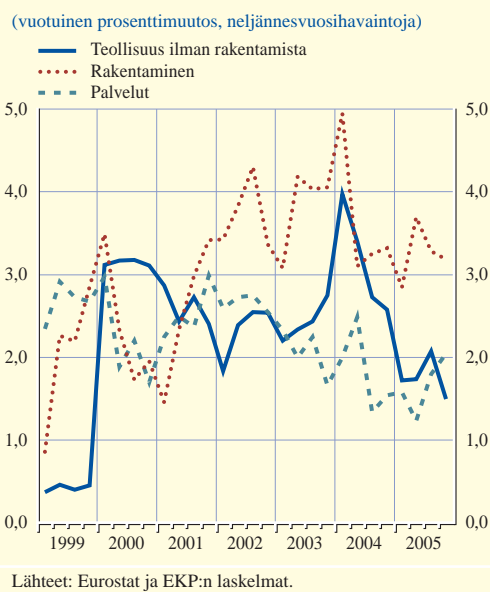
Käytettävissä olevien indikaattorien mukaan palkkakehitys euroalueella on pysynyt maltillisena vuoden 2006 alussa, mikä on jatkoa palkkojen vaimealle kehitykselle vuonna 2005.

Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti oli vuoden 2005 loppupuoliskolla nopeampi kuin alkupuoliskolla. Viimeaikainen kehitys viittaa kuitenkin siihen, että palkkojen yleinen nousu on vakiintunut maltilliseksi (ks. taulukko 7). Tämä vastaa myös muiden työvoimakustannusindikaattorien antamaa kuvaa. Erityisesti sekä tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen kasvuvauhti yrityssectorilla (ilman maataloutta) että sopimuspalkkojen vuotuinen nousuvauhti ovat viime neljänneksinä vakaantuneet (ks. kuvio

Kuvio 37. Työvoimakustannusindikaattoreita

Kuvio 38. Työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset sektoreittain

Taulukko 7. Työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)							
	2004	2005	2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I
Sopimuspalkat	2,1	2,1	2,2	2,1	2,1	2,0	2,1
Työvoimakustannukset/tunti	2,5	2,6	3,2	2,5	2,3	2,4	.
Työvoimakustannukset/työntekijä	2,2	1,7	1,6	1,5	1,9	1,9	.
<i>Lisätieto:</i>							
Työn tuottavuus	1,2	0,6	0,3	0,4	0,9	1,0	.
Yksikkötyökustannukset	1,0	1,1	1,3	1,1	1,0	0,9	.

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

37). Lisäksi sopimuspalkkoja koskevat tiedot vuoden 2006 ensimmäiseltä neljännekseltä viittaavat siihen, että palkkojen kehitys on saattanut jatkua maltillisena. Sopimuspalkkaindikaattori on verrattain karkea todellisen palkkakehityksen mittari, mikä johtuu erityisesti mahdollisista palkkaliikumista. On kuitenkin epätodennäköistä, että sopimuspalkat olisivat aiheuttaneet huomattavia nousupaineita palkkoihin vuoden 2006 ensimmäisinä kuukausina. Käytettävissä olevat tiedot viittaavat kaiken kaikkiaan siihen, että energian hinnan aiempi nousu ei ole aiheuttanut merkittäviä kerrannaisvaikutuksia euroalueen palkkoihin vuoden 2006 ensimmäisen neljänneksen loppuun ulottuvana ajanjaksona.

Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kehitys vaihtelee toimialoittain. Kun työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten toimialakohtaisten tietojen tyypillistä lyhyen aikavälin vaihtelua ei oteta huomioon, viimeaikaiset tiedot näyttäisivät viittaavan siihen, että vuoden 2004 alussa alkanut työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kehitys jatkuu ennallaan. Tarkemmin sanottuna työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvu näyttää hidastuneen ilman rakennusalaan lasketussa teollisuudessa vuoden 2004 alusta lähtien. Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vakaantumisesta on kuitenkin olemassa merkkejä sekä rakennus- että palvelutoimialoilla (ks. kuvio 38). Vakaantuminen saattaa johtua siitä, että kansainvälinen kilpailu vaikuttaa toisiin toimialoihin enemmän kuin toisiin. Teollisuustoimialan muita toimialoja suurempi avoimuus sekä erityisesti alhaisen kustannustason maista tulevan kilpailun lisääntyminen viittaavat siihen, että palkkojen laskupaineet ovat teollisuustoimialalla suuremmat kuin rakennus- ja palvelutoimialoilla. Vaikka työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhti on viime vuosina ollut nopeampi ilman rakennusalaan lasketussa teollisuudessa kuin palvelualoilla, viimeisimmät tiedot viittaavat siihen, että kasvuvauhti hidastuu ilman rakennusalaan lasketussa teollisuudessa hitaammaksi kuin palvelualoilla.

Kaiken kaikkiaan työntekijää kohden laskettuja työvoimakustannuksia koskevien tietojen viimeaikaiset tarkistukset viittaavat siihen, että työvoimakustannusten kehityksen arviointi tämän indikaattorin perusteella on edelleen erittäin epävarmaa. Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten keskipitkän aikavälin kehitys näyttää kuitenkin vastaavan arviota, jonka mukaan työmarkkinoilta välittyvät inflaatiopaineet ovat verrattain maltillisia.

Viimeisimpien arvioiden mukaan yksikkötyökustannusten keskimääräinen kasvuvauhti oli vuonna 2005 hieman nopeampi kuin vuonna 2004, vaikka neljännesvuositiedot viittaavat siihen, että niiden vuotuinen kasvuvauhti olisi viime vuoden aikana vähitellen hidastunut. Kasvuvauhdin hidastuminen johtui suureksi osaksi työn tuottavuuden kasvun nopeutumisesta vähitellen. Työn tuottavuuden kehitystä tarkastellaan yksityiskohtaisemmin osassa 4.

ASUNTOJEN HINTOJEN VIIMEAIKAINEN KEHITYS EUROALUEELLA

Euroalueen asuntojen hinnat ovat tärkeä indikaattori analyysijärjestelmässä, jota käytetään yhteisen rahapolitiikan harjoittamisessa. Asuntojen hintojen muutoksilla voi olla huomattava vaikutus sekä talouskasvuun että hintakehitykseen, erityisesti jos ne vaikuttavat kotitalouksien laina- ja kuluspäätöksiin. Euroalueen asuntojen hintojen voimakas ja nopea kehitys on viime vuosina lisännyt hintojen muutosten merkitystä, sillä jotkin indikaattorit viittaavat siihen, että useissa jäsenvaltioissa on olemassa riski asuntojen yliarvostuksesta.¹ Tässä kehikossa tarkastellaankin euroalueen asuntojen hintojen viimeaikaista kehitystä.

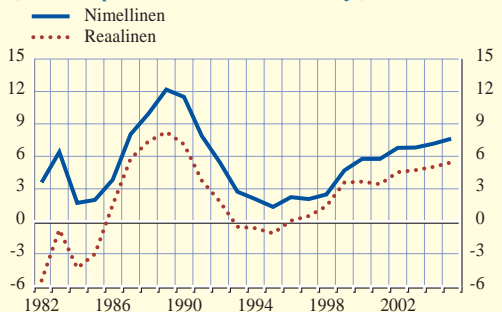
Asuntojen hintaindikaattorien laskennan näkökulmasta asuntojen hintatietojen laatu ja ajantasaisuus ovat parantuneet jonkin verran. Euroalueen asuntojen hintaindikaattoreihin liittyy kuitenkin edelleen huomattavia epävarmuustekijöitä. Asuntojen hintatietoihin saatetaan esimerkiksi tehdä huomattavia tarkistuksia. Indikaattoreihin liittyvä epävarmuus johtuu osittain siitä, että euroalueen asuntojen hintoja koskevan arvion laskennassa käytettävissä kansallisissa indikaattoreissa on edelleen eroja. Joidenkin maiden tärkeimmät indikaattorit sisältävät yhä vain pientalojen hinnat eivätkä kaikkien asuntojen (pien- ja kerrostaloasunnot) hintoja. Muissa maissa indikaattorit kattavat vain vanhat asunnot eivätkä sekä uusia että vanhoja asuntoja. Kansallisten ja koko euroaluetta kuvaavien indikaattorien kehitystä tulisikin tulkita varoen.

Käytettävissä olevat tiedot viittaavat siihen, että euroalueen asuntojen hintojen nousuvauhti on saattanut vuonna 2005 nopeutua 7,6 prosenttiin, kun se vuonna 2004 oli ollut 7,2 % (ks. kuvio). Arviot puolivuositaisesta kehityksestä viittaavat siihen, että hintojen nousuvauhti on saattanut hidastua vuoden 2005 jälkipuoliskolla. Vaikka näiden lukujen ei voida tulkita mitaavan tarkasti asuntojen hintojen lyhyen aikavälin muutosta ja vaikka niihin saatetaan tehdä huomattavia tarkistuksia, ne kertovat asuntojen hintojen yleisestä kehityksestä euroalueella. Viimeaikaiset tiedot osoittavat kuitenkin selvästi, että asuntojen hintojen nousu on jatkunut vahvana. Myös tarkasteltaessa asuntojen reaalisia hintoja eli hintoja, jotka on deflatoitu YKHIllä, havaitaan, että asuntojen hintojen nousuvauhti on lähes nopeimmillaan kahteen vuosikymmeneen.

Oheisesta taulukosta havaitaan, että koko euroalueen asuntojen hintakehitystä kuvaavista tiedoista ei käy ilmi hintakehityksen huomattavat erot maiden välillä. Belgiassa, Kreikassa, Espanjassa, Ranskassa, Irlannissa, Italiassa, Luxemburgissa ja Alankomaissa asuntojen hintojen keskimääräinen nousuvauhti on vuodesta 1999 lähtien ollut huomattavasti nopeampi kuin koko euroalueella.

Kuvio. Asuntojen hinnat euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, vuosihavaintoja)

Lähde: Yhdenmukaistamattomiin kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

Huom. Reaaliset asuntojen hinnat lasketaan käyttämällä deflaattorina YKHIä (ja arvioituja historiatietoja).

¹ Ks. helmikuun 2006 Kuukausikatsauksen artikkeli "Assessing house price developments in the euro area".

Sitä vastoin Saksassa, Itävallassa ja Portugalissa asuntojen hintojen keskimääräinen nousuvauhti on vuodesta 1999 lähtien ollut hitaampi kuin koko euroalueella. Suomessa asuntojen hintojen muutokset ovat olleet jokseenkin samanlaisia kuin euroalueella.

Viimeaikaisesta kehityksestä voidaan todeta, että käytettävissä olevat tiedot vuodelta 2005 osoittavat asuntojen hintojen nousseen nopeimmin Belgiassa, Espanjassa, Ranskassa ja Italiassa. Belgiassa asuntojen hinnat nousivat huomattavasti vuonna 2005. Sitä vastoin Espanjassa hintojen nousuvauhti hidastui hieman, mutta oli silti edelleen nopea. Viimeisimpien tietojen osalta on syytä huomata, että Belgian asuntojen hintoja koskeva aikasarja on määritelty uudestaan. Belgiaa koskeva uusi indikaattori näyttää asuntojen hintojen nousseen aiempaa arvioitua enemmän. Tästä ovat osoituksena lukujen tarkistukset aiempia arvioita huomattavasti suuremmiksi. Alankomaissa, Itävallassa ja Suomessa asuntojen hintojen nousu oli vuonna 2005 lähellä euroalueen keskiarvoa. Sitä vastoin Saksassa asuntojen hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui neljättä vuotta peräkkäin.

Neljännesvuosittaiset vuoden toiselle neljännekselle 2005 ulottuvat asuntojen hintatiedot niistä maista, joista ei vielä ole saatavissa tietoja koko vuodelta 2005, viittaavat siihen, että asuntojen hintojen nousuvauhti on kiihtynyt huomattavasti Kreikassa ja että Portugalissa asuntojen hintojen kehitys on ollut edelleen vaimeaa. Irlantia koskevat vuoden kolmannelle neljännekselle 2005 ulottuvat tiedot viittaavat siihen, että hintojen nopea nousuvauhti on pysynyt jokseenkin vakaana verrattuna vuoteen 2004. Suomea koskevat neljännesvuosittaiset tiedot osoittavat, että asuntojen hintojen nousu on viime aikoina nopeutunut.

Kaiken kaikkiaan asuntojen hintojen nousun jatkuminen vahvana joissain euroalueen maissa edellyttää jatkuvaa seurantaa.

Taulukko. Asuntojen hinnat euroalueen maissa

(vuotuinen prosenttimuutos; nimellinen)

	1999–2005	2001	2002	2003	2004	2005	2005		2005				2006
							1–6	7–12	I	II	III	IV	I
Belgia ¹⁾	9,1	6,7	7,6	6,2	10,7	17,1	18,3	16,1	17,7	18,8	16,1	16,0	-
Saksa ²⁾	-0,6	0,2	-1,2	-1,3	-1,5	-1,6	-	-	-	-	-	-	-
Kreikka ²⁾	9,1	14,5	13,0	5,7	2,6	-	8,9	-	7,3	10,4	-	-	-
Espanja ²⁾	15,2	15,6	16,7	17,6	17,3	13,9	14,8	13,1	15,7	13,9	13,4	12,8	12,0
Ranska ³⁾	10,5	7,9	8,3	11,7	15,2	15,2	15,5	14,9	15,7	15,3	15,5	14,2	-
Irlanti ²⁾	13,5	8,1	10,1	15,2	11,4	-	-	-	11,1	10,5	11,5	-	-
Italia ²⁾	7,7	8,0	13,0	9,9	9,1	9,9	11,6	8,4	-	-	-	-	-
Luxemburg ¹⁾	11,0	13,8	11,9	13,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alankomaat ³⁾	9,4	11,2	8,5	5,0	4,3	4,8	5,0	4,6	5,1	4,9	4,7	4,4	4,4
Itävalta ²⁾⁴⁾	0,3	2,1	0,2	0,3	-2,1	5,2	6,9	3,6	9,5	4,3	4,1	3,1	-
Portugali ²⁾	3,5	3,6	1,1	1,6	0,4	-	1,9	-	0,5	3,2	-	-	-
Suomi ²⁾	5,9	-0,5	7,4	6,2	7,1	6,1	4,4	7,9	4,0	4,7	6,7	9,0	11,5
Euroalue	6,4	5,8	6,8	6,8	7,2	7,6	8,0	7,2	-	-	-	-	-

Lähteet: Kansalliset lähteet ja EKP:n laskelmat.

1) Uudet ja vahat asunnot; koko maa.

2) Kaikki asunnot (uudet ja vanhat pientalo- ja kerrostaloasunnot); koko maa.

3) Vanhat asunnot (pientalo- ja kerrostaloasunnot); koko maa.

4) Tiedot vuoteen 2000 asti koskevat vain Wieniä.

3.4 ASUNTOJEN HINNAT EUROALUEELLA

Kehikossa 7 tarkastellaan yksityiskohtaisesti asuntojen hintoja euroalueella. Kehikosta ilmenee, että asuntojen hinnat nousivat euroalueella edelleen vuonna 2005. Neljännesvuosittaisissa ja puolivuositaisissa tiedoissa on kuitenkin nähtävissä joitakin merkkejä siitä, että asuntojen hintojen nousu on alkanut hidastua viime vuoden jälkipuoliskolta lähtien. Asuntojen hintakehityksessä oli vuonna 2005 edelleen huomattavia maiden välisiä eroja. Asuntojen hintojen viimeaikainen kehitys johtuu suureksi osaksi Belgian, Espanjan, Ranskan ja Italian asuntomarkkinoiden vilkkaudesta. Sitä vastoin Saksassa asuntojen hinnat laskivat edelleen.

3.5 INFLAATIONÄKYMÄT

Lyhyen aikavälin inflaationäkymiin vaikuttaa erityisesti energian hinnan kehitys. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä palkkakustannusten kehitys jatkuu todennäköisesti maltillisena, mikä johtuu maailmanlaajuisen kilpailun aiheuttamista paineista erityisesti tehdasteollisuudessa. Öljyn aiempien hinnannousujen välillisten vaikutusten sekä välillisten verojen jo ilmoitettujen muutosten oletetaan kuitenkin nopeuttavan merkittävästi inflaatiovahuttia. Näiden tietojen valossa eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa YKHI-inflaatiovahdin ennustetaan olevan 2,1–2,5 % vuonna 2006 ja 1,6–2,8 % vuonna 2007 (ks. ”Euroalueen talousnäkymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot”).

Näihin arvioihin liittyy ennakoitua nopeamman inflaation riskejä. Näitä ovat erityisesti öljyn ja muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen mahdollinen aiempaa huomattavampi nousu. Merkittävä riski on myös se, että öljyn aiempien hinnannousujen välittyminen kuluttajahintoihin on tällä hetkellä arvioitua huomattavampaa. Niin ikään merkittäviä riskejä aiheuttavat hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja välillisten verojen uudet korotukset sekä – tärkeimpänä asiana – palkkojen ennakoitua huomattavampi nousu.

4 TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Euroalueen BKT:n määrän neljännesvuosikasvu voimistui 0,6 prosenttiin vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, kun kasvu oli edellisellä neljänneksellä ollut maltillisempaa. Tämä elpyminen johtui sekä ilman varastoja lasketun kotimaisen kysynnän että nettoviennin kasvuvaikutuksen voimistumisesta. Käytettävissä olevien kyselytietojen mukaan niin teollisuuden kuin palvelualojenkin kasvu jatkuu vahvana vuoden 2006 toisella neljänneksellä. Myös euroalueen työmarkkinatilanne näyttää edelleen kohentuneen asteittain viime kuukausina. Yhdessä nämä tiedot vahvistavat, että elpyminen on vauhdittunut. Pidemmän aikavälin tarkastelussa edellytykset euroalueen talouskasvun jatkumiseen ovat edelleen olemassa, ja kasvua tukevat niin euroalueen sisäiset kuin sen ulkopuolisetkin tekijät. Näihin näkymiin kohdistuvat riskit ovat jokseenkin tasapainossa lyhyellä aikavälillä, mutta pitkän aikavälin kasvua vaarantavat tekijät liittyvät lähinnä öljyn hinnan mahdolliseen nousuun entisestään, maailmantalouden tasapainottomuuksiin ja protektionismiin.

4.1 TUOTANTO JA KYSYNTÄ

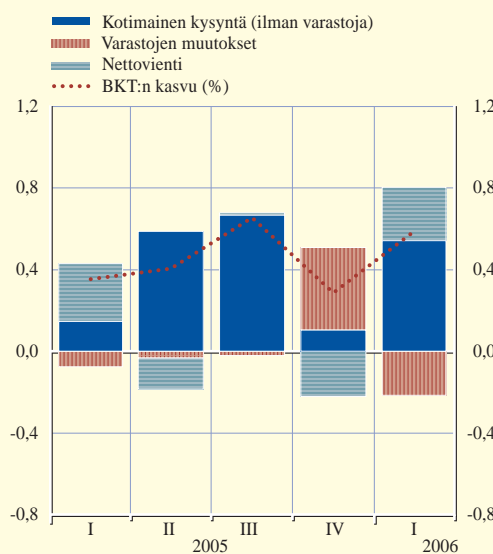
BKT:N MÄÄRÄ JA KYSYNTÄERÄT

Vuoden 2003 kolmannesta neljänneksestä alkanut elpyminen on pitkään ollut suhteellisen vaimeaa muihin nousukausiin verrattuna. Elpymisvauhti laantui vuoden 2004 jälkipuoliskolla, mutta voimistui jälleen vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä. Euroalueen kansantalouden tilinpitoa koskeva Eurostatin ensimmäinen arvio vahvisti, että euroalueen BKT:n määrän kasvu on kiihtynyt edelleen vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. Sen neljännesvuosikasvun arvioidaan olleen 0,6 %, kun se oli edellisellä neljänneksellä ollut 0,3 % (ks. kuvio 39). Kehitys tukee käsitystä, että talouskasvun hiipuminen vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä oli tilapäistä ja että elpyminen on kaiken kaikkiaan vauhdittunut viime vuosineljännesten aikana.

Kasvu nopeutui vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä euroalueen sisäisten ja ulkoisten tekijöiden ansiosta. Sekä ilman varastoja lasketun kotimaisen kysynnän että nettoviennin vaikutus BKT:n määrän kasvuun vahvistui huomattavasti edellisestä neljänneksestä. Varastojen muutosten kasvuvaikutus muuttui sitä vastoin negatiiviseksi, kun tämä erä oli vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä ollut kasvun merkittävin lähde. Ilman varastoja lasketun kotimaisen kysynnän kasvuvaikutus suureni vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 0,5 prosenttiyksikköön, kun se oli edellisellä neljänneksellä ollut 0,1 prosenttiyksikköä. Erän kasvuvaikutuksen suureneminen johtui lähinnä siitä, että yksityinen kulutus elpyi merkittävästi. Se lisääntyi ensimmäisellä neljänneksellä 0,7 %, kun se oli edeltävällä neljänneksellä kasvanut vain 0,1 %. Yksityisen kulutuksen kasvun voimakas vilkastuminen tasoittaa todennäköisesti jossakin määrin edellisen neljänneksen vaisua kehitystä. Kiinteän pääoman bruttomuodostus on lisääntynyt vaimeasti. Arvioiden mukaan erä kasvoi 0,3 % vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, ja vuoden 2005 viimei-

Kuvio 39. BKT:n määrän kasvu ja sen erien kasvuvaikutus

(kasvuvauhti edellisestä neljänneksestä ja neljännesvuosittaiset kasvuvaikutukset prosenttiyksikköinä; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

sen neljänneksen kasvuvauhti on tarkistuksessa hidastunut 0,2 prosenttiin. Erän paljon odotettua heikompi kehitys voi osittain johtua epätavallisen kylmästä ja pitkästä talvesta, joka on hillinnyt asuinrakentamiseen liittyviä investointeja etenkin Saksassa. Myös nettoviennin kasvuaikutus koheni huomattavasti vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2005 viimeiseen neljännekseen verrattuna. Erän kasvuaikutus suureni -0,2 prosenttiyksiköstä 0,3 prosenttiyksikköön. Nousu johtui siitä, että viennin kasvu elpyi enemmän kuin tuonnin kasvu. Euroalueen BKT:n määrän kasvua koskevien Eurostatin ensimmäisten arvioiden luotettavuutta ja BKT:n kysyntäeriä tarkastellaan kehikossa 8.

Kehikko 8.

EUROALUEEN BKT:N JA SEN ERIEN KASVUVAUHTIA KOSKEVIEN ARVIoidEN LUOTETTAVUUS

Tässä kehikossa tarkastellaan, miten luotettavia ovat Eurostatin ensimmäiset arviot euroalueen BKT:n ja sen kysyntäerien kasvusta. Tarkastelun kohteeksi on otettu kausivaihtelusta puhdistettu ja työpäivien määrällä korjattu BKT:n määrän neljännesvuosikasvuvauhti edellisestä neljänneksestä. Tarkastelujakso ulottuu vuoden 2000 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 2005 viimeiseen neljännekseen.¹ Luotettavuutta mitataan sillä, miten suuri on tuoreimman saatavissa olevan (tämänhetkisen) tuloksen ja ensimmäisen arvion välinen ero. Tarkastelussa erotetaan kolme näkökohtaa: ensimmäisten arvioiden vakaus (mitattuna tuoreimpien tulosten ja ensimmäisten arvioiden absoluuttisten erojen keskiarvona), mahdollinen mittausharha (tarkistusten suuruus keskimäärin) ja ensimmäisten arvioiden vaihtelu (tarkistusten koon vaihteluväli).

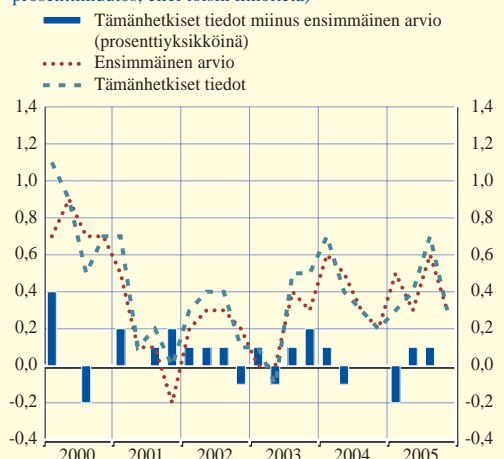
Eurostat alkoi julkaista alustavia arvioita euroalueen BKT:n kasvusta toukokuussa 2003. Nykyisin nämä alustavat arviot kattavat noin 96 % euroalueen BKT:stä ja ne julkaistaan 41–46 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä. Eri kysyntäeriä koskevat tiedot julkaistaan 63–103 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä. BKT-lukujen säännönmukaiset tarkistukset johtuvat siitä, että tilastoihin viedään aiempaa tarkempia neljännesvuositaisia tai vuosittaisia lähdetietoja. Viiden vuoden välein tehtävissä vertailutarkistuksissa puolestaan otetaan huomioon useamman vuoden lähdetietojen tarkentuminen tai metodologisia parannuksia. Vuonna 2005 tehtiin viimeisin vertailutarkistus EKT 95:een perustuviin BKT-tietoihin. Tarkistuksiin voivat myös olla syynä kausivaihtelupuhdistusten tai työpäiväkorjausten kertoimiin tehdyt säännölliset päivitykset.

Tarkistuksia koskevan analyysin perusteella saadaan verrattain suotuisa kuva euroalueen BKT:n neljännesvuosikasvun ensimmäisten arvioiden luotettavuudesta. Ajanjaksona 2000–2005 euroalueen ensimmäisten BKT:n kasvuvauhtiarvioiden absoluuttiset tarkistukset ovat olleet keskimäärin 0,11 prosenttiyksikköä.

¹ Nykyisen Euroopan kansantalouden tilinpitäjärjestelmän (EKT 95) mukaisia BKT-tilastoja on julkaistu vuodesta 1999. Vuoden 1999 lukuun tehtyjä tarkistuksia ei ole mukana tässä analyysissä, sillä se, että EKT 95 otettiin eri jäsenmaissa porrastetusti käyttöön, aiheutti tuon vuoden lukuun kertaluonteisia muutoksia. Lisätietoa vuosien 1999–2000 tarkistuksista on elokuun 2001 Kuukausikatsauksen kehikossa 4.

Kuvio A. Euroalueen BKT

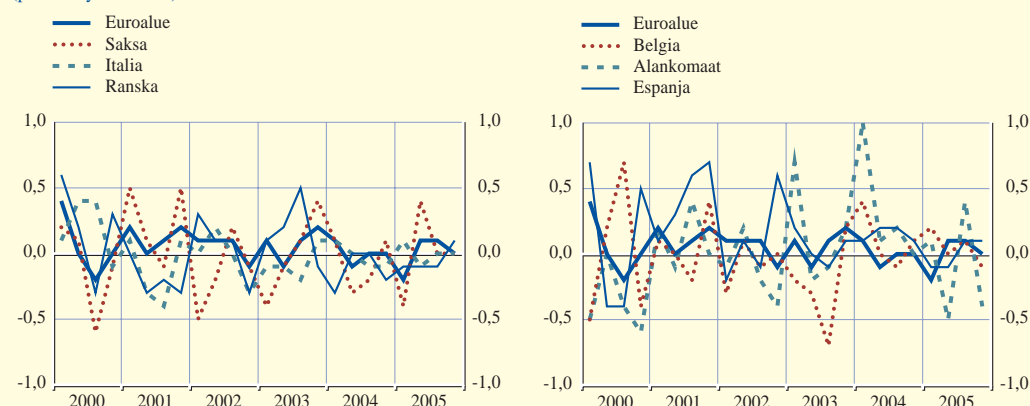
(neljännesvuosikasvu edellisestä neljänneksestä, prosenttimuutos, ellei toisin ilmoiteta)

Lähde: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

Kuvio B. Euroalueen ja eräiden yksittäisten maiden BKT:n kasvuvauhtilukujen tarkistukset¹⁾

(prosenttiyksikköinä)

Lähde: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Tämänhetkiset tiedot miinus ensimmäinen arvio; määrän neljännesvuosikasvu.

Näihin arvioihin sisältyy vähäinen, 0,05 prosenttiyksikön mittausharha (ts. positiivisten tarkistusten määrä on ollut hieman suurempi kuin negatiivisten), joka tulisi nähdä suhteessa siihen, että tarkasteltavana ajanjaksona BKT:n keskimääräinen neljännesvuosikasvuvauhti on ollut 0,4 %. Tarkistusten vaihteluväli on suhteellisen laaja, -0,2 prosenttiyksiköstä +0,4 prosenttiyksikköön. Tarkastelujakson aikana on kuitenkin ollut vain yksi 0,2 prosenttiyksikköä suurempi tarkistus (vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä). Lisäksi tarkastelujaksoon sisältyneestä 24 neljänneksestä 18 oli sellaisia, joihin ei tullut lainkaan tarkistuksia tai enintään 0,1 prosenttiyksikön tarkistus. Tämä saattaa osittain johtua siitä, että viimeaikaiset ensimmäiset arviot ovat kattaneet suuremman joukon maita kuin vastaavat arviot vuosituhannen vaihteessa. Tuolloin ensimmäinen arvio julkaistiin noin 75 päivän kuluttua tarkasteltavan neljänneksen päättymisestä, ja se kattoi noin 77 % euroalueen BKT:stä.

Vertailutarkistusten tekeminen sekä kansallisten tilastolaitosten ja Eurostatin vuonna 2005 käyttöön ottamat uudet tilastointimenetelmät eivät ole aiheuttaneet merkittäviä muutoksia euroalueen BKT:n kasvukehitykseen neljännesvuositasolla. Vuonna 2005 BKT:n kasvun neljännesvuositietoihin ei ole tehty suurempia tarkistuksia kuin aiempien vuosineljännesten tietoihin. Yksittäisten maiden lukujen säännömukaiset tarkistukset ja vertailutarkistukset ovat olleet jonkin verran tuntuvammat kuin koko euroalueen lukujen, joihin sisältyvät maittaiset tarkistukset ovatkin usein kumonneet toisensa. Kuviossa B kuvataan euroalueen tietojen parempaa luotettavuutta kansallisiin tietoihin verrattuna. Siinä verrataan euroalueen BKT:n neljännesvuosikasvulukuihin tehtyjä tarkistuksia kuuden suurimman euroalueen talouden vastaaviin lukuihin tehtyihin tarkistuksiin.

Vertailussa Yhdysvaltain tilastoihin euroalueen tulokset osoittautuvat luotettavammiksi. Yhdysvalloissa BKT:n kasvuvauhdin ensimmäiset arviot ovat jonkin verran epävakaisempia kuin euroalueella (Yhdysvalloissa tarkistusten absoluuttinen suuruus on keskimäärin 0,3 prosenttiyksikköä). BKT:n keskimääräinen neljännesvuosikasvuvauhti (0,6 %) on Yhdysvalloissa kuitenkin nopeampi kuin euroalueella, ja siellä ensimmäiset arviot julkaistaan noin 30 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä.²

2 Lähde: EKP:n laskelmat, jotka kattavat ajanjakson vuoden 2000 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 2005 toiseen neljännekseen. Laskelmat perustuvat OECD:n neljännesvuositaisiin kansantalouden tilinpidon tietoihin syyskuulta 2005 (OECD Quarterly National Accounts (QNA) – Main Economic Indicators (MEI) Revisions Database).

Taulukko. Euroalueen BKT:n kasvuvauhdin ja sen kysyntäerien tarkistukset¹⁾

(prosenttiyksikköinä)

	Keskimääräinen tarkistus ²⁾	Keskimääräinen absoluuttinen tarkistus	Vaihteluväli	BKT:n määrän keskimääräinen neljännesvuosikasvuvauhti (%)
BKT	0,05	0,11	-0,2–0,4	0,40
Yksityinen kulutus	0,10	0,23	-0,3–0,9	0,37
Julkinen kulutus	0,11	0,27	-0,5–0,6	0,47
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	0,30	0,57	-0,7–1,7	0,35
Varastojen muutokset ³⁾	-0,05	0,19	-0,4–0,4	-
Vienti	-0,09	0,59	-1,4–2,1	1,07
Tuonti	-0,06	0,59	-1,4–1,3	1,08

Lähde: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Määrän neljännesvuosikasvu; havainnot vuoden 2000 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 2005 neljanteen neljännekseen.

2) Positiivinen (negatiivinen) tarkistus merkitsee ensimmäisen arvion tarkistamista suuremmaksi (pienemmäksi).

3) Kasvuvaikutus.

BKT:n kysyntäerien tarkistusten analyysi antaa lisätietoa BKT:n kasvuvauhtia koskevien arvioiden luotettavuudesta (ks. taulukko). Kysyntäeriä koskevat ensimmäiset arviot ovat vaihtelevampia ja epävakaisempia kuin BKT:n kasvuarviot. Tämä näkyy selvimmin kiinteän pääoman bruttomuodostuksen luvuissa (niiden keskimääräinen absoluuttinen tarkistus on ollut 0,6 prosenttiyksikköä) sekä vienti- ja tuontiluvuissa (mukaan lukien euroalueen sisäinen vienti ja tuonti). Suurin mittausharha on kiinteän pääoman bruttomuodostuksen luvuissa (0,3 prosenttiyksikköä). Joihinkin kysyntäeriin tehtyjä tuntuja tarkistuksia analysoitaessa tulee ottaa huomioon se, että näiden erien neljännesvuosikasvuvauhdit ovat suuret. Lisäksi kysyntäeriin liittyvä epävarmuus häviää yhteenlasketun BKT:n tasolla.

Kaiken kaikkiaan euroalueen BKT:n neljännesvuosikasvuvauhtia koskevat ensimmäiset arviot ovat olleet hyvin luotettavia, ja niissä on ollut vain vähäinen positiivinen mittausharha. BKT:n kysyntäeriin, etenkin kiinteän pääoman bruttomuodostukseen sekä vientiin ja tuontiin, on tehty suurempia tarkistuksia kuin BKT:n kokonaisuutena. Kysyntäerien pienemmän luotettavuuden vaikutukset kuitenkin kumoavat toisensa euroalueen tasolla, kuten myös kansallisten tietojen tarkistusten vaikutukset. Lopuksi voidaan todeta, että alustavat BKT-arviot, joita Eurostat alkoi julkaista vuonna 2003, ovat parantaneet euroalueen tilastotietojen ajantasaisuutta heikentämättä silti millään tavoin niiden luotettavuutta.

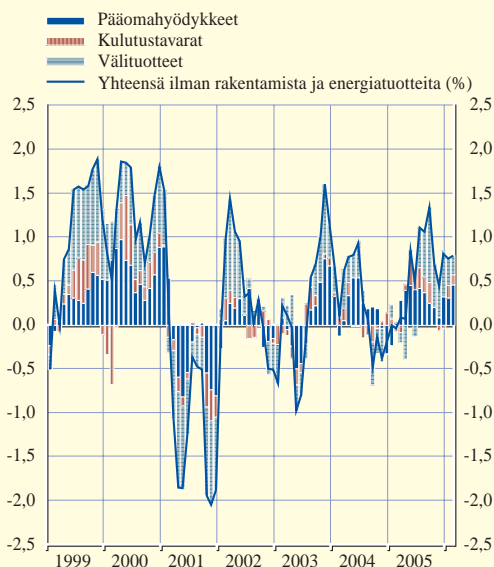
TUOTANTO TOIMIALOITTAIN JA TEOLLISUUSTUOTANTO

Nykyisen, vuoden 2003 puolivälistä alkaneen elpymiskauden maltillinen talouskasvu on jakautunut jokseenkin takaisesti euroalueen eri toimialojen kesken. Vuoden 2006 ensimmäistä neljänneksestä koskevassa euroalueen kansantalouden tilinpidon ensimmäisessä arviossa tarkastellaan myös toimialakoh- taista kasvukehitystä. Sekä ilman rakentamista lasketun teollisuuden että palvelualojen arvonlisäyksen kasvu elpyi vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä ollut vaimeampaa. Ilman rakentamista lasketun teollisuuden arvonlisäys kasvoi tuona aikana 0,4 prosentista 0,6 prosenttiin. Palvelualojen arvonlisäys kasvoi sitäkin tuntuvammin eli 0,3 prosentista 0,7 prosenttiin. Rakennusalan arvonlisäys väheni vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, kun sen kasvu oli vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä voimistunut reippaasti. Kaiken kaikkiaan kehitys vahvistaa käsitystä, että elpyminen on jakautunut suhteellisen tasaisesti talouden eri toimialojen kesken.

Teollisuuden kasvun nopeutuminen näkyy myös ilman rakentamista lasketun teollisuustuotannon kehityksessä vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. Tuotanto lisääntyi kaikilla teollisuuden päätoimialoilla, mutta etenkin energiatuotteiden ja pääomahyödykkeiden valmistuksessa (ks. kuvio 40).

Kuvio 40. Teollisuustuotannon kasvu ja sen erien kasvuvaikutus

(kasvuvauhti ja kasvuvaiikutukset prosenttisyksikköinä, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

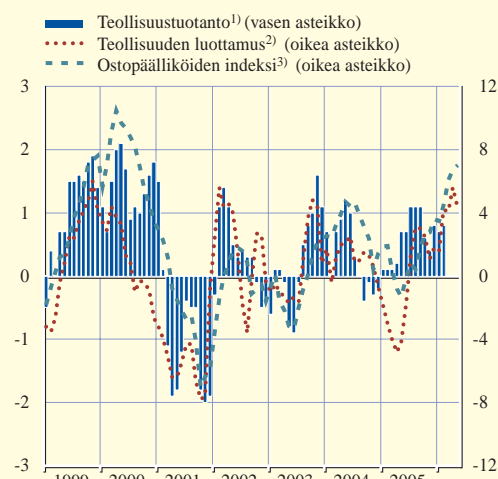

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Arvot on laskettu kolmen kuukauden keskitettyinä liukuvina keskiarvoina vastaavasta edellisestä kolmen kuukauden jaksosta.

Kuvio 41. Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi euroalueella

(kuukausihavaintoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, NTC Economics ja EKP:n laskelmat.

- 1) Tehdasteollisuus; kolmen kuukauden jakson muutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta prosentteina.
- 2) Saldoluvut prosentteina; muutokset edellisen kolmen kuukauden jaksosta.
- 3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä.

Koko ensimmäisen neljänneksen aikana teollisuuden uudet tilaukset lisääntyivät vain vähän vuoden 2005 viimeisestä neljänneksestä, kun niiden kasvu oli tuolloin kiihtynyt merkittävästi ja ollut vakaa myös edellisinä neljänneksinä. Uusien tilausten kasvun hidastuminen vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä näyttää olleen suureksi osaksi seurausta siitä, että muiden kuljetuslaitteiden erä vaihteli runsaasti. Kun tätä erää ei oteta huomioon, uusien tilausten kasvu nopeutui ensimmäisellä neljänneksellä (joskin se hiipui maaliskuussa).

TEHDASTEOLLISUUDEN JA PALVELUALOJEN KYSELYTUTKIMUKSET

Teollisuuden ja palvelualojen kyselytutkimusindikaattorit ovat nousseet voimakkaasti vuoden 2005 puolivälistä alkaen. Ne myös viittaavat siihen, että näiden alojen kasvunäkymät ovat edelleen myönteiset vuoden 2006 toisella neljänneksellä. Teollisuudelle suunnatuissa kyselytutkimuksissa sekä Euroopan komission mittaama teollisuuden luottamusindikaattori että tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi jatkoivat toukokuussa nousuaan. Euroopan komission mittaaman luottamusindikaattorin nousu johtui lopputuotevarastoja kuvaavien arvioiden ja tuotanto-odotusten kohentumisesta. Tilauskantojen indeksi laski sitä vastoin hieman, mutta oli edelleen hyvin korkea. Teollisuuden päätoimialoista luottamus parani välituotteiden ja kulutustavaroiden valmistuksessa, kun taas pääomahyödykkeiden tuotannossa luottamus pysyi muuttumattomana. Tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi oli korkeampi kuin kertaakaan vuoden 2000 jälkeen ja ylitti selvästi tuotannon kasvua osoittavan teoreettisen raja-arvon. Indeksien toukokuinen nousu näkyi sen useimmissa alaindekseissä. Erityisesti tuotannon ja työllisyyden alaindeksit kohosivat edelleen, ja myös toimitusaikojen ja ostettujen varastojen indeksit paranivat. Euroopan komission tekemien teollisuuden suhdannekyselytulosten tavoin uusien tilausten alaindeksi kuitenkin laski hieman, joskin alkujaan varsin korkeista lukemista.

Kyselytutkimukset lupaavat hyvää myös palvelualojen tuotannolle vuoden 2006 toisella neljänneksellä. Euroopan komission mittaama palvelualojen luottamusindikaattori nousi toukokuussa edelleen ja oli jokseenkin samoissa lukemissa kuin noin viisi vuotta sitten. Nousu johtui erityisesti siitä, että suhdanne- ja kysyntänäkymiä koskevat arviot paranivat entisestään. Mennyttä kysyntää kuvaava indeksi pysyi sen sijaan ennallaan.

Palvelualojen ostopäälliköiden indeksin yritystoiminnan alaindeksi nousi toukokuussa edelleen, joten vuoden 2005 puolivälistä alkanut noususuuntaus jatkui. Tämän alaindeksin ja Euroopan komission palvelualojen luottamusindikaattorin viimeaikainen kehitys viittaavat kaiken kaikkiaan siihen, että talouskasvun voimistuminen on jatkunut vuoden 2006 toisella neljänneksellä.

KOTITALOUKSIEN KULUTUKSEN INDIKAATTORIT

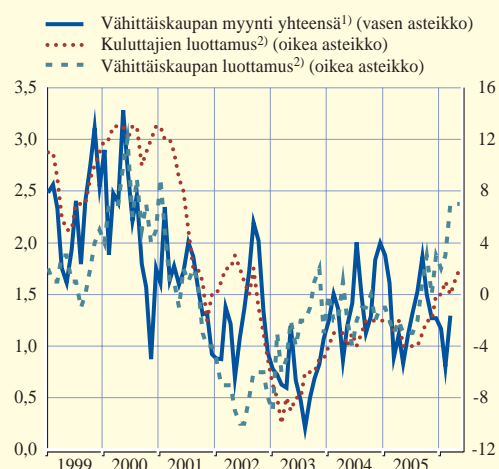
Yksityinen kulutus on ollut suhteellisen vaimeaa euroalueella kolmen viime vuoden aikana. Tämä on johtunut pääasiassa käytettävissä olevien tulojen vähäisestä kasvusta. Siihen on puolestaan ollut osaksi syynä työllisyyden suhteellisen vaatimaton kasvu, energian hintojen kallistuminen sekä välillisten verojen ja hallinnollisesti määräytyvien hintojen korotukset. Tuoreimpien tietojen mukaan näkymät ovat kuitenkin hieman aiempaa myönteisemmät. Euroalueen yksityisen kulutuksen kasvu oli vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 0,7 %, joten se elpyi vuoden 2005 viimeisen neljänneksen heikosta tahdistista. Koska vähittäiskaupan myynnin ja uusien henkilöautojen rekisteröintien yhteenlaskettu vaikutus yksityisen kulutuksen kasvuun oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä pienempi kuin pitkällä aikavälillä keskimäärin, yksityisen kulutuksen kasvu kiihtyi enimmäkseen sellaisten kulutuserien vaikutuksesta, joista ei ole suoraan saatavissa lyhyen aikavälin tietoja. Näihin kulutuseriin kuuluvat muun muassa asuminen, ravintolat ja hotellit sekä koulutus. Näiden erien vahva kasvu voi puolestaan jossakin määrin tasoittaa niiden erityisen heikkoa kehitystä vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä.

Kotitalouksien kulutusta kuvaavissa indikaattoreissa näkyy ensimmäisiä alustavia myönteisiä viitteitä yksityisen kulutuksen kasvusta vuoden 2006 toisella neljänneksellä. Vähittäiskaupan myynti lisääntyi huhtikuussa 1,4 % maaliskuusta, jolloin se oli supistunut 0,7 % (ks. kuvio 42). Uusien henkilöautojen rekisteröinnit lisääntyivät huhtikuussa edelleen (0,4 %).

Euroopan komission mittaama kuluttajien luottamusindikaattori on noussut merkittävästi vuoden 2005 puolivälistä lähtien, joten indikaattori antaa myönteisiä merkkejä yksityisen kulutuksen pohjimmaisesta kehityssuuntauksesta. Indikaattori nousi toukokuussa 2006 edelleen ja oli hieman pitkän aikavälin keskiarvoaan korkeammassa lukemissa (ks. kuvio 42). Kuluttajien luottamuksen toukokuun kohentuminen johtui lähinnä siitä, että työllisyysodotukset muuttuivat huomattavasti valoisammiksi. Myös säästämistä koskeva indeksi nousi hieman, kun taas rahoitustilannetta kuvaava indeksi

Kuvio 42. Vähittäiskaupan myynti ja luottamus sekä kotitaloussektorin luottamus

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt ja Eurostat.

- 1) Vuotuinen prosenttimuutos; kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.
- 2) Saldoluvut prosentteina; kausivaihtelusta puhdistettuja ja keskiarvokorjattuja tietoja. Euroalueen kuluttajien luottamusta koskevat tiedot tammikuusta 2004 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien lukujen kanssa Ranskan kyselyssä esitettyjen kysymysten muutosten vuoksi.

pysyi muuttumattomana. Samaan aikaan seuraavien 12 kuukauden aikaista yleistä tilannetta koskevat odotukset heikkenivät jonkin verran.

Kun kuukausitason lukujen voimakas vaihtelu pidetään mielessä, vähittäiskaupan tuoreimmat tiedot – yhdessä uusien henkilöautojen rekisteröintilukujen ja muiden suhdannekyselyjen ja työmarkkinaindikaattoreiden viitteiden kanssa – osoittavat kaiken kaikkiaan, että kulutuskehitys on ollut myönteistä vuoden 2006 toisen neljänneksen alussa.

4.2 TYÖMARKKINAT

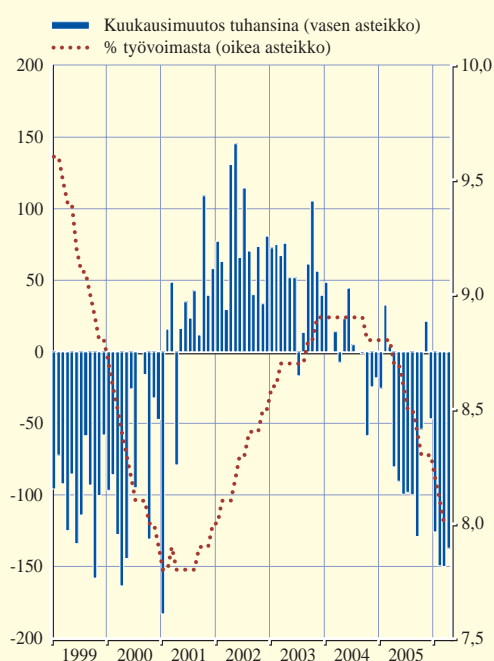
Käytettävissä olevien tietojen mukaan euroalueen työmarkkinatilanne kohenee asteittain. Tätä käsitystä tukee se, että euroalueen työttömyysaste on laskenut merkittävästi puolentoista viime vuoden aikana, työllisyyden kasvu vahvistui vähä vähältä vuonna 2005 ja työllisyysodotukset ovat jatkuvasti kohentuneet tämän vuoden alusta lähtien.

TYÖTTÖMYYS

Euroalueen työttömyysaste on laskenut lähes yhden prosenttiyksikön kahden viime vuoden aikana: vuoden 2004 puolivälin 8,9 prosentista 8 prosenttiin huhtikuussa 2006 (ks. kuvio 43). Lasku on osaksi peräisin suhdannevaihtelusta, mutta se johtuu myös joissakin euroalueen maissa tehdyistä työmarkkinauudistuksista (ks. EKP:n elokuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikko ”A longer-term perspective on structural unemployment in the euro area”). Euroalueen työttömien määrä väheni

Kuvio 43. Työttömyys

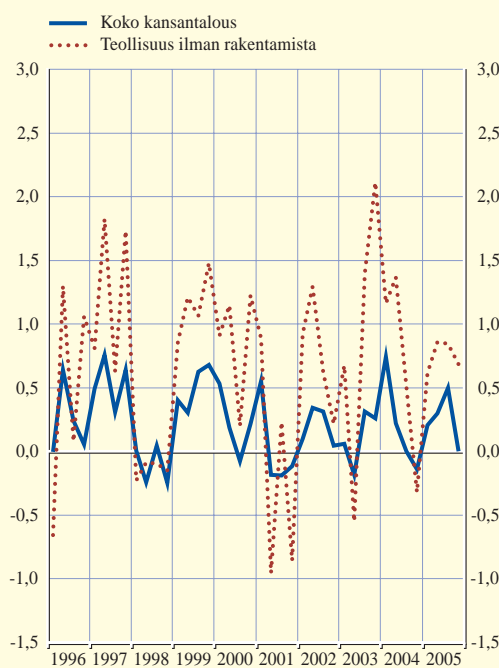
(kuukausihavaintoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

Kuvio 44. Työn tuottavuus

(neljännesvuosittainen prosenttimuutos; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Taulukko 8. Työllisyyden kasvu

(prosenttimuutos edellisestä kaudesta; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosuomutokset		Neljännesvuosuomutokset				
	2004	2005	2004 IV	2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV
Koko kansantalous	0,6	0,8	0,3	0,1	0,1	0,2	0,3
<i>josta:</i>							
Maa- ja kalatalous	-0,6	-1,3	-1,2	-1,3	0,2	-0,3	-0,1
Teollisuus	-1,1	-0,6	-0,1	-0,2	-0,2	-0,1	0,0
ilman rakentamista	-1,8	-1,3	-0,1	-0,4	-0,3	-0,1	-0,3
Rakentaminen	0,7	1,2	0,1	0,3	0,2	-0,1	0,6
Palvelut	1,3	1,4	0,5	0,4	0,2	0,3	0,4
Kauppa ja kuljetus	0,9	0,8	0,1	0,4	0,1	0,0	0,2
Rahoitustoiminta ja liike-elämän palvelut	2,1	2,2	0,8	0,4	0,1	0,7	1,0
Julkishallinto	1,4	1,4	0,7	0,3	0,3	0,3	0,3

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

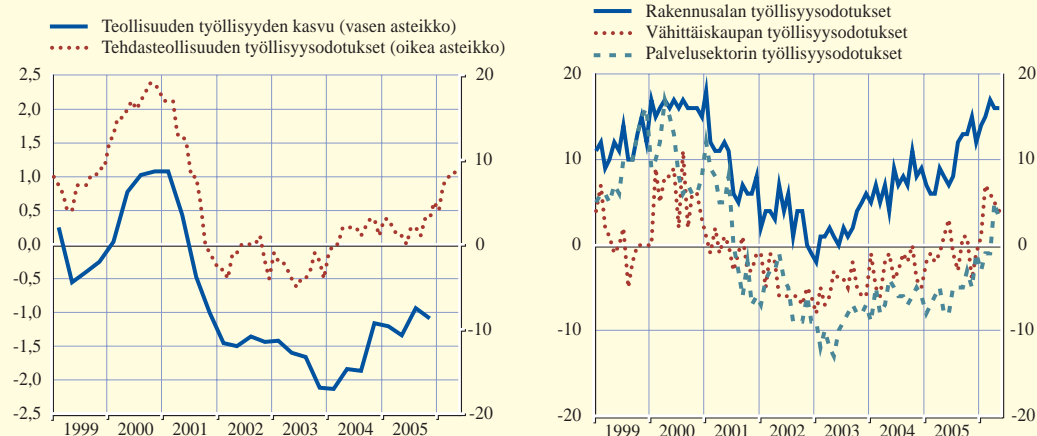
huhtikuussa lähes 140 000:lla yhteensä 11,6 miljoonaan henkeen. Kahtena edellisenä kuukautena supistuminen oli ollut sitäkin tuntuvampaa.

TYÖLLISYYS

Euroalueen työllisyyden kasvu nopeutui edelleen vuoden 2005 aikana vuoteen 2004 verrattuna, joskin kasvuvauhti oli maltillinen, kun sitä verrataan 1990-luvun lopun ja 2000-luvun alun kiivaaseen kasvuvauhtiin. Työllisyyden neljännesvuosikasvu oli 0,3 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä, kun se oli ollut 0,2 % kolmannella ja 0,1 % toisella neljänneksellä (ks. taulukko 8). Toisen ja kolmanneksen vuosineljänneksen lukuja on tarkistettu 0,1 prosenttiyksikköä hitaamman kasvun suuntaan. Toimialoittain tarkasteltuna euroalueen työllisyys vahvistui vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä rakentamisessa ja palvelualoilla, etenkin rahoitustoiminnan ja liike-elämän palveluissa. Ilman rakentamista lasketun teollisuuden työllisyys hiipui sen sijaan edelleen.

Kuvio 45. Työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset

(vuotuinen prosenttimuutos, saldoluviut prosentteina, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat sekä yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Saldoluviut ovat keskiarvokorjattuja.

Euroalueen työn tuottavuuden kasvu elpyi suhdanneluonteisesti vuoden 2004 alussa. Sen jälkeen työn tuottavuuden kasvu (laskettuna työntekijää kohden) hidastui vuoden 2004 jälkipuoliskolla ja vaimeni entisestään vuoden 2005 alkupuoliskolla (ks. kuvio 44). Työn tuottavuuden vuotuinen kasvuvauhti voimistui kuitenkin hieman vuoden 2005 aikana ja oli viimeisellä neljänneksellä 1,0 %. Pitkällä aikavälillä se on selvästi hitaampi kuin keskimääräinen kasvu 1990-luvun alussa ja Yhdysvalloissa viime vuosina mitatut kasvuvauhdit. Toimialoittain tarkasteltuna työn tuottavuuden vuotuinen kasvuvauhti nopeutui vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä edelliseen neljännekseen nähden ilman rakentamista lasketussa teollisuudessa ja palvelualoilla, mutta hidastui rakentamisessa ja maataloudessa.

Työllisyysodotukset ovat parantuneet edelleen merkittävästi viime kuukausina, minkä perusteella euroalueen työmarkkinatilanne on kohentunut entisestään. Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaan teollisuuden työllisyysodotusten parantuminen jatkui toukokuussa, joten alan työmarkkinoiden kehitysnäkymät kohenivat. Tätä käsitystä vahvistaa se, että myös ostopäälliköiden indeksin työllisyyden alaindeksi nousi toukokuussa edelleen tasolle, joka oli yhdenmukainen teollisuuden vuoden 2006 alkupuoliskon hyvän työllisyystilanteen kanssa. Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaan myös palvelualojen työllisyysodotukset ovat kohentuneet vahvasti vuoden 2006 alun jälkeen, joskin ne heikkenivät hieman toukokuussa. Palvelualan ostopäälliköiden indeksin työllisyyden alaindeksi nousi toukokuussa edelleen ja saavutti tason, joka oli parempi kuin kertaakaan vuoden 2001 ensimmäisen neljänneksen jälkeen.

4.3 KASVUNÄKYMÄT

Tuoreimmat tiedot vahvistavat euroalueen BKT:n määrän kasvun voimistuneen vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli ollut vaimeaa vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Käytettävissä olevat tiedot viittaavat myös siihen, että kasvu jatkuu vahvana tämän vuoden toisella neljänneksellä. Tämä käsitys on sopusoinnussa yksityisen sektorin tutkimuslaitosten ja kansainvälisten järjestöjen ennusteiden kanssa. Se vastaa myös eurojärjestelmän asiantuntijoiden tuoreimpia arvioita, joiden mukaan euroalueen BKT:n määrän ennustetaan kasvavan 1,8–2,4 % vuonna 2006 ja 1,3–2,3 % vuonna 2007 (ks. osa ”Euroalueen talousnäkyviä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot”). Viennin odotetaan hyötyvän euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden vahvana jatkuvasta talouskasvusta. Voimakkaan ulkomaisen kysynnän, suotuisien rahoitusolojen, suurien voittojen ja yritysten vahvan luottamuksen odotetaan tukevan kiinteän pääoman bruttomuodostuksen kehitystä. Yksityinen kulutus elpynee asteittain ajan mittaan ja sitä mukaa kun käytettävissä olevat tulot lisääntyvät ja euroalueen työmarkkinatilanne paranee. Näihin näkyymiin kohdistuvat riskit ovat jokseenkin tasapainossa lyhyellä aikavälillä, mutta pitkän aikavälin kasvua vaarantavat tekijät liittyvät lähinnä öljyn hinnan mahdolliseen nousuun entisestään, maailmantalouden tasapainottomuuksiin ja protektionismiin.

5 JULKISEN TALOUDEN KEHITYS

Euroopan komission uusimpien ennusteiden mukaan euroalueen julkisen talouden tila ei juurikaan kohene vuosina 2006–2007, vaikka kasvunäkymät ovatkin suotuisia. Alijäämä- ja velkasuhteiden arvioidaan supistuvan hieman samaan aikaan kun useimmat tilapäiset toimet poistuvat käytöstä. Vähäiset veronkevennykset ja menojen karsinta todennäköisesti kompensoivat toisensa, minkä seurauksena on jokseenkin neutraali finanssipolitiikan linja. Monien maiden julkisen talouden näkymät ovat epätydyttäviä: julkisen talouden rahoitusasemaa tasapainottavien toimien puutteet tai jopa viivästykset vaarantavat liiallisten alijäämien korjaamista ja rahoitusasemien vakauttamista koskevien sitoumusten noudattamisen. Rahoitusaseman tasapainottamisessa ja rakenneuudistuksissa on saavutettava tuntuvampaa edistymistä, jotta euroalueen julkisen talouden tilaa voidaan vahvistaa.

JULKISEN TALOUDEN KEHITYS VUOSINA 2006 JA 2007

Euroalueen julkista taloutta todennäköisesti vaivaavat edelleen suuret tasapainottomuudet, vaikka kasvunäkymät ovatkin myönteisiä. Euroopan komission keväällä 2006 julkaisemien ennusteiden mukaan euroalueen keskimääräinen BKT:hen suhteutettu julkisen talouden alijäämä vuonna 2006 on 2,4 % eli se ei kohene, ja vuonna 2007 se supistuu vain vähän ja on 2,3 % (ks. taulukko 9). Julkisen talouden tila on useissa maissa edelleen hatara. Vuonna 2006 BKT:hen suhteutetun alijäämän ennustetaan Italiassa, Portugalissa ja Saksassa ylittävän 3 %, ja mikäli lisätoimia ei toteuteta, vuonna 2007 alijäämäsuhteet ylittävät 3 % Italiassa, Kreikassa, Portugalissa ja Ranskassa. Vuoden 2007 lopussa julkisen talouden rahoitusasemien ennustetaan olevan tasapainossa vain neljässä euroalueen jäsenmaassa.

Verrattuna tavoitteisiin, jotka on asetettu jäsenmaiden vuoden 2005 lopussa ja vuoden 2006 alussa esittämässä tarkistetuissa vakausohjelmissa, Euroopan komission ennusteet viittaavat epäsuotuisampaan julkisen talouden kehitykseen koko euroalueella sekä monissa yksittäisissä maissa. Euroalueen keskimääräisen BKT:hen suhteutetun alijäämän ennustetaan vuonna 2006 olevan 0,1 prosenttiyksikköä ja vuonna 2007 puolestaan 0,5 prosenttiyksikköä suurempi kuin uusimmissa vakausohjelmissa asetetut keskimääräiset tavoitteet. Kumpanakin vuonna poikkeamien tavoitteista ennustetaan olevan

Taulukko 9. Julkisen talouden kehitys euroalueella

(% BKT:stä)	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Euroopan komission talousennusteet, kevät 2006						
a. Tulot	45,1	45,1	44,7	45,1	45,0	44,8
b. Menot	47,7	48,2	47,5	47,5	47,4	47,1
joista:						
c. Korkomenot	3,5	3,3	3,1	3,0	2,9	2,9
d. Perusmenot (b–c)	44,2	44,9	44,4	44,5	44,4	44,2
Rahoitusjäämä (a–b)	-2,6	-3,0	-2,8	-2,4	-2,4	-2,3
Perusjäämä (a–d)	0,9	0,3	0,3	0,6	0,6	0,6
Suhdannekorjattu rahoitusjäämä	-2,8	-2,8	-2,6	-1,9	-2,0	-1,9
Bruttovelka	68,1	69,3	69,8	70,8	70,5	70,1
Lisätieto: BKT:n määrä (vuotuinen prosenttimuutos)	0,9	0,7	2,0	1,3	2,1	1,8
Vuosien 2005–2006 tarkistettuihin vakausohjelmiin perustuvia euroalueen keskiarvoja¹⁾						
Rahoitusjäämä			-2,5	-2,5	-2,3	-1,8
Perusjäämä			,	0,6	0,7	1,2
Suhdannekorjattu rahoitusjäämä			-2,5	-2,1	-1,9	-1,4
Bruttovelka			70,1	71,0	70,8	69,6
Lisätieto: BKT:n määrä (vuotuinen prosenttimuutos)			-	1,4	2,1	2,0

Lähteet: Euroopan komissio, tarkistetut vakausohjelmat 2005–2005 ja EKP:n laskelmat.

Huom. Matkapuhelintoimilupien myynnistä saadut tulot eivät sisälly tietoihin, ja tästä syystä yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

1) Toukokuussa 2006 käytettävissä olleet tiedot.

suurimpia eräissä liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kohteena olevissa maissa (Italia, Kreikka ja Portugali). Euroopan komission kansallisiin tavoitteisiin verrattuna synkempi arvio johtuu vuodelle 2007 ennustetusta hieman epäsuotuisammasta talouskasvusta sekä siitä, että oletettujen sopeuttamistoimien uskotaan olevan huomattavan puutteellisia. Eräät maat eivät ole vielä varsinkaan vuodelle 2007 määritelleet selkeästi riittäviä ja kaikilta osin uskottavia budjettitoimia, joiden avulla ne voisivat saavuttaa rahoitusaseman tasapainottamista koskevat tavoitteensa ja korvata aiemmat kertaluonteiset toimet.

Kolme vuotta jatkuneen kasvun jälkeen koko euroalueen julkisen talouden velkasuhde kääntyy laskuun, joskin hyvin hitaasti, ja päättyy 70,1 prosenttiin BKT:stä vuonna 2007. Neljässä maassa, joissa on liiallinen alijäämä (Italia, Portugali, Ranska ja Saksa), velkasuhde kuitenkin kasvaa edelleen. Vuonna 2007 velkasuhde tulee edelleen olemaan enemmän kuin 60 % seitsemässä euroalueen jäsenmaassa.

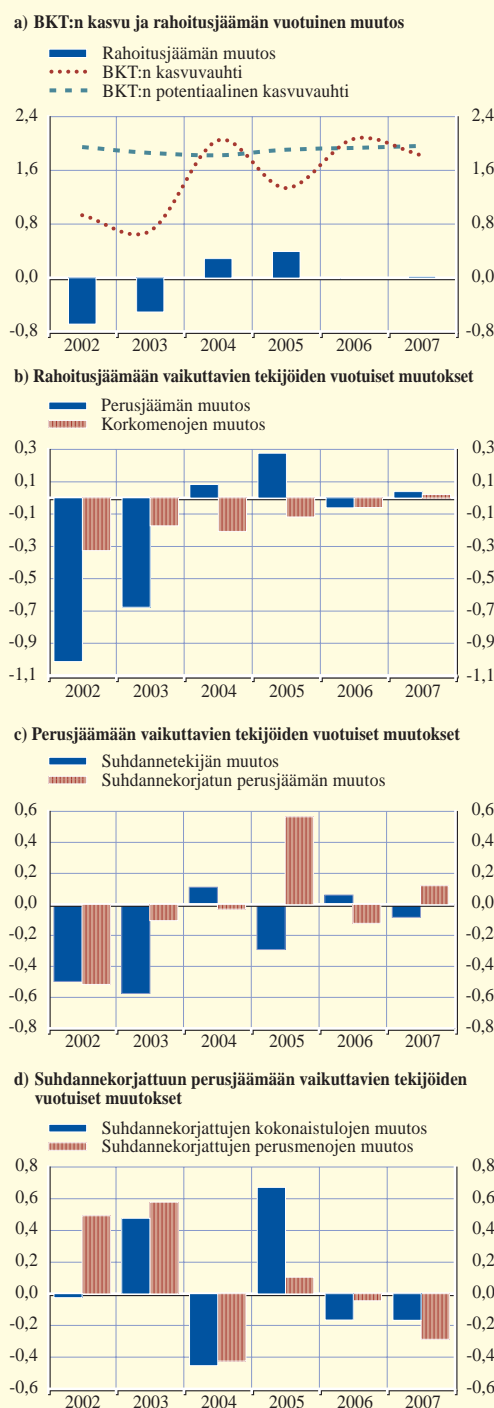
JULKISEN TALOUDEN KEHITYKSEN TAUSTATEKIJÄT

Julkisen talouden rahoitusasemien hienoinen tasapainottuminen koko euroalueella ennustejakson aikana on osoitus siitä, että perusjäämän odotetaan pysyvän käytännössä ennallaan ja korkomenoissa ennustetaan saavutettavan vähäisiä säästöjä (ks. kuviot 46 a ja b). BKT:n keskimääräinen kasvu vuosina 2006–2007 pysyttelee potentiaalisen kasvun tuntumassa. Finanssipolitiikan linja on jokseenkin neutraali, ja suhdanne- ja rakennetekijöiden erittäin pienet vaikutukset tasoittavat toisensa kumpanakin vuonna (ks. kuvio 46 c). Ilman tilapäisten toimien vaikutuksia rakenneuudistusten tilanne näyttää hieman valoisammalta. Tämä johtuu siitä, että joidenkin rakenneuudistusten odotetaan tasoittavan aiempien tilapäisten toimien vaikutuksen haihtumisesta. Belgiassa, Italiassa, Kreikassa ja Ranskassa tilapäiset toimet ovat vielä vuonna 2006 laajoja, ja niiden arvioidaan käytännössä poistuvan käytöstä vuonna 2007.

Euroalueella ei ole havaittavissa mitään voimakasta tulo- ja menopoliittista suuntausta (ks. kuvio

Kuvio 46. Julkisen talouden kehitykseen vaikuttavat tekijät euroalueella

(prosenttiyksikköinä BKT:stä; prosenttimuutos)

Lähteet: Euroopan komissio, kevään 2006 talusennusteet ja EKP:n laskelmat.

46 d). Finanssipolitiikan ennustetaan kevenevän hiukan vuonna 2006, sillä suhdannekorjatut tulot supistuvat vähän ja suhdannekorjatut perusmenot pysyvät suurin piirtein ennallaan. Vuonna 2007 perusmenojen leikkaukset ovat kuitenkin hieman merkittävämpiä kuin uudet veronkevennykset.

Suhdannekorjattujen keskimääräisten BKT:hen suhteutettujen julkisten tulojen ennustetaan koko euroalueella supistuvan lähes 0,4 prosenttiyksikköä kaksivuotisen ennustejakson aikana. Tulojen supistuminen johtuu muun muassa siitä, että pääomatuloja lisänneiden tilapäisten toimien vaikutus lakkaa. Tulojen supistuminen on nettovaikutusta uusista veronkevennyksistä, joita useimmiten kaa-vailevat rahoitusasemaltaan vakaat maat, ja veronkorotuksista, joita suunnittelevat jotkin maat, joissa on liiallinen alijäämä tai joiden julkinen talous on huomattavan epätasapainoinen.

Suhdannekorjattujen BKT:hen suhteutettujen perusmenojen ennustetaan vuonna 2007 supistuvan noin 0,3 prosenttiyksikköä. BKT:hen suhteutettujen menojen vähäinen supistuminen koskee lähinnä sosiaaliturvamenoja, kun taas voimaan tulevat eläkeuudistukset ja julkisen kulutuksen kasvu (etupäässä palkansaajakorvaukset) pysyvät edelleen maltillisina.

ARVIOINTI

Euroalueen suurimpana haasteena on edistyä rivakasti julkisen talouden rahoitusasemien tasapainottamisessa ja velan supistamisessa. Euroalueen maat ovat asettaneet määrääjat liiallisten alijäämien korjaamiselle ja määritelleet jokseenkin tarkoituksenmukaiset rahoitusasemia koskevat keskipitkän aikavälin tavoitteet: useimmat niistä tavoittelevat tasapainoista ja hieman ylijäämäistä rahoitusasemaa. Euroalueen kehitys ja tulevaisuudennäköykset eivät kuitenkaan osoita maiden sitoutuneen täysimääräisesti liiallisten alijäämien ja tasapainottomuuksien oikea-aikaiseen ja pysyvään korjaamiseen vaan viittaavat huomattaviin puutteisiin monien maiden strategioissa tulevina vuosina huolimatta ”hyviä aikoja” koskevista odotuksista. Euroopan komission ennusteiden mukaan Saksa supistaa alijäämänsä vuonna 2007 alle 3 prosenttiin sitoumustensa mukaisesti. Italiassa ja Portugalissa suunniteltua liiallisen alijäämän korjaamista koskevat sopeuttamiskeinot ja aikataulut ovat vaarassa, ja Kreikan ja Ranskan alijäämän arvioidaan vuonna 2006 olevan täsmälleen 3 %, mutta vuonna 2007 ne jälleen ylittävät tämän viitearvon. Ennusteiden mukaan vuonna 2006 Italiassa, Ranskassa ja Saksassa ja vuonna 2007 Italiassa, Kreikassa ja Ranskassa suhdannevaihteluista puhdistettu rahoitusjäämä ei käytännössä kohene lainkaan, ja myös Portugalissa todennäköisesti jäädytään vaatimuksista vuonna 2007.

Näitä varsin huolestuttavia näkymiä pahentaa se, että keskipitkän aikavälin suunnitelmiin sisältyvät sopeuttamistoimet ovat todennäköisesti vaatimattomia. Niistä viidestä euroalueen jäsenmaasta, joissa nykyään on liiallinen alijäämä, ainoastaan Ranska on asettanut määrääjan (vuoden 2010) keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamiseksi, kun taas Italian, Kreikan, Portugalin ja Saksan budjettisuunnitelmien perusteella nämä maat saavuttavat keskipitkän aikavälin tavoitteensa vasta ensi vuosikymmenellä.

Itävallassa ja Luxemburgissa, joissa ei ole liiallista alijäämää mutta jotka eivät ole vielä saavuttaneet keskipitkän aikavälin tavoitteitaan, rahoitusasemien ei ennusteta vuonna 2006 tasapainottuvan, mutta finanssipolitiikan arvioidaan kevenevän hieman. Vuonna 2007 näiden maiden ennustetaan jälleen jossain määrin sopeuttavan julkista talouttaan. Belgian arvioidaan loittonevan keskipitkän aikavälin tavoitteestaan, kun tilapäisten toimien vaikutukset poistuvat ja uusia veronkevennyksiä pannaan täytäntöön. Näin ollen julkista taloutta koskevat Euroopan komission ennusteet viittaavat siihen, että ilman uusia, täsmällisesti määriteltyjä toimenpiteitä julkista taloutta koskevia tavoitteita ja tasapainoisia rahoitusasemia ei todennäköisesti saavuteta tai pidetä yllä.

Niissä neljässä maassa, joiden rahoitusasemat ovat tasapainossa, finanssipolitiikan linjan odotetaan kuitenkin kevenevän jonkin verran. Tällaisia poikkeamia ei voida pitää tarkoituksenmukaisina var-

sinkaan, kun otetaan huomioon voimakas kysyntäpaine ja julkisten menojen erittäin nopea kasvu esimerkiksi Espanjassa ja Irlannissa.

Kaiken kaikkiaan rahoitusasemaa tasapainottavat toimet ja uudistukset ovat liian vaatimattomia, minkä vuoksi julkisen talouden tervehdyttämisessä todennäköisesti edistytään hitaasti. Alijäämä- ja velkasuhteiden arvioidaan supistuvan liian hitaasti useissa maissa sekä koko euroalueella. Lisäksi julkiseen talouteen tehtyjä tarkistuksia ei ole riittävällä tavalla sopeutettu kestävyyttä koskeviin riskeihin eräissä maissa – varsinkaan sellaisissa maissa, joiden julkinen velka on edelleen suuri ja joissa väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvat huomattavat kustannukset tulevat pian ilmi. Tämä näkyy siinä, että parhailleen menossa oleva tai suunniteltu edistyminen julkisen talouden rakenteiden uudistamisessa kasvunäkymien ja sosiaaliturvajärjestelmien rahoitusnäkökymien parantamiseksi on hyvin heikkoa.

KESTÄVYYTTÄ EDISTÄVÄT STRATEGIAT

Nykyistä taloudellista noususuhdannetta on hyödynnettävä julkisen talouden tilan kohentamiseksi euroalueella ja kaikissa jäsenmaissa osana kattavaa keskipitkän aikavälin strategiaa. Näin tuetaan odotuksia terveestä julkisesta taloudesta keskipitkällä aikavälillä ja parannetaan luottamusta julkisen talouden kestävyteen sekä lisätään uudistettua vakaus- ja kasvusopimusta koskevien jäsenmaiden sitoumusten uskottavuutta.

Maiden, joissa on liiallinen alijäämä, olisi lisättävä ponnisteluja sitoumustensa noudattamiseksi ja tilanteen korjaamiseksi asetetuissa määräajoissa. Jos täytäntöönpanoa uhkaavia nykyisiä riskejä ei poisteta vaaditulla tavalla, on valmisteltava siirtymistä menettelyn seuraaviin vaiheisiin uudistetun vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti, jotta euroalueen julkisen talouden näkymät eivät synkenisi entisestään. Maiden, joiden julkinen talous on kohtuullisen tai huomattavan epätasapainoinen, sekä rahoitusasemaltaan vakaiden maiden ei pidä luopua sitoumuksistaan tai saavutuksistaan. Lisäksi on vältettävä tarpeettoman elvyttävää politiikkaa ja menojen kasvua.

Voidaan osoittaa selvästi, että jos halutaan maksimoida rahoitusaseman tasapainottamisen hyödyt, parhaat tulokset on saatu laatimalla kattava strategia, joka perustuu menojen karsintaan ja kannustaa työntekoon, investointeihin ja innovatiivisuuteen (ks. huhtikuun 2006 Kuukausikatsauksen artikkeli ”The importance of public expenditure reform for economic growth and stability”). Erityisesti menojen karsintaa ja sosiaaliturvan uudistuksia tarvitaan, sillä julkisen talouden kestävyteen kohdistuvia riskejä eivät aiheuta ainoastaan joidenkin maiden jatkuvasti suuret alijäämät ja velat vaan myös se, että sosiaaliturvajärjestelmistä johtuvat rahoituspaineet ovat yhä kiireellisempiä. Maiden vakausohjelmista antamissaan lausunnoissa Ecofin-neuvosto on ilmaissut, että se on asiasta hyvin huolestunut (ks. kehikko 9).

Kehikko 9.

ECOFIN-NEUVOSTON LAUSUNTOIHIN SISÄLTYVÄT ARVIOT VAKAUSOHJELMIEN MUKAISESTA JULKISEN TALOUDEN KESTÄVYYDESTÄ

Vuonna 2006 julkaistuissa Ecofin-neuvoston lausunnoissa todetaan, että useimpien euroalueen jäsenmaiden julkisen talouden kestävyteen kohdistuu keskisuuria ja suuria riskejä. Väestön ikääntyminen johtaa siihen, että eläke-, terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoitomenot kasvavat jo ensi vuosikymmenellä. Euroopan komission ja EU:n talouspoliittisen komitean väestön ikääntymistä käsittelevässä

kertomuksessa arvioidaan, että julkiset menot näissä kolmessa menoryhmässä kasvavan euroalueella keskimäärin noin 3 prosenttiin BKT:stä vuoteen 2030 mennessä ja joissakin maissa huomattavasti tätä enemmän (ks. maaliskuun 2006 Kuukausikatsauksen kehikko 9). Lisäksi nykyiset julkisen talouden tasapainottomuudet ja suuret velkasuhteet lisäävät julkisen talouden kestävyteen kohdistuvia riskejä. Kaikki tämä yhdessä viittaa siihen, että julkisen talouden kestävyden varmistamiseksi useimmissa euroalueen jäsenmaissa tarvitaan huomauttavia sopeuttamistoimia keskipitkällä aikavälillä.

Siksi Ecofin-neuvoston lausunnoissa syystäkin korostetaan tarvetta ottaa huomioon kestävyteen kohdistuvat riskit ja ikääntymisestä aiheutuvat menot (ks. oheinen taulukko). Monissa maissa tarvitaan uudistuksia eläkkeiden, terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon aloilla. Kuten edellä mainittiin ja kuten Ecofin-neuvoston lausunnoissa on vahvistettu, näitä uudistuksia on täydennettävä määrätietoilla toimilla, jotta riittävät ja kestävät julkisen talouden rahoitusasemaa tasapainottavat toimet pannaan täytäntöön ja varmistetaan velkasuhteiden riittävä supistuminen. Nykyiset kasvunäkymät ja kapenevat mahdollisuudet ennen ikääntymisestä aiheutuvien menojen kertymistä tähdentävät sitä, että rahoitusaseman tasapainottamista on vahvistettava ja uudistukset toteutettava viipymättä.

Ecofin-neuvoston lausuntoihin sisältyvät arviot vakausohjelmien mukaisesta julkisen talouden kestävydestä

	Kestävyteen kohdistuva riski			Pitkän aikavälin haastetta koskeva tiivistetty ohje
	Arvio kokonaisriskistä	Julkisen velka	Julkisen talouden rahoitusasema	
Belgia	Keskisuuri riski väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvien kustannusten vuoksi	Velka selvästi suurempi kuin 60 % mutta supistuu riittävästi ja nopeasti	Tasapainossa	Perusylijäämät on säilytettävä tulevina vuosina.
Saksa	Keskisuuri riski väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvien kustannusten vuoksi	Velka suurempi kuin 60 %, ei ehkä supistu riittävästi	Suuri rakenteellinen alijäämä	Voimakkaat rahoitusasemaa tasapainottavat toimet on pantava täytäntöön tinkimättömästi.
Kreikka	Suuri riski väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvien, lähinnä eläkejärjestelmästä johtuvien kustannusten vuoksi	Velka selvästi suurempi kuin 60 % mutta supistuu riittävästi	Pysynyt suurin piirtein aikataulussa liiallisen alijäämän korjaamiseksi	Suunniteltu rahoitusaseman tasapainottaminen ja eläkeuudistus on pantava täytäntöön tinkimättömästi ja muita rakenneuudistuksia on toteutettava.
Espanja	Keskisuuri riski väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvien, lähinnä eläkejärjestelmästä johtuvien kustannusten vuoksi	Velka selvästi pienempi kuin 60 %	Tasapainossa	Ilmoitettu sosiaaliturvauudistus on pantava täytäntöön ja väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvia kustannuksia on hillittävä.
Ranska	Keskisuuri riski väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvien kustannusten vuoksi	Velka suurempi kuin 60 %, ei ehkä supistu riittävästi	Suuri rakenteellinen alijäämä	Julkisen talouden rahoitusaseman rakenteellinen uudistus on varmistettava.
Irlanti	Keskisuuri riski väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvien, lähinnä eläkejärjestelmästä johtuvien kustannusten vuoksi	Velka selvästi pienempi kuin 60 %	Tasapainossa	Toimenpiteitä väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvien pitkäaikaisvaikutusten huomioon ottamiseksi on jatkettava.
Italia	Keskisuuri riski väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvien, lähinnä eläkejärjestelmästä johtuvien kustannusten vuoksi	Paljon velkaa, ylittää 60 %	Heikko	Suunnitellut rakennetoimet on toteutettava liiallisen alijäämän korjaamiseksi, ja on varmistettava, että velka supistuu nykyistä nopeammin.
Luxemburg	Keskisuuri riski väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvien, lähinnä eläkejärjestelmästä johtuvien kustannusten vuoksi	Hyvin vähän velkaa	Keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan vuoteen 2008 mennessä	Julkista taloutta korjaavia toimia on vahvistettava ja pitkän aikavälin kestävyttä parannettava uudistamalla eläkejärjestelmää.
Alankomaat	Keskisuuri riski väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvien, lähinnä eläkejärjestelmästä johtuvien kustannusten vuoksi	Velka pienempi kuin 60 %	Tasapainossa	Vahva julkisen talouden rahoitusasema on säilytettävä vuonna 2006 ja sen jälkeenkin.
Itävalta	Pieni riski väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvien kustannusten vuoksi	Velka suurempi kuin 60 %, näyttää supistuvan riittävästi	Keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttaminen vuoteen 2008 mennessä kyseenalaista	Julkisen talouden rahoitusasemaa on tasapainotettava.
Portugali	Suuri riski väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvien, lähinnä eläke- ja terveydenhuoltojärjestelmästä johtuvien kustannusten vuoksi	Paljon velkaa, ylittää 60 %	Heikko	On hyväksyttävä ja pantava täytäntöön vakausohjelmaan sisältyvät rakenteelliset toimet ja lisäudistuksia eläkkeiden ja terveydenhuollon alalla.
Suomi	Pieni riski väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuvien kustannusten vuoksi	Velka pienempi kuin 60 %	Tasapainossa	Julkisen talouden strategia on vakaus- ja kasvusopimuksen mukainen.

Lähde: Ecofin-neuvoston lausunnot vakausohjelmista, 2006.

6 EUROALUEEN TALOUSNÄKYMIÄ KOSKEVAT EUROJÄRJESTELMÄN ASIAANTUNTIJOIDEN ARVIOT

Eurojärjestelmän asiantuntijat ovat laatineet 19.5.2006 mennessä saatavissa olleiden tietojen perusteella kokonaistaloudellisen arvion euroalueen tulevasta talouskehityksestä.¹ BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan keskimäärin 1,8–2,4 % vuonna 2006 ja 1,3–2,3 % vuonna 2007. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) keskimääräisen vuotuisen nousuvauhdin arvioidaan olevan 2,1–2,5 % vuonna 2006 ja 1,6–2,8 % vuonna 2007.

Kehikko 10.

TEKNISET OLETUKSET

Eurojärjestelmän asiantuntija-arviot perustuvat useille oletuksille, jotka koskevat korkoja, valuuttakursseja, öljyn hintaa ja finanssipolitiikkaa.

Korkoja sekä öljyn ja muiden raaka-aineiden kuin energian hintoja koskevat tekniset oletukset perustuvat markkinaodotuksiin toukokuun 11. päivää edeltäneiden kahden viikon ajalta. Kolmen kuukauden euriborkorolla mitattavia lyhyitä korkoja koskevat oletukset perustuvat termiinikorkoihin¹ ja kuvastavat arviointihetken korkokäyrää. Oletusten mukaan korkokäyrä on nouseva: lyhyet korot ovat keskimäärin 3,1 % vuonna 2006 ja 3,9 % vuonna 2007. Markkinaodotusten mukaan valtion 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotot euroalueella nousevat hieman eli keskimäärin 4,3 prosenttiin vuonna 2007 oltuaan keskimäärin 4,0 % vuonna 2006. Futuurimarkkinoiden perusteella öljyn barrelihinnan oletetaan olevan 70,3 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2006 ja 73,9 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2007. Muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen oletetaan Yhdysvaltain dollareina mitattuna nousevan 27,6 % vuonna 2006 ja 5,4 % vuonna 2007.

Yksi teknisistä oletuksista on, että kahdenväliset valuuttakurssit pysyvät arviointijakson aikana muuttumattomina sillä tasolla, jolla ne olivat toukokuun 11. päivää edeltäneiden kahden viikon aikana. Euron oletettu dollarikurssi on siis 1,27 ja efektiivinen valuuttakurssi 0,7 % vahvempi kuin vuonna 2005 keskimäärin.

Finanssipolitiikkaa koskevat oletukset perustuvat kansallisiin budjettisuunnitelmiin euroalueen eri maissa. Oletuksiin on sisällytetty kaikki sellaiset julkisen vallan toimenpiteet, jotka on joko jo hyväksytty parlamentissa tai määritelty yksityiskohtaisesti niin, että ne todennäköisesti läpäisevät lainsäädäntöprosessin. Finanssipolitiikkaa koskevien oletusten viimeinen päivityspäivä oli 11.5.2006.

¹ Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot perustuvat nyt ensi kertaa tekniselle oletukselle, jonka mukaan lyhyet markkinakorot kehittyvät markkinaodotusten mukaisesti sen sijaan, että ne pysyisivät arviointijaksolla muuttumattomina, kuten aiemmin oletettiin. Tämä muutos on puhtaasti tekninen. Muutoksen tarkoituksena on parantaa kokonaistaloudellisten arvioiden laatua ja sisäistä johdonmukaisuutta entisestään. Siihen ei liity minkäänlaista muutosta EKP:n rahapolitiikan strategiassa, eikä arvioiden rooli strategiassa ole muuttunut.

¹ Eurojärjestelmän arviot on tuotettu EKP:n ja euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntijoiden yhteistyönä. Ne laaditaan kahdesti vuodessa, ja ne muodostavat osan aineistoa, jota EKP:n neuvosto käyttää arvioissaan talouskehitystä ja hintavakauteen kohdistuvia riskejä. Lisätietoa arvioiden laatimisesta käytettävistä menetelmistä ja tekniikoista löytyy oppaasta "A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises", EKP, kesäkuu 2001. Arvioihin liittyvää epävarmuutta on kuvattu esittämällä ne vaihteluväleinä. Vaihteluvälit perustuvat aiempina vuosina laadittujen arvioiden ja toteutuneen kehityksen väliin eroihin. Vaihteluvälien leveys on näiden erojen itseisarvojen keskiarvo kerrottuna kahdella.

KANSAINVÄLINEN YMPÄRISTÖ

Euroalueen ulkopuolisen ympäristön odotetaan pysyvän arviointijaksolla suotuisana. Yhdysvaltain BKT:n määrän arvioidaan kasvavan edelleen voimakkaasti, joskin hieman hitaammin kuin aikaisemmin. Aasiassa (pl. Japani) BKT:n määrän kasvun odotetaan pysyvän selvästi nopeampana kuin maailmantaloudessa keskimäärin, mutta hieman hitaampana kuin viime vuosina. Useimpien muiden suurten talouksien kasvun arvioidaan myös jatkuvan voimakkaana. Talouskasvun odotetaan pysyvän vahvana myös Euroopan unioniin 1.5.2004 liittyneissä maissa.

BKT:n määrän vuotuinen kasvuvauhti euroalueen ulkopuolella oli 5,1 % vuonna 2005, ja sen arvioidaan olevan keskimäärin noin 5,0 % vuonna 2006 ja 4,5 % vuonna 2007. Euroalueen ulkomainen kysyntä oli 7,7 % vuonna 2005, ja sen arvioidaan olevan noin 7,6 % vuonna 2006 ja 6,7 % vuonna 2007.

BKT:N MÄÄRÄN KASVUA KOSKEVAT ARVIOT

Euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2005 neljännellä neljänneksellä neljännesvuositasolla 0,3 %, ja vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä neljännesvuosikasvu oli Eurostatin ensimmäisen arvion mukaan 0,6 %. Kyselytutkimuksista saadut myönteiset merkit ovatkin viitanneet kasvun nopeutumiseen. BKT:n määrän neljännesvuosikasvun odotetaan pysyvän arviointijaksolla 0,5 prosentin tuntumassa – vain vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä välillisten verojen huomattavien korotusten arvioidaan vaimentavan kasvua. BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan siten olevan keskimäärin 1,8–2,4 % vuonna 2006 ja 1,3–2,3 % vuonna 2007. Viennin kasvun odotetaan tukevan taloudellista toimeliaisuutta edelleen arviointijaksolla, kun ulkomaisen kysynnän oletetaan jatkuvan vahvana. Jos välillisten verojen nousun tilapäistä vaikutusta ei oteta huomioon, kotimaisen kysynnän pitäisi pysyä jokseenkin vakaana.

BKT:n kotimaisen kysynnän eristä *yksityisen kulutuksen* keskimääräisen vuotuisen kasvun arvioidaan olevan 1,4–1,8 % vuonna 2006 ja 0,5–1,7 % vuonna 2007. Vuonna 2006 energian korkea hinta on heikentänyt kotitalouksien ostovoimaa. Vuonna 2007 odottavissa olevat välillisten verojen korotukset johtavat arvioiden mukaan kulutuksen kasvun vaimenemiseen, mutta vuonna 2006 kulutuksen kasvun odotetaan kiihtyvän hieman näihin korotuksiin varauduttaessa. Työllisyyden jonkinasteisen paranemisen ja hyvinä pysyvien pääomatulojen arvioidaan tukevan kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja, mutta reaalityulojen kasvu pysyy maltillisena. Säästämisasteen odotetaan pysyvän suurin piirtein vakaana arviointijaksolla.

Kiinteiden investointien keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan 2,3–4,5 % vuonna 2006 ja 1,6–4,8 % vuonna 2007. Yritysten investoinnit hyötynevät edelleen vahvasta ulkomais-

Taulukko 10. Kokonaistaloudellinen arvio

(keskimääräinen vuotuinen prosentimuutos)¹⁾

	2005	2006	2007
YKHI	2,2	2,1–2,5	1,6–2,8
BKT:n määrä	1,4	1,8–2,4	1,3–2,3
Yksityinen kulutus	1,4	1,4–1,8	0,5–1,7
Julkinen kulutus	1,4	1,3–2,3	0,7–1,7
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	2,5	2,3–4,5	1,6–4,8
Vienti (tavarat ja palvelut)	4,1	5,2–8,0	3,3–6,5
Tuonti (tavarat ja palvelut)	5,0	5,3–8,7	2,8–6,2

1) Jokaisen muuttujan ja arviointijakson vaihteluvälit perustuvat euroalueen keskuspankkien aiempien arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisten erojen itseisarvojen keskiarvoon. BKT:n määrää ja sen eriä koskevat arviot perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin. Tuontia ja vientiä koskevissa arvioissa on mukana myös euroalueen sisäinen kauppa.

ta kysynnästä, suotuisasta rahoitustilanteesta ja vahvoista yritystuloksista. *Yksityisten asuinrakennusinvestointien* arvioidaan kasvavan arviointijaksolla maltillisesti.

Viennin (mukaan lukien euroalueen sisäinen kauppa) keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan 5,2–8,0 % vuonna 2006 ja 3,3–6,5 % vuonna 2007. Euroalueen ulkoisten vientimarkkinaosuus odotetaan pienenevän hieman arviointijaksolla, kun kansainvälinen kilpailu lisääntyy, mutta hintakilpailukyvyyn odotetaan pysyvän suunnilleen ennallaan. *Tuonnin* keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin odotetaan olevan vuonna 2006 hieman viennin kasvuvauhtia nopeampi ja jäävän sitä hitaammaksi vuonna 2007 kotimaisen kysynnän kehitystä seurailleen. Kaiken kaikkiaan nettoviennin vaikutuksen BKT:n määrän kasvuun arvioidaan olevan suhteellisen neutraali kahden vuoden arviointijaksolla.

Työllisyyden arvioidaan kasvavan tasaisesti viimeaikaista kehitystä noudatellen. Samalla työvoiman tarjonnan odotetaan lisääntyvän, kun työllisyysnäköymät ovat parantuneet ja monissa euroalueen maissa on tehty rakenteellisia uudistuksia työmarkkinoilla. Työttömyysasteen arvioidaan laskevan arviointijaksolla edelleen.

HINTOJA JA KUSTANNUKSIA KOSKEVAT ARVIOT

YKHI:n keskimääräisen nousuvauhdin arvioidaan olevan 2,1–2,5 % vuonna 2006 ja 1,6–2,8 % vuonna 2007. Hintakehitysarvioihin on vaikuttanut merkittävästi energian ja muiden raaka-aineiden kuin energian korkea hintataso vuonna 2006. Tämänhetkisten futuurihintojen perusteella näiden hintojen vaikutuksen odotetaan heikkenevän vuonna 2007, kun taas välillisten verojen korotukset vaikuttavat ensi vuonna merkittävästi YKHI-inflaatioon. Työntekijää kohti laskettujen nimellispalkkojen nousuvauhdin oletetaan pysyvän arviointijaksolla maltillisena. Hintakehitystä koskevissa arvioissa siis odotetaan, että öljyn hinnannousun kerrannaisvaikutukset palkkoihin jäävät vähäisiksi. Tuottavuuden arvioidaan kasvavan suhteellisen vakaasti, joten kaiken kaikkiaan yksikkötyökustannusten kasvu pysynee melko vakaana arviointijaksolla. YKHI:n kehitystä koskevat arviot perustuvat lisäksi odotukseen, että muihin tuontihintoihin kuin raaka-aineiden hintoihin ei liity huomattavia hintapaineita.

VERTAILUA MAALISKUUN 2006 EKP:N ASIANTUNTIJOIDEN ARVIOON

Kesäkuun 2006 asiantuntija-arviossa² BKT:n määrän kasvun arvioitu vaihteluväli vuonna 2006 asetuu maaliskuun 2006 arviossa esitetyle vaihteluvälille. Vuoden 2007 vaihteluväliä on tarkistettu hieman alaspäin. Tarkistus johtuu lähinnä öljyn hinnannoususta ja valuuttakurssin vahvistumisesta.

YKHI-inflaation arvioitu vaihteluväli vuonna 2006 asetuu maaliskuun 2006 arviossa esitetyn vaihteluvälän ylempään osaan. Vuoden 2007 vaihteluväliin ei tehty muutoksia.

² Lyhyitä korkoja koskevaa oletusta varten valittu uusi metodologia (ks. edellinen alaviite) ei juurikaan vaikuta BKT:n määrän kasvuun ja YKHI-inflaatiota koskeviin arvioihin, sillä oletukset ovat nyt aiempaa paremmin johdonmukaisia keskenään.

Taulukko 11. Vertailua maaliskuun 2006 arvioon

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	2005	2006	2007
BKT:n määrä – maaliskuu 2006	1,4	1,7–2,5	1,5–2,5
BKT:n määrä – kesäkuu 2006	1,4	1,8–2,4	1,3–2,3
YKHI – maaliskuu 2006	2,2	1,9–2,5	1,6–2,8
YKHI – kesäkuu 2006	2,2	2,1–2,5	1,6–2,8

Kehikko 11.

MUIDEN LAITOSTEN ENNUSTEET

Useat kansainväliset järjestöt ja yksityiset ennustelaitokset julkaisevat ennusteita euroalueen talousnäkymistä. Nämä ennusteet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia keskenään eivätkä eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimien kokonaistaloudellisten arvioiden kanssa, sillä ne ovat aikaisemman valmistumisajankohtansa vuoksi jo osittain vanhentuneita. Lisäksi (osittain määrittelemättömät) menetelmät, joilla oletukset finanssipolitiikkaa, rahoitusmarkkinoita ja euroalueen ulkoista ympäristöä koskevista muuttujista kuten öljyn hinnasta johdetaan, poikkeavat toisistaan.

Tällä hetkellä käytettävissä olevissa muiden ennustelaitosten ennusteissa ollaan yksimielisiä siitä, että euroalueen BKT:n määrän vuotuinen kasvuvauhti on keskimäärin 2,0–2,2 % vuonna 2006. Vuodelle 2007 ennustetaan 1,8–2,1 prosentin kasvua. Näissä ennusteissa keskimääräisen vuotuisen YKHI-inflaatiiovauhdin ennakoidaan olevan 2,1–2,2 % vuonna 2006 ja 2,0–2,2 % vuonna 2007. Nämä vauhdit ovat eurojärjestelmän asiantuntija-arvion vaihteluväliden sisällä.

Euroalueen BKT:n määrän kasvua ja YKHI-inflaatiota koskevien ennusteiden vertailua

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	Julkistamisajankohta	BKT:n määrän kasvu			YKHI-inflaatio		
		2005	2006	2007	2005	2006	2007
Euroopan komissio	toukokuu 2006	1,3	2,1	1,8	2,2	2,2	2,2
IMF	huhtikuu 2006	1,3	2,0	1,9	2,2	2,1	2,2
OECD	toukokuu 2006	1,4	2,2	2,1	2,2	2,1	2,0
Consensus Economics Forecasts	toukokuu 2006	1,4	2,1	1,8	2,2	2,1	2,1
Survey of Professional Forecasters	huhtikuu 2006	1,3	2,1	1,9	2,2	2,1	2,1

Lähteet: Euroopan komission ennuste (kevät 2006), IMF World Economic Outlook (huhtikuu 2006), OECD Economic Outlook n:o 79 (alustava versio), Consensus Economics Forecasts ja EKP:n Survey of Professional Forecasters. Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot ja OECD:n ennusteet perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin, kun taas Euroopan komission ja IMF:n ennusteiden luvuissa ei oteta huomioon sitä, montako työpäivää kunakin vuonna on. Muissa ennusteissa ei mainita, perustuvatko ne työpäiväkorjattuihin tietoihin vai eivät.

7 VALUUTTAKURSSIT JA MAKSUTASE

7.1 VALUUTTAKURSSIT

Euron vahvistuminen alkoi maaliskuussa 2006 jatkui yleisesti toukokuussa ja kesäkuun alussa. Euron yleistä vahvistumista edisti pääasiassa sen vahvistuminen suhteessa Yhdysvaltain dollariin ja useisiin Aasian valuuttoihin.

EURON JA YHDYSVALTAIN DOLLARIN SUHDE

Euro on vahvistunut Yhdysvaltain dollariin nähden maaliskuusta 2006 (ks. kuvio 47). Siihen ovat olleet syynä lähinnä Yhdysvaltain dollarin laaja-alainen heikkeneminen, markkinoiden huomion kiinnittyminen uudelleen Yhdysvaltain vaihtotaseen alijäämän suuruuteen sekä tarkistukset markkinoiden odotuksiin Yhdysvaltain rahapolitiikan tulevan linjan suunnasta. Euron vahvistumista näyttävät myös edistäneen tiedot euroalueen talousnäkyvien kohenemisestä. Euron dollarikurssi nousi 5.6. huippuunsa eli 1,30:een, mutta vakautui sen jälkeen hieman pienemmäksi. Kurssinousuun olivat syynä maailmanlaajuinen riskien uudelleenarviointi sekä siihen liittynyt globaalien rahoitusmarkkinoiden lisääntynyt heilahtelu. Kesäkuun 7. päivänä euron dollarikurssi oli 1,28 eli 2,0 % vahvempi kuin huhtikuun lopussa ja 2,8 % vahvempi kuin vuonna 2005 keskimäärin.

EURON JA JAPANIN JENIN SUHDE

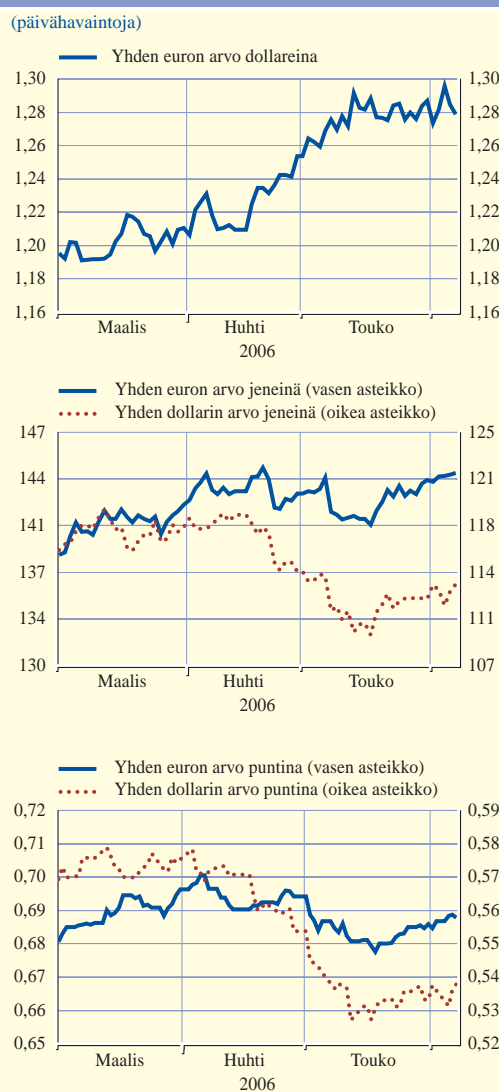
Euro vahvistui Japanin jeniin nähden maaliskuussa, mutta vakautui huhti- ja toukokuussa ja vaihteli 140:stä 144,5:een (ks. kuvio 47). Euron jenikurssiin näyttävät vaikuttaneen olennaisesti Japanin talousnäkyvien koheneminen, mistä kertoo Japanin luottoluokituksen paraneminen aivan viime aikoina, sekä markkinoiden odotukset niin Japanin kuin euroalueenkin rahapolitiikan tulevasta suunnasta. Kesäkuun 7. päivänä euron jenikurssi oli 144,9 eli hyvin lähellä huhtikuun lopun kurssia ja 5,9 % vahvempi kuin vuonna 2005 keskimäärin.

EURON JA EU:N JÄSENVALTIOIDEN VALUUTTOJEN SUHDE

Useimmat ERM II -järjestelmään kuuluvat valuutat olivat vakaita ja vaihtelivat eurokeskuskurssinsa tasolla tai lähellä sitä (ks. kuvio 48). Poikkeuksen teki Slovakian koruna, joka heikkeni asteittain suhteessa euroon. Tämä heikkeneminen pienensi korunan eroa ERM II -keskuskurssistaan, sillä ero oli ollut maaliskuun alussa 4 %, kun se oli 7. kesäkuuta 2,5 %.

Muista EU-valuutoista voidaan todeta, että euro vahvistui suhteessa Englannin puntaan maaliskuusta 2006 jatkui yleisesti toukokuussa ja kesäkuun alussa. Euron punnakurssi nousi 5.6. huippuunsa eli 0,72:een, mutta vakautui sen jälkeen hieman pienemmäksi. Kurssinousuun olivat syynä lähinnä Yhdysvaltain dollarin laaja-alainen heikkeneminen, markkinoiden huomion kiinnittyminen uudelleen Yhdysvaltain vaihtotaseen alijäämän suuruuteen sekä tarkistukset markkinoiden odotuksiin Yhdysvaltain rahapolitiikan tulevasta suunnasta. Kesäkuun 7. päivänä euron punnakurssi oli 0,70 eli 2,8 % vahvempi kuin huhtikuun lopussa ja 2,8 % vahvempi kuin vuonna 2005 keskimäärin.

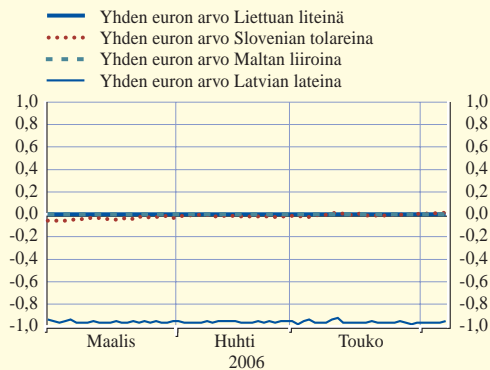
Kuvio 47. Valuuttakurssikehitys

Lähde: EKP

Kuvio 48. Valuuttakurssikehitys ERM II:ssä

(päivähavaintoja, poikkeama keskuskurssista prosenttiosuutuksina)

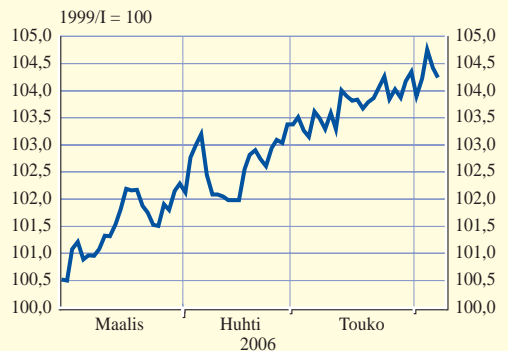

Lähde: EKP.

Huom. Positiivinen poikkeama keskuskurssista merkitsee, että valuutta on vaihteluvälin heikolla puolella. Vastaavasti negatiivinen poikkeama merkitsee, että valuutta on vaihteluvälin vahvalla puolella. Tanskan kruunun vaihteluväli on $\pm 2,25\%$ ja kaikkien muiden vakiovaihteluväli $\pm 15\%$.

Kuvio 49. Euron efektiivinen valuuttakurssi ja sen jakauma¹⁾

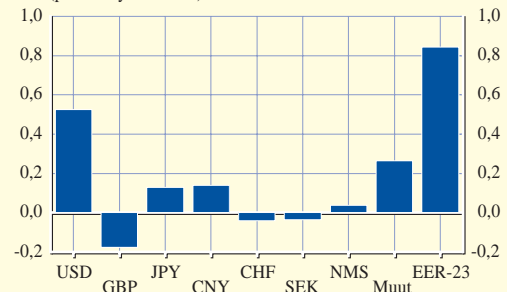
(päivähavaintoja)

Valuuttakurssimuutosten vaikutus efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin²⁾

28.4.–7.6.2006

(prosenttiosuutuksina)

Lähde: EKP.

1) Indeksien nousu merkitsee euron vahvistumista euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden ja kaikkien euroalueen ulkopuolisten EU-maiden valuuttoihin nähden.

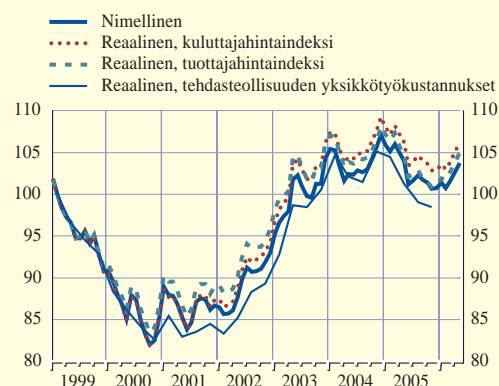
2) Vaikutus 23 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin muutoksiin on esitetty erikseen euroalueen kuuden tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttaan nähden. Ryhmä "NMS" käsittää niiden kymmenen uuden jäsenvaltion valuutat, jotka liittyivät EU:hun 1.5.2004. Ryhmä "Muut" käsittää loput seitsemän niistä euroalueen kauppakumppanimaiden valuutoista, jotka kuuluvat valuuttakurssi-indeksiin. Muutosten laskennassa on käytetty 23 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin vastaavia kauppapainoja.

kuussa, mutta heikkeni huhtikuussa ja toukokuun alussa. Sen jälkeen euron puntakurssi on ollut 0,68:n tuntumassa (ks. kuvio 47). Samana ajanjaksona euro heikkeni suhteessa Ruotsin kruunuun.

Euron ja EU:n kolmen suurimman uuden jäsenmaan eli Tšekin, Unkarin ja Puolan valuuttojen kurssit kehittyivät melko eri tavoin. Euro heikkeni suhteessa Tšekin koronaan suurimman osan 7.6. päättynyttä kolmen kuukauden jaksoa. Sitä vastoin euro vahvistui suhteessa Unkarin forinttiin maaliskuussa. Sen jälkeen euron forinttikurssi vaihteli 264:n tuntumassa. Euro vahvistui myös suhteessa Puolan zlotyyn, ja vaihtelut olivat melko suuria. Euron kurssi suhteessa Tšekin koronaan oli 7. kesäkuuta 5,3 % heikompi kuin vuonna 2005 keskimäärin, suhteessa Unkarin forinttiin 6 % vahvempi ja suhteessa Puolan zlotyyn 1,7 % heikompi kuin vuonna 2005 keskimäärin.

Kuvio 50. Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia / neljännesvuosittaisia tietoja, 1999/I = 100)

Lähde: EKP

1) Kun euro vahvistuu, 23 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksin käyrä nousee. Tuoreimmat kuukausihavainnot ovat toukokuulta 2006. Tehdasteollisuuden yksikkötyökustannuksiin perustuvassa indeksissä tuorein havainto on vuoden 2005 viimeiseltä neljännekseltä ja perustuu osittain arvioihin.

MUUT VALUUTAT

Euro vahvistui Sveitsin frangiin nähden maalissa ja huhtikuussa, mutta heikkeni toukokuussa ja oli 7.6. likimain vuoden 2005 keskiarvonsa tuntumassa. Samana ajanjaksona euro heikkeni asteittain suhteessa Norjan kruunuun, mutta vahvistui suhteessa Australian dollariin ja Kanadan dollariin sekä voimakkaammin suhteessa useisiin Aasian valuuttoihin.

EURON EFEKTIIVINEN VALUUTTAKURSSI

Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi suhteessa euroalueen 23 merkittävimmän kaupakumppanin valuuttaan vahvistui edelleen touko- ja keäskuussa ja oli 7. kesäkuuta 1,3 % vahvempi kuin vuonna 2005 keskimäärin (ks. kuvio 49). Euron vahvistumista tänä ajanjaksona edisti lähinnä euron vahvistuminen suhteessa Yhdysvaltain dollariin, Kiinan renminbiin ja useisiin muihin Aasian valuuttoihin.

Euroalueen kansainvälistä kustannus- ja hintakilpailukykyä mittaavista indikaattoreista voidaan todeta, että euron reaali efektiivinen valuuttakurssi toukokuussa 2006 oli alle 1,5 % vahvempi kuin vuonna 2005 keskimäärin. Luku perustuu sekä kuluttaja- että tuottajahintojen kehitykseen (ks. kuvio 50).

7.2 MAKSUTASE

Tuoreimpien maksutasetietojen mukaan sekä viennin että tuonnin määrä kasvoi huomattavasti vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, kun kasvu vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä oli ollut heikkoa. Maaliskuussa 12 kuukauden kumulatiivinen vaihtotase oli alijäämäinen, kun se oli vuotta aiemmin ollut ylijäämäinen. Tähän oli syynä lähinnä öljykaupan taseen alijäämän suurenemisesta johtunut tavarakaupan ylijäämän supistuminen. Rahoitustaseessa euroalueen yhteenlaskettuihin suoriin ja arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman 12 kuukauden kumulatiivinen nettotuonti kasvoi maaliskuussa 2006 verrattuna maaliskuuhun 2005. Kasvu johtui arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnin kasvusta, jota edisti euroalueen ulkopuolisten aiempaa suuremmat euroalueen arvopapereiden nettomääräiset ostot. Arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnin kasvun kumosi vain osittain suoriin sijoituksiin liittyvän pääoman nettoviennin kasvu.

KAUPPA JA VAIHTOTASE

Tavaroiden ja palvelujen viennin arvo elpyi voimakkaasti vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä ja oli 3,7 % suurempi kuin vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä (ks. taulukko 12 ja kuvio 51). Tämä johtui tavaroiden viennin voimakkaasta kasvusta (5,3 %); palvelujen vienti taas väheni (-1,3 %). Tavaroiden ja palvelujen tuonnin arvon kasvu oli myös vahvaa, sillä kasvua rekisteröitiin 4,3 %. Tavaroiden tuonnin arvo kasvoi enemmän (5,0 %) kuin palvelujen tuonnin arvo (1,9 %).

Tavarakauppa euroalueen ulkopuolisten maiden kanssa on eritelty määriksi ja hinnoiksi (helmikuuhun 2006 asti), ja se osoittaa, että vientihinnat alkoivat elpyä hieman vuoden 2005 toiselta neljän-

nekseltä alkaen. Viennin määrän kasvu on kuitenkin tukenut viennin arvon vahvaa kasvua merkittävästi samana ajanjaksona.

Pääomahyödykkeiden viennin määrä kasvoi voimakkaasti suurimman osan vuotta 2005 (ks. kuvio 52). Vaikka lievää supistumista oli havaittavissa vuoden 2005 lopussa, tuoreet tiedot viittaavat siihen, että pääomahyödykkeiden viennin määrä alkoi elpyä vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. Pääomahyödykkeiden vahva vienti liittyy todennäköisesti meneillään olevaan maailmanlaajuiseen investointien elpymiseen. Kuluttajahyödykkeiden vienti on sitä vastoin ollut paljon vaimeampaa viime vuosina. Syytä viennin heikentymiseen voi olla halpatuotantomaiden voimakas kilpailu kuluttajahyödykesektorilla.

Tuonnin osalta sekä öljyn että muiden raaka-aineiden hintojen voimakas nousu tämän vuoden alussa selittää osaksi tuonnin arvon nousun elpymisen vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. Kaiken kaikkiaan tuontihinnat ovat nousseet merkittävästi viimeksi kuluneen vuoden aikana. Se on johtunut lähinnä raaka-aineiden hintojen noususta, jota euron efektiivisen valuuttakurssin vahvistuminen tasoitti vain osaksi. Lisäksi verrattain halpojen tuotteiden tuontimäärien kasvu Kiinan kaltaisista halpatuotantomaista vaikuttaa pitkällä aikavälillä tuontihintojen laskuun. Tuontimäärien kasvu voi myös olla osasy syy tuonnin arvon nousuun vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ja kuvastaa näin euroalueen taloudellisen tuotannon vahvistumista.

Taulukko 12. Euroalueen maksutaseen keskeiset erät

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, ellei toisin mainita)

	2006		Kolmen kuukauden liukuva keskiarvo; jakso päättyy				12 kuukauden kumulatiivisia lukuja; jakso päättyy	
	2006 Helmi	2006 Maalis	2005 Kesä	2005 Syys	2005 Joulu	2006 Maalis	2005 Maalis	2006 Maalis
<i>Mrd. euroa</i>								
Vaihtotase	-4,0	-3,2	0,3	-3,0	-6,9	-2,7	37,8	-36,8
Tavarat	1,1	2,4	6,0	3,6	1,1	1,4	90,8	35,9
Vienti	1 11,6	112,1	99,0	104,2	105,3	110,9	1 137,9	1 258,2
Tuonti	1 10,5	109,7	93,1	100,6	104,2	109,5	1 047,1	1 222,3
Palvelut	3,3	1,9	2,4	2,6	3,6	2,5	30,8	33,4
Vienti	34,7	33,0	32,0	33,6	34,2	33,8	368,4	400,7
Tuonti	31,5	31,1	29,6	30,9	30,7	31,3	337,6	367,3
Tuotannontekijäkorvaukset	-2,6	-2,7	-3,4	-3,6	-5,8	-1,8	-23,5	-43,7
Tulonsiirrot	-5,8	-4,7	-4,6	-5,7	-5,8	-4,7	-60,2	-62,3
Rahoitustase¹⁾	13,2	35,0	16,5	11,5	-4,3	12,4	16,1	108,4
Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset yhteensä, netto	-4,9	56,7	31,0	-2,6	-17,1	6,5	10,6	53,4
Suorat sijoitukset, netto	-25,4	7,5	-4,9	-32,5	-3,1	-4,3	-42,9	-134,7
Arvopaperisijoitukset, netto	20,5	49,2	35,9	29,9	-14,0	10,9	53,5	188,1
Osakkeet	10,2	40,2	7,9	39,6	1,5	14,0	35,9	189,2
Velkapaperit	10,3	9,0	28,0	-9,7	-15,6	-3,1	17,6	-1,1
Joukkolainat	-5,5	11,1	27,9	-15,6	-9,9	-10,0	24,7	-23,0
Rahamarkkinainstrumentit	15,8	-2,0	0,1	6,0	-5,7	6,9	-7,1	21,9
<i>Prosenttimuutos edellisestä kaudesta</i>								
Tavarat ja palvelut	2,7	-0,8	2,2	5,1	1,3	3,7	9,0	10,1
Vienti	1,7	-0,7	3,7	7,2	2,6	4,3	11,4	14,8
Tuonti	2,5	0,5	2,7	5,2	1,1	5,3	8,7	10,6
Tavarat	1,9	-0,7	4,1	8,1	3,6	5,0	12,7	16,7
Vienti	3,3	-5,0	0,7	5,0	1,9	-1,3	9,9	8,8
Palvelut	0,9	-1,0	2,4	4,6	-0,9	1,9	7,4	8,8
Vienti								
Tuonti								

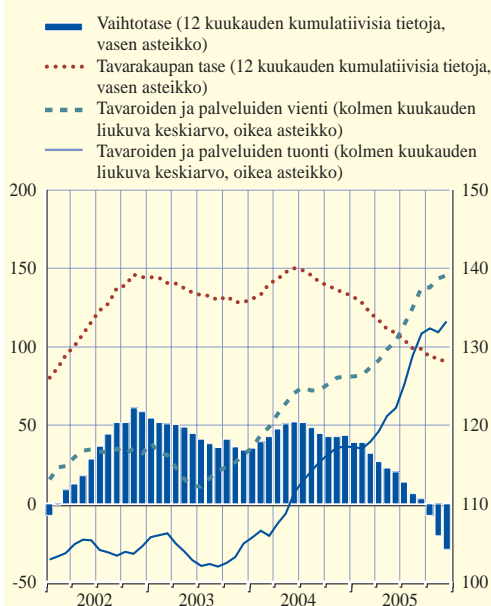
Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

1) Luvut ovat saldolukuja (nettovirtoja). Positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vientiä. Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.

Kuvio 51. Euroalueen vaihtotase ja tavarakaupan tase

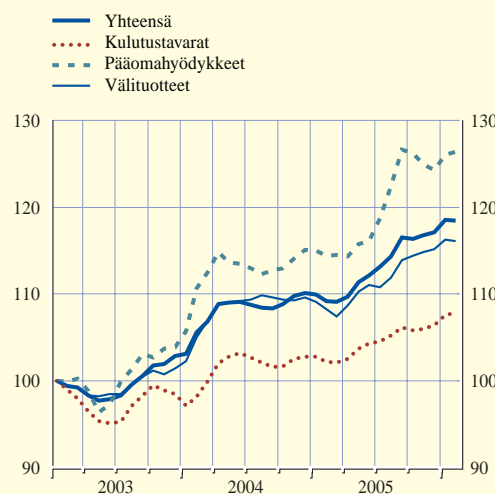
(mrd. euroa, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Kuvio 52. Tiettyjen euroalueen ulkopuolelle vietyjen tuoteryhmien viennin määrä¹⁾

(Tammikuu 2003 = 100, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, kolmen kuukauden jatkuva keskiarvo)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Tuoreimmat havainnot ovat helmikuulta 2006.

Pitkällä aikavälillä euroalueen vaihtotaseen 12 kuukauden kumulatiivinen alijäämä maaliskuuhun 2006 saakka ulottuvana ajanjaksona oli 36,8 miljardia euroa (eli suunnilleen 0,5 % BKT:stä) verrattuna vuodentakaiseen 37,8 miljardiin euroon. Tämä johtui lähinnä tavarakaupan ylijäämän noin 55 miljardin euron supistumisesta, joka johtui lähes täysin öljyn tuonnin kustannusten kallistumisesta. Lisäksi tuotannontekijäkorvausten alijäämä suureni noin 20 miljardia euroa. Se johtuu pääomakorvausten kasvusta, joka kumoutui vain osaksi tuotannontekijäkorvaustulojen kasvun vaikutuksesta. Sitä vastoin palvelutase ja tulonsiirtojen tase pysyivät käytännöllisesti katsoen ennallaan.

RAHOITUSTASE

Euroalueen yhteenlaskettuihin suoriin ja arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettotuonti vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä oli 6,5 miljardia euroa (ks. taulukko 12). Tämä johtui lähinnä pääoman nettotuonnista arvopaperisijoituksina (10,9 miljardia euroa), kun suorat sijoitukset olivat nettomääräisesti vientivoittoiset (4,3 miljardia euroa).

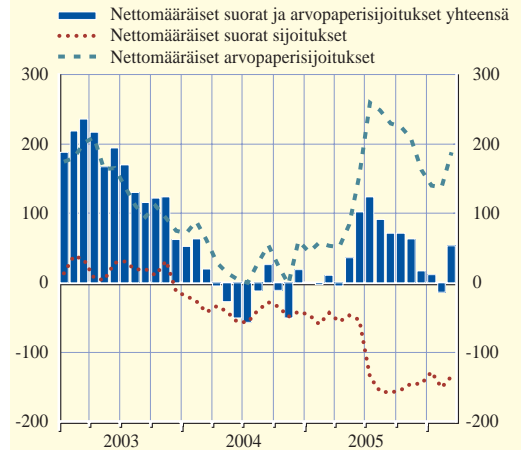
12 kuukauden kumulatiivisten tietojen perusteella yhteenlaskettuihin suoriin ja arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonti on supistunut asteittain kesästä 2005 lähtien ja kääntyi lieväksi nettovienniksi helmikuussa 2006. Suuri osa tästä supistumisesta johtui arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnin vähenemisestä. Maaliskuuhun 2006 ulottuneena 12 kuukauden jaksona yhteenlaskettuihin suoriin ja arvopaperisijoituksiin liittyvät pääomavirrat olivat kuitenkin jälleen nettomääräisesti tuontivoittoiset (ks. kuvio 53).

Tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä arvopaperisijoituksiin liittyvät nettomääräiset pääomavirrat kääntyivät jälleen positiivisiksi. Sitä edisti lähinnä ulkomaisten sijoittajien mielenkiinnon elpyminen euroalueen arvopapereita kohtaan. Lisääntyneet tiedot euroalueen talousnäkymien kohentumisesta ovat saattaneet olla keskeinen tätä kehitystä edistänyt tekijä. Samaan aikaan euroalueen rahamarkkinainstrumenttien ulkomaiset netto-ostot ovat kasvaneet huomattavasti. Siihen on saattanut vaikuttaa euroalueen ja muiden keskeisten talouksien välisten korkoerojen kaventuminen. Tätä taustaa vasten arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman 12 kuukauden kumulatiivinen nettotuonti maaliskuussa 2006 oli 134,6 miljardia euroa suurempi kuin samana ajanjaksona vuotta aiemmin.

Suoriin pääomasijoituksiin liittyvän pääoman 12 kuukauden kumulatiivinen nettovienti on ollut melko vakaa heinäkuusta 2005 lähtien, kun suorien sijoitusten 12 kuukauden kumulatiivinen alijäämä maaliskuussa 2006 oli 134,7 miljardia euroa.

Kuvio 53. Suoriin ja arvopaperisijoituksiin liittyvät nettopääomavirrat

(mrd. euroa, 12 kuukauden kumulatiivisia tietoja)

Lähde: EKP.

Huom. Positiivinen arvo osoittaa pääoman nettotuontia euroalueelle ja negatiivinen arvo sen nettovientiä euroalueelta.

EUROALUEEN TILASTOT

SISÄLLYS¹

	YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA	
	Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista	T5
1	RAHAPOLITIIKKATILASTOT	
1.1	Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	T6
1.2	EKP:n keskeiset korot	T7
1.3	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	T8
1.4	Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot	T9
2	RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIOITUSRAHASTOT	
2.1	Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase	T10
2.2	Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase	T11
2.3	Rahatalouden tilastot	T12
2.4	Rahalaitosten lainat, erittely	T14
2.5	Talletukset rahalaitoksissa, erittely	T17
2.6	Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit, erittely	T20
2.7	Eräiden rahalaitostaseen erien arvostusmuutokset	T21
2.8	Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely	T22
2.9	Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase	T24
2.10	Euroalueen sijoitusrahastojen saamiset rahasto- ja sijoittajatyypin mukaan	T25
3	RAHOITUS- JA MUU KUIN RAHOITUSTILINPITO	
3.1	Ei-rahoitussektorien rahoitusvarojen pääerät	T26
3.2	Ei-rahoitussektorien velkojen pääerät	T27
3.3	Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusvarojen ja velkojen pääerät	T28
3.4	Säästäminen, investoinnit ja rahoitus vuosittain	T29
4	RAHOITUSMARKKINAT	
4.1	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	T30
4.2	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan	T31
4.3	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti	T33
4.4	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	T35
4.5	Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella	T37
4.6	Rahamarkkinakorot	T39
4.7	Valtion lainojen tuotot	T40
4.8	Osakeindeksit	T41
5	HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT	
5.1	YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset	T42
5.2	Tuotanto ja kysyntä	T45
5.3	Työmarkkinat	T49

¹ Lisätietoja tilastoista saa sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.int.
Katso EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) pitkän aikavälin tilastoja sekä yksityiskohtaisia tilastoja.

6	JULKINEN TALOUS	
6.1	Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	T50
6.2	Velka	T51
6.3	Velan muutos	T52
6.4	Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	T53
6.5	Neljännevuosittainen velka ja velan muutos	T54
7	ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS	
7.1	Maksutase	T55
7.2	Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys	T60
7.3	Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erittely maittain	T61
7.4	Ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	T63
7.5	Ulkomaankauppa	T65
8	VALUUTTAKURSSIT	
8.1	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T67
8.2	Euron valuuttakurssit	T68
9	TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA	
9.1	Muut EU:n jäsenvaltiot	T69
9.2	Yhdysvallat ja Japani	T70
	KUVIOLISTA	T72
	TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA	T73
	YLEISTÄ	T77

Taulukkomerkintöjen selityksiä

”-” Tiedot puuttuvat/Loogisesti mahdoton.

”.” Tiedot eivät ole saatavissa.

”...” Nolla tai merkityksetön.

”miljardia” 10⁹

(p) Ennakkotieto.

kp. Kausivaihtelusta puhdistettu.

ei-kp. Kausivaihtelusta puhdistamaton.

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ^{1), 2)}	M3 ^{1), 2)} 3 kk:n (keskitetty) liukuva keskiarvo	Rahalaitosten lainat euro- alueelle (pl. julkisyhteisöt ¹⁾)	Yritysten ja muiden rahoitus- laitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat euromääräiset muut arvopaperit kuin osakkeet ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot
	1	2	3	4	5	6	7	8
2004	10,0	6,3	5,9	-	6,1	10,0	2,11	4,14
2005	10,4	7,9	7,4	-	8,1	12,6	2,18	3,44
2005 II	9,8	7,5	7,1	-	7,6	13,2	2,12	3,41
III	11,2	8,4	8,0	-	8,4	13,3	2,13	3,26
IV	10,9	8,5	7,8	-	8,9	14,7	2,34	3,42
2006 I	10,3	8,6	7,9	-	10,0	16,3	2,61	3,56
2005 joul	11,4	8,5	7,4	7,6	9,2	15,8	2,47	3,41
2006 tammi	10,3	8,4	7,7	7,7	9,7	15,8	2,51	3,39
helmi	9,9	8,7	8,0	8,1	10,4	16,8	2,60	3,55
maalis	10,1	9,0	8,5	8,4	10,8	16,6	2,72	3,73
huhti	9,8	9,4	8,8	.	11,3	.	2,79	4,01
touko	2,89	4,06

2. Hinnat, tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustan- nukset tuntia kohden	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste tehdasteollis- uudessa, %	Työllisyys	Työttömyys (% työvoimasta)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2004	2,1	2,3	2,5	2,1	2,0	81,6	0,6	8,9
2005	2,2	4,1	2,6	1,3	1,2	81,3	0,8	8,6
2005 II	2,0	3,9	2,5	1,1	0,7	81,0	0,7	8,7
III	2,3	4,2	2,3	1,6	1,5	81,0	0,7	8,5
IV	2,3	4,4	2,4	1,7	2,1	81,5	0,7	8,3
2006 I	2,3	5,2	.	1,9	3,3	82,2	.	8,1
2005 joul	2,2	4,7	-	-	2,9	-	-	8,3
2006 tammi	2,4	5,3	-	-	2,9	82,0	-	8,2
helmi	2,3	5,4	-	-	3,2	-	-	8,1
maalis	2,2	5,1	-	-	3,7	-	-	8,0
huhti	2,4	5,4	-	-	.	82,4	-	8,0
touko	2,5	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssit

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (taloustoimet, netto)				Valuuttavaranto (kanta ajanjakson lopussa)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: EER 23 ³⁾ (1999/I = 100)		Yhden euron arvo dollareina
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Tavarat	Suorat sijoitukset	Arvopaperi- sijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
2004	67,3	105,3	-41,2	60,3	280,7	103,8	105,9	1,2439
2005	-10,1	53,0	-145,5	162,5	320,3	103,0	105,2	1,2441
2005 II	-7,2	18,1	-14,7	107,8	302,3	103,4	105,6	1,2594
III	1,5	16,0	-97,6	89,8	311,7	101,9	104,2	1,2199
IV	-7,6	3,8	-9,4	-42,0	320,3	100,9	103,1	1,1884
2006 I	-8,7	-3,9	-13,0	32,6	327,1	101,2	103,5	1,2023
2005 joul	3,0	1,3	0,6	-5,2	320,3	100,7	102,9	1,1856
2006 tammi	-8,7	-6,4	4,9	-37,1	332,1	101,4	103,6	1,2103
helmi	0,6	0,3	-25,4	20,5	332,1	100,7	103,0	1,1938
maalis	-0,6	2,3	7,5	49,2	327,1	101,5	103,8	1,2020
huhti	336,8	102,7	105,1	1,2271
touko	103,8	106,2	1,2770

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talouden ja rahoituksen pääosasto) ja Reuters.

Huom. Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

- 1) Kuukausitietojen vuotuiset prosenttimuutokset ovat kuukauden lopun tietoja, neljännesvuosi- ja vuositietojen sitä vastoin ajanjakson keskiarvon vuotuisia muutoksia. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia-osasta.
- 2) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahasto-osuuksia ja enintään kahden vuoden velkapapereita.
- 3) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja saa Yleistä-osasta.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase (miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

	12.5.2006	19.5.2006	26.5.2006	2.6.2006
Kulta ja kultasaamiset	179 573	179 547	179 496	179 484
Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	147 022	148 163	146 999	148 030
Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	25 349	25 916	25 349	26 060
Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	12 744	12 782	13 256	13 517
Euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille	404 012	403 291	411 510	410 505
Perusrahoitusoperaatiot	284 000	282 999	291 501	290 500
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	120 002	120 002	120 003	120 001
Käänteiset hienosäätöoperaatiot	0	0	0	0
Käänteiset rakenteelliset operaatiot	0	0	0	0
Maksuvalmiusluotot	8	290	0	3
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	2	0	6	1
Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	5 384	5 825	5 777	5 616
Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	94 953	93 559	93 544	93 290
Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	40 568	40 568	40 568	40 551
Muut saamiset	166 089	166 758	167 595	167 433
Vastaavaa yhteensä	1 075 694	1 076 409	1 084 094	1 084 486

2. Vastattavaa

	12.5.2006	19.5.2006	26.5.2006	2.6.2006
Liikkeessä olevat setelit	570 351	568 565	570 269	575 906
Euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	167 076	160 049	162 499	160 404
Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)	167 067	159 984	162 470	160 389
Talletusmahdollisuus	8	65	21	11
Määräaikaistalletukset	0	0	0	0
Käänteiset hienosäätöoperaatiot	0	0	0	0
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset	1	0	8	4
Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	114	166	166	166
Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset	0	0	0	0
Euromääräiset velat muille euroalueella oleville	47 957	55 327	59 946	55 718
Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	14 127	14 293	14 781	14 538
Valuuttamääräiset velat euroalueelle	226	197	197	154
Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	9 201	10 632	8 939	10 594
Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	5 825	5 825	5 825	5 825
Muut velat	65 577	66 115	66 232	65 940
Arvonmuutostilit	132 437	132 437	132 437	132 437
Pääoma ja rahastot	62 803	62 803	62 803	62 804
Vastattavaa yhteensä	1 075 694	1 076 409	1 084 094	1 084 486

Lähde: EKP.

1.2 EKP:n keskeiset korot

(koron vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos		
	Korko	Muutos	Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja		Korko	Korko
	1	2	3	4	5	6	7
1999 tammi 1.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
huhti 9.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
marras 5.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 helmi 4.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
maalis 17.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
huhti 28.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
kesä 9.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
28 ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
syys 1.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
loka 6.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25
2001 touko 11.	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
elo 31.	3,25	-0,25	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
syys 18.	2,75	-0,50	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
marras 9.	2,25	-0,50	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50
2002 jouluku 6.	1,75	-0,50	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
2003 maalisku 7.	1,50	-0,25	-	2,50	-0,25	3,50	-0,25
kesä 6.	1,00	-0,50	-	2,00	-0,50	3,00	-0,50
2005 jouluku 6.	1,25	0,25	-	2,25	0,25	3,25	0,25
2006 maalisku 8.	1,50	0,25	-	2,50	0,25	3,50	0,25
kesä 15	1,75	0,25	-	2,75	0,25	3,75	0,25

Lähde: EKP

- Ajanjaksona 1.1.1999–9.3.2004 päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivästä seuranneesta operaatiosta alkaen. Syyskuun 18. päivänä 2001 tehty koron muutos tuli voimaan samana päivänä. Maaliskuun 10. päivästä 2004 alkaen päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon, sekä perusrahoitusoperaatioihin (muutokset ovat voimassa ensimmäisestä EKP:n neuvoston kokokokousta seuranneesta perusrahoitusoperaatiosta alkaen), ellei toisin mainita.
- EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regiimiin.
- EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huuto-kauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät^{1), 2)}
(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot³⁾

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
				Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ⁴⁾	Painotettu keskikorko	
1	2	3	4	5	6	7	
Perusrahoitusoperaatiot							
2006 helmi 8.	421 394	384	293 500	2,25	2,31	2,31	7
15.	414 904	394	295 000	2,25	2,31	2,31	7
22.	402 410	393	308 000	2,25	2,31	2,32	6
28.	370 255	346	301 500	2,25	2,32	2,34	8
maalis 8.	379 105	393	298 000	2,50	2,56	2,57	7
15.	366 649	411	290 500	2,50	2,56	2,57	7
22.	395 001	419	298 000	2,50	2,56	2,57	7
29.	362 447	391	284 000	2,50	2,57	2,58	7
huhti 5.	380 014	397	280 000	2,50	2,57	2,58	7
12.	404 763	408	288 500	2,50	2,57	2,58	7
19.	395 069	414	298 000	2,50	2,58	2,58	8
27.	372 454	394	291 000	2,50	2,59	2,60	7
touko 4.	372 850	380	286 000	2,50	2,59	2,60	6
10.	372 864	381	284 000	2,50	2,58	2,59	7
17.	376 580	392	283 000	2,50	2,58	2,59	7
24.	372 247	401	291 500	2,50	2,58	2,59	7
31.	371 542	381	290 500	2,50	2,58	2,59	7
kesä 7.	339 282	357	286 000	2,50	2,55	2,57	8
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot							
2005 kesä 30.	47 181	141	30 000	-	2,06	2,07	91
heinä 28.	46 758	166	30 000	-	2,07	2,08	92
syys 1.	62 563	153	30 000	-	2,08	2,09	91
29.	52 795	142	30 000	-	2,09	2,10	84
loka 28.	51 313	168	30 000	-	2,17	2,19	90
joulu 1.	52 369	152	30 000	-	2,40	2,41	84
joulu 22. ⁵⁾	89 877	165	12 500	-	2,45	2,46	98
joulu 23. ⁵⁾	45 003	127	17 500	-	2,44	2,45	97
2006 tammi 26.	69 438	168	40 000	-	2,47	2,48	91
helmi 23.	63 980	164	40 000	-	2,57	2,57	98
maalis 30.	56 708	170	40 000	-	2,73	2,75	91
huhti 27.	63 596	188	40 000	-	2,76	2,78	91
kesä 1.	59 771	161	40 000	-	2,87	2,88	91

2. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteä-korkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
						Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ⁴⁾	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2004 joul 7.	Määräaikaistalletusten kerääminen	18 185	16	15 000	2,00	-	-	-	1
2005 tammi 18.	Määräaikaistalletusten kerääminen	33 065	28	8 000	-	2,00	2,05	2,05	1
helmi 7.	Käänteisoperaatio	17 715	24	2 500	-	2,00	2,05	2,05	1
maalis 8.	Määräaikaistalletusten kerääminen	4 300	5	3 500	2,00	-	-	-	1
kesä 7.	Käänteisoperaatio	3 708	6	3 708	2,00	-	-	-	1
heinä 12.	Käänteisoperaatio	9 605	11	9 605	2,00	-	-	-	1
elo 9.	Määräaikaistalletusten kerääminen	500	1	500	2,00	-	-	-	1
syys 6.	Määräaikaistalletusten kerääminen	51 060	41	9 500	-	2,00	2,09	2,10	1
loka 11.	Määräaikaistalletusten kerääminen	23 995	22	8 500	2,00	-	-	-	1
joulu 5.	Määräaikaistalletusten kerääminen	21 240	18	7 500	2,00	-	-	-	1
2006 tammi 17.	Käänteisoperaatio	24 900	28	7 000	-	2,25	2,27	2,28	1
helmi 7.	Määräaikaistalletusten kerääminen	28 260	28	6 500	-	2,25	2,31	2,32	1
maalis 7.	Määräaikaistalletusten kerääminen	2 600	3	2 600	2,25	-	-	-	1
huhti 11.	Käänteisoperaatio	47 545	29	26 000	-	2,50	2,55	2,58	1
touko 9.	Käänteisoperaatio	15 810	16	11 500	2,50	-	-	-	1

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taulukossa 1.1 (vastaavaa) esitetystä operaatioista vielä suorittamatta olevien maksujen vuoksi.
- 2) Huhtikuusta 2002 alkaen yhden viikon pituiset perusrahoitusoperaation kanssa vakiohuutokauppoina toteutetut operaatiot (split tender operations) on luokiteltu perusrahoitusoperaatioiksi. Lisätietoja tätä aiemmista operaatioista osan 1.3 taulukosta 2.
- 3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.
- 4) Likviditeettiä lisäävissä (vähentävissä) operaatioissa marginaalikorko tarkoittaa alinta (korkeinta) korkoa, jolla tarjoukset hyväksyttiin.
- 5) EKP toteutti pitempiaikaisen rahoitusoperaation menettelyihin perustuvan poikkeuksellisen operaation, koska se ei virheellisen tarjouksen vuoksi ollut edellisenä päivänä voinut toteuttaa pitempiaikaista rahoitusoperaatiota täysimääräisesti.

1.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot

(miljardia euroa; ajanjakson päivittäisten positioiden keskiarvo, ellei toisin mainita; korot vuotuisina prosentteina)

1. Varantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja

Varantopohja ¹⁾	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoiteprosenttia		Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoiteprosenttia		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6
2003	11 538,7	6 283,8	412,9	1 459,1	759,5	2 623,5
2004	12 415,9	6 593,7	458,1	1 565,2	913,7	2 885,3
2005 I	12 866,9	6 783,2	472,3	1 599,3	1 010,8	3 001,1
II	13 328,1	7 021,1	488,2	1 676,0	1 027,9	3 114,9
III	13 562,1	7 125,7	498,5	1 697,7	1 085,4	3 154,9
IV	14 040,7	7 409,5	499,2	1 753,5	1 174,9	3 203,6
2006 tammi	14 165,7	7 451,5	517,8	1 766,1	1 215,4	3 215,0
helmi	14 353,6	7 511,1	534,2	1 804,6	1 241,7	3 262,0
maalisk.	14 500,2	7 604,7	550,2	1 825,1	1 241,5	3 278,8

2. Varantojen pito

Varantojen pitoajanjakso päätty	Vaaditut varantotalletukset	Luottolaitosten sekkitilit	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset	Varantovaje	Vähimmäisvarantojen korko
	1	2	3	4	5
2004	137,9	138,5	0,6	0,0	2,05
2005	152,0	153,0	1,0	0,0	2,07
2006 tammi	153,3	154,1	0,8	0,0	2,29
helmi	154,7	155,4	0,7	0,0	2,30
maalisk.	157,7	158,3	0,6	0,0	2,31
huhti	158,9	159,5	0,6	0,0	2,56
touko	160,4	161,2	0,8	0,0	2,58
kesä	162,6

3. Likviditeetti

Pitoajanjakso päätty	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luottolaitosten sekkitilit	Perusraha (keskuspankki raha)
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot											
	Eurojärjestelmän kulta- ja valuuttasaamiset (netto)	Perusrahoitusoperaatiot	Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	Maksuvalmiusluotto	Muut likviditeettiä lisäävät operaatiot	Talletusmahdollisuus	Muut likviditeettiä vähentävät operaatiot	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit eurojärjestelmässä	Muut tekijät (netto)	11	12
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
2004	298,0	265,7	75,0	0,1	0,0	0,1	0,5	475,4	60,2	-36,0	138,5	614,1
2005	313,2	301,3	90,0	0,0	0,0	0,1	0,3	539,8	51,0	-39,6	153,0	692,9
2006 tammi	317,6	316,4	89,6	0,2	0,2	0,1	0,0	559,2	44,2	-33,5	154,1	713,3
helmi	325,2	310,0	96,2	0,0	0,3	0,1	0,0	548,4	56,6	-28,7	155,4	703,9
maalisk.	324,7	299,3	104,7	0,1	0,0	0,2	0,1	550,8	53,3	-34,0	158,3	709,2
huhti	327,9	290,1	113,7	0,1	0,7	0,3	0,0	556,4	51,6	-35,2	159,5	716,2
touko	337,0	291,3	120,0	0,2	0,0	0,2	0,4	569,1	51,1	-33,5	161,2	730,5

Lähde: EKP.

1) Ajanjakson lopussa.

2

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIIJOITUSRAHASTOT

2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

	Yhteensä	Lainat euroalueelle				Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Rahamarkkina-rahasto-osuudet ¹⁾	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
		Yhteensä	Julkis-yhteisöille	Muulle	Rahalaitoksille	Yhteensä	Julkis-yhteisöjen	Muiden	Rahalaitosten					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurojärjestelmä														
2004	1 197,3	546,5	21,5	0,6	524,3	154,8	140,0	1,7	13,1	-	14,2	294,1	14,0	173,8
2005	1 404,8	635,5	20,7	0,6	614,2	185,7	165,6	2,1	18,1	-	14,8	337,0	14,7	217,1
2006	1 445,6	664,4	20,7	0,6	643,1	187,5	167,6	2,2	17,6	-	14,9	349,5	14,8	214,6
tammi	1 445,2	657,6	20,7	0,6	636,3	187,1	167,2	2,2	17,8	-	15,1	353,6	14,7	217,2
helmi	1 431,3	636,9	20,7	0,6	615,6	188,2	168,0	2,3	18,0	-	15,8	348,9	14,7	226,7
maalis	1 468,7	661,0	20,7	0,6	639,7	189,9	168,6	2,3	19,0	-	16,8	360,7	14,7	225,6
huhti ²⁾														
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)														
2004	21 351,8	12 825,3	811,9	7 555,6	4 457,8	3 187,7	1 299,9	465,2	1 422,6	72,5	942,9	2 942,9	159,6	1 220,9
2005	23 651,3	13 687,8	831,9	8 287,5	4 568,4	3 493,8	1 429,3	550,5	1 514,0	83,1	1 004,7	3 678,5	165,7	1 537,7
2006	24 003,6	13 810,9	826,8	8 386,0	4 598,1	3 536,3	1 448,5	554,2	1 533,6	87,0	1 033,1	3 779,6	164,8	1 591,9
tammi	24 180,1	13 895,6	817,4	8 468,5	4 609,7	3 575,1	1 455,4	566,0	1 553,7	85,4	1 048,5	3 820,3	165,0	1 590,3
helmi	24 398,3	14 021,5	821,0	8 543,7	4 656,8	3 572,7	1 428,7	573,6	1 570,4	83,4	1 089,6	3 886,2	166,2	1 578,7
maalis	24 741,9	14 221,8	821,1	8 638,4	4 762,2	3 583,6	1 423,9	584,2	1 575,6	82,7	1 147,7	3 924,1	166,4	1 615,6
huhti ²⁾														

2. Velat

	Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euroalueelta				Rahamarkkina-rahasto-osuudet ²⁾	Liikkeeseen lasketut velkapaperit ³⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat
			Yhteensä	Valtion	Muiden julkis-yhteisöjen / muiden	Rahalaitosten					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurojärjestelmä											
2004	1 197,3	517,3	346,6	24,7	15,0	306,8	-	0,5	138,4	27,2	167,4
2005	1 404,8	582,7	385,4	24,4	14,5	346,5	-	0,1	201,9	27,6	207,2
2006	1 445,6	564,4	438,8	57,9	17,6	363,3	-	0,1	208,2	30,7	203,4
tammi	1 445,2	568,6	429,2	56,5	19,7	353,0	-	0,1	210,8	29,7	206,8
helmi	1 431,3	574,7	405,0	45,0	15,0	345,0	-	0,1	214,5	30,3	206,6
maalis	1 468,7	586,6	425,9	45,8	17,4	362,6	-	0,1	218,3	28,4	209,4
huhti ²⁾											
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)											
2004	21 351,8	-	11 487,5	137,7	6 640,9	4 709,0	677,4	3 496,9	1 199,5	2 815,0	1 675,6
2005	23 651,3	-	12 210,7	149,2	7 210,6	4 850,9	698,9	3 858,3	1 313,8	3 516,8	2 052,9
2006	24 003,6	-	12 225,1	133,7	7 216,3	4 875,1	695,4	3 888,8	1 345,8	3 614,7	2 233,8
tammi	24 180,1	-	12 271,0	143,1	7 237,7	4 890,3	695,6	3 952,7	1 360,5	3 695,3	2 205,0
helmi	24 398,3	-	12 407,8	148,0	7 313,3	4 946,5	686,7	3 989,6	1 367,8	3 739,3	2 207,1
maalis	24 741,9	-	12 609,7	136,7	7 428,2	5 044,8	695,7	4 008,2	1 363,2	3 792,3	2 272,8
huhti ²⁾											

Lähde: EKP.

- 1) Sisältää euroalueella olevien liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet sisältyvät erään "ulkomaiset saamiset".
- 2) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
- 3) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät erään "ulkomaiset velat".

2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase
(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

1. Saamiset

	Yhteensä	Lainat euroalueelle			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
		Yhteensä	Julkis-yhteisöille	Muille	Yhteensä	Julkis-yhteisöjen	Muiden				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat											
2004	15 719,1	8 389,6	833,4	7 556,3	1 906,8	1 439,9	466,9	666,2	3 236,9	173,6	1 345,9
2005	17 894,3	9 140,6	852,5	8 288,1	2 147,4	1 594,8	552,6	705,3	4 015,5	180,4	1 705,0
2006	18 199,6	9 234,1	847,5	8 386,6	2 172,5	1 616,1	556,4	721,3	4 129,0	179,5	1 763,1
tammi	18 356,3	9 307,2	838,0	8 469,2	2 190,8	1 622,6	568,2	741,2	4 173,9	179,6	1 763,7
helmi	18 514,9	9 386,0	841,7	8 544,3	2 172,6	1 596,7	575,9	777,4	4 235,2	181,0	1 762,9
maalis	18 748,8	9 480,9	841,9	8 639,0	2 178,9	1 592,4	586,5	828,1	4 284,9	181,1	1 794,9
huhti ^(p)											
Taloustoimet											
2004	1 270,8	499,7	-6,7	506,5	91,9	58,1	33,8	37,2	437,7	2,7	201,5
2005	1 594,5	710,2	16,2	694,0	151,6	72,7	78,9	47,5	456,1	1,2	227,9
2006	314,6	80,3	-4,9	85,2	31,7	26,1	5,6	12,9	127,0	-1,2	63,8
tammi	118,0	71,6	-9,6	81,2	18,2	6,4	11,8	16,7	11,8	0,1	-0,4
helmi	209,5	86,5	3,8	82,7	-6,1	-15,6	9,5	35,7	97,4	0,8	-4,8
maalis	284,3	99,9	0,3	99,5	12,7	1,2	11,5	50,8	90,0	0,2	30,7
huhti ^(p)											

2. Velat

	Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkis-yhteisöjen / muiden talletukset euroalueelta	Rahamarkkina-rahasto-osuudet ¹⁾	Liikkeeseen lasketut velkapaperit ²⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat	Rahalaitosten väliset velat, netto
										10
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Kannat										
2004	15 719,1	468,4	162,4	6 655,9	604,9	2 061,7	1 047,0	2 842,2	1 842,9	33,6
2005	17 894,3	532,8	173,6	7 225,2	615,8	2 326,2	1 201,5	3 544,4	2 260,1	14,7
2006	18 199,6	520,9	191,6	7 233,9	608,4	2 337,7	1 227,3	3 645,4	2 437,2	-2,7
tammi	18 356,3	524,9	199,6	7 257,3	610,2	2 381,3	1 248,9	3 725,0	2 411,8	-2,7
helmi	18 514,9	532,3	193,0	7 328,3	603,3	2 401,4	1 254,2	3 769,7	2 413,7	19,1
maalis	18 748,8	540,3	182,5	7 445,6	613,1	2 413,7	1 245,2	3 820,6	2 482,2	5,6
huhti ^(p)										
Taloustoimet										
2004	1 270,8	70,5	6,1	377,4	22,3	197,1	50,5	276,8	232,1	37,7
2005	1 594,5	64,4	10,8	497,4	-3,0	217,2	84,9	443,8	328,9	-49,8
2006	314,6	-11,9	18,0	13,0	6,6	8,1	1,5	124,9	160,5	-6,0
tammi	118,0	4,0	8,0	19,5	3,2	34,0	18,8	45,0	-14,3	-0,2
helmi	209,5	7,4	-6,6	71,1	-0,7	30,1	4,6	79,3	-10,2	34,5
maalis	284,3	8,0	-10,5	122,5	9,9	21,7	-9,9	92,4	53,9	-3,9
huhti ^(p)										

Lähde: EKP

1) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.

2) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät erään "ulkomaiset velat".

2.3 Rahatalouden tilastot

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistetut; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

1. Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

					M3	M3 3 kk:n liukuva keskiarvo (keskitetty)	Pitkä- aikaiset rahoitusvelat	Luotot julkis- yhteisöille	Luotot muille euroalueella oleville		Ulkomaiset netto- saamiset ²⁾	
	M1		M2	M3-M2	Lainat							
	1	2	3	4					5	6		7
Kannat												
2004	2 908,7	2 660,5	5 569,2	963,8	6 533,0	-	4 460,8	2 294,6	8 686,1	7 548,8	385,4	
2005	3 423,4	2 651,6	6 075,0	996,1	7 071,1	-	5 002,1	2 472,8	9 544,1	8 281,4	463,5	
2006												
tammi	3 447,5	2 673,5	6 121,0	995,8	7 116,8	-	5 041,7	2 470,2	9 651,3	8 375,7	483,2	
helmi	3 468,3	2 696,7	6 164,9	992,1	7 157,0	-	5 103,2	2 462,0	9 779,9	8 476,9	448,4	
maalis	3 496,8	2 722,2	6 219,0	1 005,2	7 224,2	-	5 131,3	2 432,0	9 894,5	8 553,8	472,4	
huhti ^①	3 509,8	2 763,1	6 272,9	1 013,5	7 286,4	-	5 158,3	2 423,7	10 020,7	8 637,6	481,1	
Taloustoimet												
2004	238,6	110,7	349,3	57,2	406,5	-	342,7	54,5	577,0	506,1	166,1	
2005	338,6	140,5	479,1	9,7	488,8	-	391,2	93,4	822,3	695,0	14,0	
2006												
tammi	25,6	23,9	49,5	7,6	57,1	-	18,8	2,4	92,7	81,0	9,2	
helmi	19,3	21,4	40,7	-2,8	37,9	-	48,7	-8,3	124,1	99,8	-33,3	
maalis	30,3	27,7	58,0	19,3	77,3	-	33,7	-19,5	123,4	84,4	25,5	
huhti ^①	14,8	43,3	58,1	8,1	66,1	-	36,8	-2,7	131,9	88,6	7,5	
Kasvuvauhdit												
2004	joulu	8,9	4,3	6,7	6,3	6,6	6,5	8,3	2,4	7,1	7,2	166,1
2005	joulu	11,4	5,5	8,5	1,0	7,4	7,6	8,6	4,0	9,4	9,2	14,0
2006												
tammi	10,3	6,5	8,4	3,2	7,7	7,7	8,6	3,0	9,9	9,7	30,4	
helmi	9,9	7,4	8,7	3,6	8,0	8,1	8,6	1,8	10,7	10,4	-17,9	
maalis	10,1	7,8	9,0	5,6	8,5	8,4	8,5	1,5	11,5	10,8	21,7	
huhti ^①	9,8	9,0	9,4	5,4	8,8	.	8,6	0,9	11,8	11,3	15,9	

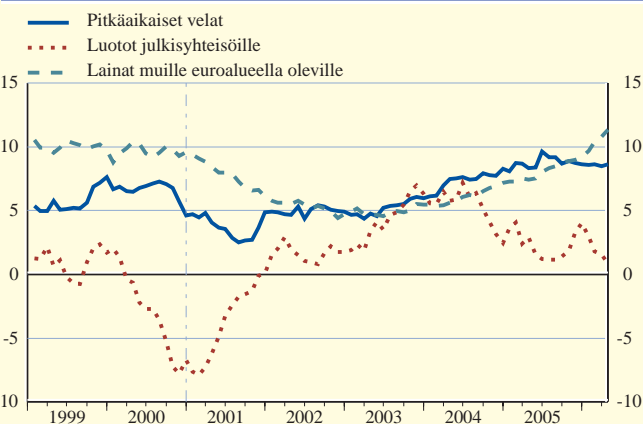
K1 Raha-aggregaatit

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

K2 Vastaerät

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

Lähde: EKP.

- 1) Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallinnon yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle (M1, M2, M3: ks. sanasto).
- 2) Arvot osassa "kasvuvauhdit" ovat kyseiseen kuukauteen päättyneen 12 kuukauden ajanjakson taloustoimien summia.

2.3 Rahatalouden tilastot

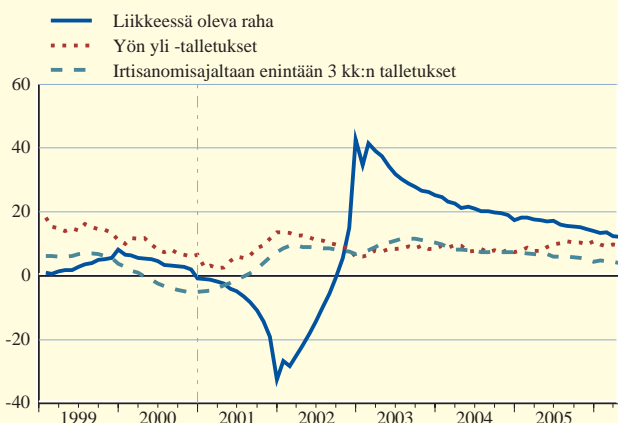
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistetut; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

2. Raha-aggregaattien ja pitkäaikaisten velkojen komponentit

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot	Rahamarkkina-rahasto-osuudet	Enintään 2 vuoden velkaperit	Yli 2 vuoden velkaperit	Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat											
2004	456,4	2 452,3	1 024,5	1 636,0	241,4	620,1	102,3	1 964,9	90,2	1 359,5	1 046,3
2005	520,4	2 903,0	1 108,5	1 543,1	235,5	630,8	129,8	2 203,9	87,0	1 510,7	1 200,5
2006											
tammi	528,3	2 919,2	1 119,3	1 554,2	240,2	611,7	144,0	2 207,8	88,0	1 518,4	1 227,5
helmi	535,2	2 933,1	1 138,0	1 558,7	227,6	611,2	153,4	2 234,3	87,9	1 531,6	1 249,4
maalis	535,5	2 961,3	1 158,8	1 563,3	238,8	603,7	162,7	2 239,0	88,4	1 551,0	1 252,9
huhti ^(p)	540,5	2 969,3	1 199,4	1 563,6	239,5	605,6	168,4	2 246,2	89,2	1 572,6	1 250,2
Kasvuvauhdit											
2004	67,7	170,9	-2,2	112,9	24,1	21,9	11,2	185,8	-0,9	107,2	50,5
2005	64,0	274,6	70,9	69,6	-7,0	-3,2	20,0	199,2	-4,3	111,6	84,7
2006											
tammi	7,9	17,6	12,8	11,1	4,7	-5,1	7,9	6,8	1,0	8,3	2,7
helmi	6,9	12,4	17,0	4,4	-12,7	1,0	9,0	17,3	-0,1	12,5	19,1
maalis	0,4	29,9	23,0	4,8	11,3	-1,3	9,2	14,8	0,6	15,6	2,8
huhti ^(p)	5,0	9,8	42,9	0,4	0,7	2,0	5,3	17,0	0,8	22,6	-3,5
Kasvuvauhdit											
2004	17,4	7,5	-0,2	7,4	11,1	3,7	12,3	10,3	-1,0	8,6	5,0
2005	14,0	10,9	6,7	4,4	-3,0	-0,5	19,0	10,0	-4,7	8,1	7,8
2006											
tammi	13,5	9,7	8,7	4,8	3,5	-1,4	30,8	9,5	-3,8	8,4	8,1
helmi	13,6	9,3	11,3	4,6	2,8	-0,5	27,4	8,9	-4,1	8,6	9,1
maalis	12,4	9,8	12,8	4,4	3,8	-0,5	43,3	8,6	-3,2	8,9	8,7
huhti ^(p)	12,2	9,4	16,2	3,9	9,9	-1,1	30,0	8,6	-2,4	9,8	8,1

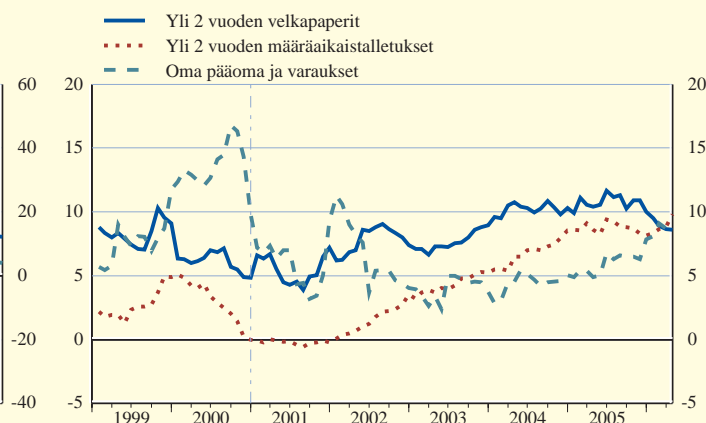
K3 Raha-aggregaattien komponentit

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

K4 Pitkäaikaisten velkojen komponentit

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

Lähde: EKP.

2.4 Rahalaitosten lainat, erittely¹⁾

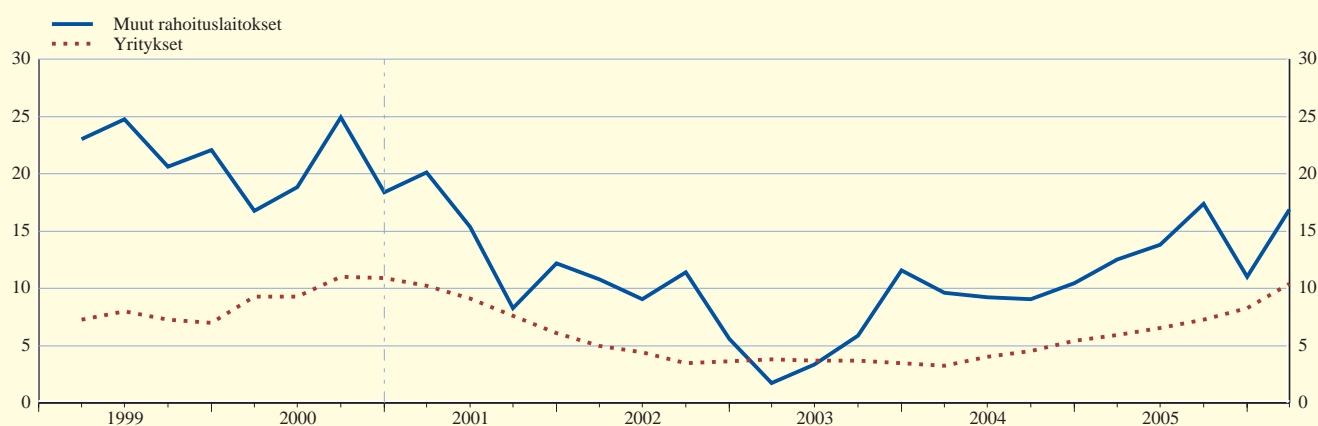
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

1. Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot		Muut rahoituslaitokset ²⁾		Yhteensä	Yritykset			
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yhteensä	Enintään 1 vuosi		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
									1
	Kannat								
2004	48,6	31,4	546,3	334,4	3 152,2	973,8	547,3	1 631,2	
2005	64,6	41,6	620,4	370,2	3 409,1	1 037,7	594,0	1 777,3	
2006	76,5	52,9	641,1	392,2	3 444,6	1 045,6	601,9	1 797,1	
tammi	75,7	51,8	665,7	414,7	3 483,9	1 055,8	614,1	1 814,1	
helmi	82,2	57,8	661,1	412,0	3 524,8	1 065,4	628,9	1 830,5	
maalis	87,3	62,6	677,1	428,4	3 568,2	1 087,0	636,9	1 844,4	
huhti ^(p)									
	Taloustoimet								
2004	13,1	9,1	52,1	27,7	163,9	24,5	31,1	108,3	
2005	15,0	9,8	60,8	29,2	260,9	55,0	54,3	151,6	
2006	11,9	11,3	25,3	25,1	26,9	8,5	8,0	10,4	
tammi	-1,0	-1,3	23,2	21,7	38,8	10,2	12,0	16,6	
helmi	6,5	6,0	-2,7	-1,6	43,3	10,8	14,9	17,6	
maalis	5,1	4,9	17,6	17,6	46,1	22,5	9,0	14,6	
huhti ^(p)									
	Kasvuvauhdit								
2004	joulu	36,9	41,5	10,5	9,1	5,4	2,6	6,0	7,0
2005	joulu	30,6	31,2	11,0	8,7	8,3	5,6	9,9	9,3
2006	tammi	36,2	36,5	15,7	14,7	8,5	5,8	9,6	9,8
	helmi	27,4	26,4	18,9	18,8	9,7	7,0	12,6	10,3
	maalis	40,8	45,1	16,9	16,8	10,4	7,8	14,7	10,6
	huhti ^(p)	46,3	52,9	20,6	24,0	10,9	9,1	15,0	10,6

K5 Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Sisältää sijoitusrahastot.

2.4 Rahalaitosten lainat, erittely¹⁾

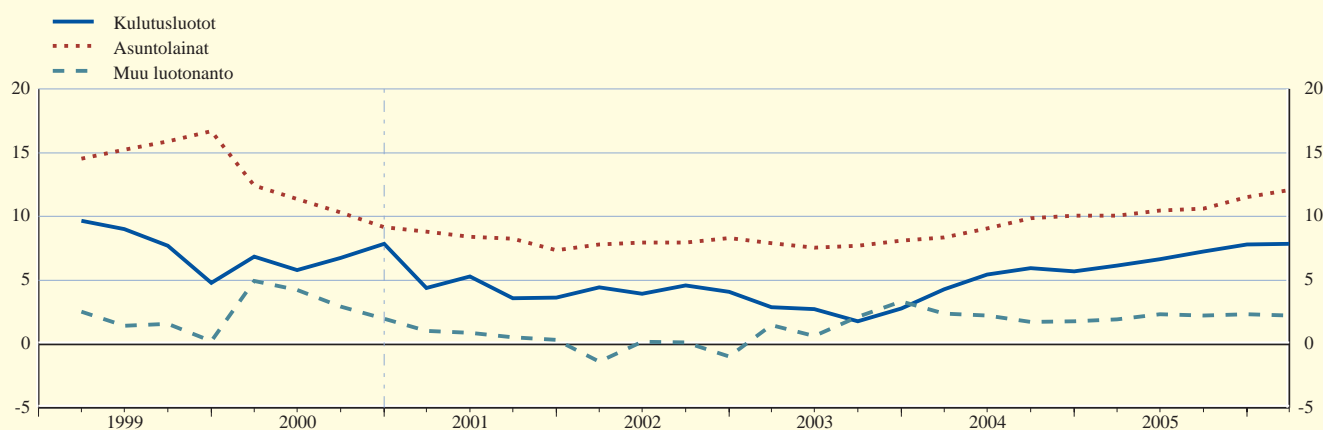
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

2. Lainat kotitalouksille^{2), 3)}

	Yhteensä	Kulutusluotot				Asuntolainat				Muu luotonanto				
		Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Kannat														
2004	3 808,4	515,4	120,3	189,6	205,6	2 591,5	14,6	65,8	2 511,1	701,5	144,1	99,2	458,2	
2005	4 193,3	554,1	129,2	200,7	224,2	2 917,6	15,2	67,5	2 834,9	721,6	147,3	99,9	474,4	
2006														
tammi	4 223,8	554,6	128,5	200,3	225,9	2 949,9	15,1	67,4	2 867,4	719,3	146,4	97,3	475,6	
helmi	4 243,2	555,9	127,5	201,2	227,2	2 969,8	15,1	67,7	2 887,1	717,5	145,8	97,9	473,7	
maalis	4 275,5	556,3	126,9	200,5	228,9	2 999,8	15,1	67,9	2 916,7	719,4	146,5	98,7	474,2	
huhti ³⁾	4 305,8	560,2	127,7	202,0	230,5	3 025,0	15,0	67,7	2 942,3	720,6	146,1	98,2	476,2	
Taloustoimet														
2004	277,4	27,7	6,4	8,4	12,9	237,4	0,8	2,7	233,9	12,3	-0,9	2,0	11,1	
2005	357,3	40,3	9,1	11,6	19,7	300,5	0,8	4,8	294,9	16,4	3,8	1,4	11,2	
2006														
tammi	21,2	1,2	-0,5	-0,3	2,0	19,8	-0,1	-0,1	20,0	0,2	-0,5	-0,6	1,3	
helmi	20,2	1,6	-0,9	1,0	1,4	20,1	0,0	0,2	19,8	-1,4	-0,5	0,6	-1,5	
maalis	35,6	2,2	-0,4	0,1	2,5	30,5	0,1	0,2	30,2	2,8	0,9	0,9	1,1	
huhti ³⁾	30,8	4,1	0,8	1,2	2,0	25,5	-0,2	0,0	25,7	1,2	-0,3	-0,5	1,9	
Kasvuvauhdit														
2004	joulu	7,9	5,7	5,8	4,6	6,7	10,1	5,3	4,4	10,3	1,8	-0,6	2,1	2,5
2005	joulu	9,4	7,8	7,6	6,1	9,6	11,5	5,6	7,5	11,7	2,3	2,7	1,4	2,4
2006														
tammi	9,4	8,1	6,9	6,4	10,4	11,6	7,6	7,7	11,7	2,3	2,3	1,5	2,4	
helmi	9,5	8,4	7,0	6,8	10,7	11,7	8,6	7,9	11,8	1,9	1,9	2,2	1,8	
maalis	9,7	7,9	6,3	5,6	10,8	12,1	7,4	6,0	12,3	2,3	1,7	2,8	2,3	
huhti ³⁾	9,8	7,8	7,3	5,3	10,3	12,1	6,1	7,1	12,3	2,3	2,7	2,2	2,2	

K6 Lainat kotitalouksille

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Ennen tammikuuta 2003 tiedot on kerätty kunkin vuoden maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuussa. Tammikuuta 2003 edeltäneet kuukausitiedot on johdettu neljännesvuositiedoista.
- 3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

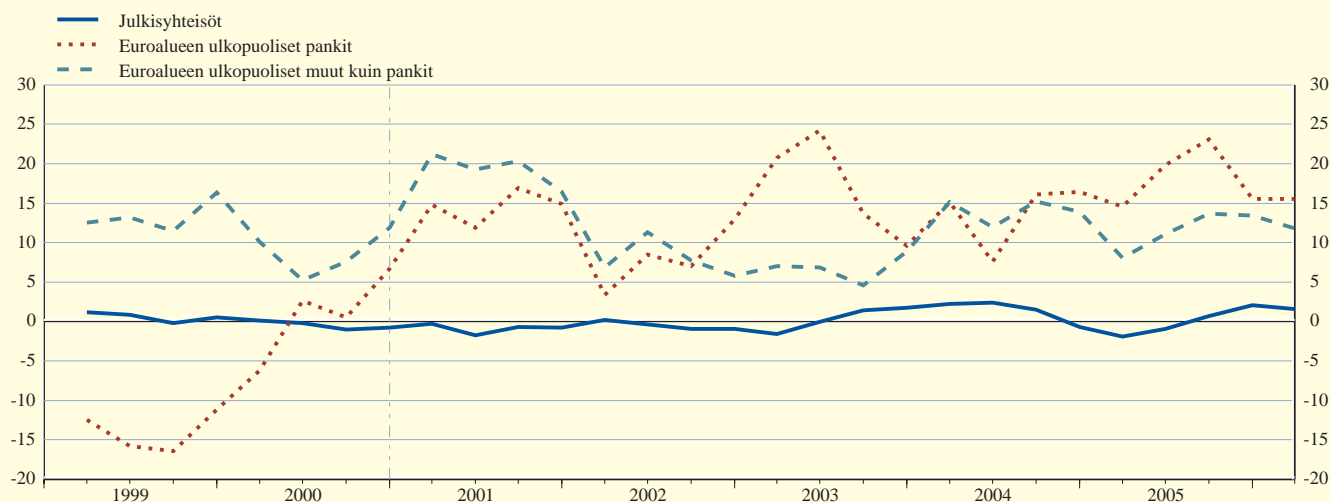
2.4 Rahalaitosten lainat, erittely¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

3. Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset					
	Yhteensä	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit ²⁾	Muut kuin pankit			
			Osavaltio- hallinto	Paikallis- hallinto	Sosiaali- turvarahastot			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Kannat											
2003	817,5	128,4	265,1	388,9	35,0	1 757,9	1 182,2	575,7	59,3	516,4	
2004	811,9	130,1	252,3	405,7	23,8	1 974,7	1 342,2	632,5	61,3	571,1	
2005	I	806,0	128,7	248,1	406,6	22,5	2 136,5	1 463,8	672,7	62,0	610,7
	II	807,8	124,3	247,5	407,3	28,6	2 292,5	1 582,4	710,1	62,1	648,0
	III	815,4	124,6	247,1	411,0	32,7	2 376,2	1 633,8	742,5	64,1	678,4
	IV	831,9	130,1	246,8	425,8	29,2	2 485,3	1 723,6	761,6	66,0	695,6
2006	I ^(p)	821,0	123,9	240,9	427,6	28,6	2 610,9	1 838,4	772,5	65,2	707,4
Taloustoimet											
2003		13,7	-5,9	-12,2	16,6	15,3	159,4	109,2	50,1	-5,0	55,0
2004		-5,6	2,2	-13,9	17,3	-11,2	275,6	194,9	80,4	1,8	78,6
2005	I	-6,6	-1,6	-4,2	0,5	-1,3	124,8	98,6	26,2	0,6	25,5
	II	1,2	-4,7	-0,8	0,6	6,0	93,9	81,1	12,9	0,2	12,7
	III	7,8	0,3	-0,5	3,8	4,1	86,0	52,8	33,4	2,0	31,5
	IV	14,7	3,8	-2,7	17,0	-3,4	-6,4	-21,5	15,1	2,0	13,1
2006	I ^(p)	-10,7	-5,9	-5,9	1,8	-0,7	147,3	126,9	20,4	-0,8	21,2
Kasvuvauhdit											
2003	joulu	1,7	-4,4	-4,4	4,4	77,5	9,3	9,6	8,8	-7,7	11,0
2004	joulu	-0,7	1,7	-5,2	4,4	-32,1	15,6	16,4	13,9	3,1	15,2
2005	maalis	-1,9	-2,3	-5,5	4,6	-42,1	12,4	14,6	8,0	1,1	8,8
	kesä	-0,9	-1,1	-2,6	4,0	-34,7	17,0	19,9	11,0	2,1	12,0
	syys	0,7	1,2	-2,4	4,1	-15,6	20,0	23,0	13,6	5,3	14,5
	joulu	2,1	-1,7	-3,2	5,4	22,9	14,9	15,5	13,4	7,7	14,0
2006	maalis ^(p)	1,6	-5,0	-3,9	5,7	27,0	14,4	15,5	11,8	5,4	12,4

K7 Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille (vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely¹⁾

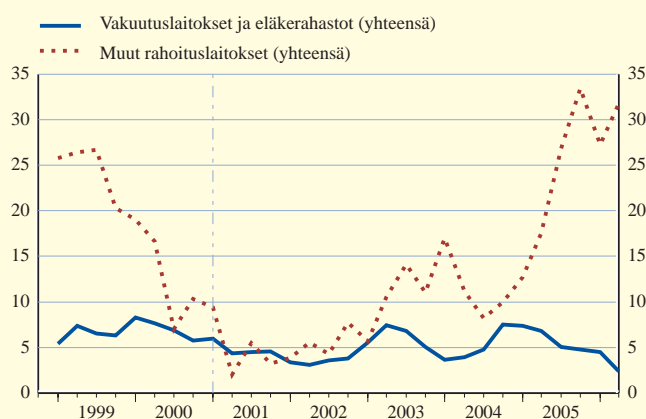
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

1. Rahoituslaitosten talletukset²⁾

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot							Muut rahoituslaitokset ³⁾							
	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Kannat															
2004	583,2	59,2	51,4	449,4	1,2	1,3	20,8	636,6	180,3	139,0	187,3	10,1	0,1	119,8	
2005	612,6	67,8	51,9	469,7	1,2	1,4	20,6	879,2	233,9	185,6	328,0	10,5	0,1	121,1	
2006	621,1	72,5	49,8	471,5	1,2	1,4	24,6	911,9	259,5	178,8	333,2	10,0	0,1	130,4	
tammi	614,8	68,8	47,4	473,4	1,2	1,4	22,6	938,2	256,8	191,5	346,6	10,2	0,1	133,0	
helmi	612,9	65,6	50,3	474,8	1,1	1,4	19,7	982,0	271,5	195,4	368,7	11,0	0,1	135,4	
maalis	627,0	68,0	49,3	479,5	1,1	1,4	27,7	1 036,9	275,4	223,7	384,7	10,5	0,1	142,6	
huhti ⁴⁾															
Taloustoimet															
2004	39,9	0,7	10,3	27,7	-0,1	-0,1	1,5	72,2	0,9	5,8	43,7	4,1	0,0	17,7	
2005	26,3	7,4	-0,6	19,2	0,4	0,0	-0,2	177,7	40,1	38,9	96,9	1,5	0,0	0,4	
2006	8,6	4,8	-2,0	1,8	0,0	0,0	4,0	34,6	26,1	-6,2	5,7	-0,5	0,0	9,4	
tammi	-6,4	-3,7	-2,5	1,8	0,0	0,0	-2,0	24,4	-3,3	12,0	12,9	0,2	0,0	2,6	
helmi	-1,7	-3,1	3,0	1,4	-0,1	0,0	-2,9	41,4	15,5	4,6	18,1	0,8	0,0	2,4	
maalis	14,3	2,5	-0,9	4,8	0,0	0,0	8,0	57,2	4,6	29,1	16,7	-0,5	0,0	7,3	
huhti ⁴⁾															
Kasvuvauhdit															
2004	joulu	7,4	1,2	24,6	6,6	-8,0	-43,1	7,9	12,7	0,5	4,3	30,4	67,6	-	17,1
2005	joulu	4,5	12,4	-1,2	4,3	36,1	2,9	-0,8	27,3	22,2	26,2	48,4	14,3	-	0,4
2006	tammi	3,8	6,0	-3,7	4,2	18,3	1,3	4,4	27,0	16,7	30,4	51,3	-4,5	-	3,9
tammi	3,6	11,6	-5,1	3,6	27,3	1,0	1,6	28,8	13,4	40,0	54,8	-1,7	-	3,8	
helmi	2,4	-1,7	2,0	3,1	11,4	0,9	-0,3	31,8	20,7	43,0	52,1	6,1	-	4,8	
maalis	3,8	2,1	-4,0	3,6	12,7	0,7	31,2	37,2	25,0	53,3	54,9	-10,8	-	11,7	
huhti ⁴⁾															

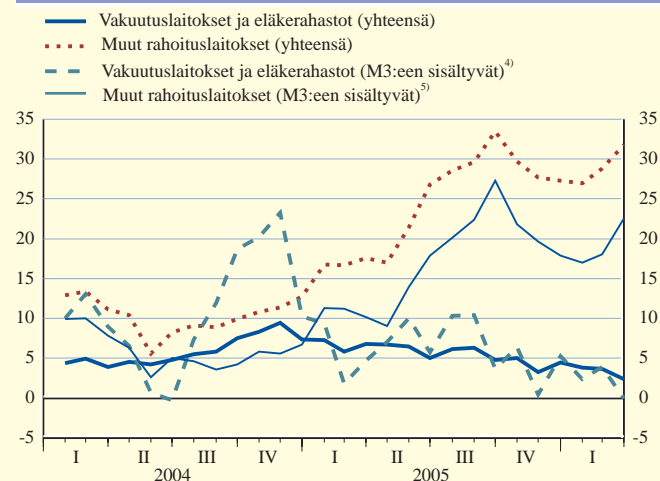
K8 Talletukset yhteensä sektoreittain

(vuotuinen kasvuvauhti)

K9 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Ennen tammikuuta 2003 tiedot on kerätty kunkin vuoden maalisi-, kesä-, syys- ja joulukuussa. Tammikuuta 2003 edeltäneet kuukausitiedot on johdettu neljännesvuositiedoista.
- 3) Sisältää mm. sijoitusrahastot.
- 4) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.
- 5) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

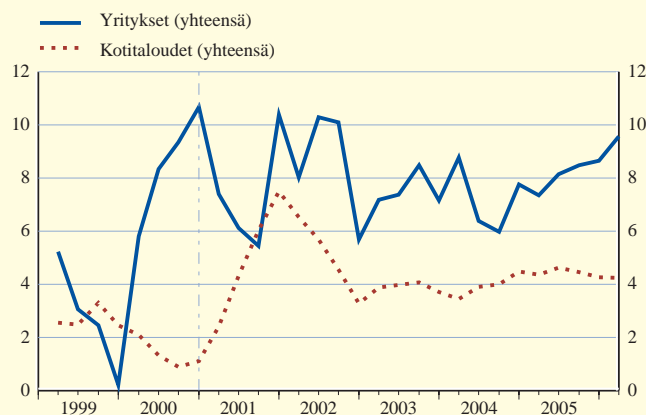
2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

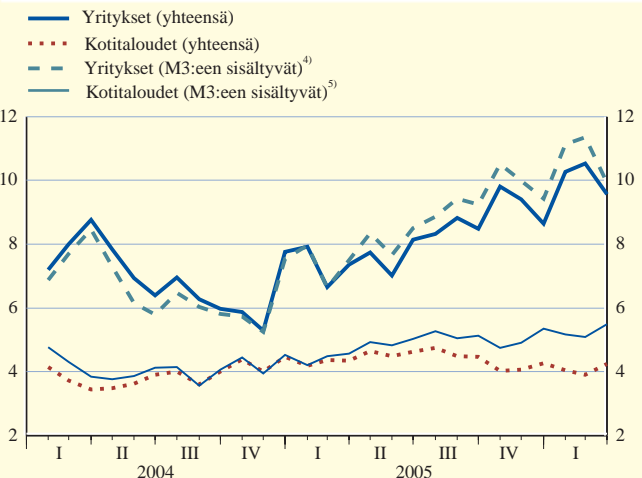
2. Yrityksien ja kotitalouksien talletukset²⁾

	Yritykset							Kotitaloudet ³⁾							
	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Kannat															
2004	1 114,6	674,7	291,1	73,8	44,2	1,1	29,7	4 162,0	1 403,1	515,0	634,3	1 466,1	88,0	55,6	
2005	1 211,8	769,2	305,1	67,2	44,5	1,2	24,6	4 343,1	1 685,9	534,0	631,3	1 354,6	84,5	52,8	
2006	1 183,3	740,6	302,0	66,7	47,2	1,2	25,5	4 338,1	1 668,6	535,5	629,3	1 366,2	85,2	53,2	
tammi	1 179,4	737,3	304,6	67,4	46,8	1,2	22,0	4 342,6	1 667,1	542,4	626,4	1 367,6	85,5	53,7	
helmi	1 198,5	745,7	312,3	71,2	46,4	1,2	21,6	4 355,9	1 673,9	549,4	623,2	1 368,0	86,3	55,1	
maalis	1 212,1	752,6	318,9	71,9	45,6	1,3	21,7	4 384,0	1 703,3	552,6	620,8	1 366,8	86,5	54,1	
huhti ⁴⁾															
Taloustoimet															
2004	80,8	48,5	17,1	6,6	8,0	0,7	-0,2	178,1	90,5	-29,6	31,1	85,2	-1,9	2,7	
2005	96,6	88,9	11,4	-1,6	3,7	-0,4	-5,4	177,7	125,1	16,3	-2,8	45,9	-4,0	-2,9	
2006	-27,1	-28,0	-2,3	-0,4	2,7	0,0	0,9	-4,2	-17,1	2,1	-2,0	11,7	0,7	0,4	
tammi	-5,0	-3,9	2,1	0,7	-0,4	0,0	-3,5	3,8	-1,7	6,4	-2,9	1,3	0,3	0,5	
helmi	20,5	9,0	8,5	3,8	-0,4	0,0	-0,4	14,1	7,0	7,5	-3,1	0,5	0,8	1,4	
maalis	15,5	7,7	7,5	0,9	-0,8	0,1	0,1	29,1	29,6	3,8	-2,4	-1,2	0,2	-1,0	
huhti ⁴⁾															
Kasvuvauhdit															
2004	joulu	7,8	7,7	6,2	9,9	21,2	72,2	-0,8	4,5	6,9	-5,4	5,2	6,2	-2,1	5,2
2005	joulu	8,6	13,1	3,8	-2,0	9,0	-29,0	-18,2	4,3	8,5	3,2	-0,4	3,3	-4,5	-5,1
2006	tammi	10,3	11,9	9,1	-1,0	18,8	-27,9	1,2	4,0	7,6	3,7	-1,0	3,4	-3,4	1,9
	helmi	10,5	11,7	11,3	0,1	15,9	-27,7	-4,7	3,9	7,2	4,6	-1,5	3,3	-3,7	4,0
	maalis	9,6	9,8	11,3	5,5	14,2	-27,5	-9,7	4,2	7,4	6,7	-1,7	3,2	-2,7	7,6
	huhti ⁴⁾	10,4	10,4	12,1	11,4	10,5	-20,1	-8,7	4,2	7,4	7,1	-2,2	2,9	-1,9	6,6

K10 Talletukset yhteensä sektoreittain
(vuotuinen kasvuvauhti)

K11 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain
(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Ennen tammikuuta 2003 tiedot on kerätty kunkin vuoden maalisk., kesä-, syys- ja joulukuussa. Tammikuuta 2003 edeltäneet kuukausitiedot on johdettu neljännesvuositiedoista.

3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

4) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.

5) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely¹⁾

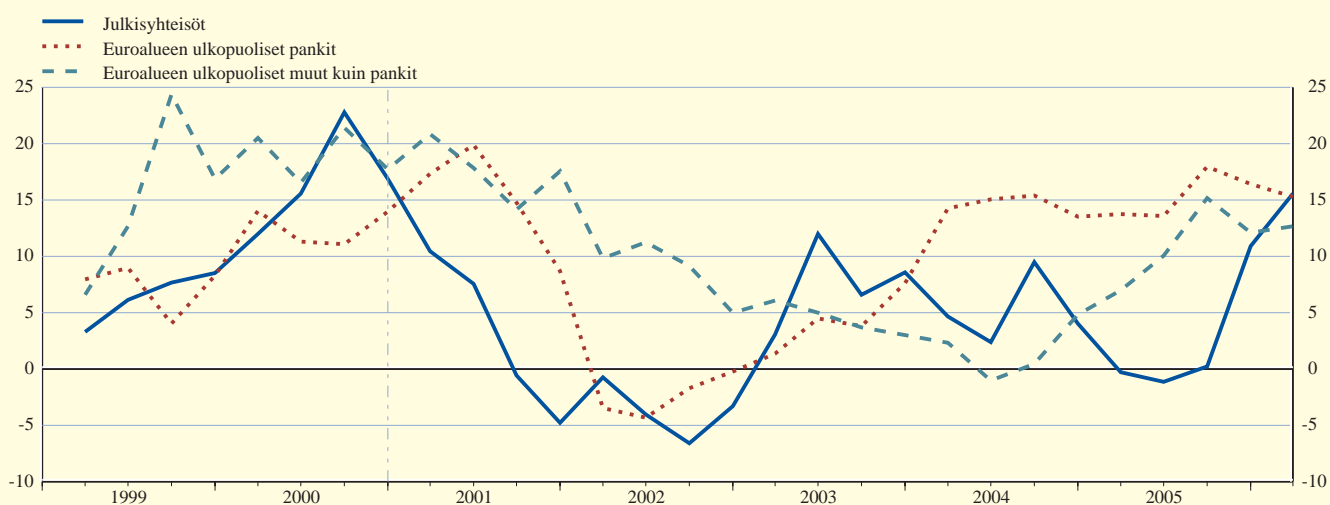
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

3. Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset					
	Yhteensä 1	Valtio 2	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä 6	Pankit ²⁾ 7	Muut kuin pankit			
			Osavaltio- hallinto 3	Paikallis- hallinto 4	Sosiaali- turvarahastot 5			Yhteensä 8	Julkisyhteisöt 9	Muut 10	
Kannat											
2003	273,3	134,4	31,1	66,9	40,9	2 245,1	1 580,8	664,3	96,1	568,2	
2004	282,2	137,7	30,5	69,6	44,3	2 428,9	1 748,0	680,9	103,4	577,5	
2005											
I	269,9	126,3	33,4	67,5	42,7	2 669,0	1 935,6	733,4	105,4	628,0	
II	288,3	135,1	35,1	69,7	48,4	2 784,9	2 034,1	750,8	118,6	632,3	
III	287,5	135,1	36,0	71,3	45,2	2 907,1	2 108,2	798,9	125,2	673,7	
IV	313,1	149,2	38,3	80,9	44,7	3 049,1	2 250,4	798,6	125,8	672,8	
2006											
I ^(p)	312,0	148,0	38,1	77,2	48,7	3 246,0	2 403,2	842,8	128,6	714,3	
Taloustoimet											
2003	21,5	23,3	-0,5	-2,3	1,0	138,7	117,5	21,1	-1,1	22,3	
2004	11,0	2,7	1,8	2,8	3,8	247,1	214,8	32,0	6,9	25,1	
2005											
I	-12,2	-11,4	2,8	-2,1	-1,6	188,1	147,1	41,0	2,0	39,1	
II	18,3	8,8	1,7	2,2	5,7	42,2	42,7	-0,5	13,2	-13,7	
III	-0,9	-0,3	0,9	1,7	-3,2	122,7	74,9	47,8	6,7	41,2	
IV	25,6	14,1	2,4	9,7	-0,5	23,6	28,1	-4,4	0,6	-5,0	
2006											
I ^(p)	-1,1	-1,1	-0,2	-3,7	4,0	217,8	165,4	52,4	2,8	49,5	
Kasvuvauhdit											
2003	joulu	8,6	21,3	-1,5	-3,4	2,6	6,2	7,6	3,0	-1,2	3,7
2004	joulu	4,0	2,0	5,6	4,1	9,2	11,0	13,5	4,8	7,2	4,4
2005											
maalis	-0,3	-10,5	19,6	8,3	8,6	11,8	13,7	7,0	4,1	7,5	
kesä	-1,2	-13,8	19,3	8,3	16,9	12,6	13,5	10,1	15,8	9,0	
syys	0,2	-7,9	14,1	7,9	5,9	17,2	18,0	15,1	18,7	14,5	
joulu	10,9	8,1	25,4	16,6	0,7	15,2	16,4	12,1	21,6	10,4	
2006	maalis ^(p)	15,5	17,0	14,1	14,6	14,0	14,6	15,3	12,6	11,0	

K12 Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

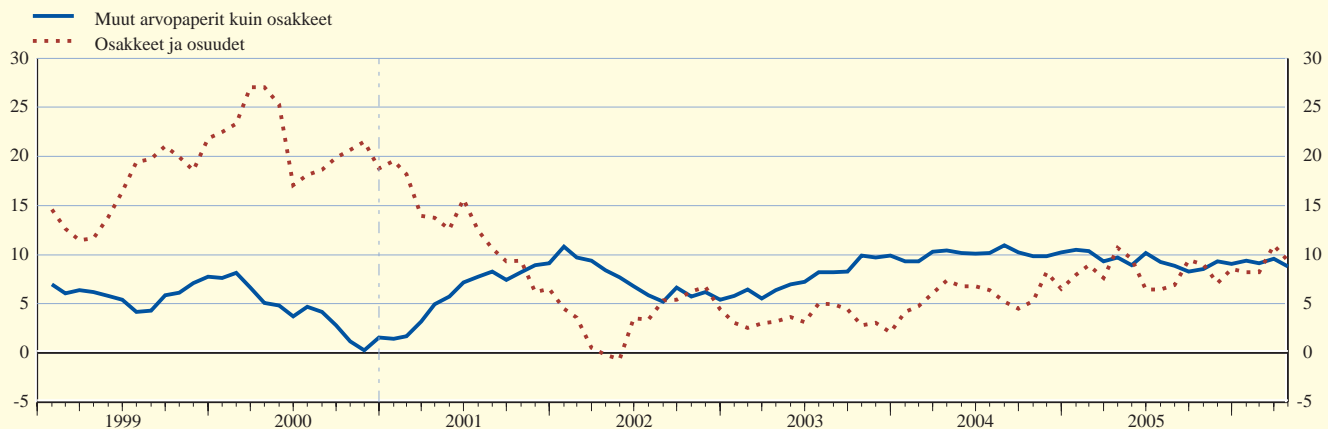
2.6 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit, erittely¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

	Muut arvopaperit kuin osakkeet								Osakkeet ja osuudet			
	Yhteensä	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat		Euroalueen ulko-puoliset	Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset	Euroalueen ulko-puoliset
		Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Kannat												
2004	3 939,5	1 362,7	59,9	1 284,1	15,8	449,0	16,3	751,7	1 158,1	286,4	656,4	215,2
2005	4 436,9	1 450,2	63,8	1 412,3	17,0	526,5	24,1	943,0	1 253,7	309,7	695,0	249,0
2006	4 515,3	1 470,9	62,7	1 431,6	16,8	528,5	25,7	979,0	1 294,0	322,3	710,8	260,8
tammi	4 564,3	1 487,0	66,8	1 437,9	17,6	539,7	26,2	989,2	1 317,8	318,0	730,5	269,3
helmi	4 573,0	1 501,7	68,6	1 412,1	16,6	546,5	27,1	1 000,4	1 363,3	323,7	765,9	273,7
maalis	4 587,3	1 506,2	69,4	1 407,3	16,6	556,1	28,1	1 003,7	1 419,0	331,9	815,8	271,3
huhti ^(p)												
Taloustoimet												
2004	368,4	148,1	4,9	40,3	1,3	34,8	-1,3	140,4	70,3	2,2	37,1	31,0
2005	359,2	85,5	-1,4	48,8	-0,9	72,7	5,9	148,7	98,7	27,0	47,6	24,1
2006	102,4	27,9	-0,1	22,8	0,3	3,4	2,1	46,1	29,9	10,1	12,9	6,9
tammi	39,9	16,6	3,2	6,4	0,4	11,7	0,1	1,6	18,7	-5,4	16,7	7,4
helmi	33,4	15,0	3,2	-17,3	-0,5	7,9	1,5	23,6	43,9	5,1	35,0	3,9
maalis	35,9	5,3	1,9	-0,7	0,3	9,9	1,6	17,6	55,5	8,2	49,8	-2,5
huhti ^(p)												
Kasvuvauhdit												
2004	10,2	12,2	8,4	3,3	7,7	8,4	-7,3	22,0	6,5	0,8	6,0	17,4
2005	9,1	6,3	-1,7	3,9	-4,5	16,2	33,8	19,2	8,5	9,5	7,2	11,1
2006	9,4	8,1	-7,8	2,9	-16,1	15,7	49,1	19,9	8,2	10,7	7,3	7,5
tammi	9,1	8,1	-2,6	1,1	-10,6	15,5	52,0	21,4	8,2	8,9	9,8	2,7
helmi	9,6	8,3	0,2	0,5	-0,5	16,8	59,2	22,9	11,0	9,4	14,2	3,8
maalis	8,8	6,9	6,4	-0,3	-9,9	16,8	56,3	22,2	9,4	6,2	11,9	6,0
huhti ^(p)												

K13 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien arvostusmuutokset¹⁾
(miljardia euroa)

1. Kotitalouslainojen luottotappiot/arvonlennukset²⁾

	Kotitalousluotot				Asuntolainat				Muu luotonanto			
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	-3,2	-1,3	-0,7	-1,3	-3,4	-0,3	-0,1	-3,0	-6,7	-2,3	-0,3	-4,1
2005	-4,1	-1,7	-0,9	-1,5	-4,4	-0,3	-1,1	-3,0	-9,8	-2,7	-3,2	-3,9
2006												
tammi	-0,6	-0,2	-0,1	-0,2	-0,9	-0,1	0,0	-0,8	-1,0	-0,3	-0,1	-0,6
helmi	-0,3	-0,1	0,0	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,5	-0,1	-0,1	-0,3
maalis	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,5	-0,1	-0,1	-0,3
huhti ^(p)	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,2	0,1	0,0	0,1	-0,3	-0,1	-0,1	-0,2

2. Yrityslainojen ja euroalueen ulkopuolisten lainojen luottotappiot/arvonlennukset

	Yritykset				Euroalueen ulkopuoliset		
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi
	1	2	3	4	5	6	7
2004	-16,1	-8,8	-0,8	-6,5	-1,6	-0,5	-1,1
2005	-19,3	-7,4	-5,6	-6,2	-1,2	-0,3	-0,9
2006							
tammi	-1,7	-0,8	-0,2	-0,7	-0,1	0,0	-0,1
helmi	-0,7	-0,3	-0,1	-0,3	0,0	0,0	0,0
maalis	-1,1	-0,2	-0,4	-0,6	-0,1	0,0	-0,1
huhti ^(p)	-0,4	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1	0,0	0,0

3. Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden arvostusmuutokset

	Muut arvopaperit kuin osakkeet							Osakkeet ja osuudet				
	Yhteensä	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat		Euroalueen ulkopuoliset	Yhteensä	Raha- laitokset	Muut kuin raha- laitokset	Euroalueen ulko- puoliset
		Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	13,5	1,5	-0,1	10,8	-0,2	0,9	-0,1	0,6	5,4	1,3	0,8	3,3
2005	24,7	3,4	0,5	7,5	0,7	1,6	0,3	10,7	40,4	4,7	18,7	17,1
2006												
tammi	-2,0	-0,9	-0,1	-0,5	-0,1	0,0	0,0	-0,4	9,8	2,2	2,9	4,7
helmi	2,4	0,1	0,0	0,1	0,0	-0,3	0,1	2,4	5,2	1,1	3,0	1,1
maalis	-5,5	-0,3	-0,1	-3,7	-0,1	-0,4	-0,1	-0,9	2,0	0,6	0,8	0,5
huhti ^(p)	-8,6	-0,7	-0,1	-4,0	-0,1	-0,3	-0,1	-3,3	0,2	0,1	0,1	0,0

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

2.8 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely¹⁾

(prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopussa)

1. Talletukset

	Rahalaitokset ²⁾							Muut kuin rahalaitokset						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro				Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro					
			Yhteensä	USD	JPY	CHF			GBP	Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroalueelta														
2003	4 364,9	91,3	8,7	5,4	0,5	1,5	0,9	6 409,9	97,3	2,7	1,7	0,3	0,1	0,3
2004	4 709,0	91,4	8,6	5,0	0,5	1,5	1,1	6 778,5	97,2	2,8	1,7	0,3	0,1	0,4
2005	4 820,8	91,0	9,0	5,4	0,5	1,4	1,1	6 832,4	97,0	3,0	1,9	0,3	0,1	0,4
I	4 793,3	90,9	9,1	5,5	0,4	1,4	1,1	7 055,6	96,9	3,1	1,9	0,3	0,1	0,4
II	4 783,0	90,6	9,4	5,7	0,5	1,5	1,1	7 122,5	96,7	3,3	2,0	0,3	0,1	0,4
III	4 850,9	90,9	9,1	5,6	0,4	1,5	1,0	7 359,8	96,8	3,2	2,0	0,3	0,1	0,5
IV	4 946,5	89,8	10,2	6,1	0,5	1,5	1,3	7 461,3	96,6	3,4	2,0	0,3	0,1	0,6
2006														
Euroalueen ulkopuolelta														
2003	1 580,8	46,9	53,1	35,6	1,8	3,6	9,4	664,3	51,0	49,0	32,1	2,1	2,2	9,6
2004	1 748,0	46,7	53,3	35,8	2,1	3,2	9,5	680,9	55,4	44,6	28,9	1,5	2,2	9,3
2005	1 935,6	46,9	53,1	35,2	2,4	2,9	9,7	733,4	54,6	45,4	29,4	1,5	2,0	9,2
I	2 034,1	45,8	54,2	36,0	2,4	3,1	9,5	750,8	52,5	47,5	30,6	1,5	2,3	9,9
II	2 108,2	46,8	53,2	34,3	2,5	3,0	9,7	798,9	51,9	48,1	31,1	1,8	2,0	9,9
III	2 250,4	46,2	53,8	35,4	2,7	2,8	10,0	798,6	51,9	48,1	32,0	1,7	2,2	9,2
IV	2 403,2	47,4	52,6	34,4	2,8	2,6	9,7	842,8	52,1	47,9	32,6	1,3	2,1	9,0
2006														

2. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velkapaperit

	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro				
			Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7
2003	3 304,0	85,4	14,6	7,9	1,5	1,7	2,3
2004	3 653,9	84,6	15,4	7,6	1,7	1,9	2,7
2005	3 795,0	83,4	16,6	8,2	1,7	1,9	2,9
I	3 942,7	82,4	17,6	9,0	1,8	1,9	3,0
II	3 994,3	81,9	18,1	9,0	1,8	2,0	3,2
III	4 051,7	81,2	18,8	9,6	1,8	1,9	3,2
IV	4 203,8	81,2	18,8	9,6	1,8	1,9	3,2
2006							

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin euroalueen rahalaitokset.
- 3) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2.8 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely¹⁾

(prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopussa)

3. Lainat

	Rahalaitokset ²⁾							Muut kuin rahalaitokset						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro				Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro					
			Yhteensä	USD	JPY	CHF			GBP	Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroalueelta														
2003	4 193,9	-	-	-	-	-	7 919,3	96,5	3,5	1,6	0,3	1,2	0,3	
2004	4 457,8	-	-	-	-	-	8 367,5	96,6	3,4	1,4	0,2	1,3	0,4	
2005	4 575,4	-	-	-	-	-	8 474,8	96,5	3,5	1,5	0,2	1,3	0,4	
I	4 529,4	-	-	-	-	-	8 725,8	96,4	3,6	1,6	0,2	1,3	0,4	
II	4 546,7	-	-	-	-	-	8 883,1	96,3	3,7	1,6	0,2	1,3	0,4	
III	4 568,4	-	-	-	-	-	9 119,3	96,3	3,7	1,6	0,2	1,3	0,5	
IV	4 656,8	-	-	-	-	-	9 364,6	96,3	3,7	1,7	0,2	1,2	0,5	
2006	I ^{o)}													
Euroalueen ulkopuolelta														
2003	1 182,2	50,2	49,8	29,3	4,7	2,5	9,2	575,7	38,8	61,2	43,6	2,4	4,6	7,0
2004	1 342,2	51,4	48,6	29,9	3,7	2,2	8,7	632,5	42,2	57,8	40,1	2,6	4,5	7,2
2005	1 463,8	51,8	48,2	29,2	3,4	2,1	9,2	672,7	41,8	58,2	42,1	1,4	4,3	7,1
I	1 582,4	49,3	50,7	31,0	4,2	2,0	9,0	710,1	41,0	59,0	43,1	1,1	4,4	7,2
II	1 633,8	49,3	50,7	29,5	4,3	2,0	10,1	742,5	40,1	59,9	42,4	1,6	3,9	8,4
III	1 723,6	48,5	51,5	30,5	4,3	2,0	10,1	761,6	38,2	61,8	43,6	1,8	4,2	8,6
IV	1 838,4	49,9	50,1	30,2	3,5	2,2	9,4	772,5	39,2	60,8	43,6	1,6	3,9	8,2
2006	I ^{o)}													

4. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet

	Rahalaitosten liikkeeseen laskemat ²⁾							Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro				Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro					
			Yhteensä	USD	JPY	CHF			GBP	Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroalueelta														
2003	1 273,6	95,5	4,5	1,7	0,3	0,9	1,3	1 670,3	98,0	2,0	1,0	0,5	0,3	0,2
2004	1 422,6	95,8	4,2	1,8	0,3	0,5	1,3	1 765,1	98,2	1,8	0,9	0,5	0,1	0,3
2005	1 455,5	95,4	4,6	2,1	0,4	0,4	1,5	1 839,7	98,3	1,7	0,9	0,4	0,1	0,3
I	1 503,5	95,5	4,5	2,1	0,3	0,4	1,5	1 890,8	98,2	1,8	1,0	0,4	0,1	0,3
II	1 507,2	95,5	4,5	2,0	0,3	0,4	1,5	1 866,4	98,1	1,9	1,0	0,3	0,1	0,4
III	1 514,0	95,8	4,2	2,0	0,3	0,4	1,3	1 979,8	97,9	2,1	1,1	0,3	0,1	0,5
IV	1 570,4	95,6	4,4	2,0	0,2	0,4	1,4	2 002,3	97,8	2,2	1,1	0,3	0,2	0,6
2006	I ^{o)}													
Euroalueen ulkopuolelta														
2003	276,9	45,1	54,9	30,6	1,2	4,9	15,4	355,5	45,8	54,2	31,1	5,8	5,8	6,4
2004	341,3	50,3	49,7	28,6	1,0	0,5	17,0	410,4	44,8	55,2	30,5	8,6	0,7	9,2
2005	359,5	48,9	51,1	30,3	1,0	0,5	16,6	438,4	43,8	56,2	32,7	7,2	0,8	9,1
I	397,4	47,9	52,1	30,3	0,8	0,5	17,8	477,3	41,1	58,9	34,0	7,9	0,8	9,9
II	407,2	49,5	50,5	29,1	0,8	0,6	17,0	489,2	40,2	59,8	36,0	6,1	0,9	11,1
III	401,9	48,7	51,3	29,8	0,8	0,6	16,5	541,2	36,1	63,9	36,3	8,6	0,8	12,6
IV	433,1	50,9	49,1	27,8	0,8	0,5	16,5	567,2	38,1	61,9	35,3	7,0	0,8	13,3
2006	I ^{o)}													

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin euroalueen rahalaitokset.
- 3) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2.9 Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase¹⁾

(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

	Yhteensä	Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
			Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2004 III	3 688,2	266,5	1 588,9	78,8	1 510,1	1 179,8	325,6	155,4	172,2
2004 IV	3 830,2	260,5	1 622,4	78,6	1 543,8	1 251,1	342,2	158,5	195,5
2005 I	4 058,7	287,8	1 692,2	79,3	1 612,9	1 325,5	371,3	163,1	218,8
2005 II	4 314,0	295,9	1 783,6	91,4	1 692,2	1 405,7	412,1	167,5	249,2
2005 III	4 631,9	302,9	1 861,7	101,0	1 760,7	1 559,5	454,0	171,6	282,2
2005 IV ^(p)	4 793,3	291,9	1 849,7	109,3	1 740,4	1 690,6	498,5	176,0	286,5

2. Velat

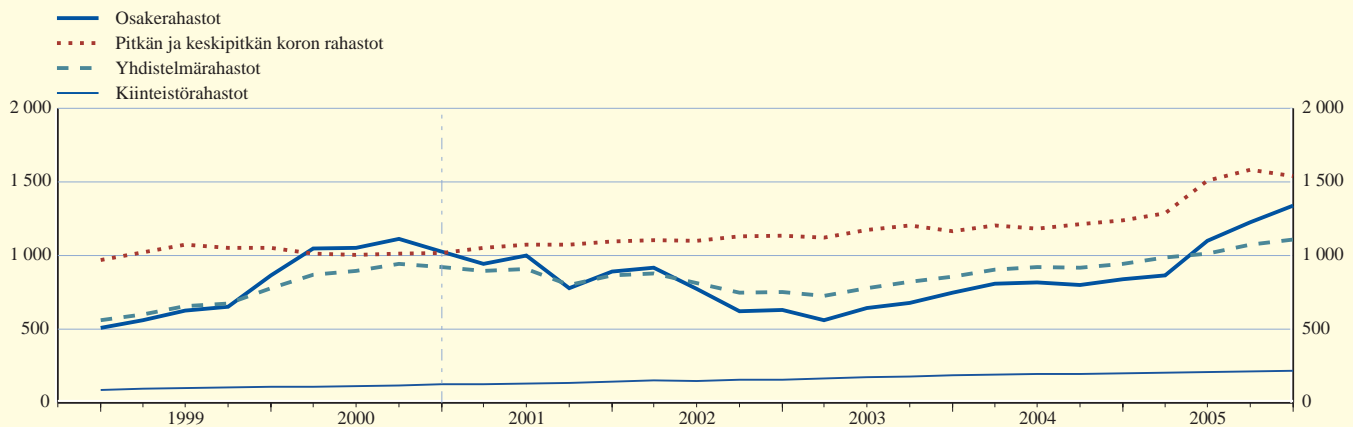
	Yhteensä	Talletukset ja lainat	Rahasto-osuudet	Muut velat
2004 III	3 688,2	53,7	3 490,7	143,9
2004 IV	3 830,2	53,1	3 619,6	157,5
2005 I	4 058,7	61,7	3 798,9	198,2
2005 II	4 314,0	58,7	4 035,4	219,8
2005 III	4 631,9	60,5	4 352,9	218,6
2005 IV ^(p)	4 793,3	61,6	4 520,3	211,4

3. Varat/velat yhteensä rahasto- ja sijoittajatyypin mukaan

	Yhteensä	Rahastot rahastotyypin mukaan					Rahastot sijoittajatyypin mukaan	
		Osakerahastot	Pitkän ja keskipitkän koron rahastot	Yhdistelmärahastot	Kiinteistörahastot	Muut rahastot	Yleisölle tarjottavat rahastot	Rajoitetulle sijoittajajoukolle tarjottavat rahastot
	1	2	3	4	5	6	7	8
2004 III	3 688,2	798,9	1 211,2	916,5	196,2	565,4	2 739,4	948,9
2004 IV	3 830,2	836,8	1 238,7	941,4	196,8	616,6	2 850,9	979,2
2005 I	4 058,7	864,6	1 285,7	984,4	201,1	722,8	3 041,4	1 017,3
2005 II	4 314,0	1 097,2	1 510,1	1 011,1	207,1	488,5	3 245,6	1 068,3
2005 III	4 631,9	1 224,8	1 581,9	1 071,1	213,2	541,0	3 507,5	1 124,4
2005 IV ^(p)	4 793,3	1 339,7	1 539,1	1 107,9	215,8	590,8	3 663,0	1 130,2

K14 Sijoitusrahastojen saamiset yhteensä

(miljardia euroa)

Lähde: EKP.

1) Muut kuin rahamarkkinarahastot. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.10 Euroalueen sijoitusrahastojen saamiset rahasto- ja sijoittajatyypin mukaan
(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Rahastotyypin mukaan

	Yhteensä	Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
			Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Osakerahastot									
2004 III	798,9	34,0	35,8	4,0	31,8	673,2	28,7	-	27,2
IV	836,8	30,9	37,0	4,1	32,9	705,8	32,2	-	30,9
2005 I	864,6	33,8	37,0	4,0	33,0	729,9	33,3	-	30,6
II	1 097,2	45,0	41,6	4,5	37,1	936,5	40,0	-	34,1
III	1 224,8	48,3	43,4	4,9	38,5	1 044,8	52,4	-	35,9
IV ^(p)	1 339,7	52,2	45,9	5,7	40,2	1 146,5	60,3	-	34,9
Pitkän ja keskipitkän koron rahastot									
2004 III	1 211,2	87,1	1 006,4	42,4	964,0	34,4	28,8	-	54,5
IV	1 238,7	84,1	1 020,9	43,6	977,3	39,9	29,4	-	64,3
2005 I	1 285,7	97,8	1 046,0	44,8	1 001,2	39,4	34,5	-	68,0
II	1 510,1	110,5	1 229,4	58,4	1 171,1	38,4	40,1	-	91,7
III	1 581,9	110,3	1 289,1	67,0	1 222,1	38,4	43,8	-	100,2
IV ^(p)	1 539,1	100,3	1 252,9	67,7	1 185,2	38,6	46,3	-	101,0
Yhdistelmärahastot									
2004 III	916,5	57,0	375,0	23,7	351,3	291,9	142,2	0,3	50,1
IV	941,4	55,2	375,4	21,8	353,5	304,9	149,7	0,3	55,9
2005 I	984,4	61,1	388,4	22,5	365,9	315,0	155,3	0,2	64,5
II	1 011,1	65,5	418,3	21,2	397,0	277,6	170,1	0,2	79,4
III	1 071,1	67,0	426,0	21,7	404,3	301,2	185,5	0,2	91,3
IV ^(p)	1 107,9	60,9	439,7	26,8	412,9	315,5	201,9	0,1	89,8
Kiinteistörahastot									
2004 III	196,2	15,5	9,2	0,7	8,5	0,8	8,1	154,0	8,7
IV	196,8	15,7	7,6	0,7	6,9	1,0	7,5	156,3	8,7
2005 I	201,1	14,3	8,4	0,7	7,7	1,1	7,5	160,8	9,0
II	207,1	14,0	8,2	0,8	7,5	1,1	7,5	167,1	9,0
III	213,2	15,2	8,8	1,2	7,6	1,3	8,1	171,0	8,7
IV ^(p)	215,8	14,2	7,8	1,5	6,3	1,4	6,9	175,1	10,4

2. Sijoittajatyypin mukaan

	Yhteensä	Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet	Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
Yleisölle tarjottavat rahastot							
2004 III	2 739,4	221,6	1 051,9	939,0	249,8	133,4	143,7
IV	2 850,9	217,9	1 077,4	999,7	261,0	137,5	157,6
2005 I	3 041,4	241,7	1 134,4	1 058,3	285,7	141,1	180,2
II	3 245,6	247,7	1 207,1	1 125,1	313,6	144,8	207,3
III	3 507,5	251,6	1 260,9	1 257,8	353,3	146,5	237,4
IV ^(p)	3 663,0	244,1	1 277,9	1 372,1	380,9	150,1	237,8
Rajoitettulle sijoittajajoukolle tarjottavat rahastot							
2004 III	948,9	44,9	537,0	240,8	75,8	22,0	28,5
IV	979,2	42,6	545,0	251,4	81,2	21,0	37,9
2005 I	1 017,3	46,1	557,8	267,1	85,6	22,0	38,6
II	1 068,3	48,2	576,5	280,6	98,5	22,8	41,9
III	1 124,4	51,3	600,7	301,7	100,8	25,2	44,8
IV ^(p)	1 130,2	47,8	571,8	318,4	117,6	25,9	48,7

Lähde: EKP.

3

RAHOITUS- JA MUU KUIN RAHOITUSTILINPITO

3.1 Ei-rahoitussektorien rahoitusvarojen pääerät

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

	Yhteensä		Käteinen ja talletukset								Lisätieto: Muiden kuin rahallistosten talletukset pankeissa euroalueen ulkopuolella	
	Yhteensä	Käteinen	Ei-rahoitussektorin (pl. valtio) talletukset euroalueen rahalaitoksissa					Valtion talletukset euroalueen rahalaitoksissa	Talletukset muissa kuin rahalaitoksissa			
			Yhteensä	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomis- ehtoiset	Repot					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Kannat												
2004	II	16 340,6	6 191,5	383,5	5 284,3	2 104,2	1 532,2	1 565,1	82,8	204,1	319,6	354,7
	III	16 705,4	6 343,4	413,7	5 435,0	2 165,2	1 577,9	1 603,7	88,2	162,4	332,4	336,1
2005	I	16 989,7	6 355,0	408,4	5 432,8	2 174,3	1 560,0	1 620,0	78,5	187,4	326,3	371,9
	II	17 445,5	6 526,4	430,8	5 550,1	2 448,6	1 552,8	1 471,1	77,7	211,5	334,1	369,0
	III	17 780,5	6 527,0	439,5	5 565,7	2 440,3	1 572,3	1 475,5	77,6	182,4	339,4	396,6
	IV	18 229,4	6 727,1	467,6	5 732,3	2 559,1	1 604,0	1 489,0	80,3	173,6	353,7	392,3
Taloustoimet												
2004	III	126,9	29,8	11,3	24,8	4,6	5,5	11,3	3,4	-19,7	13,3	11,0
	IV	157,1	163,1	30,2	159,4	65,2	49,9	38,9	5,4	-41,7	15,2	-16,3
2005	I	156,0	14,0	-5,2	-4,0	7,4	-17,4	15,7	-9,7	25,0	-1,8	26,7
	II	301,9	168,1	22,3	111,0	111,0	-10,1	11,0	-0,9	24,1	10,7	-9,5
	III	96,4	4,2	8,7	16,4	-7,4	19,5	4,4	-0,1	-29,4	8,4	14,2
	IV	301,3	209,2	28,1	170,1	119,2	34,3	14,2	2,4	-8,9	19,9	-5,7
Kasvuvauhdit												
2004	III	4,7	6,0	18,8	4,4	8,1	-1,1	6,2	-8,5	10,7	16,4	5,8
	IV	4,8	6,2	17,4	5,1	7,1	1,6	6,2	3,6	3,9	12,2	3,8
2005	I	4,8	6,0	16,4	5,1	7,9	1,5	5,6	-3,3	1,7	10,9	5,1
	II	4,6	6,1	15,7	5,5	9,0	1,8	4,9	-2,1	-5,5	12,1	3,5
	III	4,4	5,6	14,6	5,4	8,4	2,7	4,5	-6,3	-10,8	10,2	4,3
	IV	5,1	6,2	13,0	5,4	10,6	1,7	2,8	-9,3	6,7	11,2	7,6
Muut arvopaperit kuin osakkeet												
Osakkeet¹⁾												
Vakuutustekninen vastuuvélka												
		Yhteensä	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Yhteensä	Noteeratut osakkeet	Rahasto- osuudet	Raha- markkina- rahasto- osuudet	Yhteensä	Koti- talouksien osuus henki- vakuutus- ja eläkerahas- toista	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu	
		12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
Kannat												
2004	III	2 011,0	240,5	1 770,5	4 033,2	2 064,8	1 968,4	421,6	4 104,8	3 725,9	378,9	
	IV	2 017,5	260,8	1 756,8	4 148,1	2 165,5	1 982,6	405,0	4 196,4	3 814,4	382,0	
2005	I	2 023,7	255,5	1 768,2	4 302,7	2 269,9	2 032,8	411,2	4 308,4	3 917,4	391,0	
	II	2 069,8	256,4	1 813,4	4 436,2	2 347,0	2 089,2	408,4	4 413,1	4 019,5	393,5	
	III	2 054,7	251,4	1 803,3	4 692,1	2 520,6	2 171,5	409,5	4 506,7	4 109,1	397,6	
	IV	2 049,6	240,4	1 809,2	4 839,2	2 656,3	2 182,9	399,8	4 613,5	4 212,6	400,9	
Taloustoimet												
2004	III	20,5	9,8	10,7	14,8	7,4	7,4	-3,2	61,8	58,0	3,8	
	IV	-6,3	3,2	-9,5	-62,6	-51,6	-10,9	-16,4	62,9	59,8	3,2	
2005	I	31,2	-5,5	36,7	36,8	1,8	35,0	6,3	74,0	65,1	9,0	
	II	25,8	2,0	23,8	37,8	19,6	18,3	-1,0	70,2	67,5	2,7	
	III	-5,8	0,4	-6,1	26,3	-8,6	34,9	3,0	71,7	67,8	4,0	
	IV	5,7	-12,9	18,6	14,7	11,9	2,8	-8,3	71,7	68,6	3,2	
Kasvuvauhdit												
2004	III	1,2	11,2	0,3	2,6	3,0	2,3	0,1	6,6	6,8	5,3	
	IV	3,8	31,4	0,8	1,4	1,1	1,7	-1,6	6,7	6,8	5,9	
2005	I	4,6	15,4	3,2	1,4	0,9	1,9	-3,3	6,5	6,6	5,5	
	II	3,6	4,1	3,5	0,7	-1,1	2,5	-3,4	6,6	6,8	5,0	
	III	2,2	0,0	2,5	1,0	-1,9	3,9	-1,9	6,8	7,0	5,0	
	IV	2,8	-6,2	4,2	2,8	1,1	4,6	0,0	6,9	7,0	4,9	

Lähde: EKP.

1) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

3.2 Ei-rahoitussektorien velkojen pääerät

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

	Lainat euroalueen rahalaitoksista ja muista rahoituslaitoksista velallisektoreittain												Lisätieto: Muiden kuin rahalaitosten lainat euroalueen ulkopuolelta	
	Yhteensä	Yhteensä			Julkisyhteisöt			Yritykset			Kotitaloudet ¹⁾			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		12
Kannat														
2004	II	17 495,7	8 812,5	7 671,3	930,7	90,1	840,6	3 743,4	1 172,0	2 571,4	4 138,5	287,8	3 850,7	426,2
	III	17 859,6	8 939,7	7 794,7	929,7	80,8	848,9	3 784,5	1 192,2	2 592,3	4 225,4	292,3	3 933,2	435,0
2005	I	18 216,3	9 027,6	7 877,9	924,3	77,4	846,9	3 815,2	1 191,4	2 623,8	4 288,1	292,1	3 996,0	451,3
	II	18 758,1	9 238,5	8 103,2	924,3	82,2	842,1	3 909,5	1 239,9	2 669,6	4 404,6	302,6	4 102,0	518,3
	III	19 232,6	9 373,1	8 238,6	933,6	87,5	846,1	3 941,0	1 222,8	2 718,3	4 498,4	300,1	4 198,3	527,8
	IV	19 515,5	9 620,8	8 455,6	947,2	79,9	867,3	4 055,5	1 265,1	2 790,3	4 618,2	306,6	4 311,6	587,6
Taloustoimet														
2004	III	142,1	80,9	86,1	-5,2	-1,4	-3,8	4,9	-11,3	16,1	81,2	-2,6	83,8	2,0
	IV	106,9	147,6	139,7	1,9	-9,2	11,1	58,1	23,1	35,1	87,5	5,8	81,7	1,7
2005	I	229,3	89,9	87,2	-6,2	-3,4	-2,7	31,1	5,9	25,1	65,0	0,7	64,3	7,6
	II	333,1	202,7	186,2	-0,6	4,8	-5,4	90,1	40,6	49,5	113,1	10,4	102,7	60,9
	III	216,3	132,0	139,0	9,6	5,3	4,2	26,5	-16,3	42,8	95,9	-2,5	98,5	23,4
	IV	280,7	267,3	222,0	13,2	-7,3	20,5	139,0	42,6	96,4	115,2	6,7	108,5	46,1
Kasvuvauhdit														
2004	III	4,4	4,9	5,7	1,0	24,0	-1,0	2,3	-1,3	4,0	8,3	0,9	8,9	5,5
	IV	4,3	5,1	5,9	-0,9	-1,7	-0,8	3,4	2,0	4,0	8,1	1,9	8,6	2,3
2005	I	4,5	5,5	6,0	-2,0	-10,1	-1,1	4,5	3,1	5,2	8,2	3,9	8,5	1,7
	II	4,7	6,0	6,6	-1,1	-10,1	-0,1	4,9	4,9	4,9	8,5	4,9	8,8	16,7
	III	5,1	6,5	7,2	0,5	-2,8	0,9	5,5	4,5	5,9	8,7	5,0	9,0	21,9
	IV	5,9	7,7	8,1	1,7	-0,7	2,0	7,6	6,1	8,2	9,2	5,2	9,5	31,7
Muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijoittain														
	Yhteensä	Julkisyhteisöt						Yritykset			Yritysten liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	Julkis- yhteisöjen talletus- velka	Yritysten vakuutus- tekninen eläkevastuu- velka	
	14	Yhteensä	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Yhteensä	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	18	19	20				
Kannat														
2004	III	5 370,8	4 716,4	615,5	4 100,9	654,4	225,5	428,9	2 763,8	250,8	297,7			
	IV	5 380,6	4 728,9	590,8	4 138,0	651,7	221,3	430,4	2 980,4	257,9	300,9			
2005	I	5 498,3	4 834,9	601,3	4 233,6	663,4	235,5	428,0	3 138,6	248,1	303,7			
	II	5 709,1	5 031,3	622,8	4 408,5	677,8	240,7	437,1	3 243,6	259,9	307,0			
	III	5 705,9	5 026,8	610,7	4 416,1	679,1	237,2	441,9	3 580,2	263,0	310,4			
	IV	5 627,1	4 956,5	586,5	4 369,9	670,7	235,6	435,1	3 676,1	278,2	313,3			
Taloustoimet														
2004	III	47,1	39,8	0,7	39,2	7,3	-3,4	10,7	6,3	4,6	3,2			
	IV	-54,3	-44,9	-25,2	-19,7	-9,4	-7,3	-2,1	2,8	6,8	4,0			
2005	I	140,4	123,7	9,1	114,7	16,7	15,4	1,3	4,8	-8,5	2,8			
	II	117,0	111,3	22,7	88,5	5,7	5,0	0,7	-1,7	11,9	3,3			
	III	-1,4	-1,6	-12,0	10,5	0,2	-3,6	3,7	79,3	3,1	3,4			
	IV	-23,5	-20,5	-24,0	3,5	-3,0	-4,4	1,4	19,9	13,9	3,1			
Kasvuvauhdit														
2004	III	5,2	5,2	6,7	5,0	5,2	12,7	1,8	0,5	7,2	4,9			
	IV	4,8	5,2	6,2	5,1	2,0	8,4	-1,0	0,5	8,2	4,6			
2005	I	4,8	4,8	1,0	5,3	5,6	8,4	4,1	0,6	4,3	4,5			
	II	4,7	5,0	1,2	5,5	3,1	4,3	2,5	0,4	6,0	4,5			
	III	3,8	4,0	-0,9	4,7	2,0	4,2	0,9	3,1	5,3	4,5			
	IV	4,3	4,5	-0,7	5,2	3,0	5,6	1,6	3,4	7,9	4,2			

Lähde: EKP.

1) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

3.3 Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusvarojen ja velkojen pääerät

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

Rahoitusvarojen pääerät													
	Yhteensä	Talletukset euroalueen rahalaitoksissa				Lainat			Muut arvopaperit kuin osakkeet				
		Yhteensä	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomis- ehtoiset	Repot	Yhteensä	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Yhteensä	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Kannat													
2004	II	4 116,0	573,6	61,5	489,8	2,3	20,0	369,9	64,0	305,9	1 652,2	67,7	1 584,5
	III	4 229,5	583,2	59,2	500,8	2,5	20,8	361,4	63,4	297,9	1 716,6	80,0	1 636,7
2005	I	4 354,0	597,0	65,7	508,8	2,7	19,8	359,9	64,0	295,9	1 761,5	78,3	1 683,2
	II	4 487,8	595,7	61,2	511,3	2,7	20,5	354,6	65,6	288,9	1 826,5	78,2	1 748,4
	III	4 653,0	602,9	60,0	517,7	2,7	22,4	360,2	71,4	288,8	1 869,9	75,4	1 794,5
	IV	4 729,4	612,6	67,8	521,6	2,6	20,6	362,9	77,4	285,5	1 893,7	79,7	1 814,0
Taloustoimet													
2004	III	51,1	8,2	1,6	7,8	-0,1	-1,1	-0,2	-0,2	0,0	27,0	-0,4	27,4
	IV	61,7	9,9	-1,7	10,6	0,2	0,7	-8,6	-0,6	-8,0	49,3	3,4	45,8
2005	I	86,4	12,5	6,4	6,9	0,2	-1,0	-3,3	0,9	-4,3	50,7	-1,6	52,3
	II	54,9	-2,1	-5,3	2,2	0,2	0,8	-5,5	1,6	-7,1	36,9	-1,1	38,1
	III	76,6	7,2	-1,2	6,4	0,1	1,9	1,1	1,3	-0,2	33,0	-2,8	35,8
	IV	62,3	8,7	7,4	3,1	0,0	-1,9	0,9	5,5	-4,7	43,2	3,4	39,8
Kasvuvauhdit													
2004	III	6,9	7,5	6,8	7,7	-12,8	6,7	5,2	-0,5	6,4	9,9	3,0	10,2
	IV	6,1	7,4	1,2	8,2	-12,0	7,8	-0,2	3,0	-0,8	9,6	8,9	9,7
2005	I	5,8	6,8	2,2	8,3	-11,6	-10,5	-3,5	1,8	-4,6	9,5	3,4	9,8
	II	6,3	5,1	1,8	5,7	23,8	-3,0	-4,8	2,7	-6,3	10,2	0,4	10,6
	III	6,8	4,8	-2,8	5,3	30,1	12,0	-4,4	5,0	-6,4	10,3	-3,1	10,9
	IV	6,6	4,5	12,5	3,7	18,4	-0,8	-1,9	14,7	-5,4	9,5	-2,6	10,1

Rahoitusvarojen pääerät						Velkojen pääerät								
Osakkeet ¹⁾				Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu	Yhteensä	Lainat euroalueen raha- laitoksista ja muista rahoituslaitoksista		Muut arvopaperit kuin osak- keet	Noteeratut osakkeet	Vakuutustekninen vastuuvulka				
Yhteensä	Noteeratut osakkeet	Rahasto- osuudet	Raha- markkina- rahasto- osuudet			Yhteensä	Euroalueen raha- laitoksista			Yhteensä	Kotitalouk- sien osuus henki- vakuutus- ja eläke- rahastoista	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu		
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Kannat														
2004	II	1 392,9	657,9	735,0	62,2	127,5	4 274,0	90,7	52,5	21,1	186,4	3 975,8	3 386,1	589,7
	III	1 439,9	688,7	751,2	67,4	128,5	4 371,7	79,5	48,6	21,2	207,9	4 063,2	3 469,7	593,4
2005	I	1 503,5	716,5	787,0	67,1	132,0	4 511,3	90,1	58,2	21,4	220,3	4 179,5	3 573,4	606,0
	II	1 576,8	747,4	829,4	87,2	134,2	4 633,0	92,8	63,8	21,5	223,3	4 295,3	3 685,8	609,5
	III	1 683,5	816,0	867,5	88,1	136,6	4 726,8	92,4	65,2	22,2	251,2	4 361,0	3 774,1	586,9
	IV	1 721,5	833,5	888,0	80,8	138,7	4 874,8	66,3	64,6	22,2	285,9	4 500,4	3 872,5	627,9
Taloustoimet														
2004	III	14,0	9,2	4,8	-0,6	2,1	61,3	1,7	-1,1	-1,9	2,1	59,5	53,9	5,6
	IV	10,0	2,7	7,3	5,1	1,1	43,3	-11,0	-3,6	0,0	0,1	54,3	50,5	3,8
2005	I	23,0	5,5	17,6	-0,2	3,5	83,1	9,7	8,6	0,6	0,0	72,7	60,2	12,6
	II	23,6	1,4	22,2	6,7	2,0	72,6	2,8	5,5	0,0	0,5	69,3	65,6	3,7
	III	32,9	16,5	16,4	1,0	2,4	73,8	-0,4	1,4	0,5	1,1	72,6	65,9	6,7
	IV	8,0	-10,0	18,0	-8,2	1,6	76,9	-0,5	-0,6	0,1	4,6	72,7	66,6	6,2
Kasvuvauhdit														
2004	III	4,3	2,2	6,2	3,0	-0,7	6,4	6,1	17,5	0,2	4,8	6,5	6,8	4,5
	IV	3,1	1,3	4,8	4,8	6,1	6,2	5,5	36,9	-9,1	1,6	6,5	6,8	4,8
2005	I	3,6	2,2	4,8	6,4	6,3	6,0	5,4	23,7	-6,5	1,2	6,3	6,6	4,7
	II	5,1	2,8	7,1	17,4	6,9	6,2	3,5	17,6	-5,6	1,4	6,5	6,9	4,4
	III	6,4	4,0	8,6	20,3	7,1	6,4	1,2	22,8	5,4	0,9	6,8	7,2	4,5
	IV	6,1	1,9	9,9	-1,1	7,4	7,0	14,5	30,8	6,2	3,0	7,1	7,4	4,9

Lähde: EKP.

1) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

3.4 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus vuosittain

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

1. Kaikki euroalueen sektorit

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta					Rahoitusvarojen nettohankinta							
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen (-)	Varastojen muutokset ¹⁾	Valmistamattomat varat	Yhteensä	Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Vakuustekninen vastuuelka	Muut sijoitukset, netto ³⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1999	508,0	1 353,7	-871,5	25,7	0,1	3 313,5	-1,3	566,5	499,5	879,5	1 090,1	264,7	14,4
2000	565,4	1 456,0	-927,2	36,3	0,3	3 282,1	-1,3	369,1	334,9	797,9	1 506,6	251,4	23,5
2001	517,6	1 483,0	-976,7	10,6	0,6	2 797,7	0,5	583,2	578,4	693,8	727,1	254,4	-39,6
2002	453,0	1 481,8	-1 013,9	-15,3	0,5	2 545,7	-0,9	802,0	376,5	520,7	599,7	226,2	21,5
2003	464,0	1 507,3	-1 043,4	-0,3	0,4	2 756,8	-1,7	737,8	576,0	613,6	577,0	240,9	13,2
2004	509,7	1 573,2	-1 086,0	22,6	-0,2	3 148,8	-1,6	1 007,4	647,0	710,5	520,3	257,7	7,6

	Nettovarallisuuden muutokset ⁴⁾				Velkojen nettohankinta					
	Yhteensä	Bruttosäästö	Kiinteän pääoman kuluminen (-)	Saadut pääomansiirrot, netto	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Vakuustekninen vastuuelka
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1999	488,6	1 347,3	-871,5	12,8	3 333,0	842,5	554,4	773,5	894,5	268,0
2000	505,3	1 419,7	-927,2	12,8	3 342,1	507,7	474,0	903,2	1 200,7	256,6
2001	481,8	1 451,1	-976,7	7,4	2 833,4	614,0	512,4	673,2	773,1	260,7
2002	517,9	1 521,3	-1 013,9	10,6	2 480,7	637,8	437,7	565,4	610,0	229,8
2003	500,3	1 528,8	-1 043,4	14,9	2 720,5	672,9	587,1	581,0	629,1	250,4
2004	538,9	1 608,4	-1 086,0	16,5	3 119,5	1 120,9	684,5	548,1	506,5	259,5

2. Yritykset

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta			Rahoitusvarojen nettohankinta					Nettovarallisuuden muutokset ⁴⁾		Velkojen nettohankinta			
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen (-)	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Bruttosäästö	Yhteensä	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	257,5	728,5	-489,2	619,9	29,9	79,6	187,4	319,4	96,6	529,8	780,8	46,8	433,4	289,7
2000	380,8	803,4	-524,2	938,4	68,2	68,5	244,2	543,7	83,4	557,3	1 235,8	70,3	632,6	521,1
2001	279,6	821,3	-554,9	623,3	106,5	45,6	183,2	234,3	95,6	587,9	807,3	104,1	381,0	310,8
2002	219,8	810,8	-576,9	408,8	24,9	22,1	65,5	256,7	123,2	639,8	505,3	17,8	268,5	206,5
2003	218,6	814,5	-592,0	378,0	91,2	-26,0	150,5	202,1	116,3	663,2	480,2	72,5	210,4	183,5
2004	254,8	850,6	-614,2	267,5	83,5	-48,6	85,2	164,9	156,0	714,6	366,3	16,8	165,9	170,5

3. Kotitaloudet⁵⁾

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta			Rahoitusvarojen nettohankinta					Nettovarallisuuden muutokset ⁴⁾		Velkojen nettohankinta		Lisätieto:	
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen (-)	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Osakkeet ja osuudet	Vakuustekninen vastuuelka	Yhteensä	Bruttosäästö	Yhteensä	Lainat	Käytettävissä olevat bruttotulot	Bruttosäästämisaste ⁶⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	199,1	427,4	-232,9	472,0	116,6	-60,7	190,4	250,0	400,9	608,5	270,3	268,8	4 230,0	14,2
2000	201,4	445,2	-245,1	422,5	78,7	28,8	119,8	245,5	392,7	612,0	231,3	229,3	4 436,0	13,7
2001	184,8	443,9	-257,6	433,2	168,1	59,4	35,7	234,2	435,9	675,6	182,1	180,4	4 667,4	14,3
2002	185,9	455,4	-267,9	493,2	219,6	16,2	0,1	216,3	458,1	719,0	221,0	218,9	4 824,2	14,7
2003	190,1	465,1	-278,6	531,0	217,5	-45,6	92,3	240,0	470,7	735,9	250,4	248,3	4 958,7	14,7
2004	202,5	491,4	-291,9	601,6	237,3	62,8	18,9	246,4	485,9	761,9	318,1	315,8	5 128,9	14,7

Lähde: EKP.

1) Sisältää arvoesineiden nettohankinnat.

2) Ei sisällä johdannaisia.

3) Johdannaiset ja muut saamiset/velat.

4) Muutokset johtuvat säästämisestä ja saaduista pääomansiirroista, netto, kiinteän pääoman kuluminen huomioita ottaen.

5) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt.

6) Bruttosäästö jaettuna käytettävissä olevilla tuloilla ja eläkerahastojen saamisten nettomääräisellä kasvulla.

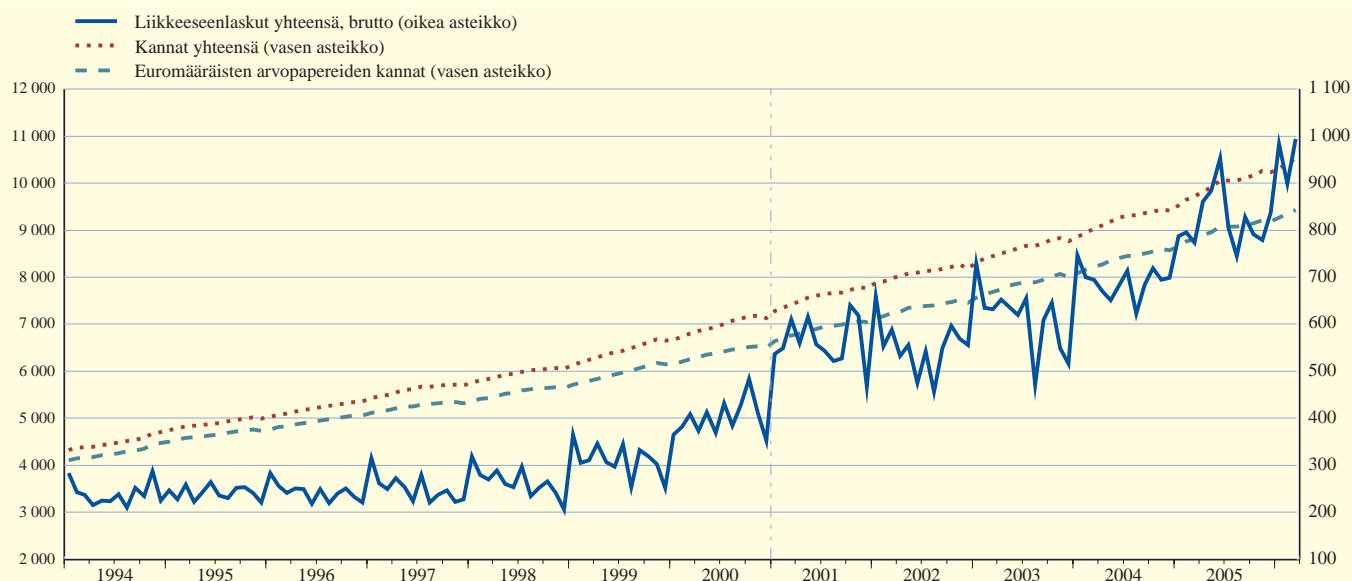
4

RAHOITUSMARKKINAT

4.1 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan (miljardia euroa ja ajanjakson kasvuvuuhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

	Euromääräiset yhteensä ¹⁾			Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
	Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Euromääräiset			Kaikki valuutat						
				Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Vuotuinen kasvuvauhti	Kausivaihtelusta puhdistettu ²⁾		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Liikkeeseenlaskut, netto	6 kk:n kasvuvauhti		
	Yhteensä												
2005	maalis	10 326,7	821,5	107,7	8 807,9	727,3	44,7	9 710,5	773,3	55,0	7,4	36,4	7,6
	huhti	10 382,8	861,7	56,1	8 892,8	814,6	84,8	9 819,8	861,1	101,1	7,8	85,8	8,6
	touko	10 447,4	899,0	65,8	8 952,6	844,0	60,9	9 909,6	883,7	65,5	7,4	35,7	7,9
	kesä	10 641,0	1 026,9	193,7	9 077,6	902,8	125,5	10 050,2	952,5	135,1	8,1	138,3	9,2
	heinä	10 618,2	818,5	-23,0	9 080,5	762,7	2,8	10 056,5	804,1	5,9	7,6	2,9	8,1
	elo	10 625,6	757,8	3,7	9 073,2	705,2	-11,1	10 058,3	744,4	-2,7	7,4	35,2	7,0
	syys	10 724,7	893,6	100,6	9 109,5	786,8	37,6	10 112,7	828,0	46,4	7,4	45,8	7,2
	loka	10 739,2	797,4	14,8	9 145,6	744,0	36,2	10 166,6	790,6	53,1	7,5	51,7	6,4
	marras	10 817,3	801,5	79,8	9 206,3	734,4	62,3	10 255,9	779,4	76,7	7,6	77,5	7,2
	joulu	10 831,6	870,4	13,1	9 183,6	794,2	-23,8	10 238,1	838,0	-24,7	7,6	77,1	5,9
2006	tammi	10 880,9	974,8	55,2	9 262,6	930,4	84,9	10 320,1	982,9	101,6	7,6	63,7	7,1
	helmi	10 984,1	910,3	101,6	9 342,8	844,4	78,5	10 427,7	898,1	90,9	7,3	54,0	7,5
	maalis	11 137,5	1 050,3	152,4	9 422,8	934,9	79,2	10 511,2	993,4	95,4	7,6	78,1	8,1
	Pitkäaikaiset												
2005	maalis	9 372,9	204,2	75,2	7 976,7	164,6	50,5	8 761,3	185,0	58,4	8,2	48,4	8,7
	huhti	9 425,7	186,0	52,9	8 035,5	166,9	58,7	8 839,3	184,7	70,1	8,4	65,9	9,4
	touko	9 495,5	182,9	70,2	8 096,1	153,3	60,9	8 926,9	168,7	67,2	8,0	40,3	8,7
	kesä	9 679,4	306,3	183,9	8 242,9	238,8	147,1	9 093,2	261,3	157,1	8,9	144,8	10,6
	heinä	9 678,8	160,1	-0,9	8 236,0	131,4	-7,0	9 089,6	146,1	-2,4	8,4	-2,7	8,8
	elo	9 677,5	86,9	-4,9	8 222,9	63,8	-16,8	9 087,1	77,3	-9,3	8,1	22,0	7,4
	syys	9 745,5	188,5	68,8	8 266,1	143,8	43,8	9 147,4	163,2	55,2	8,0	48,1	7,4
	loka	9 777,1	166,4	32,5	8 283,6	137,4	18,4	9 181,8	159,3	31,6	8,0	41,7	6,7
	marras	9 859,4	168,3	83,3	8 348,6	131,9	65,8	9 271,3	152,6	80,4	8,2	83,2	7,7
	joulu	9 903,2	178,1	41,9	8 375,7	146,9	25,4	9 304,0	165,7	27,6	8,3	75,8	6,0
2006	tammi	9 946,6	199,0	48,5	8 415,4	176,6	44,8	9 344,6	198,6	57,1	8,1	59,0	7,4
	helmi	10 029,6	208,8	82,5	8 475,9	170,2	59,9	9 429,2	195,8	72,1	7,6	39,7	7,8
	maalis	10 129,3	244,5	99,3	8 547,6	192,8	71,4	9 499,1	218,3	80,0	7,8	70,4	8,3

K15 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut (miljardia euroa)

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskut).

1) Euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet yhteensä.

2) Kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan
(miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

1. Kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut

	Kannat						Bruttomääräiset liikkeeseenlaskut					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha- laitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha- laitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt			Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Yhteensä												
2004	9 416	3 713	737	595	4 120	250	8 277	5 480	223	1 028	1 464	83
2005	10 238	4 109	927	614	4 306	283	9 837	6 983	324	1 031	1 404	95
2005 II	10 050	3 993	831	619	4 342	266	2 697	1 883	109	281	400	23
2005 III	10 113	4 046	843	617	4 337	271	2 377	1 732	49	251	323	21
2005 IV	10 238	4 109	927	614	4 306	283	2 408	1 747	116	250	270	26
2006 I	10 511	4 258	968	625	4 370	289	2 874	2 109	78	258	407	22
2005 joul	10 238	4 109	927	614	4 306	283	838	626	59	78	67	8
2006 tammi	10 320	4 144	926	618	4 347	285	983	709	13	94	159	8
2006 helmi	10 428	4 210	953	622	4 353	289	898	664	35	80	110	9
2006 maal	10 511	4 258	968	625	4 370	289	993	736	29	84	138	6
Lyhytaikaiset												
2004	912	447	7	90	362	5	6 338	4 574	44	931	756	33
2005	934	482	7	90	350	5	7 769	6 046	45	942	702	33
2005 II	957	462	7	105	377	5	2 082	1 628	11	258	178	8
2005 III	965	475	7	99	379	5	1 990	1 560	12	235	175	9
2005 IV	934	482	7	90	350	5	1 930	1 531	10	221	160	8
2006 I	1 012	539	7	98	363	5	2 262	1 816	11	242	185	8
2005 joul	934	482	7	90	350	5	672	554	2	67	46	3
2006 tammi	975	501	7	96	368	5	784	613	4	88	76	3
2006 helmi	998	522	7	96	368	5	702	569	3	76	52	2
2006 maal	1 012	539	7	98	363	5	775	634	3	78	57	3
Pitkäaikaiset¹⁾												
2004	8 503	3 266	730	505	3 758	245	1 939	905	179	97	708	49
2005	9 304	3 627	920	524	3 956	278	2 069	937	279	89	702	61
2005 II	9 093	3 531	823	513	3 965	261	615	256	98	24	222	15
2005 III	9 147	3 571	835	518	3 958	265	387	172	38	17	148	12
2005 IV	9 304	3 627	920	524	3 956	278	478	216	105	29	109	18
2006 I	9 499	3 720	961	527	4 007	285	613	293	67	16	222	14
2005 joul	9 304	3 627	920	524	3 956	278	166	72	57	11	20	5
2006 tammi	9 345	3 643	919	523	3 979	280	199	96	9	5	83	5
2006 helmi	9 429	3 688	946	526	3 984	284	196	95	32	4	58	6
2006 maal	9 499	3 720	961	527	4 007	285	218	102	26	6	81	3
Joista pitkäaikaisia kiinteäkorkoisia												
2004	6 380	1 929	416	414	3 435	186	1 193	408	70	61	620	36
2005	6 713	2 016	459	413	3 607	217	1 227	413	91	54	620	48
2005 II	6 673	2 003	445	416	3 606	203	342	101	27	15	187	12
2005 III	6 672	2 014	436	415	3 600	207	235	80	8	8	133	8
2005 IV	6 713	2 016	459	413	3 607	217	263	96	35	16	103	14
2006 I	6 821	2 067	473	410	3 645	225	407	163	29	9	195	12
2005 joul	6 713	2 016	459	413	3 607	217	74	24	21	5	20	3
2006 tammi	6 749	2 043	456	408	3 622	220	149	68	3	1	72	4
2006 helmi	6 777	2 056	465	410	3 622	225	119	46	11	2	54	5
2006 maal	6 821	2 067	473	410	3 645	225	139	48	15	5	68	2
Joista pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia												
2004	1 870	1 148	310	77	276	59	620	404	110	32	60	14
2005	2 258	1 343	457	94	303	61	714	429	187	28	58	12
2005 II	2 117	1 292	375	83	310	57	238	128	71	7	29	3
2005 III	2 165	1 310	396	86	315	58	124	76	30	6	8	5
2005 IV	2 258	1 343	457	94	303	61	185	95	70	11	4	4
2006 I	2 323	1 376	484	97	307	60	166	104	38	4	18	3
2005 joul	2 258	1 343	457	94	303	61	82	39	36	5	0	2
2006 tammi	2 258	1 335	458	96	308	60	35	20	6	2	6	1
2006 helmi	2 306	1 362	477	97	310	60	66	41	21	1	2	1
2006 maal	2 323	1 376	484	97	307	60	65	42	11	1	10	1

Lähde: EKP.

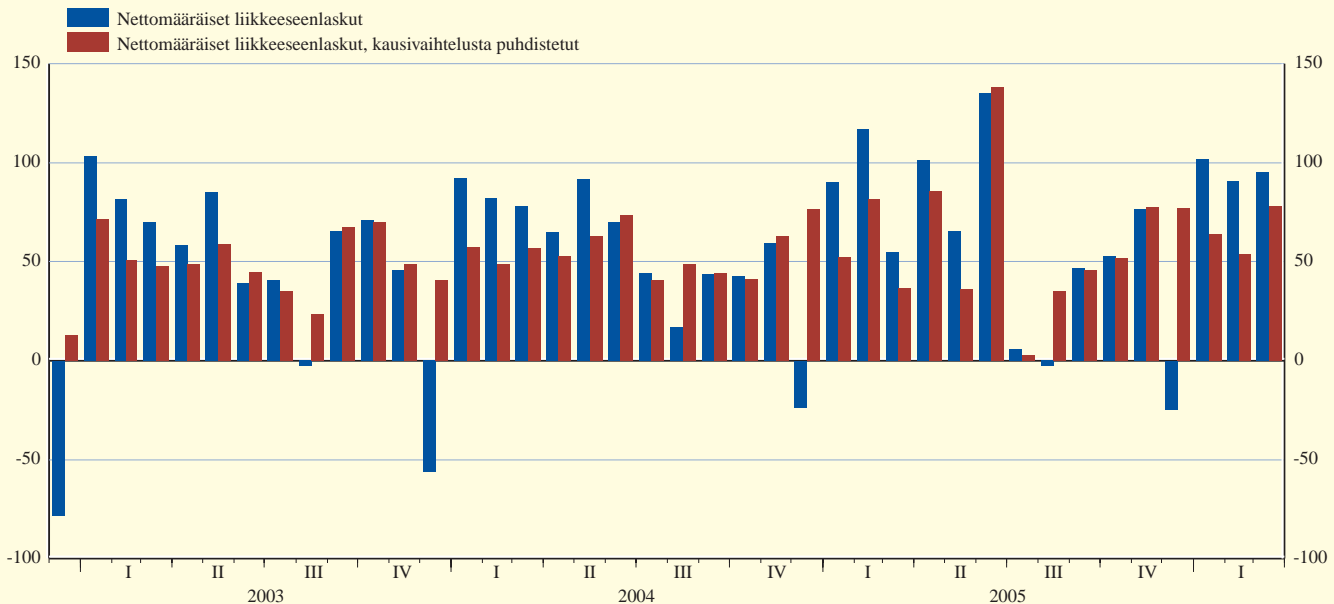
1) Ero yhteenlaskettujen pitkäaikaisen velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisen velkapapereiden välillä johtuu nollakorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan (miljardia euroa, ellei toisin mainita; ajanjakson taloustoimet, nimellisarvoon)

2. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut

	Kausivaihtelusta puhdistamattomat						Kausivaihtelusta puhdistetut					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Yhteensä											
2004	662,5	350,4	75,2	8,2	197,3	31,5	666,4	353,1	73,3	7,9	200,4	31,7
2005	718,4	315,4	177,3	21,1	172,1	32,3	720,2	317,9	173,7	21,2	174,9	32,6
2005 II	301,6	117,8	69,1	8,8	99,2	6,5	259,8	122,2	62,0	4,9	64,6	6,1
2005 III	49,5	38,3	12,4	-0,8	-4,8	4,5	83,9	49,8	18,5	1,0	8,3	6,3
2005 IV	105,1	44,7	81,2	-0,6	-32,6	12,4	206,3	73,8	62,6	5,0	52,9	12,0
2006 I	288,0	158,1	43,8	12,7	66,6	6,9	195,7	112,2	65,3	9,4	3,1	5,7
2005 joul	-24,7	-18,6	46,8	-7,5	-48,1	2,7	77,1	18,8	29,1	0,1	24,8	4,4
2006 tammi	101,6	50,0	0,5	5,2	43,4	2,5	63,7	37,5	13,4	2,5	8,5	1,8
2006 helmi	90,9	53,8	26,0	3,3	3,7	4,1	54,0	36,3	29,5	3,3	-18,8	3,6
2006 maal	95,4	54,3	17,2	4,2	19,4	0,3	78,1	38,4	22,4	3,6	13,4	0,4
	Pitkäaikaiset											
2004	615,1	297,8	73,8	11,8	202,0	29,7	618,2	298,8	72,0	11,6	205,8	30,0
2005	709,3	292,8	177,7	21,6	184,6	32,6	711,4	294,4	174,2	21,5	188,5	32,8
2005 II	294,4	112,6	69,4	8,7	97,1	6,6	250,9	110,7	62,0	3,5	68,4	6,3
2005 III	43,6	28,1	12,8	5,8	-7,6	4,5	67,4	29,1	18,9	7,7	5,5	6,2
2005 IV	139,6	40,5	81,4	8,2	-3,4	12,8	200,8	69,3	62,9	7,2	48,7	12,7
2006 I	209,1	100,5	43,6	4,6	53,5	6,9	169,1	71,8	65,3	9,1	17,4	5,4
2005 joul	27,6	-3,1	46,7	1,9	-20,9	2,9	75,8	18,4	29,0	2,6	20,9	4,9
2006 tammi	57,1	28,1	0,7	-0,2	25,9	2,6	59,0	34,5	13,5	2,6	6,5	1,8
2006 helmi	72,1	36,5	25,6	3,0	2,9	4,0	39,7	17,7	29,3	5,1	-16,2	3,7
2006 maal	80,0	35,9	17,3	1,8	24,6	0,3	70,4	19,6	22,5	1,4	27,1	-0,1

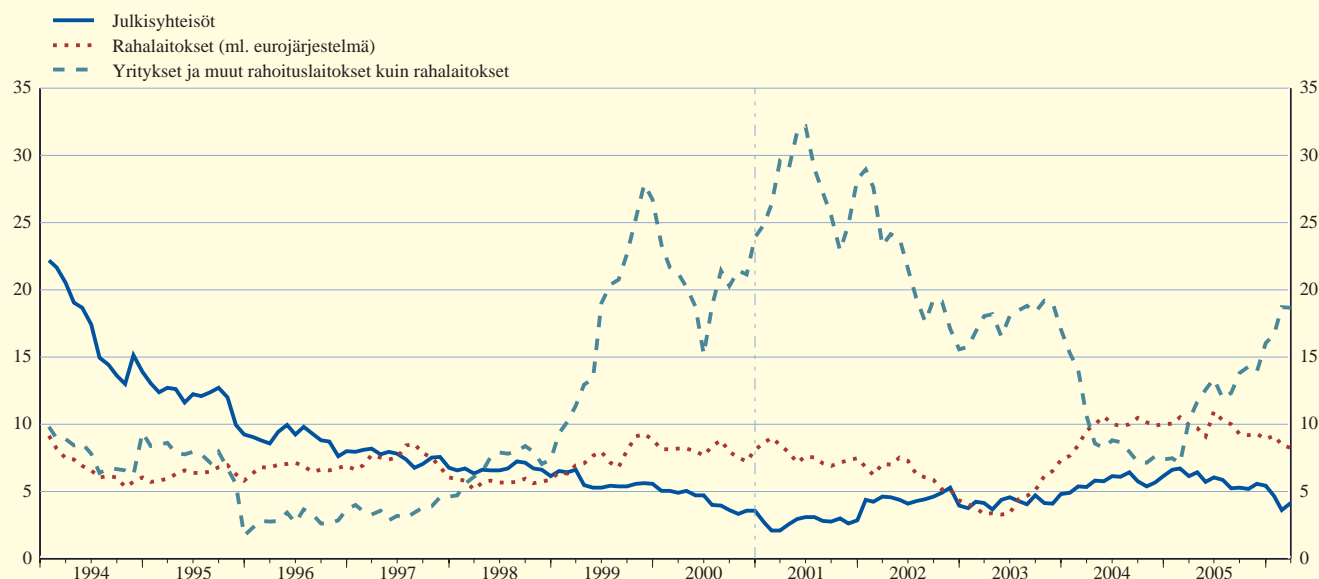
K16 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut, kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot (miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet, nimellisarvoon)

Lähde: EKP

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾
(prosenttimuutos)

		Vuotuinen kasvuvauhti (kausivaihtelusta puhdistamaton)						6 kk:n kausivaihtelusta puhdistettu kasvuvauhti					
		Yhteensä	Raha- laitokset (ml. euro- järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahallaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Raha- laitokset (ml. euro- järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahallaitokset		Julkisyhteisöt	
				Muut rahoitus- laitokset kuin raha- laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt			Muut rahoitus- laitokset kuin raha- laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yhteensä													
2005	maalis	7,4	9,7	14,7	4,3	4,5	11,9	7,6	9,7	20,4	3,6	4,1	13,7
	huhti	7,8	9,9	15,9	5,4	4,7	12,7	8,6	10,4	19,6	5,9	5,2	15,6
	touko	7,4	9,3	18,4	4,7	4,2	11,7	7,9	9,8	19,6	5,2	4,6	10,4
	kesä	8,1	10,5	20,0	3,0	4,6	11,3	9,2	10,6	26,9	5,1	5,5	11,8
	heinä	7,6	10,0	18,8	1,5	4,3	12,9	8,1	10,6	22,3	2,6	4,1	9,8
	elo	7,4	10,0	18,8	2,2	3,7	12,1	7,0	9,8	21,7	1,8	2,7	8,7
	syys	7,4	9,4	21,2	2,8	3,8	11,7	7,2	9,1	22,2	2,0	3,5	9,7
	loka	7,5	9,4	21,5	4,0	3,6	12,1	6,4	8,5	23,5	2,1	2,1	8,8
	marras	7,6	9,4	21,1	3,0	4,0	12,3	7,2	8,9	22,5	0,9	3,5	14,2
	joulu	7,6	8,4	23,8	3,6	4,2	12,9	5,9	6,3	20,5	2,0	2,9	14,2
2006	tammi	7,6	9,1	24,3	3,5	3,7	11,3	7,1	7,6	26,2	4,4	3,2	12,8
	helmi	7,3	8,9	26,9	3,2	2,7	11,9	7,5	7,9	32,3	4,6	2,6	15,0
	maalis	7,6	9,2	27,1	3,3	3,0	11,6	8,1	9,4	32,4	4,7	2,6	13,5
Pitkäaikaiset													
2005	maalis	8,2	10,0	14,5	4,6	5,8	11,5	8,7	10,2	20,2	2,7	5,8	14,3
	huhti	8,4	9,7	15,7	6,1	6,0	12,6	9,4	10,0	19,2	3,0	7,5	16,2
	touko	8,0	9,1	18,2	4,8	5,4	11,7	8,7	9,7	19,4	1,8	6,5	11,3
	kesä	8,9	10,9	19,9	4,3	5,7	11,4	10,6	12,2	27,1	2,7	7,2	11,6
	heinä	8,4	10,3	18,6	2,6	5,4	13,2	8,8	10,8	22,5	2,7	5,3	10,4
	elo	8,1	10,0	18,8	3,4	4,8	12,3	7,4	9,3	22,3	4,3	3,4	9,2
	syys	8,0	9,3	21,3	3,6	4,8	12,2	7,4	8,4	22,5	4,5	3,9	10,1
	loka	8,0	9,2	21,6	4,2	4,7	12,5	6,7	8,4	24,1	5,4	2,1	8,9
	marras	8,2	9,3	21,2	3,5	5,1	12,9	7,7	8,8	22,9	5,3	3,6	14,6
	joulu	8,3	8,9	24,1	4,3	4,9	13,3	6,0	5,6	20,9	5,9	2,8	15,1
2006	tammi	8,1	9,1	24,6	5,0	4,2	11,8	7,4	7,5	26,6	7,3	3,1	13,3
	helmi	7,6	8,5	27,3	6,0	3,0	12,6	7,8	7,7	32,5	7,7	2,5	15,9
	maalis	7,8	8,2	27,5	5,4	3,6	12,1	8,3	8,1	32,8	6,4	3,4	14,1

K15 Pitkäaikaisen velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

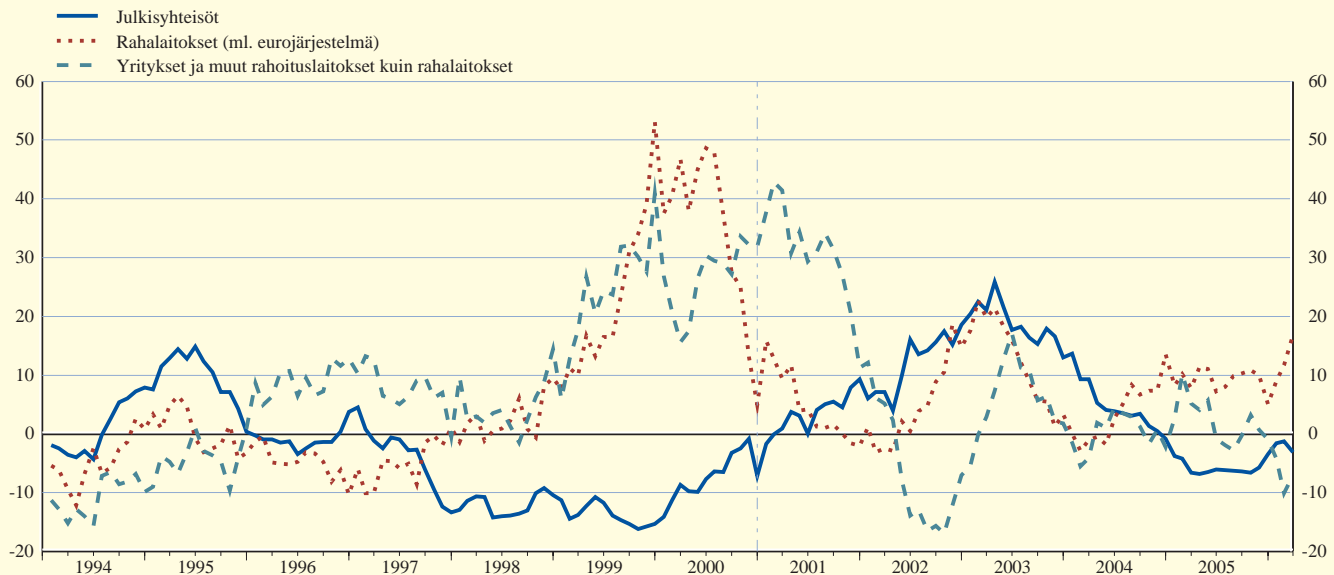
Lähde: EKP.

1) Kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia-osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾ (jatkoa)
(prosenttimuutos)

	Pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset						Pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kaikki valuutat yhteensä												
2004	5,1	3,1	6,5	3,3	5,8	14,7	16,2	18,5	27,1	8,6	0,3	26,4
2005	4,7	3,1	5,7	0,3	5,5	15,0	19,4	18,3	35,8	22,4	9,9	4,6
2005 II	4,7	2,5	6,0	1,2	5,8	14,8	19,4	18,9	35,0	26,5	8,5	3,1
2005 III	4,5	3,0	6,4	0,6	5,0	15,6	20,7	19,7	38,8	17,5	11,5	1,6
2005 IV	4,7	3,9	6,4	0,4	4,8	15,9	19,1	15,3	43,9	19,2	11,8	1,9
2006 I	4,4	4,5	8,9	0,8	3,6	15,6	18,7	13,8	48,8	23,9	7,9	1,1
2005 loka	4,7	4,1	6,8	1,1	4,7	15,4	18,7	15,2	43,0	17,7	11,7	2,3
2005 marras	4,9	4,3	5,1	-0,1	5,1	16,5	18,5	14,8	44,2	19,2	10,5	0,9
2005 joul	4,7	3,7	8,1	0,3	4,7	16,8	19,1	14,8	45,6	22,9	9,7	1,5
2006 tammi	4,6	4,9	8,1	0,4	3,9	14,9	19,0	14,5	47,1	23,7	8,7	1,1
2006 helmi	4,0	4,5	9,6	1,4	2,7	16,2	18,7	13,4	51,0	24,6	7,7	0,0
2006 maal	4,5	4,8	10,0	0,7	3,6	14,5	17,6	12,1	51,2	24,3	5,0	3,2
Euromääräiset												
2004	4,8	1,3	10,5	2,0	5,9	14,7	15,6	17,8	27,2	8,9	0,2	25,3
2005	4,3	0,9	9,2	-0,2	5,4	15,3	18,8	17,2	35,2	22,4	10,3	5,2
2005 II	4,4	0,3	10,1	0,8	5,8	15,1	18,9	18,0	35,1	24,6	8,9	3,7
2005 III	4,1	1,0	10,0	0,3	4,9	16,0	20,5	18,9	38,3	18,3	12,1	2,5
2005 IV	4,2	1,9	8,6	0,5	4,7	16,2	18,3	13,9	41,6	20,7	12,3	2,2
2006 I	3,8	2,7	9,1	0,7	3,5	16,1	17,9	12,3	46,1	25,8	8,3	1,1
2005 loka	4,3	2,1	9,5	1,3	4,5	15,7	18,0	14,0	40,5	19,1	12,2	2,5
2005 marras	4,4	2,2	7,1	-0,1	5,1	16,9	17,7	13,2	41,8	20,9	11,0	1,0
2005 joul	4,2	1,8	9,0	0,4	4,5	17,2	18,3	13,3	43,3	24,4	10,2	1,7
2006 tammi	4,1	3,1	8,6	0,1	3,9	15,4	18,2	13,1	44,6	25,5	9,1	1,3
2006 helmi	3,4	2,7	9,7	1,3	2,6	16,7	17,9	11,9	47,9	26,6	8,1	-0,2
2006 maal	3,9	3,1	8,8	0,7	3,5	15,1	16,8	10,7	48,1	26,2	5,1	3,0

K18 Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

1) Kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia-osassa.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet¹⁾ (miljardia euroa, ellei toisin mainita; markkina-arvoon)

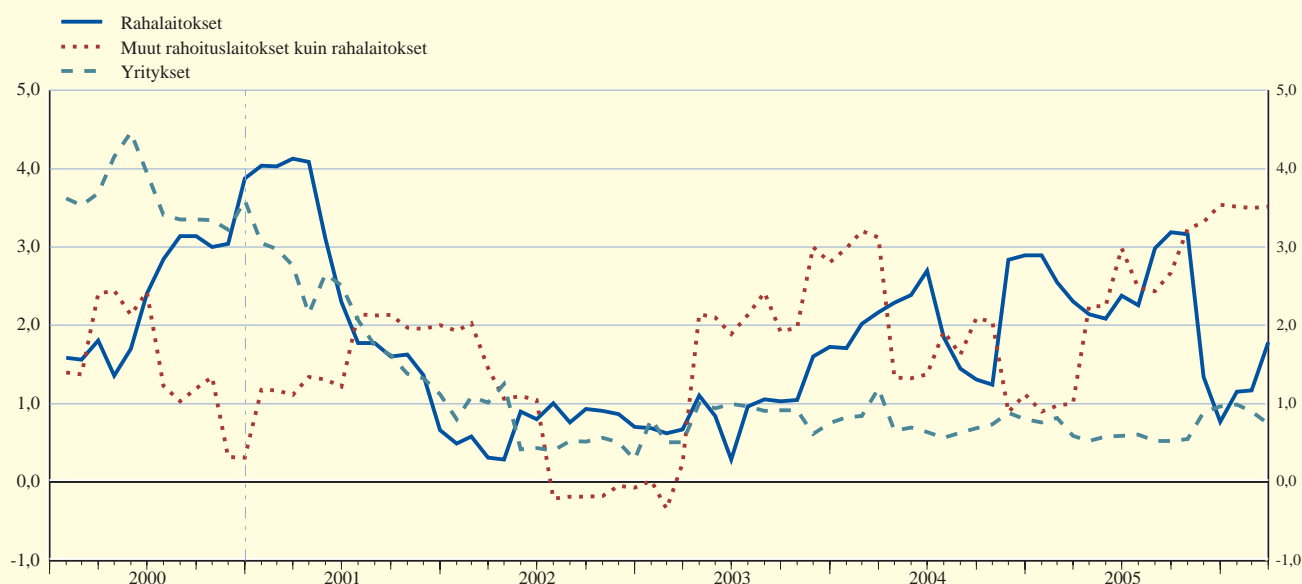
1. Kannat ja vuotuinen kasvuvauhti

(kannat ajanjakson lopussa)

		Yhteensä			Rahalaitokset		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Yritykset		
		Yhteensä	Indeksi, 2001 joulukuu = 100	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2004	maalis	3 766,5	101,8	1,5	571,9	2,2	357,7	3,1	2 836,9	1,2	
	huhti	3 748,5	101,9	1,0	579,4	2,3	363,7	1,3	2 805,4	0,7	
	touko	3 687,9	101,9	1,0	568,1	2,4	353,0	1,3	2 766,8	0,7	
	kesä	3 790,1	102,0	1,0	582,5	2,7	364,4	1,4	2 843,2	0,6	
	heinä	3 679,8	102,1	0,9	562,3	1,8	356,2	1,9	2 761,3	0,6	
	elo	3 621,2	102,0	0,9	562,5	1,4	355,3	1,6	2 703,4	0,6	
	syys	3 707,9	102,1	0,9	579,6	1,3	364,2	2,1	2 764,1	0,7	
	loka	3 787,6	102,2	0,9	598,0	1,2	374,6	2,0	2 815,0	0,7	
	marras	3 906,5	102,5	1,2	623,9	2,8	388,6	0,9	2 894,1	0,9	
	joulu	4 033,8	102,6	1,2	643,7	2,9	407,7	1,1	2 982,4	0,8	
	2005	tammi	4 138,0	102,6	1,1	662,6	2,9	414,2	0,9	3 061,3	0,8
		helmi	4 254,5	102,6	1,1	681,1	2,6	434,1	1,0	3 139,2	0,8
maalis		4 242,4	102,7	0,9	677,7	2,3	424,0	1,0	3 140,7	0,6	
huhti		4 094,7	102,9	1,0	656,0	2,1	409,4	2,2	3 029,3	0,5	
touko		4 272,7	102,9	1,0	678,1	2,1	424,0	2,2	3 170,5	0,6	
kesä		4 381,7	103,1	1,1	698,0	2,4	441,5	3,0	3 242,1	0,6	
heinä		4 631,7	103,1	1,1	727,9	2,3	466,7	2,5	3 437,1	0,6	
elo		4 606,4	103,2	1,1	723,4	3,0	457,1	2,4	3 425,9	0,5	
syys		4 827,7	103,3	1,2	764,1	3,2	483,7	2,7	3 579,9	0,5	
loka		4 659,9	103,4	1,2	752,4	3,2	480,5	3,2	3 427,1	0,6	
marras		4 882,5	103,7	1,2	809,2	1,3	513,6	3,3	3 559,8	0,9	
joulu		5 056,8	103,8	1,2	836,4	0,8	540,8	3,5	3 679,6	1,0	
2006	tammi	5 289,7	103,9	1,3	884,8	1,2	535,8	3,5	3 869,1	1,0	
	helmi	5 429,8	103,9	1,2	938,8	1,2	561,8	3,5	3 929,2	0,9	
	maalis	5 630,4	104,0	1,2	962,3	1,8	579,1	3,5	4 089,0	0,7	

K19 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti

(vuotuinen prosentimuutos)

Lähde: EKP.

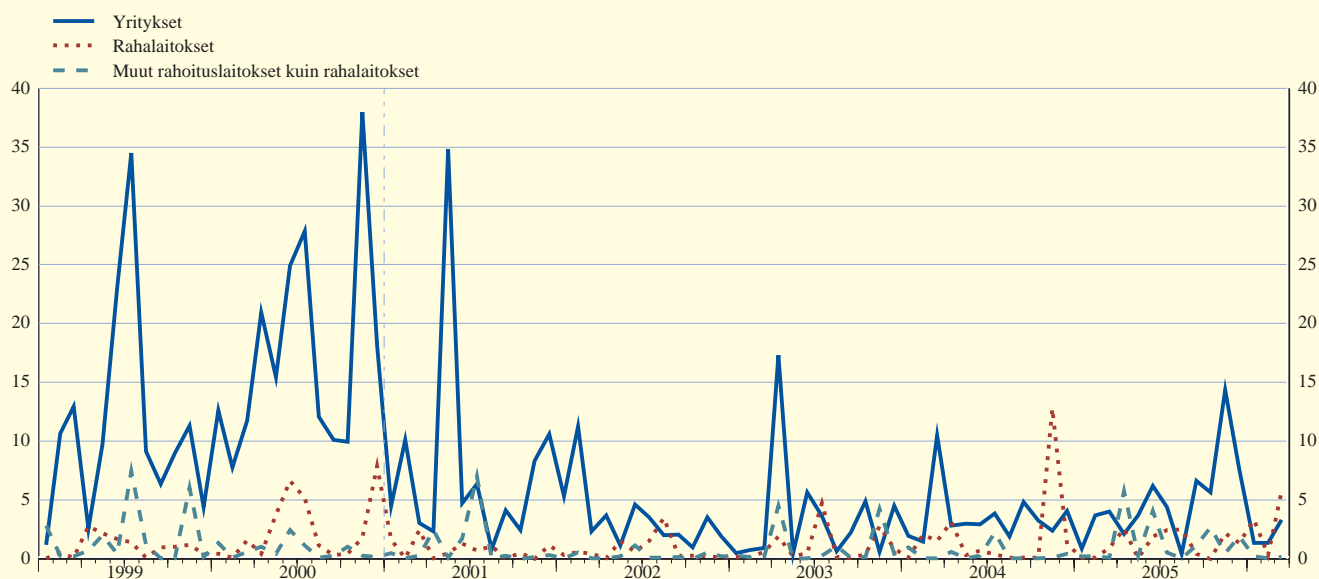
1) Indeksien ja kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia-osassa.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet¹⁾
(miljardia euroa, markkina-arvoon)

2. Liikkeeseenlaskut kuukauden aikana

		Yhteensä			Rahalaitokset			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset			Yritykset			
		Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2004	maalis	12,0	1,1	10,9	1,5	0,0	1,5	0,0	0,1	-0,1	10,5	1,0	9,5	
	huhti	6,5	1,3	5,2	3,1	0,1	3,1	0,6	0,1	0,5	2,8	1,2	1,6	
	touko	3,3	3,7	-0,4	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	3,0	3,6	-0,6	
	kesä	3,9	2,2	1,7	0,7	1,6	-0,9	0,3	0,0	0,2	2,9	0,6	2,4	
	heinä	6,4	3,8	2,6	0,4	0,0	0,4	2,2	0,0	2,2	3,9	3,8	0,1	
	elo	2,0	3,1	-1,1	0,1	2,2	-2,1	0,0	0,0	0,0	1,9	1,0	0,9	
	syys	4,9	2,2	2,8	0,1	0,9	-0,8	0,0	0,0	0,0	4,8	1,3	3,5	
	loka	3,3	0,7	2,6	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	3,2	0,7	2,5	
	marras	15,3	3,6	11,7	12,8	0,3	12,5	0,1	0,0	0,1	2,4	3,3	-0,9	
	joulu	5,7	2,2	3,5	1,2	0,0	1,2	0,4	0,1	0,3	4,1	2,1	2,0	
	2005	tammi	1,1	1,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,2	0,9	1,2	-0,3
		helmi	4,0	1,3	2,7	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	3,7	1,2	2,5
maalis		5,0	1,8	3,2	0,9	0,8	0,1	0,1	0,1	0,0	4,0	0,8	3,2	
huhti		10,4	2,3	8,1	2,5	0,0	2,5	5,8	0,0	5,7	2,1	2,3	-0,2	
touko		3,9	2,9	1,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	3,7	2,7	1,0	
kesä		12,1	4,9	7,2	1,9	1,0	0,9	4,1	0,7	3,3	6,2	3,2	3,0	
heinä		7,4	6,6	0,8	2,4	2,9	-0,4	0,5	0,0	0,5	4,4	3,7	0,7	
elo		2,9	2,2	0,7	2,5	0,0	2,5	0,0	0,2	-0,1	0,4	2,0	-1,6	
syys		8,2	2,2	5,9	0,4	0,0	0,4	1,1	0,0	1,1	6,6	2,2	4,4	
loka		8,3	1,6	6,7	0,0	0,1	-0,1	2,7	0,0	2,7	5,6	1,4	4,2	
marras		17,0	3,8	13,2	2,1	0,0	2,1	0,5	0,0	0,5	14,4	3,8	10,6	
joulu		10,8	7,3	3,5	1,3	4,3	-3,0	1,9	0,4	1,5	7,6	2,6	5,0	
2006	tammi	4,8	0,8	4,1	3,3	0,0	3,3	0,2	0,0	0,2	1,3	0,7	0,6	
	helmi	1,7	1,7	0,0	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	1,3	1,6	-0,3	
	maalis	9,1	5,4	3,7	5,7	0,0	5,7	0,1	0,0	0,1	3,3	5,4	-2,1	

K20 Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan
(miljardia euroa, liikkeeseenlaskut kuukauden aikana, markkina-arvoon)

Lähde: EKP.

1) Indeksiin ja kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia-osassa.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella

(vuotuisina prosenteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

1. Talletuskorot (uusi liiketoiminta)

	Yön yli ¹⁾	Talletukset kotitalouksilta					Talletukset yrityksiltä				Repot	
		Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset ^{1),2)}		Määräaikaiset					
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
2005	huhti	0,74	2,01	2,09	2,32	1,95	2,45	0,95	2,01	2,23	2,92	2,00
	touko	0,75	1,94	2,01	2,20	1,97	2,43	0,95	2,01	2,12	3,31	2,00
	kesä	0,69	1,95	2,21	2,20	2,17	2,38	0,91	2,01	2,05	3,57	2,00
	heinä	0,68	1,94	2,01	2,19	2,15	2,34	0,94	2,02	2,21	3,11	2,00
	elo	0,69	1,95	2,07	2,32	2,03	2,31	0,96	2,02	2,22	2,90	2,01
	syys	0,69	1,97	2,05	2,04	2,02	2,29	0,96	2,04	2,23	2,97	2,04
	loka	0,69	1,98	2,28	2,16	1,96	2,27	0,97	2,04	2,58	3,44	2,02
	marras	0,70	2,02	2,34	2,18	1,99	2,27	0,99	2,08	2,18	3,44	2,03
	joulu	0,71	2,15	2,25	2,21	1,98	2,30	1,01	2,25	2,48	3,53	2,22
2006	tammi	0,73	2,21	2,47	2,56	1,99	2,32	1,04	2,27	2,40	3,52	2,25
	helmi	0,74	2,24	2,52	2,36	1,99	2,34	1,07	2,31	2,67	3,37	2,26
	maalis	0,76	2,37	2,60	2,45	1,98	2,37	1,14	2,48	2,93	3,27	2,44

2. Kotitalouslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Sekki- luotot ¹⁾	Kulutusluotot				Todellinen vuosi- korko ³⁾	Asuntolainat				Todellinen vuosi- korko ³⁾	Muut lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan		
		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Yli 10 vuotta		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta			Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
2005	huhti	9,62	6,60	6,64	8,19	7,81	3,40	3,89	4,36	4,28	3,95	3,97	4,71	4,62
	touko	9,64	6,96	6,56	8,00	7,82	3,38	3,85	4,28	4,20	3,93	3,86	4,67	4,60
	kesä	9,61	6,62	6,50	7,90	7,72	3,32	3,76	4,13	4,09	3,89	3,84	4,59	4,49
	heinä	9,52	6,67	6,61	7,96	7,80	3,33	3,70	4,06	4,05	3,87	3,89	4,54	4,29
	elo	9,58	6,99	6,70	8,10	7,99	3,32	3,72	4,00	3,99	3,89	3,80	4,59	4,41
	syys	9,61	7,04	6,43	7,94	7,84	3,31	3,69	3,98	3,96	3,82	3,85	4,51	4,25
	loka	9,65	6,82	6,36	7,99	7,74	3,33	3,67	3,99	3,95	3,82	3,88	4,50	4,28
	marras	9,70	6,74	6,33	7,84	7,61	3,38	3,69	3,97	3,96	3,85	4,00	4,29	4,33
	joulu	9,67	6,75	6,36	7,42	7,45	3,49	3,84	4,03	4,01	3,98	4,06	4,57	4,37
2006	tammi	9,81	6,94	6,50	8,12	7,87	3,61	3,91	4,14	4,06	4,09	4,15	4,59	4,34
	helmi	9,61	6,95	6,50	8,01	7,77	3,65	3,97	4,16	4,08	4,08	4,24	4,63	4,33
	maalis	9,90	6,79	6,28	7,89	7,65	3,73	4,00	4,23	4,10	4,15	4,33	4,72	4,50

3. Yrityslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Sekki- luotot ¹⁾	Muut enintään 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Muut yli 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			
		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
								1
2005	huhti	5,22	3,88	4,51	4,34	3,00	3,53	3,99
	touko	5,14	3,91	4,45	4,24	2,99	3,60	3,80
	kesä	5,12	3,87	4,45	4,14	2,92	3,44	3,88
	heinä	5,12	3,86	4,40	4,11	2,96	3,57	3,77
	elo	5,04	3,91	4,45	4,13	2,87	3,52	3,81
	syys	5,14	3,81	4,36	4,03	2,90	3,39	3,87
	loka	5,10	3,88	4,43	4,01	2,88	3,58	3,80
	marras	5,09	3,91	4,44	3,99	3,08	3,58	3,98
	joulu	5,12	3,98	4,50	4,10	3,22	3,57	3,94
2006	tammi	5,23	4,07	4,59	4,13	3,18	3,72	3,98
	helmi	5,29	4,12	4,69	4,17	3,24	4,34	4,00
	maalis	5,30	4,23	4,59	4,16	3,50	3,84	4,18

Lähde: EKP.

1) Näissä instrumenteissa uusia liiketoimintoja koskevat tiedot ja kantatiedot ovat samat. Tiedot ajanjakson lopussa.

2) Näissä instrumenteissa kotitalouksien ja yritysten tiedot on yhdistetty ja kohdistettu kotitaloussektoriin, koska yritysten irtisanomisehtoisten talletusten kannat ovat kotitaloussektoriin verrattuna pieniä kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa yhteensä.

3) Todellinen vuosikorko vastaa kaikkia lainasta aiheutuvia kustannuksia. Nämä kustannukset käsittävät korot ja muut (lainoihin liittyvät) kulut, kuten selvityskulut, hallintokulut, asiakirjojen valmistelukulut, vakuuskulut jne.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

4. Talletuskorot (kannat)

		Talletukset kotitalouksilta					Talletukset yrityksiltä			Repot
		Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset ^{1),2)}		Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset		
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2005	huhti	0,74	1,93	3,22	1,95	2,45	0,95	2,10	3,57	1,99
	touko	0,75	1,92	3,19	1,97	2,43	0,95	2,11	3,51	2,00
	kesä	0,69	1,92	3,22	2,17	2,38	0,91	2,10	3,55	2,01
	heinä	0,68	1,91	3,18	2,15	2,34	0,94	2,11	3,50	1,98
	elo	0,69	1,92	3,18	2,03	2,31	0,96	2,10	3,52	2,00
	syys	0,69	1,91	3,19	2,02	2,29	0,96	2,11	3,50	2,01
	loka	0,69	1,93	3,17	1,96	2,27	0,97	2,12	3,45	2,03
	marras	0,70	1,96	3,15	1,99	2,27	0,99	2,16	3,43	2,06
	joulu	0,71	2,01	3,15	1,98	2,30	1,01	2,30	3,41	2,16
	2006	tammi	0,73	2,05	3,10	1,99	2,32	1,04	2,32	3,48
helmi		0,74	2,09	3,21	1,99	2,34	1,07	2,38	3,36	2,27
maalis		0,76	2,16	3,00	1,98	2,37	1,14	2,48	3,34	2,38

5. Lainakorot (kannat)

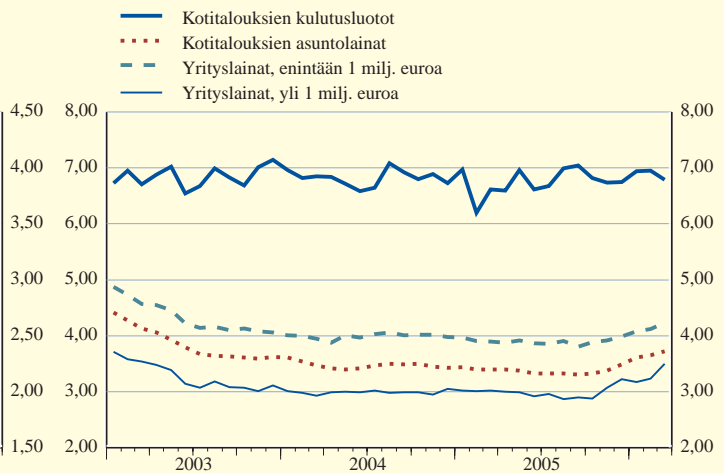
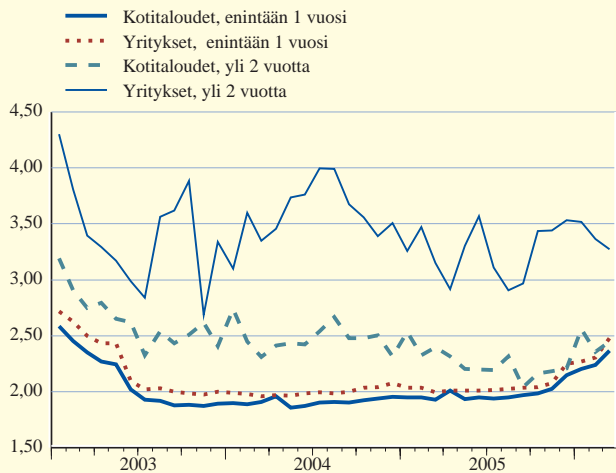
		Kotitalouslainat						Yrityslainat		
		Asuntolainat maturiteetin mukaan			Kulutusluotot ja muut lainat maturiteetin mukaan			Maturiteetin mukaan		
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2005	huhti	4,69	4,38	4,74	8,02	6,94	5,76	4,34	3,86	4,37
	touko	4,63	4,36	4,71	8,00	6,87	5,74	4,33	3,85	4,35
	kesä	4,62	4,33	4,67	7,92	6,93	5,72	4,32	3,85	4,35
	heinä	4,57	4,29	4,63	7,89	6,86	5,70	4,30	3,82	4,29
	elo	4,54	4,24	4,60	7,96	6,86	5,73	4,25	3,80	4,28
	syys	4,51	4,23	4,59	7,94	6,85	5,71	4,25	3,78	4,26
	loka	4,49	4,19	4,58	7,95	6,80	5,70	4,24	3,77	4,25
	marras	4,51	4,17	4,53	7,88	6,77	5,70	4,29	3,79	4,25
	joulu	4,54	4,14	4,52	7,93	6,77	5,67	4,35	3,84	4,24
	2006	tammi	4,63	4,14	4,50	7,99	6,78	5,66	4,42	3,88
helmi		4,61	4,16	4,54	7,97	6,79	5,69	4,49	3,95	4,31
maalis		4,60	4,15	4,52	8,06	6,80	5,73	4,53	3,98	4,31

K21 Uudet määräaikaistalletukset

(vuotuisina prosentteina ilman kuluja; ajanjakson keskiarvo)

K22 Uudet vaihtuvakorkoiset tai koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat

(vuotuisina prosentteina ilman kuluja; ajanjakson keskiarvo)

Lähde: EKP.

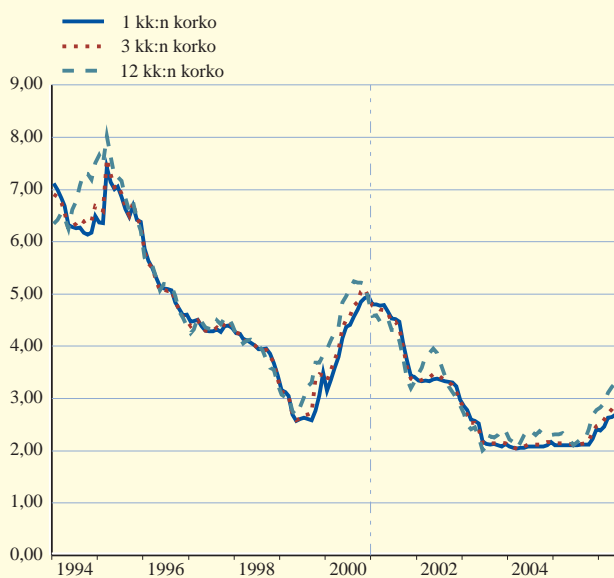
4.6 Rahamarkkinakorot

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo)

	Euroalue ^{b)}					Yhdysvallat	Japani
	Yön yli -talletukset (EONIA)	1 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (EURIBOR)	6 kk:n talletukset (EURIBOR)	12 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2003	2,32	2,35	2,33	2,31	2,34	1,22	0,06
2004	2,05	2,08	2,11	2,15	2,27	1,62	0,05
2005	2,09	2,14	2,18	2,23	2,33	3,56	0,06
2005 I	2,06	2,11	2,14	2,19	2,32	2,84	0,05
2005 II	2,07	2,10	2,12	2,14	2,19	3,28	0,05
2005 III	2,08	2,11	2,13	2,15	2,20	3,77	0,06
2005 IV	2,14	2,25	2,34	2,46	2,63	4,34	0,06
2006 I	2,40	2,50	2,61	2,75	2,95	4,76	0,08
2005 touko	2,07	2,10	2,13	2,14	2,19	3,27	0,05
2005 kesä	2,06	2,10	2,11	2,11	2,10	3,43	0,05
2005 heinä	2,07	2,11	2,12	2,13	2,17	3,61	0,06
2005 elo	2,06	2,11	2,13	2,16	2,22	3,80	0,06
2005 syys	2,09	2,12	2,14	2,17	2,22	3,91	0,06
2005 loka	2,07	2,12	2,20	2,27	2,41	4,17	0,06
2005 marras	2,09	2,22	2,36	2,50	2,68	4,35	0,06
2005 joul	2,28	2,41	2,47	2,60	2,78	4,49	0,07
2006 tammi	2,33	2,39	2,51	2,65	2,83	4,60	0,07
2006 helmi	2,35	2,46	2,60	2,72	2,91	4,76	0,07
2006 maal	2,52	2,63	2,72	2,87	3,11	4,92	0,10
2006 huhti	2,63	2,65	2,79	2,96	3,22	5,07	0,11
2006 touko	2,58	2,69	2,89	3,06	3,31	5,18	0,19

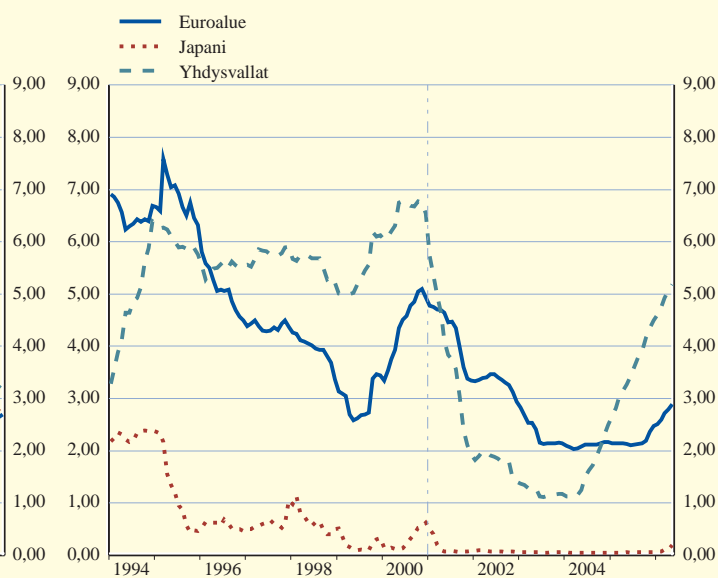
K23 Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

K24 3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

Lähde: EKP

1) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu euroalueen keinotekoiset korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Lisätietoja Yleistä-osassa.

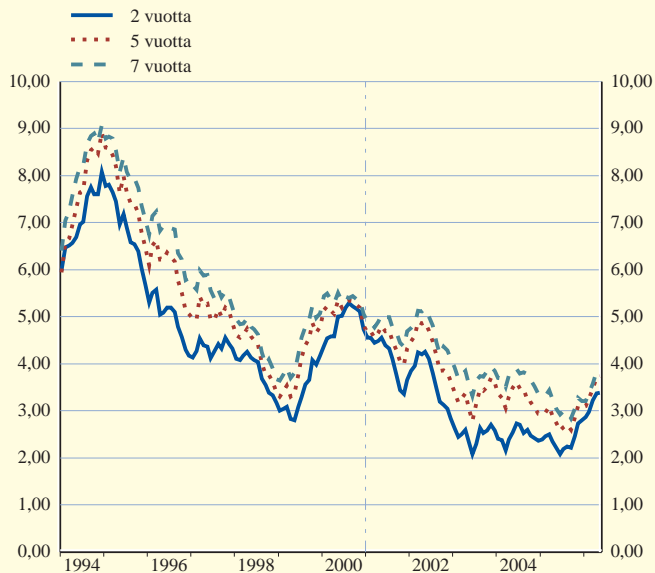
4.7 Valtion lainojen tuotot

(vuotuisina prosentteina, jakson keskiarvo)

	Euroalue ¹⁾					Yhdysvallat	Japani
	2 v 1	3 v 2	5 v 3	7 v 4	10 v 5	10 v 6	10 v 7
2003	2,49	2,74	3,32	3,74	4,16	4,00	0,99
2004	2,47	2,77	3,29	3,70	4,14	4,26	1,50
2005	2,38	2,55	2,85	3,14	3,44	4,28	1,39
2005 I	2,45	2,66	2,99	3,36	3,67	4,30	1,41
2005 II	2,21	2,40	2,73	3,07	3,41	4,16	1,28
2005 III	2,21	2,36	2,65	2,94	3,26	4,21	1,36
2005 IV	2,66	2,79	3,01	3,18	3,42	4,48	1,53
2006 I	3,02	3,11	3,28	3,39	3,56	4,57	1,58
2005 touko	2,22	2,41	2,74	3,05	3,41	4,14	1,27
2005 kesä	2,07	2,24	2,58	2,93	3,25	4,00	1,24
2005 heinä	2,19	2,34	2,66	2,99	3,32	4,16	1,26
2005 elo	2,24	2,40	2,70	2,99	3,32	4,26	1,43
2005 syys	2,21	2,34	2,60	2,84	3,16	4,19	1,38
2005 loka	2,45	2,61	2,85	3,05	3,32	4,45	1,54
2005 marras	2,73	2,86	3,10	3,28	3,53	4,53	1,52
2005 joulou	2,80	2,88	3,07	3,21	3,41	4,46	1,54
2006 tammi	2,86	2,94	3,10	3,21	3,39	4,41	1,47
2006 helmi	2,97	3,07	3,26	3,37	3,55	4,56	1,57
2006 maalisk	3,22	3,30	3,47	3,57	3,73	4,72	1,70
2006 huhti	3,37	3,49	3,71	3,83	4,01	4,99	1,91
2006 touko	3,38	3,52	3,74	3,89	4,06	5,10	1,91

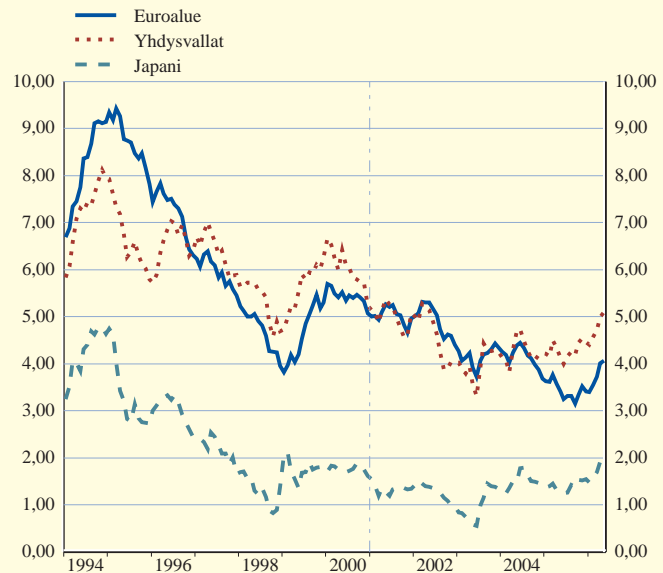
K25 Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

K26 Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

Lähde: EKP

1) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtionlainojen nimellisiä kantoja.

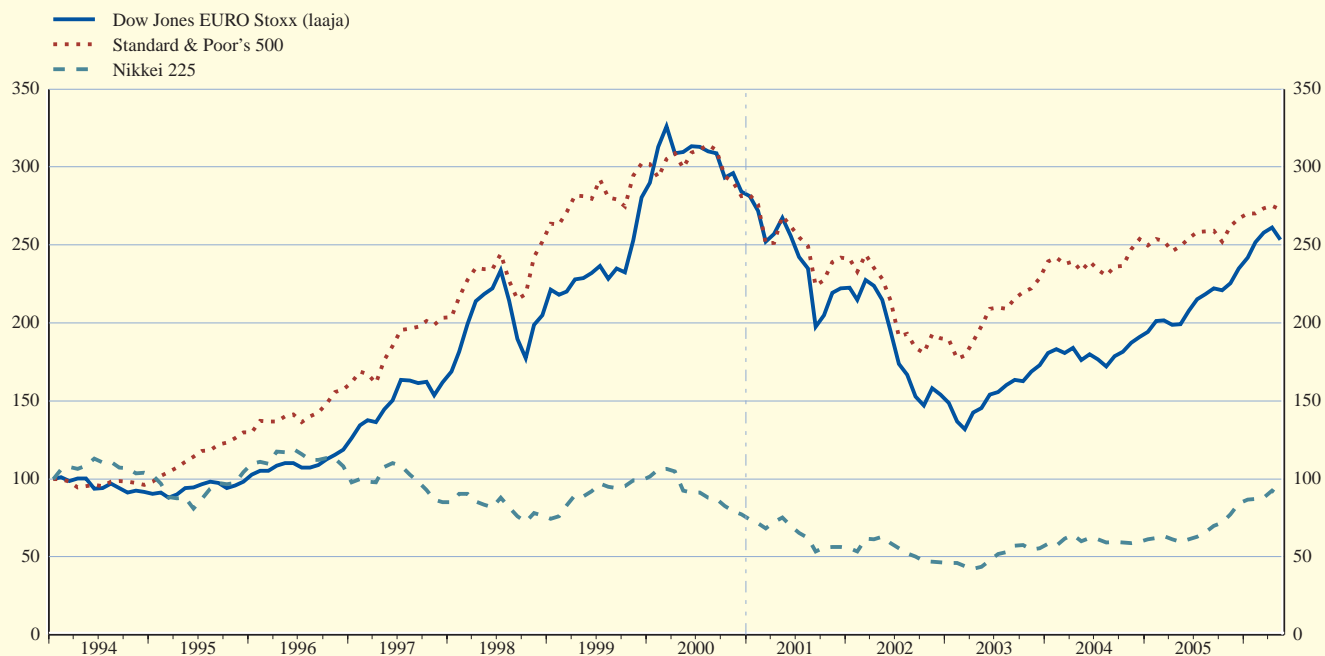
4.8 Osakeindeksit

(indeksit pisteinä, jakson keskiarvo)

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit												Yhdys- vallat	Japani
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit											
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kuluttaja- palvelut	Kulutus- tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Teollisuus	Tekniikka	Yleis- hyödylliset yhtiöt	Tele- viestintä	Terveyden- hoito		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2003	213,3	2 422,7	212,5	144,9	193,8	259,5	199,3	213,5	275,2	210,7	337,5	304,5	964,9	9 312,9
2004	251,1	2 804,8	251,4	163,4	219,9	300,5	238,2	258,6	298,3	266,3	399,2	395,9	1 131,1	11 180,9
2005	293,8	3 208,6	307,0	181,3	245,1	378,6	287,7	307,3	297,2	334,1	433,1	457,0	1 207,4	12 421,3
2005 I	276,2	3 025,3	290,4	177,0	227,9	335,8	269,0	290,9	274,8	309,6	446,5	427,0	1 191,7	11 594,1
II	280,1	3 063,7	291,1	177,7	232,4	354,5	271,2	291,7	284,8	321,7	423,0	455,7	1 182,2	11 282,4
III	303,4	3 308,0	311,9	185,0	256,7	411,3	293,4	318,6	303,8	346,0	439,7	466,5	1 223,6	12 310,9
IV	315,2	3 433,1	334,0	185,5	262,8	411,8	316,8	327,6	325,0	358,6	423,4	478,3	1 231,6	14 487,0
2006 I	347,6	3 729,4	373,1	199,2	286,5	423,6	358,4	379,7	354,5	413,3	415,8	522,4	1 283,2	16 207,8
2005 touko	276,1	3 023,5	285,7	175,4	228,7	344,1	267,1	285,2	283,8	319,4	421,3	460,5	1 179,2	11 071,4
kesä	288,2	3 151,7	297,7	181,0	240,4	373,4	277,4	302,0	301,5	331,2	421,7	462,8	1 202,3	11 402,8
heinä	298,4	3 267,1	302,0	184,9	249,5	398,3	288,2	313,8	308,6	336,8	437,5	463,4	1 220,9	11 718,9
elo	303,1	3 303,3	311,5	185,7	257,1	405,8	293,4	318,9	297,6	343,9	444,7	473,0	1 224,3	12 205,0
syys	308,4	3 351,8	321,7	184,4	263,0	429,3	298,5	322,9	305,7	357,0	436,5	462,5	1 225,6	12 986,6
loka	306,8	3 340,1	322,4	182,4	260,6	405,3	302,6	317,3	312,4	347,7	434,0	466,8	1 192,0	13 384,9
marras	312,7	3 404,9	330,8	183,2	259,3	411,2	316,4	322,3	322,9	354,0	418,2	471,6	1 238,7	14 362,0
joulu	325,7	3 550,1	348,4	190,8	268,4	418,5	330,8	342,7	339,2	373,5	418,5	496,1	1 262,4	15 664,0
2006 tammi	335,5	3 626,9	356,5	196,1	276,1	429,6	340,6	361,4	344,6	391,3	414,6	519,2	1 277,7	16 103,4
helmi	349,0	3 743,8	375,9	198,0	288,5	424,3	361,7	383,9	351,7	417,8	409,1	513,8	1 277,2	16 187,6
maalis	358,0	3 814,9	386,5	203,1	294,9	417,4	372,5	393,6	366,3	430,4	422,7	532,9	1 293,7	16 325,2
huhti	362,3	3 834,6	399,0	204,8	299,9	433,6	372,9	404,0	381,1	429,3	415,8	545,4	1 301,5	17 233,0
touko	351,7	3 726,8	392,2	200,9	287,9	415,8	362,7	394,5	358,9	420,4	401,0	542,2	1 289,6	16 430,7

K27 Dow Jones Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100, kuukausikeskiarvoja)

Lähde: EKP.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset (vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

	Yhteensä					Kokonaisindeksi (kp., prosenttimuutos edellisestä ajanjaksosta)					
	Indeksi 2005 = 100	Yhteensä		Tavarat	Palvelut	Yhteensä	Jalostetut elin- tarvikkeet	Jalosta- mattomat elin- tarvikkeet	Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia (ei-kp.)	Palvelut
		Yhteensä pl. jalostamatto- mat elintarvik- keet ja energia									
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	100,0	100,0	83,4	59,2	40,8	100,0	11,8	7,4	30,7	9,2	40,8
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2002	93,9	2,2	2,5	1,7	3,1	-	-	-	-	-	-
2003	95,8	2,1	2,0	1,8	2,5	-	-	-	-	-	-
2004	97,9	2,1	2,1	1,8	2,6	-	-	-	-	-	-
2005	100,0	2,2	1,5	2,1	2,3	-	-	-	-	-	-
2005 I	98,8	2,0	1,7	1,8	2,4	0,4	0,7	0,5	0,0	0,3	0,5
II	99,9	2,0	1,5	1,8	2,3	0,7	0,3	0,3	0,1	4,5	0,5
III	100,3	2,3	1,4	2,4	2,2	0,8	0,6	0,0	0,0	5,6	0,6
IV	101,0	2,3	1,5	2,4	2,1	0,4	0,7	0,6	0,2	0,4	0,5
2006 I	101,0	2,3	1,4	2,6	1,9	0,4	0,5	0,6	0,1	1,3	0,4
2005 joulukuu	101,1	2,2	1,4	2,4	2,1	0,1	0,2	0,5	0,0	-0,7	0,1
2006 tammi	100,7	2,4	1,3	2,7	2,0	0,3	0,1	0,1	0,0	2,4	0,1
helmikuu	100,9	2,3	1,3	2,6	2,0	0,2	0,1	0,3	0,0	0,4	0,2
maaliskuu	101,5	2,2	1,4	2,4	1,9	0,1	0,3	-0,4	0,1	0,5	0,1
huhtikuu	102,2	2,4	1,6	2,6	2,2	0,4	0,0	0,2	0,1	2,8	0,2
toukokuu ²⁾	.	2,5

	Tavarat						Palvelut					
	Elintarvikkeet (sisältää alkoholi- juomat ja tupakkatuotteet)			Teollisuustuotteet			Asuminen		Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa-aika	Muut
	Yhteensä	Jalostetut elintarvik- keet	Jalostamat- tomat elin- tarvikkeet	Yhteensä	Muut teolli- suustuotteet kuin energia	Energia	Vuokrat					
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	19,3	11,8	7,4	39,9	30,7	9,2	10,3	6,3	6,4	2,9	14,5	6,6
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
2002	3,1	3,1	3,1	1,0	1,5	-0,6	2,4	2,0	3,2	-0,3	4,2	3,4
2003	2,8	3,3	2,1	1,2	0,8	3,0	2,4	2,0	2,9	-0,6	2,7	3,4
2004	2,3	3,4	0,6	1,6	0,8	4,5	2,4	1,9	2,8	-2,0	2,4	5,1
2005	1,6	2,0	0,8	2,4	0,3	10,1	2,6	2,0	2,7	-2,2	2,3	3,1
2005 I	1,6	2,4	0,5	1,9	0,3	7,6	2,6	2,1	3,1	-1,9	2,4	3,5
II	1,2	1,6	0,8	2,1	0,3	8,8	2,7	2,1	2,4	-2,0	2,3	3,4
III	1,4	1,8	0,8	2,8	0,1	12,7	2,5	2,1	2,6	-2,2	2,3	3,0
IV	1,9	2,2	1,4	2,7	0,4	11,1	2,5	1,9	2,7	-2,7	2,3	2,7
2006 I	1,8	2,0	1,4	3,0	0,3	12,2	2,5	2,0	2,4	-3,3	2,2	2,3
2005 marraskuu	2,2	2,6	1,5	2,5	0,4	10,0	2,4	1,9	2,8	-2,7	2,2	2,7
joulukuu	1,7	1,8	1,5	2,7	0,4	11,2	2,5	2,0	2,6	-2,7	2,2	2,8
2006 tammi	1,9	1,9	2,0	3,1	0,2	13,6	2,5	2,0	2,3	-2,9	2,2	2,4
helmikuu	1,8	1,9	1,7	3,0	0,3	12,5	2,6	2,1	2,6	-3,4	2,3	2,2
maaliskuu	1,6	2,3	0,6	2,7	0,5	10,5	2,6	2,1	2,3	-3,5	2,1	2,3
huhtikuu	1,8	2,2	1,2	2,9	0,6	11,0	2,6	2,1	3,1	-3,7	2,7	2,1

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Viittaa ajanjaksoon 2006.

2) Arvio perustuu alustaviin tietoihin, jotka kattavat 95 % euroalueesta, ja energian hintoja koskeviin ennakkotietoihin.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

2. Teollisuuden tuottajahinnat sekä rakentamisen, asuntojen ja raaka-aineiden hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat ilman rakentamista										Rakentaminen ¹⁾	Asuntojen hinnat ²⁾	Raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat ³⁾		Öljyn hinta ⁴⁾ (euroa/barreli)
	Kokonaisindeksi 2000 = 100	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita						Energia	Yhteensä			Kokonaisindeksi ilman energiaa		
			Tehdas-teollisuus	Yhteensä	Väli-tuotteet	Pääoma-hyödykkeet	Kulutustavarat								
							Yhteensä	Kestävät						Ei-kestävät	
Osuus kokonaisindeksistä, % ⁵⁾	100,0	100,0	89,5	82,5	31,6	21,3	29,5	4,0	25,5	17,5			100,0	32,8	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2002	101,9	-0,1	0,3	0,5	-0,3	0,9	1,0	1,3	1,0	-2,3	2,7	6,8	-4,1	-0,9	26,5
2003	103,4	1,4	0,9	0,8	0,8	0,3	1,1	0,6	1,2	3,8	2,1	6,8	-4,0	-4,5	25,1
2004	105,7	2,3	2,5	2,0	3,5	0,7	1,3	0,7	1,4	3,9	2,6	7,2	18,4	10,8	30,5
2005	110,1	4,1	3,2	1,8	2,9	1,3	1,1	1,3	1,0	13,4	3,1	7,6	28,5	9,4	44,6
2005 I	108,2	4,1	3,8	2,8	5,1	1,6	1,2	1,4	1,1	10,0	3,5	- ⁶⁾	22,9	1,9	36,6
2005 II	109,4	3,9	3,1	1,9	3,1	1,5	0,9	1,4	0,8	12,1	3,0	8,0	22,4	2,2	42,2
2005 III	110,8	4,2	3,0	1,3	1,7	1,2	0,9	1,2	0,9	15,7	3,0	- ⁶⁾	33,5	11,6	50,9
2005 IV	111,9	4,4	2,8	1,4	1,7	1,1	1,4	1,2	1,4	15,6	2,9	7,2	34,2	23,2	48,6
2006 I	113,9	5,2	3,2	1,7	2,3	1,0	1,5	1,4	1,5	19,0	.	-	36,4	23,6	52,3
2005 joulukuuta	112,0	4,7	3,0	1,5	1,9	1,0	1,3	1,3	1,3	17,0	-	-	48,6	29,8	48,5
2006 tammi	113,4	5,3	3,3	1,6	2,0	1,0	1,5	1,3	1,5	19,8	-	-	44,1	25,5	52,5
2006 helmikuuta	113,9	5,4	3,3	1,7	2,3	1,0	1,5	1,4	1,5	19,7	-	-	38,7	25,5	51,8
2006 maaliskuuta	114,4	5,1	3,0	1,8	2,6	1,1	1,5	1,4	1,6	17,5	-	-	27,4	20,0	52,6
2006 huhtikuuta	115,3	5,4	3,4	2,2	3,4	1,2	1,6	1,5	1,6	17,6	-	-	35,0	25,4	57,6
2006 toukokuuta	-	-	36,2	31,5	55,7

3. Työkustannukset työtuntia kohden⁷⁾

	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Alaerittäin		Toimialoitain			Lisätieto: sopimus-palkka-indikaattori
			Palkat ja palkkiot	Työnantajan sosiaaliturva-maksut	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Palvelut	
Osuus kokonaisindeksistä, % ⁵⁾	100,0	100,0	73,1	26,9	34,6	9,1	56,3	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2002	107,5	3,5	3,2	4,5	3,2	4,3	3,6	2,7
2003	110,8	3,0	2,8	3,8	3,0	3,9	2,9	2,4
2004	113,6	2,5	2,3	3,0	2,8	3,2	2,2	2,1
2005	116,5	2,6	2,3	2,9	2,6	2,5	2,6	2,1
2005 I	115,4	3,2	2,7	4,0	3,2	3,2	3,2	2,2
2005 II	116,2	2,5	2,2	2,7	2,6	2,3	2,4	2,1
2005 III	116,8	2,3	2,2	2,4	2,3	2,0	2,2	2,1
2005 IV	117,5	2,4	2,1	2,5	2,2	2,6	2,5	2,0
2006 I	2,1

Lähteet: Eurostat, HWWA (osan 5.1 taulukon 2 sarakkeet 13 ja 14), Thomson Financial Datastreamin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 15), Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 6 ja osan 5.1 taulukon 3 sarake 7) ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 12 ja osan 5.1 taulukon 3 sarake 8).

- 1) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.
- 2) Yhdenmukaistamattomiin lähteisiin perustuva euroalueen asuntointaindikaattori.
- 3) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin.
- 4) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen).
- 5) Vuonna 2000.
- 6) Toisen (neljännen) neljänneksen tiedot viittaavat vuoden alkupuoliskon (jälkipuoliskon) keskiarvoihin. Koska jotkin kansalliset tiedot ovat saatavissa vain vuositasona, puolivuosi- arviot johdetaan osittain vuositiedoista. Puolivuositiedot eivät siten ole yhtä tarkkoja kuin vuositiedot.
- 7) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhuolto ja muualla luokittelemattomat palvelut. Kattavuuserojen vuoksi arvioitujen erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

4. Yksikkötyökustannukset, työkustannukset työntekijää kohden ja työn tuottavuus

(kausivaihtelusta puhdistettu)

	Kokonais- indeksi 2000 = 100	Yhteensä	Toimialoittain					Julkisen hallinto, koulutus, terveys- palvelut ja muut palvelut
			Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoiminta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Yksikkötyökustannukset¹⁾								
2002	104,5	2,3	1,5	0,8	3,6	1,9	3,2	3,0
2003	106,3	1,8	5,2	0,1	3,6	2,4	1,2	2,9
2004	107,3	1,0	-8,7	-1,3	2,2	0,7	2,6	2,3
2005	108,5	1,1	4,1	-0,5	3,5	0,3	2,2	1,9
2004 IV	107,8	1,0	-8,0	-0,2	3,1	-0,2	2,0	2,3
2005 I	108,3	1,3	2,1	-0,5	5,2	0,8	2,1	1,6
II	108,5	1,1	6,2	0,1	4,0	0,4	2,5	1,3
III	108,4	1,0	3,4	0,1	2,3	0,0	2,2	2,1
IV	108,8	0,9	4,7	-1,5	2,5	-0,1	2,0	2,5
Työkustannukset työntekijää kohden								
2002	105,3	2,6	3,2	2,3	3,7	2,6	2,3	2,9
2003	107,6	2,2	2,7	2,4	3,8	2,2	1,5	2,2
2004	109,9	2,2	1,6	3,2	3,6	1,6	2,0	1,9
2005	111,8	1,7	1,4	1,8	3,3	1,8	2,1	1,4
2004 IV	110,4	1,8	2,1	2,6	3,3	1,5	1,6	1,5
2005 I	111,1	1,6	2,6	1,7	2,8	2,0	2,0	1,1
II	111,6	1,5	2,3	1,7	3,7	1,5	2,4	0,5
III	112,0	1,9	0,7	2,1	3,3	1,9	2,2	1,5
IV	112,5	1,9	0,3	1,5	3,2	1,7	1,9	2,4
Työn tuottavuus²⁾								
2002	100,8	0,3	1,7	1,5	0,1	0,7	-0,9	-0,1
2003	101,2	0,4	-2,4	2,3	0,2	-0,3	0,3	-0,6
2004	102,4	1,2	11,2	4,6	1,4	0,9	-0,6	-0,4
2005	103,0	0,6	-2,6	2,2	-0,2	1,5	-0,1	-0,5
2004 IV	102,3	0,8	11,0	2,7	0,2	1,6	-0,4	-0,7
2005 I	102,6	0,3	0,5	2,2	-2,2	1,1	-0,1	-0,5
II	102,9	0,4	-3,7	1,7	-0,3	1,1	-0,1	-0,8
III	103,4	0,9	-2,6	2,0	1,0	1,9	-0,1	-0,5
IV	103,4	1,0	-4,3	3,0	0,6	1,8	-0,1	-0,2

5. Bruttokansantuotteen deflaattorit

	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Kotimainen kysyntä			Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾	
			Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkisen kulutus			Kiinteän pääoman bruttomuodostus
	1	2	3	4	5	6	7	8
2002	105,0	2,6	2,0	1,9	3,1	1,4	-0,3	-2,1
2003	107,1	2,1	1,9	2,1	2,3	1,1	-1,2	-1,8
2004	109,2	1,9	2,0	2,0	2,4	2,6	1,1	1,5
2005	111,2	1,9	2,3	2,1	2,2	2,3	2,6	3,7
2005 I	110,4	2,0	2,2	2,0	2,0	2,8	2,9	3,7
II	110,9	1,7	2,0	1,9	1,5	2,2	2,3	3,1
III	111,3	1,8	2,4	2,1	2,1	2,0	2,3	3,9
IV	112,3	2,1	2,5	2,3	3,0	2,3	2,8	4,0
2006 I	112,6	2,0	2,8	2,4	3,7	2,7	3,3	5,7

Lähteet: Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

- 1) Työvoimakustannukset (käyvin hinnoin) työntekijää kohden jaettuna arvonlisäyksellä (kiintein hinnoin) työntekijää kohden.
- 2) Arvonlisäys (kiintein hinnoin) työntekijää kohden.
- 3) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat hyödykkeisiin ja palveluihin, ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

1. Bruttokansantuote ja sen käyttö

	BKT								
	Yhteensä	Kotimainen kysyntä				Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ¹⁾			
		Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Yhteensä	Vienti ¹⁾	Tuonti ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
<i>Käyvin hinnoin (miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu)</i>									
2002	7 250,8	7 062,6	4 144,9	1 465,5	1 465,9	-13,7	188,3	2 624,3	2 436,1
2003	7 458,9	7 298,8	4 280,3	1 524,0	1 495,2	-0,7	160,1	2 624,5	2 464,4
2004	7 737,8	7 579,0	4 428,3	1 575,8	1 561,5	13,4	158,9	2 814,8	2 655,9
2005	7 992,7	7 880,1	4 583,4	1 630,1	1 638,5	28,1	112,5	3 001,7	2 889,2
2005 I	1 969,9	1 934,2	1 129,4	400,1	399,7	5,0	35,7	722,2	686,6
II	1 986,0	1 955,1	1 139,0	405,0	407,5	3,6	30,8	737,8	707,0
III	2 006,9	1 982,9	1 153,6	408,5	413,8	6,9	23,9	764,4	740,5
IV	2 030,0	2 007,9	1 161,4	416,5	417,4	12,6	22,1	777,3	755,1
2006 I	2 048,0	2 031,1	1 175,3	422,2	422,7	10,9	16,8	808,2	791,4
<i>Osuus BKT:stä prosentteina</i>									
2005	100,0	98,6	57,3	20,4	20,5	0,4	1,4	-	-
<i>Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu³⁾)</i>									
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä</i>									
2005 I	0,4	0,0	0,1	0,3	0,2	-	-	-0,2	-1,0
II	0,4	0,6	0,3	0,6	1,4	-	-	1,5	2,0
III	0,7	0,7	0,5	0,7	1,0	-	-	2,8	2,9
IV	0,3	0,5	0,1	0,0	0,2	-	-	0,7	1,3
2006 I	0,6	0,3	0,7	0,5	0,3	-	-	3,1	2,5
<i>Vuotuinen prosenttimuutos</i>									
2002	0,9	0,4	0,9	2,4	-1,5	-	-	1,7	0,3
2003	0,8	1,4	1,2	1,7	0,8	-	-	1,2	3,0
2004	2,1	2,0	1,6	1,0	2,3	-	-	6,6	6,6
2005	1,3	1,6	1,3	1,2	2,3	-	-	3,8	4,7
2005 I	1,2	1,5	1,3	0,8	1,6	-	-	3,5	4,5
II	1,1	1,8	1,5	1,1	2,5	-	-	2,7	4,4
III	1,6	1,7	1,8	1,5	3,2	-	-	4,9	5,4
IV	1,7	1,9	1,0	1,6	2,9	-	-	4,8	5,3
2006 I	1,9	2,2	1,7	1,8	2,9	-	-	8,3	9,0
<i>Vaikutus BKT:n neljännesvuositaseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>									
2005 I	0,4	0,1	0,0	0,1	0,0	-0,1	0,3	-	-
II	0,4	0,6	0,2	0,1	0,3	0,0	-0,2	-	-
III	0,7	0,6	0,3	0,2	0,2	0,0	0,0	-	-
IV	0,3	0,5	0,1	0,0	0,1	0,4	-0,2	-	-
2006 I	0,6	0,3	0,4	0,1	0,1	-0,2	0,3	-	-
<i>Vaikutus BKT:n vuotuisen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>									
2002	0,9	0,4	0,5	0,5	-0,3	-0,3	0,5	-	-
2003	0,8	1,4	0,7	0,3	0,2	0,2	-0,6	-	-
2004	2,1	1,9	0,9	0,2	0,5	0,4	0,1	-	-
2005	1,3	1,5	0,8	0,2	0,5	0,0	-0,2	-	-
2005 I	1,2	1,4	0,7	0,2	0,3	0,2	-0,3	-	-
II	1,1	1,7	0,8	0,2	0,5	0,1	-0,5	-	-
III	1,6	1,6	1,0	0,3	0,6	-0,3	-0,1	-	-
IV	1,7	1,8	0,6	0,3	0,6	0,3	-0,1	-	-
2006 I	1,9	2,1	1,0	0,4	0,6	0,2	-0,1	-	-

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

- 1) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia osan 7.3 taulukon I vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.
- 2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.
- 3) Vuositietoihin ei ole tehty työpäiväkorjausta.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

2. Arvonlisäys toimialoittain

	Arvonlisäys, brutto (perushinnoin)							Tuoteverot vähennettynä tuotetuki-palkkioilla
	Yhteensä 1	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous 2	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu 3	Rakentaminen 4	Kauppa, korjaus-, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne 5	Rahoitus-toiminta, kiinteistö- ja vuokraus-palvelut, liike-elämän palvelut 6	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut 7	
	Käyvin hinnoin (miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu)							
2002	6 517,3	152,1	1 377,3	373,0	1 392,1	1 749,7	1 473,1	733,5
2003	6 702,1	150,8	1 381,4	388,8	1 425,5	1 827,1	1 528,4	756,8
2004	6 945,4	151,9	1 434,5	414,3	1 474,5	1 893,4	1 576,8	792,4
2005	7 161,1	141,7	1 471,6	434,5	1 525,4	1 963,9	1 624,0	831,5
2005 I	1 767,4	35,9	364,0	105,5	376,2	484,5	401,3	202,4
II	1 781,6	35,4	367,3	107,5	379,9	488,1	403,5	204,3
III	1 796,3	35,0	368,2	109,6	384,2	493,5	405,7	210,6
IV	1 815,8	35,4	372,0	111,9	385,1	497,8	413,5	214,2
2006 I	1 833,0	35,3	372,6	112,9	386,3	509,5	416,4	215,0
	Osuus arvonlisäyksestä prosentteina							
2005	100,0	2,0	20,5	6,1	21,3	27,4	22,7	-
	Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu ¹⁾)							
	Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä							
2005 I	0,4	-4,3	0,2	-0,8	0,6	0,9	0,6	-0,2
II	0,4	-1,9	0,5	1,6	0,7	0,4	-0,1	0,3
III	0,5	0,4	0,8	0,1	0,6	0,6	0,3	1,6
IV	0,3	0,1	0,4	0,8	0,6	0,2	0,1	-0,1
2006 I	0,6	0,1	0,6	-0,9	0,4	1,1	0,4	0,9
	Vuotuinen prosenttimuutos							
2002	1,0	-0,3	0,0	0,0	1,1	1,5	1,7	0,2
2003	0,7	-5,1	0,6	0,2	0,3	1,5	1,0	1,5
2004	2,2	10,5	2,7	2,1	2,1	1,9	1,5	0,8
2005	1,3	-4,2	1,1	0,8	2,2	1,9	0,8	1,1
2005 I	1,4	-1,0	0,9	-0,7	2,2	2,0	1,0	-0,8
II	1,1	-4,8	0,3	0,8	1,9	2,0	0,8	1,4
III	1,5	-5,1	1,0	1,5	2,5	2,0	0,9	2,1
IV	1,7	-5,7	1,9	1,7	2,5	2,2	1,0	1,6
2006 I	1,9	-1,4	2,3	1,6	2,3	2,4	0,8	2,6
	Vaikutus arvonlisäyksen neljännesvuosittaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä							
2005 I	0,4	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,3	0,1	-
II	0,4	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	-
III	0,5	0,0	0,2	0,0	0,1	0,2	0,1	-
IV	0,3	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	-
2006 I	0,6	0,0	0,1	-0,1	0,1	0,3	0,1	-
	Vaikutus arvonlisäyksen vuotuisen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä							
2002	1,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,4	0,4	-
2003	0,7	-0,1	0,1	0,0	0,1	0,4	0,2	-
2004	2,2	0,2	0,5	0,1	0,4	0,5	0,3	-
2005	1,3	-0,1	0,2	0,0	0,5	0,5	0,2	-
2005 I	1,4	0,0	0,2	0,0	0,5	0,6	0,2	-
II	1,1	-0,1	0,1	0,0	0,4	0,5	0,2	-
III	1,5	-0,1	0,2	0,1	0,5	0,6	0,2	-
IV	1,7	-0,1	0,4	0,1	0,5	0,6	0,2	-
2006 I	1,9	0,0	0,5	0,1	0,5	0,7	0,2	-

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuositietoihin ei ole tehty työpäiväkorjausta.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Teollisuustuotanto

	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista										Raken- taminen	
		Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita										Energia
			Yhteensä	Tehdas- teollisuus	Yhteensä	Väli tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutustavarat					
								Yhteensä	Kestävät	Ei-kestävät			
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	100,0	82,9	82,9	75,0	74,0	30,0	22,4	21,5	3,6	17,9	8,9	17,1	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2003	0,4	100,3	0,3	0,0	0,0	0,3	-0,1	-0,4	-4,5	0,3	3,0	0,7	
2004	2,2	102,3	2,0	2,1	1,9	2,2	3,2	0,5	0,1	0,6	2,0	0,2	
2005	1,1	103,6	1,2	1,3	1,1	0,9	2,7	0,6	-0,9	0,8	1,2	-0,2	
2005 II	1,2	103,2	0,7	0,8	0,5	-0,3	2,3	0,7	-1,5	1,1	1,1	0,3	
2005 III	1,3	104,2	1,5	1,6	1,5	0,9	3,0	1,6	-0,1	1,9	0,4	1,1	
2005 IV	1,8	104,7	2,1	2,2	2,3	2,4	3,1	0,9	1,8	0,8	1,8	0,6	
2006 I	.	105,7	3,3	3,4	3,3	2,9	4,9	1,8	2,7	1,7	4,2	.	
2005 loka	0,2	103,7	0,4	0,8	0,7	1,0	0,5	0,5	-0,9	0,8	-1,0	-1,1	
2005 marras	2,6	105,2	3,1	3,5	3,4	3,7	4,9	0,9	3,3	0,5	2,1	-0,7	
2005 joul	2,9	105,4	2,9	2,5	2,8	2,7	4,1	1,4	3,4	1,1	3,8	4,4	
2006 tammi	.	105,6	2,9	2,4	2,3	2,1	4,2	0,8	3,0	0,5	5,9	.	
2006 helmi	.	105,6	3,2	3,2	3,0	2,1	5,7	2,3	2,4	2,3	3,1	.	
2006 maal	.	106,0	3,7	4,5	4,4	4,5	4,6	2,3	2,7	2,2	3,3	.	
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>													
2005 loka	-0,8	-	-0,6	-0,7	-0,7	-0,1	-1,2	-0,7	-0,7	-0,7	-1,1	-1,9	
2005 marras	1,2	-	1,4	1,3	1,3	1,7	1,6	0,2	1,9	-0,1	2,9	0,9	
2005 joul	0,8	-	0,2	-0,1	0,0	-0,4	-0,4	0,7	0,0	0,8	3,1	2,8	
2006 tammi	.	-	0,2	0,3	0,1	0,3	0,9	-0,4	0,4	-0,5	-0,8	.	
2006 helmi	.	-	0,1	0,1	0,0	-0,7	0,6	0,5	-0,5	0,7	0,3	.	
2006 maal	.	-	0,3	0,3	0,7	1,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	.	

4. Teollisuuden uudet tilaukset ja liikevaihto, vähittäiskaupan myynti ja uusien henkilöautojen rekisteröinnit

	Teollisuuden uudet tilaukset		Teollisuuden liikevaihto		Vähittäiskaupan myynti							Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Tehdasteollisuus ²⁾ (käyvin hinnoin)		Tehdasteollisuus (käyvin hinnoin)		Käyvin hinnoin	Kiintein hinnoin						Yhteensä (kp), tuhansia ³⁾	Yhteensä
	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Elintar- vikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet				
									Tekstiilit, vaatteet ja jalkineet	Kotitalous- esineet			
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	43,7	56,3	10,6	14,8			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2003	98,4	0,2	101,3	-0,2	2,2	103,7	0,7	1,3	0,2	-1,8	0,6	911	-1,5
2004	105,3	7,3	106,5	5,1	2,3	105,2	1,5	1,2	1,7	1,8	3,3	922	1,1
2005	110,8	4,6	110,5	3,7	2,2	106,7	1,3	0,7	1,8	2,0	1,2	934	1,3
2005 II	109,0	3,3	110,8	4,2	1,7	106,1	0,8	0,3	1,1	1,6	0,5	938	1,2
2005 III	110,7	5,0	111,6	3,9	2,6	106,9	1,5	0,5	2,3	2,4	2,0	942	4,6
2005 IV	117,0	7,2	112,5	4,2	2,3	107,2	1,3	0,6	1,8	2,6	1,6	932	-1,2
2006 I	117,4	12,0	115,7	8,2	2,2	107,4	0,8	0,2	1,2	1,5	2,1	946	2,0
2005 marras	116,8	9,8	115,3	5,8	2,6	107,3	1,5	0,7	2,1	3,2	1,4	932	-2,0
2005 joul	123,0	7,3	115,0	5,1	2,0	107,2	1,0	0,1	1,8	2,6	1,7	923	-1,8
2006 tammi	115,7	9,6	114,7	8,1	2,9	107,8	1,4	0,7	1,8	4,0	1,9	945	2,1
2006 helmi	119,7	14,0	114,6	6,9	2,7	107,6	1,2	1,1	1,5	2,6	2,3	941	2,6
2006 maal	116,9	12,2	117,7	9,5	1,1	106,8	-0,1	-0,9	0,5	-1,9	2,2	951	1,5
2006 huhti	3,8	108,3	2,8	1,9	3,2	.	.	955	1,7
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>													
2005 marras	-	5,0	-	7,5	0,1	-	0,1	-0,3	0,5	1,2	-0,1	-	-1,0
2005 joul	-	5,3	-	-0,3	0,0	-	-0,1	-0,3	0,1	-0,3	0,7	-	-1,0
2006 tammi	-	-5,9	-	-0,2	0,7	-	0,5	0,9	0,2	0,6	0,2	-	2,3
2006 helmi	-	3,4	-	-0,2	0,0	-	-0,2	0,0	-0,2	-1,3	-0,2	-	-0,4
2006 maal	-	-2,3	-	2,7	-0,4	-	-0,7	-1,1	-0,3	-1,5	0,0	-	1,1
2006 huhti	-	.	-	.	1,0	-	1,4	1,1	1,5	.	.	-	0,4

Lähteet: Eurostat lukuun ottamatta osan 5.2 taulukon 4 sarakkeita 12 ja 13 (ACEA, European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat).

1) Vuonna 2000.

2) Sisältää tehdasteollisuuden alat, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Vuonna 2000 näiden alojen osuus oli 62,6 % tehdasteollisuudesta.

3) Vuosi- ja neljännesvuositiedot ovat kyseisen jakson kuukausitietojen keskiarvoja.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(saldoluku¹⁾, prosenttiyksikköä, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettu)

5. Suhdanekyselyt

	Talouden luottamusindikaattori ²⁾ (pitkän aikavälin keskiarvo = 100) 1	Tehdasteollisuus					Kuluttajien luottamusindikaattori ³⁾						
		Teollisuuden luottamusindikaattori				Kapasiteetin käyttöaste, % ⁴⁾	Yhteensä ⁵⁾	Rahoitus-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Taloustilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Työttömyys-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Säästöt seuraavan 12 kk:n aikana		
		Yhteensä ⁵⁾	Tilaukanta	Valmistuote-varastot	Tuotanto-odotukset							2	3
2002	94,5	-11	-25	11	3	81,2	-11	-1	-12	27	-3		
2003	93,6	-11	-25	10	3	81,0	-18	-5	-21	38	-9		
2004	99,4	-5	-16	8	10	81,6	-14	-4	-14	30	-8		
2005	98,1	-7	-17	11	6	81,3	-14	-4	-15	28	-8		
2005 I	98,7	-6	-15	11	6	81,5	-13	-3	-13	30	-8		
2005 II	96,1	-10	-20	13	3	81,0	-14	-3	-16	31	-7		
2005 III	97,7	-8	-18	11	6	81,0	-15	-4	-17	29	-8		
2005 IV	100,1	-6	-15	10	7	81,5	-12	-4	-15	22	-9		
2006 I	102,6	-2	-9	9	11	82,2	-11	-3	-11	20	-8		
2005 joul	100,5	-5	-13	10	8	-	-11	-4	-12	19	-9		
2006 tammi	101,5	-4	-12	10	9	82,0	-11	-3	-11	19	-9		
2006 helmi	102,7	-2	-10	8	11	-	-10	-3	-11	19	-8		
2006 maal	103,6	-1	-6	8	12	-	-11	-3	-12	21	-7		
2006 huhti	105,7	1	-1	7	13	82,4	-10	-3	-8	22	-8		
2006 touko	106,7	2	-2	6	14	-	-9	-3	-10	14	-7		

	Rakentamisen luottamusindikaattori			Vähittäiskaupan luottamusindikaattori				Palvelualojen luottamusindikaattori			
	Yhteensä ⁵⁾	Tilaukanta	Työllisyys-odotukset	Yhteensä ⁵⁾	Tämänhetkinen suhdanne-tilanne	Varastojen määrä	Suhdanne-näkymät	Yhteensä ⁵⁾	Suhdanne-näkymät	Kysyntä-tilanne	Kysyntä-näkymät
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2002	-17	-25	-10	-15	-18	17	-11	2	-3	-4	14
2003	-18	-25	-11	-11	-14	17	-2	4	-5	3	14
2004	-14	-22	-6	-9	-14	14	0	11	7	8	17
2005	-9	-15	-3	-9	-14	14	2	11	6	10	17
2005 I	-11	-15	-6	-10	-15	12	-2	11	8	7	17
2005 II	-11	-18	-5	-10	-16	13	-1	9	0	9	17
2005 III	-9	-16	-2	-9	-15	15	1	11	6	10	17
2005 IV	-5	-11	0	-6	-11	16	9	14	10	13	18
2006 I	-4	-10	2	-4	-5	16	8	15	11	14	19
2005 joul	-6	-11	-1	-5	-7	17	9	13	9	13	18
2006 tammi	-4	-9	1	-6	-7	17	5	15	13	17	17
2006 helmi	-5	-12	2	-5	-5	16	7	14	8	13	21
2006 maal	-3	-10	4	-1	-1	14	11	15	11	13	21
2006 huhti	-3	-9	3	-1	-1	16	15	18	14	17	23
2006 touko	-3	-8	3	-1	-1	15	14	19	17	17	24

Lähde: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto).

1) Myönteisten ja kielteisten vastausten prosenttiosuukien erotus.

2) Talouden luottamusindikaattori koostuu teollisuuden, palvelualojen, kuluttajien, rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattoreista. Teollisuuden luottamusindikaattorin paino on 40 %, palvelualojen luottamusindikaattorin 30 %, kuluttajien luottamusindikaattorin 20 % ja rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattorien 5 % kummankin. Jos talouden luottamusindikaattorin arvo on pienempi kuin 100, vastaajien näkemys taloudellisesta tilanteesta on keskimääräistä negatiivisempi, ja jos arvo on yli 100, näkemys on keskimääräistä positiivisempi. Indikaattoria on laskettu tammikuusta 1985 lähtien.

3) Ranskalaisiin kyselylomakkeisiin tehtyjen muutosten vuoksi tulokset eivät tammikuusta 2004 alkaen ole täysin vertailukelpoisia aiempien tulosten kanssa.

4) Tietoja kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Neljännesvuosisiivut ovat kahden peräkkäisen kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot lasketaan neljännesvuositaisista keskiarvoista.

5) Luottamusindikaattorit lasketaan komponenttiensa yksinkertaisena keskiarvona. Indikaattorien laskennassa käytetään arvioituja varastotietoja (sarakeet 4 ja 17) ja työttömyyslukuja (sarake 10) käänteisin etumerkein.

5.3 Työmarkkinat¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Työllisyys

	Yhteensä		Sosioekonomisen aseman mukaan		Toimialoittain					
	Milj. henkilöä (kp.)		Palkansaajat	Yrittäjät	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdas- teollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitus- toiminta, kiinteistö- ja vuokraus- palvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- palvelut ja muut palvelut
Osuus, % ²⁾	100,0	100,0	84,5	15,5	4,4	17,6	7,3	25,0	15,4	30,3
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002	135,263	0,7	0,8	0,2	-1,7	-1,5	0,0	0,5	2,4	1,9
2003	135,772	0,4	0,3	0,7	-2,4	-1,7	0,3	0,6	1,2	1,6
2004	136,637	0,6	0,6	1,0	-0,6	-1,8	0,7	0,9	2,1	1,4
2005	137,674	0,8	0,9	-0,1	-1,3	-1,3	1,2	0,8	2,2	1,4
2004 IV	137,016	0,8	0,8	0,9	-0,8	-0,8	1,1	0,7	1,9	1,5
2005 I	137,216	0,9	0,9	0,6	-1,3	-1,2	1,6	1,1	2,1	1,4
II	137,363	0,7	0,8	0,2	-1,0	-1,7	1,1	0,9	2,1	1,6
III	137,575	0,7	0,9	-0,5	-2,0	-1,0	0,7	0,6	2,2	1,5
IV	137,967	0,7	1,0	-0,7	-1,0	-1,1	1,2	0,6	2,3	1,1
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä (kp.)</i>										
2004 IV	0,375	0,3	0,3	0,4	-1,2	-0,1	0,1	0,1	0,8	0,7
2005 I	0,200	0,1	0,2	-0,4	-1,3	-0,4	0,3	0,4	0,4	0,3
II	0,147	0,1	0,1	0,0	0,2	-0,3	0,2	0,1	0,1	0,3
III	0,212	0,2	0,3	-0,5	-0,3	-0,1	-0,1	0,0	0,7	0,3
IV	0,392	0,3	0,3	0,2	-0,1	-0,3	0,6	0,2	1,0	0,3

2. Työttömyys

(kausivaihtelusta puhdistettu)

	Yhteensä		Iän mukaan ³⁾				Sukupuolen mukaan ⁴⁾			
	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Aikuiset		Nuoriso		Miehet		Naiset	
			Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta
Osuus, % ²⁾	100,0		75,6		24,4		48,5		51,5	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002	11,760	8,3	8,740	7,0	3,020	16,8	5,515	6,9	6,245	10,1
2003	12,548	8,7	9,420	7,5	3,128	17,6	5,975	7,4	6,573	10,5
2004	12,899	8,9	9,751	7,6	3,149	18,0	6,186	7,6	6,713	10,5
2005	12,543	8,6	9,484	7,3	3,058	17,7	6,085	7,4	6,458	10,0
2005 I	12,847	8,8	9,628	7,5	3,219	18,4	6,217	7,6	6,630	10,3
II	12,686	8,7	9,609	7,4	3,078	17,7	6,165	7,5	6,522	10,1
III	12,382	8,5	9,406	7,3	2,976	17,3	6,043	7,4	6,340	9,8
IV	12,207	8,3	9,211	7,1	2,996	17,5	5,879	7,2	6,329	9,8
2006 I	11,908	8,1	8,922	6,9	2,986	17,4	5,729	7,0	6,179	9,6
2005 marras	12,230	8,3	9,232	7,1	2,998	17,5	5,881	7,2	6,348	9,8
joulu	12,183	8,3	9,183	7,1	3,000	17,6	5,831	7,1	6,352	9,9
2006 tammi	12,058	8,2	9,061	7,0	2,996	17,4	5,777	7,1	6,281	9,7
helmi	11,908	8,1	8,914	6,9	2,994	17,5	5,732	7,0	6,176	9,6
maalis	11,759	8,0	8,791	6,8	2,968	17,3	5,678	6,9	6,081	9,5
huhti	11,621	8,0	8,692	6,7	2,930	17,1	5,622	6,9	5,999	9,3

Lähteet: Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.3 taulukko 1) ja Eurostat (osan 5.3 taulukko 2).

1) Työllisyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne perustuvat EKT 95:een. Työttömyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne ovat ILO:n suositusten mukaisia.

2) Vuonna 2005.

3) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat, ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.

4) Ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.

6

JULKINEN TALOUS

6.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾ (prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä 1	Tulot										Pääomatulot		Lisätieto: verot yhteensä ²⁾ 14
		Välittömät verot 3	Koti- taloudet 4	Yritykset 5	Välilliset verot 6	EU:n toi- mielinten saamat 7	Sosiaali- turva- maksut 8	Työnantaja 9	Vakuutettu 10	Myynnit 11	Pääoma- verot 13			
												2	12	
1997	47,1	46,6	11,9	9,0	2,6	13,3	0,7	17,2	8,6	5,4	2,3	0,5	0,3	42,7
1998	46,6	46,3	12,2	9,5	2,3	13,9	0,6	16,2	8,3	4,9	2,3	0,3	0,3	42,6
1999	47,1	46,8	12,6	9,7	2,5	14,2	0,6	16,1	8,3	4,9	2,3	0,3	0,3	43,1
2000	46,7	46,4	12,7	9,8	2,7	13,9	0,6	15,9	8,2	4,8	2,2	0,3	0,3	42,8
2001	45,8	45,6	12,3	9,6	2,4	13,6	0,6	15,7	8,2	4,7	2,2	0,2	0,3	41,8
2002	45,2	44,9	11,9	9,4	2,2	13,5	0,4	15,7	8,2	4,6	2,1	0,3	0,3	41,3
2003	45,2	44,5	11,5	9,1	2,1	13,5	0,4	15,8	8,3	4,7	2,1	0,6	0,5	41,3
2004	44,7	44,3	11,4	8,8	2,3	13,6	0,3	15,6	8,2	4,6	2,1	0,5	0,4	40,9
2005	45,1	44,7	11,6	8,9	2,5	13,7	0,3	15,6	8,2	4,5	2,2	0,5	0,3	41,2

2. Euroalue – menot

	Yhteensä 1	Menot							Pääomamenot			Lisätieto: perus- menot ³⁾ 14		
		Yhteensä 2	Palkan- saaja- korvaukset 3	Välituote- käyttö 4	Korko- menot 5	Tulon- siirrot 6	Sosiaali- etuudet ja avustukset 7	Tuki- palkkiot 8	EU:n toi- mielinten maksamat 9	Inves- toinnit 10	Pääoman siirrot 12			
													11	13
1997	49,7	46,1	10,9	4,8	5,0	25,4	22,6	2,1	0,6	3,6	2,4	1,2	0,1	44,7
1998	48,9	45,1	10,6	4,6	4,6	25,2	22,2	2,1	0,5	3,8	2,4	1,3	0,1	44,2
1999	48,5	44,6	10,6	4,8	4,1	25,2	22,2	2,1	0,5	3,9	2,5	1,4	0,1	44,4
2000	47,7	43,9	10,4	4,8	3,9	24,8	21,8	2,0	0,5	3,8	2,5	1,3	0,0	43,8
2001	47,7	43,8	10,3	4,8	3,8	24,9	21,8	1,9	0,5	3,9	2,5	1,4	0,0	43,9
2002	47,8	44,0	10,4	4,9	3,5	25,2	22,2	1,9	0,5	3,8	2,4	1,4	0,0	44,3
2003	48,2	44,3	10,5	4,9	3,3	25,5	22,6	1,8	0,5	3,9	2,5	1,4	0,1	44,9
2004	47,5	43,7	10,4	5,0	3,1	25,2	22,4	1,8	0,5	3,8	2,4	1,4	0,0	44,4
2005	47,5	43,8	10,4	5,0	3,0	25,3	22,5	1,7	0,5	3,8	2,4	1,3	0,0	44,5

3. Euroalue – alijäämä/ylijäämä, perusalijäämä/-ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perusali- jäämä (-)/ -ylijäämä (+) 6	Julkinen kulutus ⁴⁾						Yksilölliset kulutus- menot 14	
	Yhteensä 1	Valtio 2	Osavaltio- hallinto 3	Paikallis- hallinto 4	Sosiaali- turva- rahasot 5		Yhteensä 7	Palkan- saaja- korvaukset 8	Välituote- käyttö 9	Luontois- muotoiset tulonsiirrot 10	Kiinteän pääoman kuluminen 11	Myynnit (miinus) 12		Kollektiiviset kulutus- menot 13
1997	-2,6	-2,4	-0,4	0,1	0,1	2,4	20,1	10,9	4,8	4,9	1,9	2,3	8,2	11,9
1998	-2,3	-2,2	-0,2	0,1	0,1	2,3	19,8	10,6	4,6	4,8	1,9	2,3	8,0	11,7
1999	-1,4	-1,7	-0,1	0,1	0,4	2,7	19,9	10,6	4,8	4,9	1,9	2,3	8,1	11,8
2000	-1,0	-1,4	-0,1	0,1	0,5	2,9	19,8	10,4	4,8	4,9	1,8	2,2	8,0	11,8
2001	-1,9	-1,7	-0,4	0,1	0,4	2,0	19,8	10,3	4,8	5,0	1,8	2,2	7,9	11,9
2002	-2,6	-2,1	-0,5	-0,2	0,2	0,9	20,2	10,4	4,9	5,1	1,8	2,1	8,0	12,2
2003	-3,1	-2,4	-0,5	-0,2	0,0	0,3	20,4	10,5	4,9	5,2	1,8	2,1	8,0	12,4
2004	-2,8	-2,4	-0,3	-0,3	0,1	0,3	20,3	10,4	5,0	5,2	1,8	2,1	8,0	12,4
2005	-2,4	-2,1	-0,3	-0,2	0,2	0,6	20,4	10,4	5,0	5,2	1,8	2,2	8,0	12,4

4. Euroalueen maat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)⁵⁾

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	0,0	-3,7	-4,9	-0,3	-3,2	-0,4	-2,9	2,0	-2,0	-0,5	-2,9	4,1
2003	0,1	-4,0	-5,8	0,0	-4,2	0,2	-3,4	0,2	-3,1	-1,5	-2,9	2,5
2004	0,0	-3,7	-6,9	-0,1	-3,7	1,5	-3,4	-1,1	-1,9	-1,1	-3,2	2,3
2005	0,1	-3,3	-4,5	1,1	-2,9	1,0	-4,1	-1,9	-0,3	-1,5	-6,0	2,6

Lähteet: Euroalueetta koskevat tiedot: EKP euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Tuloja, menoja ja alijäämää/ylijäämää koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. UMTS-toimilupien myynnistä vuonna 2000 saatuja tuloja ei kuitenkaan ole laskettu mukaan (euroalueen alijäämä/ylijäämä nämä tulot mukaan laskettuna on 0,0 % BKT:stä). EU:n budjettiin liittyvät tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen jäsenvaltioiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.
- 3) Kokonaismenot miinus korkomenot.
- 4) Vastaa julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3) EKT 95:n luokituksessa julkinen talous.
- 5) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot sekä swap- ja korkoterminijärjestelyjen alaiset maksut.

6.2 Velka¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaateet				Velkojat				Muut luotonantajat ³⁾
		Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾				
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut sektorit	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1996	75,1	2,8	17,0	7,9	47,4	58,7	32,5	10,0	16,1	16,4
1997	74,2	2,8	16,0	6,5	48,9	56,2	31,1	11,8	13,3	18,0
1998	72,8	2,7	15,0	5,6	49,4	53,0	29,3	12,8	10,9	19,8
1999	72,1	2,9	14,2	4,3	50,7	48,4	27,4	9,8	11,3	23,7
2000	69,6	2,7	13,1	3,7	50,1	43,9	24,0	8,9	11,0	25,6
2001	68,3	2,8	12,3	4,0	49,2	42,0	22,9	8,0	11,1	26,3
2002	68,1	2,7	11,7	4,6	49,2	40,0	21,6	7,6	10,8	28,2
2003	69,3	2,1	12,3	5,1	49,9	39,1	21,6	8,3	9,2	30,3
2004	69,8	2,2	11,9	5,1	50,6	37,9	20,7	8,2	8,9	31,9
2005	70,7	2,4	11,7	4,9	51,7	36,9	20,3	8,2	8,4	33,8

2. Euroalue – liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ⁴⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutat	
		Valtio	Osavaltiohallinto	Paikallis- hallinto	Sosiaali- turva- rahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtuva- korkoinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen- valuutat ⁵⁾	Muut valuutat
1996	75,1	63,0	5,9	5,7	0,5	11,6	63,5	7,1	19,1	26,3	29,8	72,5	2,6
1997	74,2	62,2	6,1	5,4	0,6	9,9	64,3	6,8	18,1	26,0	30,1	71,4	2,8
1998	72,8	61,2	6,1	5,2	0,4	8,9	64,0	6,3	15,6	27,0	30,3	70,1	2,7
1999	72,1	60,6	6,0	5,1	0,4	7,7	64,4	5,6	13,4	28,3	30,5	70,1	2,0
2000	69,6	58,3	5,9	4,9	0,4	6,8	62,8	4,9	13,2	28,9	27,4	67,8	1,8
2001	68,3	57,1	6,1	4,8	0,4	7,2	61,2	3,7	13,6	27,5	27,2	66,8	1,5
2002	68,1	56,7	6,3	4,8	0,4	8,2	59,9	3,9	15,2	25,8	27,2	66,8	1,3
2003	69,3	57,0	6,6	5,1	0,6	8,6	60,7	4,0	14,4	26,6	28,3	68,3	1,0
2004	69,8	57,5	6,7	5,2	0,4	8,5	61,3	3,9	14,4	27,4	28,0	68,8	1,0
2005	70,7	58,1	6,8	5,3	0,5	8,7	62,0	3,8	14,4	28,0	28,3	69,7	1,1

3. Euroalueen maat

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	103,2	60,3	110,7	52,5	58,2	32,1	105,5	6,5	50,5	66,0	55,5	41,3
2003	98,5	63,8	107,8	48,9	62,4	31,1	104,2	6,3	51,9	64,4	57,0	44,3
2004	94,7	65,5	108,5	46,4	64,4	29,4	103,8	6,6	52,6	63,6	58,7	44,3
2005	93,3	67,7	107,5	43,2	66,8	27,6	106,4	6,2	52,9	62,9	63,9	41,1

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden velkaa koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Julkisen sektorin nimellinen bruttovelka konsolidoituina sektorin sisällä. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu. Tiedot perustuvat osittain arvioihin.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneissa valtioissa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneissa valtioissa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneissa valtioissa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.
- 5) Ajalta ennen vuotta 1999 tämä käsittää ecumääräisen, kotimaan valuutan määräisen ja euron käyttöön ottaneiden maiden valuuttojen määräisen velan.

6.3 Velan muutos¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja				Rahoitusvaateet				Velkojat			
		Lainanotto- tarve ²⁾	Arvostus- tekijät ³⁾	Luokittelu- muutokset ⁴⁾	Valuutta- kurssi- vaikutukset ennen vuotta 1999 ⁵⁾	Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhyt- aikaiset arvopaperit	Pitkä- aikaiset arvopaperit	Kotimainen luoton- antaja ⁶⁾	Raha- laitokset	Muut rahoitus- laitokset	Muut luoton- antajat ⁷⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	1,9	2,3	0,0	-0,2	-0,2	0,0	-0,3	-1,1	3,3	-0,3	-0,2	2,1	2,2
1998	1,8	2,3	-0,3	-0,1	-0,1	0,1	-0,3	-0,6	2,6	-0,8	-0,4	1,5	2,5
1999	2,0	1,6	0,4	0,1	-0,1	0,2	-0,2	-1,2	3,1	-2,6	-0,9	-2,5	4,6
2000	1,0	1,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,5	-0,4	1,9	-2,1	-2,0	-0,4	3,1
2001	1,9	1,9	-0,1	0,1	0,0	0,2	-0,2	0,5	1,3	0,0	-0,1	-0,5	1,8
2002	2,1	2,7	-0,5	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,7	1,6	-0,6	-0,5	-0,2	2,7
2003	3,1	3,3	-0,2	0,0	0,0	-0,6	0,9	0,6	2,1	0,2	0,6	0,9	2,9
2004	3,1	3,2	-0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,2	2,6	0,3	0,0	0,3	2,8
2005	3,1	3,0	0,0	0,1	0,0	0,3	0,2	0,0	2,6	0,2	0,2	0,2	2,9

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

Velan muutos	Ali- jäämä (-) yli- jäämä (+) ⁸⁾	Alijäämä-/velkakoikaisut ⁹⁾											Arvostus- tekijät	Luokittelu- muutokset	Muut ¹⁰⁾
		Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset								Valuutta- kurssivai- kutukset				
			Yhteensä	Käteinen ja talle- tukset	Arvo- paperit ¹¹⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yksityistä- mistulot	Pääoma- sijoitukset	11		12			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1997	1,9	-2,6	-0,7	-0,6	0,1	0,0	-0,2	-0,5	-0,7	0,1	0,0	0,2	-0,2	0,1	
1998	1,8	-2,3	-0,5	-0,3	0,2	0,0	0,0	-0,4	-0,7	0,2	-0,3	0,0	-0,1	0,1	
1999	2,0	-1,4	0,6	0,0	0,4	0,0	0,1	-0,5	-0,8	0,1	0,4	0,2	0,1	0,2	
2000	1,0	0,0	1,0	1,1	0,7	0,2	0,2	0,0	-0,4	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	
2001	1,9	-1,8	0,0	-0,4	-0,6	0,1	0,1	-0,1	-0,3	0,2	-0,1	0,0	0,1	0,5	
2002	2,1	-2,6	-0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,1	-0,5	-0,1	0,0	0,0	
2003	3,1	-3,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	-0,4	0,1	-0,2	-0,1	0,0	0,1	
2004	3,1	-2,8	0,3	0,4	0,2	0,1	0,1	0,0	-0,4	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,1	
2005	3,1	-2,4	0,6	0,7	0,3	0,2	0,1	0,1	-0,3	0,2	0,0	0,0	0,1	-0,1	

Lähde: EKP.

1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos prosentteina BKT:stä: (velka[t] – velka[t-1]) / BKT(t).

2) Taloustoimista johtuva rahoitustarve.

3) Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien premiot tai diskonttaukset).

4) Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulleen ottamat velat.

5) Maiden yhteenlasketun velan muutoksen ja velkojen muutosten välinen erotus. Erotus johtuu siitä, että aggregoinneissa käytettiin ennen vuotta 1999 useita eri valuuttakursseja.

6) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.

7) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.

8) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot.

9) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.

10) Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamiin kohdistuvat taloustoimet (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).

11) Ei sisällä johdannaisia.

6.4 Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – neljännesvuosittaiset tulot

	Yhteensä	Tulot						Pääomatulot		Lisätieto: verot yhteensä ²⁾
		1	2	Välittömät verot 3	Väilliset verot 4	Sosiaaliturva- maksut 5	Myynnit 6	Tulot omai- suudesta 7	Pääomaverot 8	
1999 IV	51,1	50,4	14,3	14,6	16,8	2,9	0,9	0,7	0,3	45,9
2000 I	43,6	43,1	11,1	13,1	15,5	1,9	0,7	0,5	0,3	39,9
II	47,7	47,2	13,9	13,4	15,8	2,1	1,2	0,5	0,3	43,3
III	44,2	43,8	11,9	12,6	15,7	2,0	0,8	0,4	0,2	40,4
IV	49,9	49,4	14,0	14,1	16,6	2,8	1,0	0,5	0,3	45,0
2001 I	42,4	41,9	10,5	12,7	15,3	1,8	0,9	0,4	0,2	38,7
II	46,9	46,5	13,4	13,0	15,6	2,0	1,6	0,4	0,2	42,2
III	43,5	43,1	11,6	12,4	15,5	1,9	0,9	0,4	0,3	39,7
IV	49,2	48,7	13,6	13,9	16,3	2,9	1,1	0,5	0,3	44,0
2002 I	42,1	41,6	10,1	12,8	15,5	1,7	0,8	0,4	0,2	38,6
II	45,6	45,1	12,5	12,7	15,5	2,0	1,5	0,5	0,3	41,0
III	43,5	43,0	11,2	12,7	15,4	2,0	0,8	0,4	0,3	39,6
IV	49,1	48,5	13,4	14,1	16,2	2,9	0,9	0,6	0,3	44,0
2003 I	42,0	41,5	9,8	12,8	15,6	1,7	0,7	0,4	0,2	38,5
II	45,9	44,4	12,1	12,7	15,8	2,0	1,3	1,5	1,2	41,7
III	42,9	42,4	10,8	12,7	15,5	1,9	0,7	0,5	0,2	39,2
IV	49,3	48,3	13,1	14,2	16,2	2,9	0,8	1,0	0,3	43,8
2004 I	41,6	41,1	9,6	12,9	15,4	1,7	0,7	0,5	0,3	38,1
II	44,9	44,1	12,1	12,9	15,4	2,0	0,9	0,8	0,6	41,0
III	42,7	42,2	10,7	12,7	15,4	1,9	0,7	0,5	0,3	38,9
IV	49,4	48,3	13,0	14,5	16,2	2,9	0,8	1,0	0,4	44,1
2005 I	42,4	41,9	10,0	13,1	15,4	1,7	0,6	0,6	0,3	38,7
II	44,7	44,1	11,9	13,1	15,3	2,0	0,9	0,6	0,3	40,6
III	43,5	42,9	11,1	12,9	15,4	1,9	0,7	0,6	0,3	39,7
IV	49,3	48,5	13,4	14,4	16,1	2,9	0,8	0,8	0,3	44,2

2. Euroalue – neljännesvuosittaiset menot ja alijäämä/ylijäämä

	Yhteensä	Menot							Pääomamenot			Alijäämä (-)/ ylijäämä (+)	Perusalijäämä (-)/ ylijäämä (+)
		Yhteensä	Palkan- saaja- korvaukset	Välituote- käyttö	Korko- menot	Tulon- siirrot	Sosiaali- etuudet ja avustukset	Tuki- palkkiot	Investoinnit	Pääoman siirrot	11		
1999 IV	50,9	46,0	11,1	5,3	3,7	25,9	22,2	1,7	4,9	3,1	1,7	0,2	3,9
2000 I	46,3	43,0	10,2	4,6	4,1	24,2	20,9	1,3	3,3	2,0	1,3	-2,7	1,3
II	46,4	43,0	10,3	4,6	3,9	24,2	20,9	1,4	3,4	2,3	1,1	1,3	5,2
III	43,0	42,7	10,1	4,5	4,0	24,1	20,8	1,5	0,3	2,5	1,0	1,2	5,2
IV	49,7	45,9	11,1	5,3	3,8	25,8	21,9	1,6	3,8	3,1	1,5	0,2	4,0
2001 I	45,7	42,4	10,1	4,2	4,0	24,1	20,9	1,3	3,4	1,9	1,5	-3,4	0,6
II	46,3	42,8	10,3	4,6	3,9	24,1	20,8	1,3	3,5	2,3	1,1	0,6	4,5
III	46,1	42,4	10,0	4,6	3,8	24,1	20,8	1,4	3,7	2,5	1,2	-2,6	1,2
IV	51,1	46,2	11,0	5,7	3,6	25,9	22,1	1,7	4,9	3,2	1,7	-1,9	1,7
2002 I	46,2	42,8	10,3	4,3	3,7	24,5	21,2	1,3	3,4	1,9	1,5	-4,2	-0,5
II	46,7	43,3	10,3	4,9	3,6	24,4	21,1	1,3	3,4	2,3	1,1	-1,1	2,4
III	46,8	43,1	10,0	4,7	3,5	24,9	21,4	1,4	3,7	2,5	1,2	-3,3	0,2
IV	50,8	46,4	11,0	5,7	3,3	26,4	22,6	1,6	4,4	2,8	1,6	-1,7	1,6
2003 I	46,9	43,4	10,4	4,5	3,5	25,0	21,6	1,3	3,5	1,9	1,6	-4,9	-1,4
II	47,4	43,8	10,4	4,8	3,4	25,2	21,7	1,3	3,5	2,4	1,2	-1,5	1,9
III	46,9	43,3	10,2	4,8	3,3	25,1	21,6	1,3	3,6	2,5	1,1	-4,1	-0,8
IV	51,2	46,3	11,0	5,7	3,1	26,6	22,8	1,5	4,8	3,2	1,6	-1,9	1,2
2004 I	46,5	43,1	10,3	4,6	3,2	25,0	21,5	1,2	3,4	2,0	1,4	-4,9	-1,7
II	46,7	43,3	10,4	4,9	3,1	24,8	21,5	1,2	3,4	2,3	1,0	-1,7	1,4
III	46,0	42,6	10,0	4,6	3,2	24,9	21,4	1,3	3,3	2,4	0,9	-3,3	-0,2
IV	50,7	45,8	10,9	5,7	3,0	26,1	22,5	1,4	4,9	3,1	1,8	-1,3	1,7
2005 I	46,7	43,4	10,3	4,7	3,1	25,3	21,6	1,2	3,3	1,9	1,4	-4,3	-1,2
II	46,3	43,0	10,3	5,0	3,1	24,6	21,5	1,1	3,3	2,3	1,0	-1,6	1,4
III	45,7	42,4	9,9	4,8	3,0	24,7	21,4	1,2	3,3	2,4	0,9	-2,2	0,8
IV	50,8	45,9	11,1	5,7	2,9	26,2	22,6	1,4	4,9	3,1	1,7	-1,5	1,3

Lähde: Eurostatin tilastoihin ja kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

- 1) Tuloja, menoja ja alijäämä/ylijäämää koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. EU:n budjettiin liittyviä tulonsiirtoja ei ole laskettu mukaan. Muilta osin neljännesvuosittaiset tilastot laaditaan (erilaisia raportointimääriä lukuun ottamatta) vastaavalla tavalla kuin vuositilastot. Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

6.5 Neljännesvuosittainen velka ja velan muutos
(prosenttia BKT:stä)

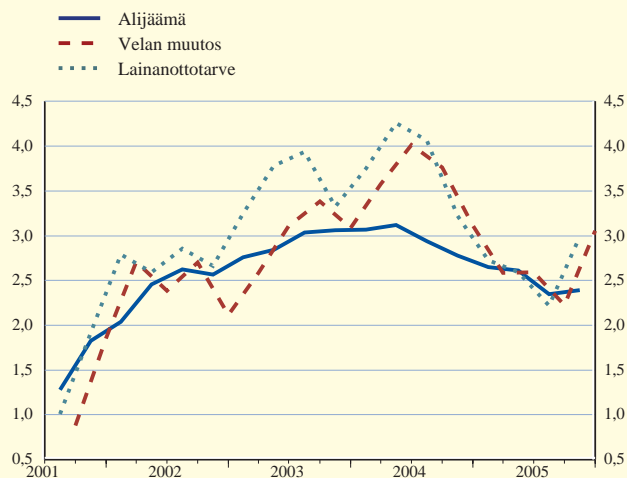
1. Euroalue – julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen) rahoitusvaateittain¹⁾

	Yhteensä	Rahoitusvaateet			
		Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit
	1	2	3	4	5
2003 I	69,5	2,6	11,7	5,2	50,0
2003 II	70,1	2,7	11,6	5,5	50,3
2003 III	70,5	2,7	11,6	5,6	50,6
2003 IV	69,3	2,1	12,3	5,1	49,9
2004 I	71,0	2,1	12,4	5,5	50,9
2004 II	71,7	2,2	12,4	5,5	51,5
2004 III	71,6	2,2	12,3	5,6	51,5
2004 IV	69,8	2,2	11,9	5,1	50,6
2005 I	71,1	2,2	11,9	5,2	51,8
2005 II	72,0	2,4	11,7	5,4	52,6
2005 III	71,6	2,4	11,7	5,2	52,2
2005 IV	70,7	2,4	11,7	4,9	51,7

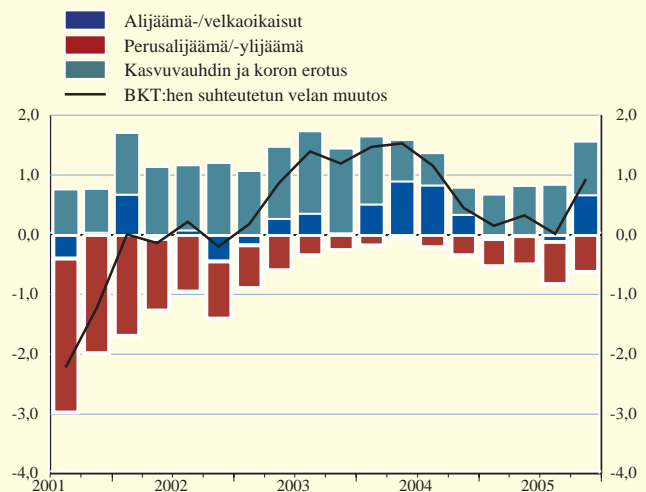
2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)	Alijäämä-/velkakoikaisut								Lisätieto: lainanotto-tarve
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset					Arvostustekijät ja luokittelumuutokset	Muut	
				Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Arvopaperit	Lainat	Osakkeet ja osuudet			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2003 I	7,7	-4,9	2,7	3,1	2,0	0,2	0,4	0,4	-0,1	-0,2	7,8
2003 II	4,1	-1,5	2,7	3,1	2,2	-0,1	-0,2	1,2	-0,3	-0,2	4,4
2003 III	3,2	-4,1	-0,9	-1,6	-1,5	-0,1	-0,1	0,2	0,4	0,3	2,7
2003 IV	-2,2	-1,9	-4,1	-3,8	-2,3	-0,1	-0,1	-1,3	-1,0	0,7	-1,3
2004 I	9,4	-4,9	4,6	2,1	1,4	0,2	0,0	0,5	0,1	2,4	9,3
2004 II	5,8	-1,7	4,1	3,9	3,3	0,3	0,1	0,3	-0,5	0,7	6,4
2004 III	2,2	-3,3	-1,1	-0,8	-1,2	0,2	0,0	0,1	0,2	-0,5	2,0
2004 IV	-4,5	-1,3	-5,8	-3,5	-2,7	-0,2	0,1	-0,7	-0,2	-2,1	-4,3
2005 I	7,1	-4,3	2,8	2,5	1,4	0,4	0,3	0,4	0,0	0,3	7,1
2005 II	5,8	-1,6	4,2	3,7	2,7	0,3	0,2	0,4	0,1	0,4	5,7
2005 III	0,7	-2,2	-1,5	-2,5	-2,5	0,3	-0,1	-0,3	0,2	0,8	0,6
2005 IV	-1,1	-1,5	-2,6	-0,8	-0,3	-0,4	-0,2	0,0	0,0	-1,8	-1,1

K28 Alijäämä, lainanotto-tarve ja velan muutos
(neljän vuosineljänneksen liukuva summa prosentteina BKT:stä)

K29 Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)
(BKT:hen suhteutetun velan vuotuinen muutos ja sen osatekijät)

Lähde: Eurostatin tilastoihin ja kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Kantatiedot vuosineljännekseltä t ilmoitetaan prosentteina neljänneksen t ja kolmen edeltävän neljänneksen BKT:n summasta.

ULKOMAiset TALOUStOIMET JA VARALLISUUS

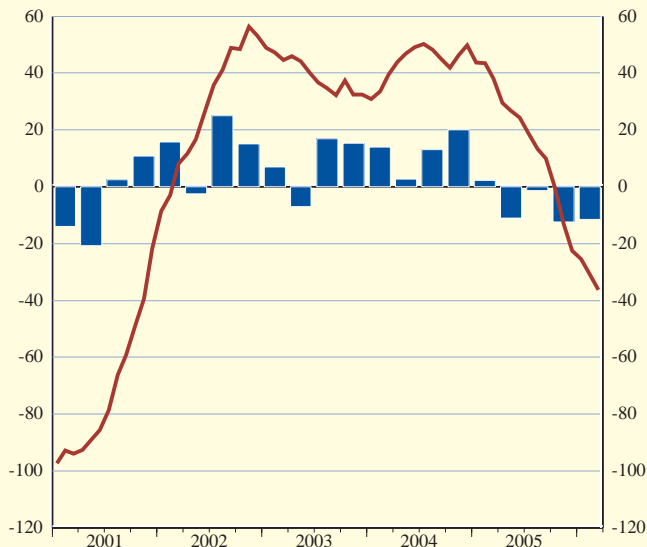
7.1 Maksutase (miljardia euroa, nettomääräiset virrat)

1. Yhteenveto maksutaseesta

	Vaihtotase					Pää- oman- siirrot	Netto- luoton- otto- ulkomaile/ta (sarakeet 1-6)	Rahoitustase						Virheel- liset ja tunnista- mattomat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotan- non- tekijä- korvauk- set	Tulon- siirrot			Yhteensä	Suorat sijoit- ukset	Arvo- paperi- sijoit- ukset	Johdan- naiset	Muut sijoituk- set	Valuutta- varanto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2003	32,4	106,1	19,5	-37,2	-56,0	12,9	45,4	-1,3	-12,3	74,9	-13,0	-79,1	28,2	-44,1
2004	49,9	105,3	29,0	-28,0	-56,4	17,5	67,3	-10,9	-41,2	60,3	-5,0	-37,5	12,5	-56,4
2005	-22,6	53,0	34,3	-41,5	-68,3	12,5	-10,1	90,0	-145,5	162,5	-13,6	67,8	18,7	-79,9
2005 I	2,2	15,1	4,0	-0,7	-16,2	1,0	3,2	18,8	-23,7	7,0	-7,3	38,1	4,8	-22,1
2005 II	-11,2	18,1	10,3	-23,6	-16,0	4,0	-7,2	49,5	-14,7	107,8	1,3	-48,0	3,1	-42,3
2005 III	-1,4	16,0	9,6	-7,1	-19,8	2,8	1,5	34,6	-97,6	89,8	-0,4	40,8	2,0	-36,0
2005 IV	-12,3	3,8	10,3	-10,1	-16,3	4,7	-7,6	-12,9	-9,4	-42,0	-7,2	36,9	8,8	20,5
2006 I	-11,4	-3,9	2,5	0,7	-10,7	2,7	-8,7	37,2	-13,0	32,6	-7,6	19,7	5,5	-28,5
2005 maalis	4,3	8,1	1,5	0,7	-6,0	0,7	5,0	-21,3	-8,8	-1,6	-5,1	-7,2	1,5	16,3
2005 huhti	-10,5	3,5	2,3	-12,2	-4,1	0,3	-10,2	-5,5	-13,7	-7,9	-0,4	17,4	-0,8	15,7
2005 touko	-2,9	5,7	3,3	-6,3	-5,5	1,6	-1,3	41,5	6,7	19,0	0,8	12,5	2,6	-40,3
2005 kesä	2,2	8,8	4,7	-5,0	-6,4	2,1	4,3	13,5	-7,7	96,7	1,0	-77,9	1,4	-17,7
2005 heinä	3,0	9,5	4,5	-5,5	-5,5	0,8	3,8	1,0	-85,1	77,1	1,4	5,0	2,6	-4,8
2005 elo	-2,7	1,0	1,5	1,0	-6,2	0,8	-2,0	0,4	-12,0	-13,3	-0,7	26,5	-0,1	1,6
2005 syys	-1,6	5,5	3,6	-2,6	-8,1	1,2	-0,4	33,2	-0,5	26,0	-1,2	9,3	-0,5	-32,8
2005 loka	-6,5	1,5	4,6	-7,2	-5,4	0,6	-5,9	-6,5	-8,0	2,4	-4,3	3,1	0,2	12,4
2005 marras	-5,6	1,0	2,7	-4,4	-5,0	0,9	-4,7	5,8	-2,0	-39,2	-0,4	46,2	1,2	-1,1
2005 joul	-0,2	1,3	3,0	1,4	-5,9	3,2	3,0	-12,2	0,6	-5,2	-2,5	-12,4	7,3	9,2
2006 tammi	-9,7	-6,4	0,1	-1,0	-2,3	1,0	-8,7	-11,0	4,9	-37,1	-2,3	25,8	-2,3	19,7
2006 helmi	-0,4	0,3	1,8	1,0	-3,5	1,0	0,6	13,2	-25,4	20,5	-3,0	19,2	1,9	-13,8
2006 maal	-1,3	2,3	0,6	0,7	-4,8	0,6	-0,6	35,0	7,5	49,2	-2,3	-25,4	6,0	-34,4
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>														
2006 maalis	-36,2	34,0	32,8	-40,1	-62,9	14,1	-22,1	108,4	-134,7	188,1	-13,8	49,3	19,4	-86,3

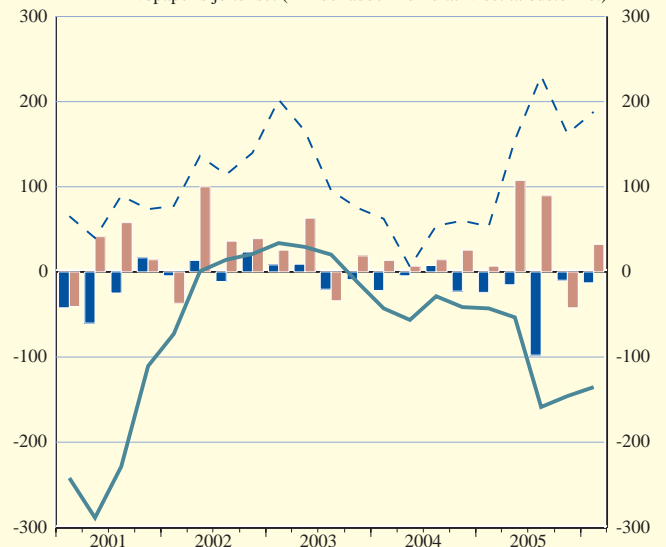
K30 Vaihtotase
(miljardia euroa)

■ Taloustoimet neljännesvuosittain
— 12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet

K31 Nettomääräiset suorat ja arvopaperisijoitukset
(miljardia euroa)

■ Suorat sijoitukset (taloustoimet neljännesvuosittain)
■ Arvopaperisijoitukset (taloustoimet neljännesvuosittain)
— Suorat sijoitukset (12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet)
- - - Arvopaperisijoitukset (12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet)

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase

(miljardia euroa, virrat)

2. Vaihtotase ja pääomansiirrot

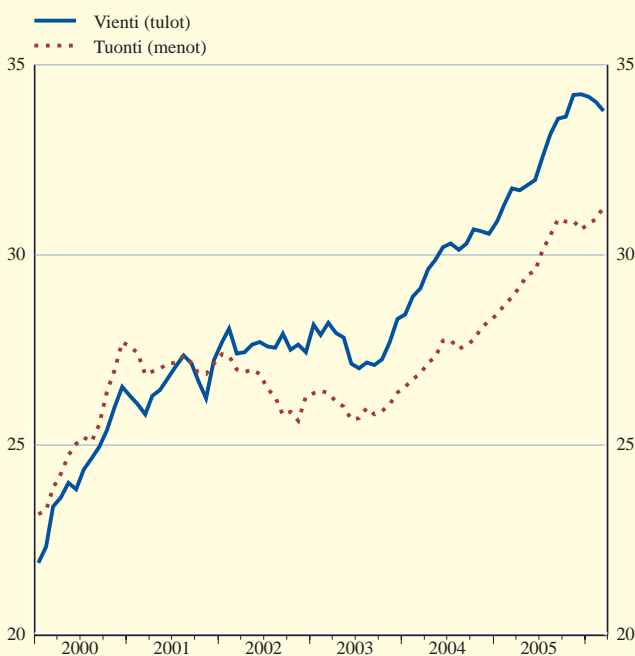
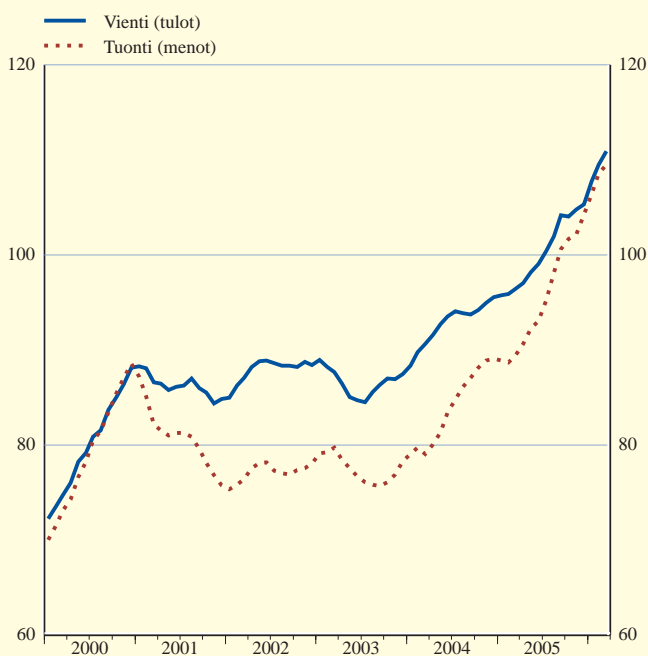
	Vaihtotase										Pääomansiirrot		
	Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannontekijä-korvaukset		Tulonsiirrot		Tulot	Menot
	Tulot	Menot	Netto	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2003	1 693,2	1 660,8	32,4	1 036,0	929,9	331,8	312,3	243,3	280,5	82,1	138,1	23,7	10,8
2004	1 843,0	1 793,2	49,9	1 128,2	1 022,9	362,1	333,1	270,9	298,9	81,9	138,3	24,1	6,6
2005	2 018,1	2 040,7	-22,6	1 218,6	1 165,6	395,5	361,1	320,7	362,2	83,4	151,7	23,4	10,9
2005 I	460,8	458,6	2,2	278,5	263,4	85,3	81,2	68,0	68,8	29,0	45,2	4,9	3,8
2005 II	503,4	514,5	-11,2	305,2	287,1	97,3	87,0	83,8	107,3	17,1	33,1	5,8	1,8
2005 III	509,7	511,1	-1,4	309,0	293,0	108,9	99,3	76,5	83,6	15,3	35,1	4,6	1,8
2005 IV	544,2	556,5	-12,3	325,9	322,1	103,9	93,6	92,4	102,5	21,9	38,3	8,1	3,5
2006 I	531,6	543,0	-11,4	327,2	331,1	92,0	89,5	79,5	78,8	32,9	43,5	4,7	2,0
2006 tammi	164,3	174,0	-9,7	100,7	107,1	30,0	30,0	24,0	25,0	9,6	11,9	1,7	0,7
2006 helmi	175,4	175,9	-0,4	104,8	104,5	30,1	28,2	24,2	23,3	16,3	19,8	1,4	0,4
2006 maalii	191,8	193,1	-1,3	121,7	119,4	31,9	31,3	31,3	30,6	7,0	11,8	1,6	0,9
Kausivaihtelusta puhdistettu													
2005 I	478,7	472,6	6,1	289,3	268,3	95,2	86,7	74,2	79,1	20,0	38,6	.	.
2005 II	491,6	490,6	1,0	297,1	279,2	95,9	88,7	77,0	87,3	21,5	35,4	.	.
2005 III	513,5	522,6	-9,1	312,5	301,8	100,7	92,8	80,2	91,0	20,0	37,0	.	.
2005 IV	527,6	548,3	-20,6	316,0	312,7	102,7	92,0	87,3	104,5	21,7	39,0	.	.
2006 I	546,9	554,9	-8,0	332,6	328,5	101,4	93,8	84,9	90,4	28,0	42,2	.	.
2005 heinä	169,4	171,4	-2,0	102,1	98,8	33,7	30,9	26,6	30,3	7,0	11,4	.	.
2005 elo	171,2	176,5	-5,4	103,9	102,5	33,5	31,1	27,0	30,1	6,8	12,8	.	.
2005 syys	172,9	174,7	-1,8	106,5	100,5	33,6	30,9	26,7	30,6	6,1	12,8	.	.
2005 loka	170,5	176,5	-6,0	101,8	101,9	33,8	30,7	27,9	32,1	7,0	11,8	.	.
2005 marras	177,7	188,9	-11,2	106,1	104,0	35,2	31,1	29,4	40,8	7,0	13,0	.	.
2005 joului	179,4	182,9	-3,4	108,1	106,8	33,7	30,2	29,9	31,6	7,8	14,2	.	.
2006 tammi	174,3	175,0	-0,7	108,9	108,4	33,6	31,2	27,6	27,6	4,2	7,8	.	.
2006 helmi	191,3	195,3	-4,0	111,6	110,5	34,7	31,5	27,4	30,1	17,5	23,3	.	.
2006 maalii	181,4	184,6	-3,2	112,1	109,7	33,0	31,1	29,9	32,6	6,3	11,1	.	.

K32 Tavarat

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu, 3 kk:n liukuva keskiarvo)

K33 Palvelut

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu, 3 kk:n liukuva keskiarvo)

Lähde: EKP

7.1 Maksutase
(miljardia euroa)3. Tuotannontekijäkorvaukset
(virrat)

	Palkansaaja- korvaukset		Sijoitusten tuotot											
	Tulot 1	Menot 2	Yhteensä		Suorat sijoitukset				Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset	
			Tulot 3	Menot 4	Oman pääoman tuotot		Korot		Oman pääoman tuotot		Korot		Tulot 13	Menot 14
					Tulot 5	Menot 6	Tulot 7	Menot 8	Tulot 9	Menot 10	Tulot 11	Menot 12		
2003	14,8	7,2	228,5	273,3	66,3	56,3	10,0	10,2	18,6	53,5	65,5	80,7	68,1	72,6
2004	15,3	7,7	255,6	291,1	87,0	72,0	12,1	11,8	23,8	56,9	67,5	79,0	65,2	71,5
2005	15,3	9,2	305,3	353,0	97,1	95,6	12,9	13,0	30,8	71,1	79,8	78,9	84,7	94,3
2004 IV	4,0	1,9	72,6	70,9	28,4	16,3	3,3	3,4	5,4	10,5	17,6	20,9	18,0	19,9
2005 I	3,7	1,6	64,3	67,1	18,7	14,8	2,9	2,8	6,1	11,3	17,5	17,3	19,1	20,9
II	3,8	2,3	80,0	105,0	27,4	26,1	3,3	3,5	9,9	30,2	19,5	22,0	19,9	23,1
III	3,8	2,8	72,6	80,7	19,9	22,3	2,9	2,9	7,6	15,8	21,5	17,0	20,7	22,7
IV	4,0	2,4	88,4	100,1	31,1	32,4	3,8	3,8	7,3	13,8	21,3	22,6	24,9	27,5

4. Suorat sijoitukset
(nettomääräiset virrat)

	Euroalueelta ulkomaille							Ulkomailla euroalueelle						
	Yhteensä 1	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja			Yhteensä 8	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja		
		Yhteensä 2	Raha- laitokset pl. euro- järjestelmä 3	Muut kuin raha- laitokset 4	Yhteensä 5	Raha- laitokset pl. euro- järjestelmä 6	Muut kuin raha- laitokset 7		Yhteensä 9	Raha- laitokset pl. euro- järjestelmä 10	Muut kuin raha- laitokset 11	Yhteensä 12	Raha- laitokset pl. euro- järjestelmä 13	Muut kuin raha- laitokset 14
2003	-147,2	-130,0	-1,9	-128,2	-17,1	0,0	-17,1	134,9	124,4	3,1	121,3	10,5	0,1	10,5
2004	-141,7	-152,0	-17,3	-134,7	10,3	0,1	10,2	100,5	86,5	1,2	85,3	14,0	0,6	13,4
2005	-216,1	-155,5	-9,2	-146,3	-60,7	0,4	-61,1	70,7	43,6	-0,1	43,7	27,1	1,1	26,0
2005 I	-41,2	-23,3	-2,3	-21,0	-17,9	0,1	-17,9	17,4	18,0	0,3	17,6	-0,5	0,3	-0,9
II	-28,4	-23,6	-1,9	-21,8	-4,7	0,0	-4,8	13,7	4,2	0,4	3,8	9,5	-0,1	9,6
III	-115,9	-92,0	-4,9	-87,1	-23,9	0,1	-24,0	18,3	5,5	0,9	4,7	12,8	0,4	12,3
IV	-30,7	-16,5	-0,1	-16,5	-14,1	0,2	-14,3	21,3	15,9	-1,7	17,6	5,3	0,4	4,9
2006 I	-37,8	-32,6	-1,7	-30,9	-5,2	0,0	-5,2	24,8	15,4	0,5	14,8	9,4	-0,4	9,8
2005 maalis	-17,0	-10,3	-0,6	-9,7	-6,7	0,1	-6,8	8,2	7,4	-0,1	7,5	0,8	0,1	0,6
huhti	-16,4	1,1	-1,8	3,0	-17,5	0,0	-17,5	2,7	6,5	-0,2	6,7	-3,8	0,1	-3,9
touko	6,8	-5,7	-0,5	-5,3	12,5	0,0	12,5	-0,1	-1,9	0,2	-2,1	1,9	0,0	1,8
kesä	-18,8	-19,0	0,4	-19,4	0,3	0,0	0,3	11,0	-0,4	0,4	-0,8	11,4	-0,3	11,8
heinä	-93,1	-85,9	-3,3	-82,6	-7,1	0,1	-7,2	8,0	10,4	0,2	10,1	-2,4	0,0	-2,4
elo	-11,7	-4,7	-0,5	-4,1	-7,0	0,0	-7,0	-0,4	-0,8	0,2	-1,0	0,4	0,1	0,3
syys	-11,2	-1,4	-1,0	-0,3	-9,8	0,0	-9,9	10,7	-4,1	0,4	-4,5	14,7	0,3	14,4
loka	-11,4	-0,8	0,3	-1,1	-10,6	0,1	-10,6	3,4	6,4	0,2	6,2	-3,0	0,2	-3,3
marras	-6,2	-4,4	0,3	-4,7	-1,7	0,1	-1,8	4,2	4,6	-1,7	6,3	-0,4	0,2	-0,6
joulu	-13,1	-11,3	-0,6	-10,7	-1,8	0,0	-1,9	13,7	4,9	-0,2	5,2	8,8	0,0	8,7
2006 tammi	0,8	6,4	-0,6	7,0	-5,5	-0,2	-5,4	4,1	6,4	0,1	6,2	-2,3	-0,1	-2,2
helmi	-33,6	-28,7	-1,1	-27,6	-4,9	0,2	-5,1	8,2	5,0	0,3	4,7	3,1	0,1	3,1
maalis	-5,0	-10,2	0,1	-10,3	5,2	-0,1	5,3	12,5	4,0	0,1	3,9	8,6	-0,4	9,0

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase

(miljardia euroa, virrat)

5. Arvopaperisijoitukset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit										
	Saamiset			Velat	Joukkolainat					Rahamarkkinapaperit					
	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset		Saamiset				Velat	Saamiset				Velat	
				Eurojärjestelmä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Eurojärjestelmä		Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset	Julkisyhteisöt			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2003	-0,3	-13,9	-64,4	-2,6	110,3	-2,4	-45,0	-128,3	-0,2	198,9	0,2	-45,9	23,7	0,6	42,2
2004	0,0	-22,4	-81,0	-3,4	128,1	1,2	-81,8	-97,1	-2,1	254,9	-0,1	-43,2	-13,7	0,1	15,4
2005	-0,1	-15,6	-124,7	-3,9	280,2	-0,7	-121,0	-161,6	-0,5	260,3	0,1	-15,1	-4,2	0,1	65,2
2005 I	0,0	-27,5	-21,2	-1,1	41,2	-0,1	-35,7	-41,0	-0,4	46,7	0,3	5,8	-6,0	-3,6	44,5
2005 II	0,0	21,7	-22,8	-0,8	25,0	-0,7	-39,5	-34,3	-0,1	158,1	-0,4	-9,1	-5,2	-2,4	14,9
2005 III	-0,1	-4,9	-26,9	-1,1	150,7	-0,4	-21,3	-49,7	0,1	24,5	0,1	-7,1	1,6	0,2	23,4
2005 IV	0,0	-4,8	-53,8	-0,9	63,2	0,6	-24,5	-36,6	-0,1	31,0	0,1	-4,9	5,4	5,9	-17,5
2006 I	0,0	-17,6	-44,3	.	103,8	-0,1	-53,9	-34,7	.	58,6	0,3	0,2	-6,2	.	26,3
2005 maaliskuuhuhti	0,0	-1,8	-9,8	-	-18,0	0,2	-4,6	-21,3	-	-2,9	0,0	-7,3	1,3	-	-20,7
2005 toukokuu	0,0	9,9	-5,4	-	-47,3	-0,9	-12,4	-11,4	-	-58,0	-0,3	-10,5	1,2	-	-11,0
2005 kesäkuu	0,0	6,7	-15,6	-	-22,4	-0,1	-16,1	-5,8	-	-28,7	0,0	-2,1	-6,1	-	-7,0
2005 heinäkuu	0,0	5,1	-1,8	-	-49,9	0,2	-11,0	-17,1	-	-71,4	0,0	3,5	-0,3	-	-3,1
2005 elokuu	-0,1	-3,5	-14,8	-	-111,4	0,2	-4,1	-14,5	-	-2,4	-0,6	0,0	-1,6	-	-7,0
2005 syyskuu	0,0	2,0	-8,8	-	-23,4	-0,5	-5,7	-13,8	-	-6,9	0,3	-11,5	-0,1	-	-8,2
2005 loka	0,0	-3,4	-3,4	-	-15,9	-0,2	-11,5	-21,4	-	-33,7	0,4	4,4	3,3	-	-8,2
2005 marrasku	0,0	4,6	-10,6	-	-3,9	0,6	-17,2	-14,8	-	-26,9	0,1	7,1	3,7	-	-5,9
2005 joulukuu	0,0	-6,7	-21,5	-	-11,5	0,1	-3,7	-15,7	-	-7,4	0,0	-4,6	-0,3	-	-5,7
2006 tammi	0,0	-2,7	-21,7	-	-55,6	-0,1	-3,6	-6,1	-	-3,3	0,0	-7,3	1,9	-	-17,8
2006 helmikuu	0,0	-5,2	-23,7	-	20,4	0,2	-31,7	-2,4	-	-1,7	0,4	1,6	-6,1	-	-11,0
2006 maalisku	0,0	-3,8	-17,6	-	31,6	-0,2	-7,8	-15,5	-	-18,0	-0,1	1,2	-1,0	-	-15,8
2006 huhtikuu	0,0	-8,6	-3,0	-	51,8	-0,1	-14,3	-16,8	-	-42,3	0,0	-2,5	1,0	-	-0,5

6. Muut sijoitukset sektoreittain

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt		Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)				Muut sektorit					
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat		
							Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2003	-253,1	174,1	-0,8	10,0	-0,4	-	-3,4	-152,6	134,8	-50,7	52,3	-101,9	82,5	-99,3	-	32,7
2004	-312,5	275,0	-0,2	6,9	-2,3	-2,0	-3,6	-259,4	246,9	-20,1	-3,6	-239,3	250,5	-50,6	-10,5	24,7
2005	-565,5	633,3	-1,7	6,1	5,1	-2,3	-2,4	-385,7	477,0	-102,9	47,0	-282,9	430,0	-183,2	-23,4	152,6
2005 I	-178,2	216,3	0,5	4,9	7,3	2,7	0,3	-126,7	195,8	-21,5	10,3	-105,2	185,5	-59,4	-29,4	15,3
2005 II	-156,6	108,5	-1,3	0,3	-7,6	-8,6	-1,9	-97,1	45,0	-18,5	22,5	-78,6	22,5	-50,5	18,0	65,2
2005 III	-108,4	149,2	0,4	4,3	7,7	4,7	1,2	-87,8	122,9	-21,9	14,6	-65,8	108,3	-28,9	-18,9	20,8
2005 IV	-122,3	159,2	-1,3	-3,4	-2,3	-1,1	-2,0	-74,2	113,3	-40,9	-0,3	-33,2	113,6	-44,4	6,9	51,3
2006 I	-229,5	249,2	-3,7	8,9	4,8	2,8	-3,5	-149,1	225,2	-12,6	10,4	-136,5	214,8	-81,5	-30,4	18,6
2005 maaliskuuhuhti	-58,4	51,1	-0,2	4,3	5,4	3,7	2,0	-32,1	41,6	-4,3	-4,2	-27,8	45,8	-31,4	-11,4	3,3
2005 toukokuu	-119,0	136,4	0,1	-0,2	-5,4	-5,3	-2,1	-98,0	94,6	-9,0	0,1	-89,0	94,5	-15,7	13,4	44,1
2005 kesäkuu	-10,1	22,6	-0,8	-0,2	0,3	2,3	0,4	17,6	21,0	-3,4	11,0	21,0	10,0	-27,3	-1,4	1,4
2005 heinäkuu	-27,5	-50,5	-0,7	0,7	-2,5	-5,5	-0,2	-16,7	-70,6	-6,1	11,4	-10,6	-82,1	-7,5	6,1	19,7
2005 elokuu	-43,6	48,6	0,3	-1,1	-0,7	-4,6	0,9	-38,6	48,2	-6,3	5,5	-32,3	42,7	-4,5	-3,3	0,6
2005 syyskuu	19,6	6,9	0,2	0,8	6,3	8,4	0,5	20,1	-2,0	-1,4	3,1	21,4	-5,1	-7,0	-6,5	7,6
2005 loka	-84,4	93,7	-0,1	4,6	2,1	0,9	-0,2	-69,2	76,6	-14,3	6,0	-54,9	70,7	-17,3	-9,0	12,6
2005 marrasku	-53,8	57,0	-0,2	-1,0	0,7	-0,3	1,8	-47,0	53,1	-5,1	2,1	-42,0	51,0	-7,4	4,1	3,0
2005 joulukuu	-148,3	194,5	-1,1	1,7	-1,2	1,2	0,2	-112,2	172,7	-0,9	-2,3	-111,4	175,1	-33,7	-6,3	19,8
2006 tammi	-103,9	129,7	-0,2	8,0	1,2	1,8	-2,4	-71,1	117,9	6,8	-1,8	-77,9	119,7	-33,7	-18,0	6,2
2006 helmikuu	-24,7	43,9	-4,4	0,2	1,0	0,8	-1,0	-1,6	35,7	-6,5	10,0	4,9	25,7	-19,7	-7,5	9,0
2006 maalisku	-101,0	75,6	0,9	0,7	2,6	0,3	-0,1	-76,4	71,6	-12,9	2,2	-63,5	69,4	-28,0	-4,8	3,4

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase
(miljardia euroa, virrat)

7. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain

	Eurojärjestelmä				Julkisyhteisöt							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2003	-0,8	0,0	10,0	0,0	-0,1	0,7	-0,3	0,9	-1,0	0,0	-3,7	0,3
2004	0,1	-0,3	6,9	0,1	0,0	-0,6	1,4	-2,0	-1,7	0,0	-3,5	0,0
2005	-1,6	-0,1	6,1	0,0	0,0	6,6	8,9	-2,3	-1,5	0,0	-2,2	-0,3
2004 IV	1,7	-0,3	3,4	0,0	0,0	0,0	-3,6	3,6	-0,2	0,0	-2,2	-0,1
2005 I	0,5	0,0	4,9	0,0	0,0	7,8	5,0	2,7	-0,5	0,0	0,6	-0,3
II	-1,2	-0,1	0,3	0,0	0,0	-7,1	1,5	-8,6	-0,5	0,0	-2,0	0,0
III	0,4	0,0	4,3	0,0	0,0	8,0	3,3	4,7	-0,3	0,0	1,3	-0,1
IV	-1,3	0,0	-3,4	0,0	0,0	-2,1	-1,0	-1,1	-0,2	0,0	-2,1	0,0

	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)				Muut sektorit							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
2003	-152,1	-0,5	134,8	-0,1	-1,2	-95,8	-9,6	-86,3	-2,3	4,2	28,4	0,2
2004	-256,3	-3,1	244,0	2,9	-6,0	-39,5	-29,0	-10,5	-5,1	8,6	13,4	2,7
2005	-381,6	-4,1	475,0	2,0	-6,8	-164,0	-140,6	-23,4	-12,4	8,6	140,2	3,9
2004 IV	-75,6	1,8	59,0	-0,3	-0,2	1,3	-11,4	12,6	-1,9	2,4	3,9	-0,1
2005 I	-124,8	-1,9	193,0	2,8	-2,7	-53,9	-24,5	-29,4	-2,7	3,0	7,0	5,2
II	-97,0	-0,1	43,8	1,2	-5,4	-43,1	-61,1	18,0	-2,1	1,1	62,8	1,3
III	-82,5	-5,2	120,2	2,7	2,0	-24,3	-5,4	-18,9	-6,6	0,5	22,1	-1,7
IV	-77,4	3,2	118,0	-4,7	-0,7	-42,7	-49,6	6,9	-1,0	4,0	48,2	-0,9

8. Valuuttavaranto

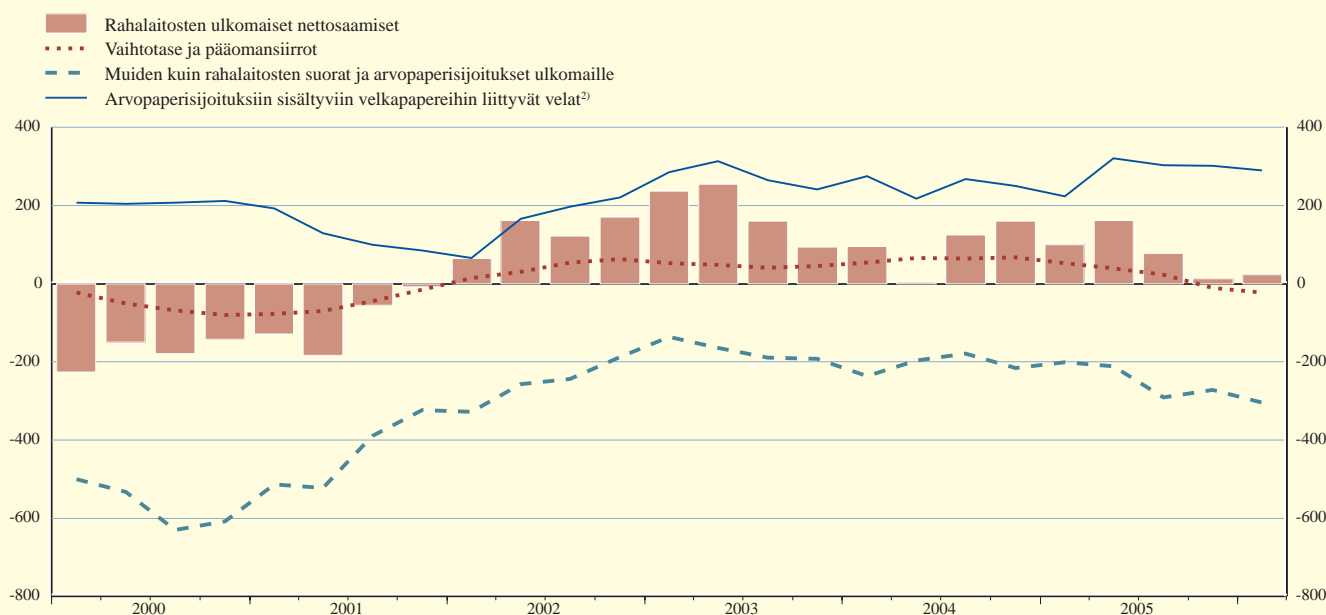
	Yhteensä	Kulta	Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdan- naiset	
						Rahaviran- omaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukko- lainat	Raha- markkina- paperit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2003	28,2	1,7	0,0	-1,6	28,1	-2,5	1,9	-0,1	22,1	6,7	0,1	0,0
2004	12,5	1,2	0,5	4,0	6,9	-3,8	4,0	0,4	18,3	-11,9	-0,1	0,0
2005	18,7	3,9	-0,2	8,6	6,5	0,1	7,8	0,0	-4,8	3,5	0,0	0,0
2004 IV	2,4	0,8	0,5	1,1	0,0	-3,9	3,4	0,0	3,1	-2,6	-0,1	0,0
2005 I	4,8	0,8	0,0	1,6	2,4	5,2	-1,1	0,0	1,3	-2,9	0,0	0,0
II	3,1	1,3	0,0	1,3	0,5	-4,4	1,1	0,0	0,9	2,9	0,0	0,0
III	2,0	0,5	0,0	2,6	-1,1	1,6	0,9	0,0	-4,9	1,4	-0,1	0,0
IV	8,8	1,2	-0,1	3,0	4,6	-2,3	6,9	0,0	-2,0	2,1	0,0	0,0

Lähde: EKP.

7.2 Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys (miljardia euroa, virrat)

	M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten nettosaamisten muutoksiin liittyvät maksutaseen erät											Lisätieto: M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten nettosaamisten muutokset
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset			Muut sijoitukset		Johdannaiset	Virheelliset ja tunnistamattomat erät	Sarakkeet 1-10 yhteensä	
		Euro-alueelta ulkomaille (muut kuin rahalaitokset)	Ulkomailta euro-alueelle	Saamiset	Velat		Saamiset	Velat				
					Muut kuin rahalaitokset	Osakkeet ¹⁾						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2003	45,4	-145,3	134,8	-169,0	114,5	241,3	-99,7	29,3	-13,0	-44,1	94,2	94,2
2004	67,3	-124,5	99,9	-191,9	118,0	250,4	-52,9	21,2	-5,0	-56,4	126,2	160,9
2005	-10,1	-207,3	69,6	-290,6	236,7	301,4	-178,1	150,2	-13,6	-79,9	-21,7	12,2
2005 I	3,2	-38,9	17,1	-68,3	34,0	72,0	-52,1	15,6	-7,3	-22,1	-46,7	-24,6
2005 II	-7,2	-26,5	13,8	-62,2	-0,8	178,6	-58,1	63,3	1,3	-42,3	59,9	65,0
2005 III	1,5	-111,1	17,9	-75,0	155,3	41,1	-21,1	22,0	-0,4	-36,0	-6,1	-19,9
2005 IV	-7,6	-30,8	20,8	-85,0	48,2	9,7	-46,8	49,3	-7,2	20,5	-28,8	-8,2
2006 I	-8,7	-36,0	25,2	-85,2	98,8	61,4	-76,6	15,1	-7,6	-28,5	-42,1	-13,0
2005 maalis	5,0	-16,5	8,0	-29,8	6,7	13,2	-26,0	5,3	-5,1	16,3	-23,0	-22,6
2005 huhti	-10,2	-14,5	2,5	-15,5	-57,6	66,1	-21,1	41,9	-0,4	15,7	6,8	2,4
2005 touko	-1,3	7,2	-0,1	-27,5	10,7	33,7	-26,9	1,9	0,8	-40,3	-41,8	-39,6
2005 kesä	4,3	-19,2	11,4	-19,2	46,2	78,8	-10,0	19,5	1,0	-17,7	94,9	102,2
2005 heinä	3,8	-89,8	8,0	-31,0	118,4	2,8	-5,3	1,5	1,4	-4,8	5,1	1,1
2005 elo	-2,0	-11,1	-0,4	-22,6	25,0	0,2	-0,7	8,1	-0,7	1,6	-2,6	1,9
2005 syys	-0,4	-10,2	10,3	-21,5	11,9	38,0	-15,2	12,4	-1,2	-32,8	-8,5	-22,9
2005 loka	-5,9	-11,7	3,2	-21,6	-4,6	26,9	-6,7	4,9	-4,3	12,4	-7,4	-6,5
2005 marras	-4,7	-6,5	4,0	-37,5	11,5	2,2	-35,0	20,1	-0,4	-1,1	-47,5	-43,8
2005 joul	3,0	-12,6	13,7	-25,9	41,4	-19,4	-5,1	24,4	-2,5	9,2	26,1	42,1
2006 tammi	-8,7	1,6	4,2	-32,2	17,0	1,7	-32,5	3,8	-2,3	19,7	-27,7	2,1
2006 helmi	0,6	-32,6	8,1	-34,1	26,7	27,8	-18,7	8,0	-3,0	-13,8	-31,0	-33,3
2006 maal	-0,6	-5,0	12,9	-18,9	55,1	31,9	-25,4	3,3	-2,3	-34,4	16,6	18,1
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>												
2006 maalis	-22,1	-204,5	77,7	-307,5	301,5	290,8	-202,6	149,7	-13,8	-86,3	-17,1	23,8

K34 Rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten muutosten taustalla olevat keskeisimmät maksutaseen erät (miljardia euroa, 12 kk:n kumulatiiviset virrat)

Lähde: EKP.

1) Ei sisällä rahamarkkinarahasto-osuuksia.

2) Ei sisällä euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemia enintään kahden vuoden velkapapereita.

7.3 Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erittely maittain
(miljardia euroa)

1. Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot

(kumulatiiviset taloustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet					
2005/I – 2005/IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Saamiset												
Vaihtotase	2 018,1	740,3	42,4	65,1	394,6	178,7	59,5	25,6	51,1	135,0	345,7	720,5
Tavarat	1 218,6	421,9	28,7	44,5	206,2	142,4	0,2	15,5	33,6	68,4	181,8	497,4
Palvelut	395,5	141,4	7,8	10,5	98,4	19,6	5,0	5,4	11,2	38,7	76,4	122,4
Tuotannontekijäkorvaukset	320,7	115,3	5,6	9,5	80,4	14,6	5,3	4,2	5,5	21,7	80,8	93,1
josta: pääomakorvaukset	305,3	110,0	5,5	9,3	78,7	14,4	2,2	4,1	5,4	15,7	79,3	90,7
Tulonsiirrot	83,4	61,7	0,4	0,6	9,5	2,1	49,0	0,5	0,8	6,2	6,7	7,6
Pääomansiirrot	23,4	20,4	0,0	0,0	0,9	0,1	19,4	0,0	0,1	0,5	0,5	1,8
Velat												
Vaihtotase	2 040,7	658,9	35,4	62,2	318,5	148,8	94,0	19,7	78,9	127,5	315,5	840,1
Tavarat	1 165,6	336,7	25,4	40,8	152,9	117,6	0,0	9,2	51,1	59,1	114,6	594,8
Palvelut	361,1	114,5	6,3	8,6	76,2	23,2	0,2	5,4	7,4	30,0	78,5	125,3
Tuotannontekijäkorvaukset	362,2	107,8	3,2	11,9	81,3	6,4	5,0	3,6	20,1	33,1	113,6	83,9
josta: pääomakorvaukset	353,0	102,8	3,1	11,8	80,2	2,6	5,0	3,5	20,0	32,4	112,6	81,6
Tulonsiirrot	151,7	99,8	0,4	0,9	8,2	1,5	88,8	1,5	0,3	5,3	8,8	36,1
Pääomansiirrot	10,9	1,1	0,0	0,1	0,7	0,2	0,1	0,1	0,0	0,5	0,5	8,6
Netto												
Vaihtotase	-22,6	81,4	7,0	2,9	76,0	29,9	-34,5	5,8	-27,8	7,5	30,2	-119,6
Tavarat	53,0	85,1	3,2	3,7	53,3	24,8	0,2	6,3	-17,6	9,2	67,2	-97,4
Palvelut	34,3	26,8	1,4	1,9	22,3	-3,6	4,8	0,0	3,9	8,7	-2,1	-2,9
Tuotannontekijäkorvaukset	-41,5	7,5	2,4	-2,5	-0,9	8,1	0,3	0,6	-14,6	-11,3	-32,8	9,2
josta: pääomakorvaukset	-47,7	7,3	2,3	-2,5	-1,5	11,7	-2,8	0,6	-14,6	-16,7	-33,3	9,1
Tulonsiirrot	-68,3	-38,1	0,0	-0,3	1,4	0,6	-39,7	-1,1	0,5	0,9	-2,1	-28,5
Pääomansiirrot	12,5	19,3	0,0	0,0	0,2	0,0	19,2	-0,1	0,1	0,0	0,0	-6,8

2. Maksutase: suorat sijoitukset

(kumulatiiviset taloustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet						
2005/I – 2005/IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Suorat sijoitukset	-145,5	-109,6	-0,6	8,6	-113,1	-4,6	0,0	0,0	1,4	1,7	-0,2	-0,6	-38,2
Ulkomaille	-216,1	-147,5	-1,8	1,7	-128,5	-18,8	0,0	-5,3	-0,2	-6,8	-2,7	-8,0	-45,6
Oma pääoma / uudelleen	-155,5	-122,1	-5,1	-3,1	-93,4	-20,5	0,0	-4,3	-0,7	-7,3	13,7	-4,4	-30,4
Muu pääoma	-60,7	-25,4	3,3	4,8	-35,1	1,7	0,0	-1,0	0,4	0,5	-16,4	-3,6	-15,2
Euroalueelle	70,7	37,9	1,2	7,0	15,4	14,2	0,0	5,3	1,6	8,5	2,5	7,4	7,4
Oma pääoma / uudelleen	43,6	25,7	0,4	4,3	20,7	0,3	0,0	4,0	1,0	0,6	1,1	6,8	4,5
Muu pääoma	27,1	12,2	0,9	2,6	-5,3	14,0	0,0	1,3	0,6	7,9	1,5	0,6	2,9

Lähde: EKP.

7.3 Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erittely maittain (miljardia euroa)

3. Maksutase: arvopaperisijoitukset, saamiset vaateittain

(kumulatiiviset taloustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet						
2005/I – 2005/IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Arvopaperisijoitukset, saamiset	-443,1	-179,9	-11,6	-11,2	-128,1	-18,9	-10,0	-9,2	-36,2	-5,5	-71,2	-60,5	-80,7
Osakkeet	-140,4	-43,6	-1,9	-5,0	-33,5	-3,2	0,0	-3,5	-21,0	-4,4	-14,4	-16,2	-37,4
Velkapaperit	-302,7	-136,3	-9,8	-6,2	-94,6	-15,7	-10,0	-5,7	-15,2	-1,1	-56,8	-44,2	-43,3
Joukkolainat	-283,4	-110,4	-8,7	-5,7	-69,5	-16,1	-10,4	-6,0	-15,5	0,9	-77,6	-36,7	-38,2
Rahamarkkinapaperit	-19,3	-26,0	-1,1	-0,5	-25,1	0,4	0,4	0,3	0,3	-2,0	20,8	-7,6	-5,1

4. Maksutase: muut sijoitukset sektoreittain

(kumulatiiviset taloustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Kansainväliset organisaatiot	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet							
2005/I – 2005/IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Muut sijoitukset	67,8	35,9	-5,5	20,7	20,3	-13,8	14,1	-3,3	13,4	-4,8	15,4	-7,2	1,9	16,4
Saamiset	-565,5	-385,6	-15,2	14,9	-356,1	-27,4	-1,9	-6,3	0,1	-20,8	-26,0	-58,5	-2,8	-65,6
Julkisyhteisöt	5,1	-1,3	1,1	-0,3	-3,5	1,3	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,3	0,0	-1,6	7,7
Rahalaitokset	-387,4	-231,1	-15,1	14,8	-202,7	-26,6	-1,5	-5,2	4,2	-15,6	-39,9	-43,2	-0,8	-55,9
Muut sektorit	-183,2	-153,2	-1,1	0,4	-150,0	-2,1	-0,4	-1,1	-4,1	-5,1	13,5	-15,3	-0,4	-17,5
Velat	633,3	421,4	9,7	5,9	376,4	13,5	15,9	3,0	13,3	16,0	41,4	51,3	4,7	82,0
Julkisyhteisöt	-2,4	-1,0	0,0	0,0	-2,8	0,0	1,8	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,4	-0,8
Rahalaitokset	483,1	300,0	9,1	4,5	265,9	12,3	8,2	3,1	12,8	11,2	22,9	48,3	5,3	79,5
Muut sektorit	152,6	122,4	0,6	1,3	113,3	1,3	5,9	-0,1	0,6	4,8	18,6	3,1	-0,2	3,4

5. Ulkomainen varallisuus

(ajanjakson lopun kannat)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Kansainväliset organisaatiot	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet							
2004	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Suorat sijoitukset	33,1	-273,1	-10,4	-11,8	-361,5	110,8	-0,2	22,7	-4,0	35,3	-63,5	-30,9	0,0	346,7
Ulkomaille	2 265,1	759,8	26,1	71,1	537,6	125,1	0,0	66,8	55,9	220,3	486,6	272,2	0,0	403,5
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot	1 825,7	608,4	22,9	43,8	432,7	108,9	0,0	58,3	50,5	171,0	377,2	255,7	0,0	304,8
Muu pääoma	439,3	151,4	3,1	27,2	104,9	16,2	0,0	8,5	5,4	49,4	109,4	16,5	0,0	98,7
Euroalueelle	2 231,9	1 032,9	36,5	82,8	899,1	14,3	0,2	44,1	59,8	185,1	550,2	303,0	0,1	56,8
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot	1 642,1	814,3	23,0	67,4	719,4	4,4	0,1	40,4	48,8	129,6	387,7	177,0	0,0	44,2
Muu pääoma	589,9	218,6	13,4	15,4	179,8	9,9	0,1	3,7	11,1	55,4	162,4	126,1	0,0	12,6
Arvopaperisijoitukset, saamiset	2 984,0	941,1	45,1	100,8	680,8	56,8	57,6	63,4	174,3	91,9	1 050,2	310,3	28,4	324,4
Osakkeet	1 238,7	315,3	6,6	32,9	261,4	14,4	0,0	12,6	109,5	82,3	483,3	106,8	0,9	128,0
Velkapaperit	1 745,3	625,8	38,5	67,9	419,4	42,4	57,6	50,8	64,8	9,7	566,9	203,5	27,5	196,3
Joukkolainat	1 458,6	513,8	34,4	58,7	322,5	41,1	57,1	48,7	39,9	8,5	463,5	185,9	27,1	171,2
Rahamarkkinapaperit	286,7	112,1	4,1	9,2	96,9	1,3	0,5	2,1	25,0	1,2	103,4	17,6	0,3	25,1
Muut sijoitukset	-195,9	34,7	26,1	30,2	90,7	20,8	-133,0	3,6	20,0	-68,9	-42,6	-232,8	-13,4	103,4
Saamiset	2 940,3	1 472,4	53,8	67,1	1 261,0	85,5	5,0	14,5	85,0	174,1	415,3	258,2	39,8	481,0
Julkisyhteisöt	98,6	10,4	1,1	0,0	4,1	2,2	3,1	0,0	0,2	0,1	2,8	1,2	34,3	49,6
Rahalaitokset	2 004,7	1 136,1	45,0	54,2	971,8	64,0	1,1	7,4	67,1	106,8	244,4	171,5	4,8	266,7
Muut sektorit	837,0	325,9	7,8	12,9	285,2	19,3	0,8	7,1	17,7	67,2	168,1	85,6	0,7	164,6
Velat	3 136,2	1 437,6	27,7	36,9	1 170,3	64,8	138,0	10,9	65,0	243,0	457,9	491,1	53,2	377,5
Julkisyhteisöt	43,6	24,0	0,0	0,2	5,3	0,0	18,5	0,0	0,9	0,1	4,1	0,3	2,9	11,3
Rahalaitokset	2 539,5	1 143,3	23,9	20,5	955,2	52,2	91,6	6,9	44,5	207,0	355,4	449,5	48,7	284,2
Muut sektorit	553,2	270,2	3,8	16,2	209,8	12,5	27,9	4,0	19,6	35,9	98,4	41,3	1,6	82,1

Lähde: EKP.

7.4 Ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)
(miljardia euroa, ellei toisin mainita; ajanjakson lopun kannat)

1. Yhteenveto ulkomaisesta varallisuudesta

	Yhteensä	Yhteensä, % BKT:stä	Suorat sijoitukset	Arvopaperi- sijoitukset	Johdannaiset	Muut sijoitukset	Valuuttavaranto
	1	2	3	4	5	6	7
Ulkomainen nettovarallisuus							
2001	-389,0	-5,6	422,9	-834,8	2,5	-372,3	392,7
2002	-703,6	-9,7	184,5	-937,6	-12,0	-304,6	366,1
2003	-809,3	-10,9	43,1	-914,0	-8,3	-236,8	306,6
2004	-946,2	-12,2	33,1	-1 049,4	-14,8	-195,9	280,8
2005 III	-1 105,2	-13,8	216,2	-1 387,3	-22,4	-223,3	311,6
IV	-1 048,5	-13,1	233,4	-1 308,6	-17,6	-276,0	320,3
Saamiset							
2001	7 758,3	110,8	2 086,0	2 513,0	129,9	2 636,7	392,7
2002	7 429,3	102,5	2 008,7	2 292,7	136,0	2 625,9	366,1
2003	7 934,3	106,4	2 152,0	2 634,6	158,0	2 683,1	306,6
2004	8 632,6	111,4	2 265,1	2 984,0	162,3	2 940,3	280,8
2005 III	10 139,3	126,8	2 520,9	3 547,6	218,1	3 541,1	311,6
IV	10 544,6	131,8	2 560,8	3 761,1	230,5	3 672,0	320,3
Velat							
2001	8 147,3	116,4	1 663,1	3 347,8	127,4	3 009,0	-
2002	8 132,9	112,2	1 824,3	3 230,2	147,9	2 930,5	-
2003	8 743,6	117,3	2 108,9	3 548,6	166,3	2 919,8	-
2004	9 578,8	123,6	2 231,9	4 033,4	177,2	3 136,2	-
2005 III	11 244,6	140,6	2 304,7	4 934,8	240,6	3 764,4	-
IV	11 593,1	144,9	2 327,3	5 069,7	248,1	3 948,1	-

2. Suorat sijoitukset

	Euroalueelta ulkomaille						Ulkomailla euroalueelle					
	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)			Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)		
	Yhteensä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2001	1 557,6	124,1	1 433,5	528,4	2,1	526,3	1 165,5	43,9	1 121,6	497,6	2,8	494,8
2002	1 547,4	133,3	1 414,1	461,4	1,6	459,7	1 293,1	42,1	1 251,0	531,2	2,9	528,3
2003	1 702,8	125,9	1 577,0	449,2	1,4	447,8	1 526,9	46,6	1 480,3	582,0	2,9	579,1
2004	1 825,7	139,9	1 685,9	439,3	1,2	438,1	1 642,1	46,1	1 596,0	589,9	3,4	586,5
2005 III	2 021,8	158,4	1 863,4	499,1	1,0	498,1	1 668,4	51,5	1 616,9	636,3	4,2	632,1
IV	2 045,4	159,2	1 886,2	515,3	0,9	514,5	1 688,6	49,3	1 639,3	638,7	4,6	634,1

3. Arvopaperisijoitukset: saamiset vaateittain ja sijoittajasektoreittain

	Osakkeet				Velat	Velkapaperit									
	Saamiset					Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit					
	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset			Eurojärjestelmä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset		Eurojärjestelmä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset		Velat	
			Julkisyhteisöt	Muut sektorit				Julkisyhteisöt	Muut sektorit			Julkisyhteisöt	Muut sektorit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2001	0,6	38,5	6,7	1 068,8	1 643,9	2,0	424,8	8,2	783,5	1 517,4	2,8	135,1	0,2	41,8	186,5
2002	0,7	43,6	8,3	799,2	1 364,3	6,4	402,9	8,0	784,6	1 654,4	1,2	189,4	1,3	47,1	211,5
2003	1,7	53,6	11,5	1 008,2	1 555,0	8,3	459,2	8,0	842,5	1 744,1	1,1	191,5	0,6	48,4	249,5
2004	2,1	74,1	15,8	1 146,7	1 782,6	6,2	538,4	9,7	904,3	2 011,2	1,0	231,6	0,5	53,7	239,6
2005 III	2,9	96,6	22,0	1 377,6	2 307,5	7,3	661,7	9,8	1 057,4	2 300,5	0,8	249,3	6,2	56,0	326,9
IV	2,9	105,4	24,0	1 517,0	2 440,4	6,7	694,9	9,9	1 084,8	2 313,5	0,8	255,1	0,3	59,4	315,7

Lähde: EKP.

7.4 Ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)
(miljardia euroa, ellei toisin mainita, ajanjakson lopun kannat)

4. Muut sijoitukset vaateittain

	Eurojärjestelmä				Julkisyhteisöt							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2002	3,6	0,1	57,2	0,2	1,3	59,4	54,7	4,7	54,5	0,1	42,2	13,8
2003	4,4	0,6	65,3	0,2	1,4	54,2	50,1	4,1	39,1	0,0	40,2	3,8
2004	4,5	0,1	73,0	0,2	1,4	57,6	51,0	6,7	39,6	0,0	40,1	3,5
2005 III	4,4	0,2	83,3	0,3	1,4	54,9	45,1	9,8	42,3	0,0	42,4	2,4
IV	5,3	0,2	80,1	0,2	1,3	57,1	46,2	10,9	42,9	0,0	40,6	2,5

	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)				Muut sektorit							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
2002	1 686,3	60,8	2 251,1	48,5	174,5	492,6	204,4	288,1	92,7	104,4	365,2	47,8
2003	1 739,6	38,4	2 242,9	30,9	170,3	538,4	208,7	329,8	96,7	106,6	383,5	46,3
2004	1 955,8	44,3	2 424,3	42,0	172,3	558,6	227,5	331,1	106,2	109,5	394,7	48,9
2005 III	2 360,4	64,9	2 903,2	66,1	184,3	693,2	306,4	386,8	135,0	120,6	485,4	60,8
IV	2 447,7	58,3	3 037,7	54,6	184,7	737,3	355,9	381,4	137,3	122,9	547,0	62,5

5. Valuuttavaranto

	Valuuttavaranto													Lisätieto		
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset	Saamiset Valuutta- määräiset saamiset euro- alueelta	Velat Lyhyt- aikaiset valuutta- määräi- set mak- susitou- mukset euro- alueelle	
		Miljardia euroa	Mil- joonaa troy- unssia			Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdan- naiset				
							Raha- viran- omaiset ja BIS	Pankit	Yhteensä	Osakkeet	Joukko- lainat					Raha- mark- kina- paperit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Eurojärjestelmä																
2002	366,1	130,4	399,022	4,8	25,0	205,8	10,3	35,3	159,8	1,0	120,2	38,5	0,4	0,0	22,4	-26,3
2003	306,6	130,0	393,543	4,4	23,3	148,9	10,0	30,4	107,7	1,0	80,2	26,5	0,9	0,0	20,3	-16,3
2004	280,8	125,4	389,998	3,9	18,6	132,9	12,5	25,5	94,7	0,5	58,5	35,6	0,2	0,0	19,1	-12,8
2005 II	302,3	138,2	382,323	4,2	16,5	143,4	12,4	28,3	103,0	0,5	62,4	40,1	-0,3	0,0	23,4	-17,7
III	311,6	149,4	380,258	4,2	13,8	144,1	10,8	27,3	106,3	0,5	66,8	39,0	-0,2	0,0	24,0	-19,5
IV	320,3	163,4	375,861	4,3	10,6	141,9	12,7	21,4	107,9	0,6	69,6	37,7	0,0	0,0	25,6	-17,9
2006 helmi	332,1	175,5	374,888	4,4	7,2	145,1	7,0	26,8	111,3	-	-	-	0,0	0,0	24,7	-19,7
maalis	327,1	179,7	373,695	4,3	6,9	136,3	6,5	26,0	103,7	-	-	-	0,1	0,0	27,7	-19,4
huhti	336,8	191,7	373,166	4,2	6,7	134,1	5,5	25,5	102,8	-	-	-	0,4	0,0	25,0	-17,0
Josta Euroopan keskuspankin hallussa																
2002	45,5	8,1	24,656	0,2	0,0	37,3	1,2	9,9	26,1	0,0	19,5	6,7	0,0	0,0	3,0	-5,2
2003	36,9	8,1	24,656	0,2	0,0	28,6	1,4	5,0	22,2	0,0	14,9	7,3	0,0	0,0	2,8	-1,5
2004	35,1	7,9	24,656	0,2	0,0	27,0	2,7	3,3	21,1	0,0	9,7	11,3	0,0	0,0	2,6	-1,3
2005 II	39,7	8,4	23,145	0,2	0,0	31,2	3,8	5,1	22,3	0,0	8,2	14,1	0,0	0,0	2,6	-1,4
III	41,1	9,1	23,145	0,2	0,0	31,8	4,7	5,1	22,0	0,0	8,9	13,1	0,0	0,0	2,3	-1,5
IV	41,5	10,1	23,145	0,2	0,0	31,2	5,1	2,5	23,6	0,0	10,6	12,9	0,0	0,0	2,9	-0,9
2006 helmi	43,1	10,8	23,145	0,2	0,0	32,1	1,5	5,3	25,3	-	-	-	-0,0	0,0	2,3	-1,2
maalis	40,5	11,1	23,145	0,2	0,0	29,2	2,6	3,6	23,1	-	-	-	-0,0	0,0	3,9	-0,5
huhti	41,7	11,9	23,145	0,2	0,0	29,7	2,2	5,8	21,7	-	-	-	-0,1	0,0	2,4	-0,5

Lähde: EKP.

7.5 Ulkomaankauppa
(kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

1. Arvot, määrät ja yksikköarvot tuoteryhmittäin

	Yhteensä (ei-kp.)		Vienti (fob)					Tuonti (cif)					Lisätieto:	
	Vienti	Tuonti	Yhteensä			Lisätieto: Valmistetut tavarat	Yhteensä			Lisätieto: Valmistetut tavarat	Ölji			
			Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat		Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Arvot (miljardia euroa, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)														
2002	2,0	-3,0	1 083,4	512,4	227,8	309,5	949,1	984,4	559,4	163,0	234,5	717,3	105,2	
2003	-2,3	0,5	1 060,1	501,3	222,8	300,5	925,0	990,7	554,0	164,1	240,9	716,3	109,0	
2004	8,9	9,4	1 147,4	547,5	246,9	313,4	997,4	1 075,0	604,5	183,5	256,1	769,9	129,5	
2005	7,3	12,3	1 236,0	585,8	265,2	329,3	1 068,1	1 212,7	692,3	201,4	271,8	841,9	180,9	
2004 IV	8,9	12,7	291,8	139,3	62,6	78,1	253,3	278,6	158,8	47,3	65,0	198,8	36,7	
2005 I	3,4	8,6	292,0	138,2	62,4	77,9	255,6	279,0	157,4	44,5	64,1	198,1	36,1	
2005 II	6,2	10,8	302,5	144,0	63,8	80,7	259,0	292,1	165,9	49,3	66,1	202,0	40,5	
2005 III	9,9	14,4	318,5	149,9	70,0	84,8	274,6	316,2	182,3	52,8	69,8	217,4	51,3	
2005 IV	9,4	14,9	323,0	153,7	69,0	85,9	278,9	325,5	186,7	54,8	71,8	224,3	52,9	
2006 I	15,7	22,3	331,6	157,3	70,4	88,5	283,9	335,2	195,2	51,1	73,0	221,8	.	
2005 loka	6,6	12,0	104,4	49,6	22,4	27,8	90,1	105,8	59,9	17,6	23,3	72,4	17,7	
2005 marras	10,8	14,7	108,5	51,7	22,9	29,0	93,2	107,4	61,8	19,3	24,0	74,3	17,9	
2005 joul	11,0	18,2	110,1	52,4	23,8	29,1	95,6	112,3	65,0	17,9	24,5	77,6	17,2	
2006 tammi	14,7	23,6	110,3	52,0	23,7	29,1	94,9	111,4	64,4	17,2	24,4	74,2	18,1	
2006 helmi	15,1	23,1	110,0	52,4	23,3	29,3	94,8	112,8	65,5	17,2	24,1	74,9	17,9	
2006 maal	17,1	20,6	111,4	52,9	23,3	30,1	94,2	111,1	65,3	16,8	24,5	72,8	.	
Määräindeksit (2000 = 100, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)														
2002	2,9	-0,7	107,9	105,0	106,2	115,0	108,2	98,2	98,9	89,5	104,1	96,3	101,4	
2003	1,0	3,8	109,1	105,9	108,0	114,9	109,2	101,9	100,5	95,3	110,4	100,0	104,9	
2004	9,1	6,7	118,3	115,4	121,2	119,8	118,3	108,0	104,2	107,8	118,5	107,5	105,7	
2005	4,3	4,2	123,8	118,6	128,6	123,2	124,0	113,0	105,9	119,1	122,7	115,1	107,3	
2004 IV	7,8	6,3	119,9	116,2	122,9	119,4	119,8	109,3	104,8	112,1	120,5	110,3	106,0	
2005 I	1,0	2,2	118,8	113,9	122,3	118,4	120,0	109,4	103,9	106,5	118,3	109,8	105,4	
2005 II	4,1	5,0	122,1	117,8	124,0	121,7	121,0	111,7	105,0	118,1	121,4	111,7	103,2	
2005 III	6,7	4,8	126,9	120,8	135,2	125,9	127,0	114,5	107,2	123,8	124,7	118,2	110,1	
2005 IV	5,2	4,6	127,6	122,1	132,8	126,6	128,1	116,2	107,6	128,2	126,4	120,8	110,7	
2006 I	
2005 loka	2,6	3,5	124,1	118,8	129,7	122,5	124,5	114,5	105,0	123,1	123,6	117,6	112,3	
2005 marras	7,2	5,0	128,9	123,4	131,9	129,1	128,8	115,5	107,3	135,1	127,8	120,4	115,0	
2005 joul	5,8	5,3	129,7	124,0	136,7	128,1	131,0	118,8	110,4	126,4	127,7	124,5	104,6	
2006 tammi	9,2	7,8	128,8	122,2	135,2	127,3	129,5	116,1	108,1	116,8	127,3	117,8	108,4	
2006 helmi	10,2	8,5	128,5	123,2	133,1	128,6	129,6	116,5	107,7	118,6	125,7	119,1	99,6	
2006 maal	
Yksikköarvoindeksit (2000 = 100, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)														
2002	-0,9	-2,3	100,1	99,1	99,2	102,4	100,1	97,8	95,8	99,6	101,9	100,0	84,5	
2003	-3,2	-3,1	96,9	96,1	95,4	99,5	96,6	94,8	93,3	94,2	98,8	96,1	85,0	
2004	-0,2	2,4	96,7	96,3	94,2	99,5	96,2	97,1	98,1	93,0	97,8	96,1	99,5	
2005	2,8	7,7	99,4	100,2	95,3	101,7	98,2	104,6	110,5	92,4	100,2	98,1	136,9	
2004 IV	1,0	6,0	97,0	97,3	94,2	99,5	96,5	99,5	102,6	92,2	97,7	96,7	112,8	
2005 I	2,3	6,2	98,0	98,5	94,4	100,1	97,2	99,5	102,6	91,5	98,1	96,8	111,6	
2005 II	2,0	5,5	98,7	99,3	95,1	100,9	97,7	102,0	107,0	91,4	98,5	97,1	128,2	
2005 III	3,0	9,2	100,1	100,8	95,7	102,4	98,7	107,8	115,1	93,2	101,3	98,8	151,9	
2005 IV	4,0	9,9	100,9	102,3	96,2	103,2	99,4	109,3	117,5	93,4	102,9	99,7	155,8	
2006 I	
2005 loka	3,9	8,2	100,7	101,7	95,8	103,5	99,1	108,2	115,8	93,8	102,5	99,2	154,2	
2005 marras	3,3	9,2	100,7	102,1	96,2	102,5	99,1	108,8	117,0	93,5	102,1	99,4	152,3	
2005 joul	4,9	12,2	101,5	103,0	96,5	103,8	99,9	110,7	119,6	92,9	104,1	100,4	161,1	
2006 tammi	5,0	14,7	102,4	103,6	97,4	104,3	100,3	112,3	121,1	96,4	104,1	101,5	163,6	
2006 helmi	4,4	13,5	102,4	103,6	97,2	104,2	100,1	113,3	123,5	94,9	104,1	101,2	175,5	
2006 maal	

Lähteet: Eurostat ja Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (määräindeksit ja yksikköarvoindeksien puhdistus kausivaihtelusta).

7.5 Ulkomaankauppa
(miljardia euroa, ellei toisin mainita, kausivaihtelusta puhdistettu)

2. Maaryhmittäin ja maittain

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni				Venäjä	Sveitsi	Turkki	Yhdys- vallat	Aasia			Afrikka	Latina- lainen Ame- rikka	Muut maat
		Tanska	Ruotsi	Iso- Britannia	Muut EU-maat					Kiina	Japani	Muut Aasian maat			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Vienti (fob)</i>															
2002	1 083,4	25,3	37,1	205,7	112,1	27,1	64,0	21,4	184,1	29,9	33,1	140,5	59,5	43,4	100,3
2003	1 060,1	24,9	38,7	194,8	117,6	29,2	63,4	24,9	166,3	35,2	31,3	135,4	59,5	37,9	100,9
2004	1 147,4	25,7	41,8	203,9	128,0	35,6	66,1	31,8	173,8	40,3	33,1	149,9	63,8	40,3	113,4
2005	1 236,0	28,6	44,8	202,5	142,0	42,9	70,1	34,6	184,8	43,5	34,0	165,6	72,7	46,7	123,0
2004 IV	291,8	6,7	10,7	51,2	32,7	9,2	17,1	7,7	43,8	10,0	8,2	37,8	15,9	10,5	30,3
2005 I	292,0	6,7	10,9	49,7	33,1	9,8	17,4	8,0	43,4	10,3	8,5	39,0	17,1	11,0	27,1
2005 II	302,5	7,0	11,2	49,9	34,0	10,6	16,9	8,2	45,5	10,0	8,4	40,5	17,2	11,2	31,9
2005 III	318,5	7,3	11,4	51,3	36,1	11,3	17,9	9,0	47,1	11,4	8,5	43,9	19,3	12,3	31,6
2005 IV	323,0	7,6	11,4	51,6	38,8	11,2	18,0	9,4	48,7	11,8	8,6	42,2	19,2	12,2	32,3
2006 I	331,6	12,0	18,0	9,8	50,5	12,5	8,8	43,5	18,9	13,2	.
2005 loka	104,4	2,5	3,7	16,6	12,5	3,6	5,8	3,0	15,7	3,8	2,8	13,8	6,1	4,0	10,4
2005 marras	108,5	2,6	3,8	17,6	12,8	3,9	5,9	2,9	16,3	3,9	2,9	14,1	6,4	4,2	11,3
2005 joul	110,1	2,5	3,9	17,4	13,5	3,7	6,2	3,4	16,7	4,2	3,0	14,3	6,7	4,0	10,6
2006 tammi	110,3	2,5	3,8	17,6	13,4	4,0	6,2	3,2	16,8	4,1	3,0	14,4	6,2	4,7	10,4
2006 helmi	110,0	2,5	3,8	17,3	13,6	4,0	5,9	3,3	16,7	4,2	3,0	14,8	6,5	4,4	10,0
2006 maal	111,4	4,0	5,9	3,3	17,0	4,2	2,8	14,3	6,2	4,2	.
<i>Prosenttiosuus koko viennistä</i>															
2005	100,0	2,3	3,6	16,4	11,5	3,5	5,7	2,8	14,9	3,5	2,8	13,4	5,9	3,8	9,9
<i>Tuonti (cif)</i>															
2002	984,4	23,0	35,6	149,7	93,5	42,0	52,0	17,7	125,6	61,7	52,7	142,8	67,8	39,4	80,9
2003	990,7	23,7	36,9	138,9	102,1	47,4	50,4	19,3	110,3	74,5	52,1	141,2	68,9	39,8	85,1
2004	1 075,0	25,3	39,6	144,0	107,2	56,4	53,4	22,8	113,8	92,1	53,9	163,1	72,8	45,1	85,5
2005	1 212,7	25,3	42,0	150,4	116,7	73,1	57,9	24,8	120,6	117,7	52,8	187,7	95,0	52,8	96,1
2004 IV	278,6	6,5	10,2	36,6	27,3	16,0	13,8	6,1	28,9	25,2	13,5	43,0	19,8	11,7	20,1
2005 I	279,0	6,1	10,0	35,8	27,0	16,6	13,5	6,2	28,9	26,3	12,9	41,3	20,2	12,1	22,0
2005 II	292,1	6,4	10,3	36,7	28,9	17,5	14,4	5,9	30,0	27,8	12,5	46,3	21,8	12,1	21,5
2005 III	316,2	6,3	10,6	38,6	29,9	18,9	15,0	6,1	30,7	31,1	13,6	49,3	26,8	13,8	25,3
2005 IV	325,5	6,5	11,1	39,2	30,9	20,1	15,0	6,6	30,9	32,5	13,8	50,7	26,2	14,8	27,3
2006 I	335,2	24,0	15,0	6,6	31,8	33,5	13,8	53,0	26,7	15,5	.
2005 loka	105,8	2,2	3,6	12,8	10,1	6,6	5,0	2,1	10,1	10,2	4,3	15,8	8,3	4,8	9,8
2005 marras	107,4	2,1	3,7	13,2	10,2	6,5	5,0	2,2	10,2	10,7	4,6	17,4	9,1	4,9	7,5
2005 joul	112,3	2,2	3,7	13,2	10,6	7,0	5,0	2,3	10,6	11,5	4,8	17,5	8,8	5,1	10,0
2006 tammi	111,4	2,3	3,8	13,3	10,5	7,8	5,0	2,1	10,6	11,2	4,6	17,9	8,5	5,1	8,5
2006 helmi	112,8	2,1	3,8	13,4	10,9	8,0	5,0	2,2	10,7	11,1	4,7	17,7	9,2	5,2	8,7
2006 maal	111,1	8,3	5,0	2,3	10,5	11,2	4,4	17,4	9,0	5,2	.
<i>Prosenttiosuus koko tuonnista</i>															
2005	100,0	2,1	3,5	12,4	9,6	6,0	4,8	2,0	10,0	9,7	4,4	15,5	7,8	4,3	7,9
<i>Tase</i>															
2002	99,0	2,3	1,5	56,0	18,6	-14,9	12,0	3,8	58,5	-31,8	-19,7	-2,3	-8,3	4,0	19,4
2003	69,4	1,1	1,7	56,0	15,5	-18,2	12,9	5,5	56,0	-39,3	-20,9	-5,7	-9,4	-1,8	15,8
2004	72,3	0,4	2,2	59,9	20,9	-20,8	12,6	8,9	60,0	-51,8	-20,8	-13,2	-9,0	-4,8	27,9
2005	23,3	3,3	2,9	52,1	25,3	-30,1	12,3	9,8	64,2	-74,1	-18,8	-22,1	-22,3	-6,1	26,9
2004 IV	13,2	0,2	0,5	14,7	5,4	-6,7	3,3	1,6	14,9	-15,2	-5,3	-5,1	-3,9	-1,2	10,1
2005 I	13,0	0,6	0,9	13,9	6,1	-6,8	3,9	1,8	14,5	-16,1	-4,5	-2,3	-3,1	-1,1	5,1
2005 II	10,4	0,6	0,9	13,2	5,1	-6,8	2,5	2,3	15,5	-17,8	-4,1	-5,8	-4,6	-0,9	10,4
2005 III	2,3	1,1	0,8	12,7	6,2	-7,6	2,9	2,9	16,4	-19,7	-5,1	-5,4	-7,5	-1,5	6,3
2005 IV	-2,5	1,0	0,3	12,4	7,9	-8,9	3,0	2,8	17,8	-20,6	-5,2	-8,5	-7,0	-2,6	5,1
2006 I	-3,6	-12,0	3,0	3,1	18,7	-21,0	-5,0	-9,5	-7,7	-2,3	.
2005 loka	-1,4	0,3	0,1	3,9	2,4	-3,0	0,9	1,0	5,6	-6,5	-1,6	-2,1	-2,2	-0,7	0,6
2005 marras	1,1	0,4	0,1	4,3	2,6	-2,6	0,9	0,7	6,1	-6,9	-1,8	-3,2	-2,7	-0,7	3,8
2005 joul	-2,3	0,3	0,1	4,2	2,9	-3,3	1,2	1,1	6,2	-7,3	-1,8	-3,2	-2,1	-1,1	0,7
2006 tammi	-1,1	0,2	0,0	4,4	2,8	-3,8	1,2	1,1	6,2	-7,1	-1,6	-3,4	-2,3	-0,5	1,9
2006 helmi	-2,8	0,4	0,0	3,9	2,7	-3,9	1,0	1,1	6,0	-6,9	-1,7	-3,0	-2,7	-0,8	1,2
2006 maal	0,3	-4,2	0,9	1,0	6,5	-6,9	-1,6	-3,1	-2,8	-1,0	.

Lähteet: Eurostat ja Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (kauppatase ja sarakkeet 5, 12 ja 15).

VALUUTAKURSSIT

8.1 Euron efektiiviset valuuttakurssit¹⁾

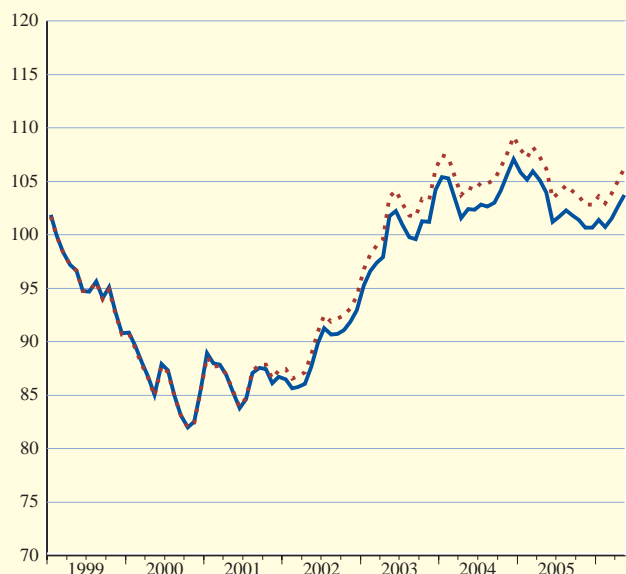
(jakson keskiarvo, 1999/I = 100)

	EER 23						EER 42		
	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahinta- indeksi	Reaalinen; BKT:n deflaattori	Reaalinen; tehdasteollisuuden yksikkötyö- kustannukset	Reaalinen; koko talouden yksikkötyö- kustannukset	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
2003	99,9	101,7	102,2	101,4	97,6	99,0	106,6	101,6	
2004	103,8	105,9	105,2	105,2	103,3	103,7	111,0	105,4	
2005	102,9	105,2	103,6	104,3	100,8	101,8	109,5	103,5	
2005 I	105,7	107,8	106,9	107,2	104,4	104,6	112,6	106,6	
II	103,4	105,6	104,2	104,8	101,2	102,6	110,1	104,1	
III	101,9	104,2	102,4	103,2	99,1	100,6	108,3	102,5	
IV	100,9	103,1	101,1	102,1	98,4	99,4	107,2	101,1	
2006 I	101,2	103,5	102,1	.	.	.	107,2	101,0	
2005 touko	104,0	106,2	104,6	-	-	-	110,6	104,6	
kesä	101,2	103,4	102,1	-	-	-	107,6	101,9	
heinä	101,7	104,0	102,3	-	-	-	108,0	102,1	
elo	102,3	104,6	102,8	-	-	-	108,7	102,8	
syys	101,8	104,1	101,9	-	-	-	108,2	102,4	
loka	101,4	103,6	101,5	-	-	-	107,8	101,8	
marras	100,7	102,9	100,9	-	-	-	106,9	100,8	
joulu	100,7	102,9	101,0	-	-	-	106,9	100,7	
2006 tammi	101,4	103,6	101,9	-	-	-	107,5	101,3	
helm	100,7	103,0	101,8	-	-	-	106,6	100,4	
maal	101,5	103,8	102,6	-	-	-	107,4	101,2	
huht	102,7	105,1	103,8	-	-	-	108,6	102,4	
touko	103,8	106,2	105,0	-	-	-	110,3	103,9	
				Muutos edellisestä kuukaudesta, %					
2006 touko	1,1	1,1	1,2	-	-	-	1,5	1,5	
				Muutos edellisestä vuodesta, %					
2006 touko	-0,2	0,0	0,4	-	-	-	-0,3	-0,7	

K35 Euron efektiiviset valuuttakurssit

(kuukausikeskiarvoja, 1999/I = 100)

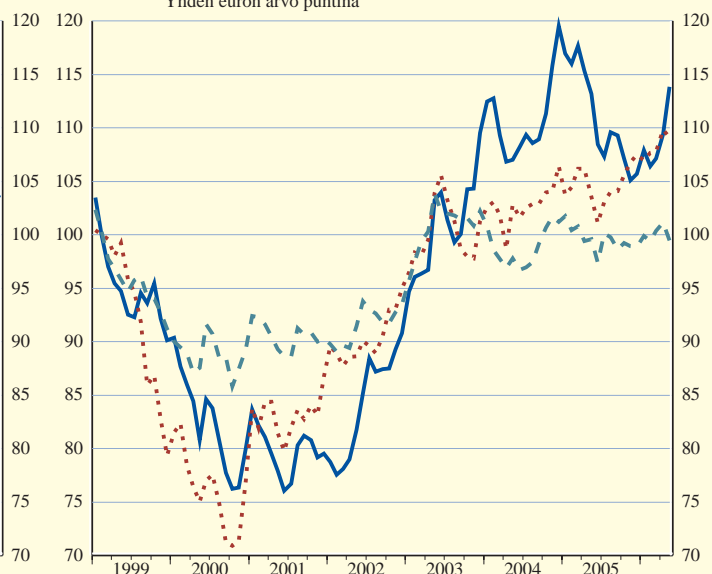
- Nimellinen EER 23
- Kuluttajahintainflaatiolla deflaoitu reaalinen EER 23

K36 Euron valuuttakursseja

(kuukausikeskiarvoja, 1999/I = 100)

- Yhden euron arvo dollareina
- Yhden euron arvo jeneinä
- - - Yhden euron arvo puntina

Lähde: EKP.

1) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

8.2 Euron valuuttakurssit

(jakson keskiarvoja, yhden euron arvo kansallisen valuutan yksikköinä)

	Tanskan kruunu	Ruotsin kruunu	Englannin punta	Yhdysvaltain dollari	Japanin jeni	Sveitsin frangi	Etelä-Korean won	Hongkongin dollari	Singaporen dollari	Kanadan dollari	Norjan kruunu	Australian dollari
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003	7,4307	9,1242	0,69199	1,1312	130,97	1,5212	1 346,90	8,8079	1,9703	1,5817	8,0033	1,7379
2004	7,4399	9,1243	0,67866	1,2439	134,44	1,5438	1 422,62	9,6881	2,1016	1,6167	8,3697	1,6905
2005	7,4518	9,2822	0,68380	1,2441	136,85	1,5483	1 273,61	9,6768	2,0702	1,5087	8,0092	1,6320
2005 III	7,4588	9,3658	0,68344	1,2199	135,62	1,5533	1 255,21	9,4782	2,0436	1,4668	7,8817	1,6054
2005 IV	7,4586	9,4731	0,67996	1,1884	139,41	1,5472	1 231,69	9,2157	2,0065	1,3956	7,8785	1,5983
2006 I	7,4621	9,3525	0,68625	1,2023	140,51	1,5590	1 173,72	9,3273	1,9567	1,3894	8,0227	1,6274
2005 marras	7,4596	9,5614	0,67933	1,1786	139,59	1,5449	1 226,38	9,1390	2,0017	1,3944	7,8295	1,6030
2005 joul	7,4541	9,4316	0,67922	1,1856	140,58	1,5479	1 212,30	9,1927	1,9855	1,3778	7,9737	1,5979
2006 tammi	7,4613	9,3111	0,68598	1,2103	139,82	1,5494	1 190,02	9,3851	1,9761	1,4025	8,0366	1,6152
2006 helmi	7,4641	9,3414	0,68297	1,1938	140,77	1,5580	1 157,96	9,2640	1,9448	1,3723	8,0593	1,6102
2006 maal	7,4612	9,4017	0,68935	1,2020	140,96	1,5691	1 171,84	9,3270	1,9486	1,3919	7,9775	1,6540
2006 huhti	7,4618	9,3346	0,69463	1,2271	143,59	1,5748	1 168,67	9,5182	1,9643	1,4052	7,8413	1,6662
2006 touko	7,4565	9,3310	0,68330	1,2770	142,70	1,5564	1 202,04	9,9019	2,0133	1,4173	7,7988	1,6715
<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>												
2006 touko	-0,1	0,0	-1,6	4,1	-0,6	-1,2	2,9	4,0	2,5	0,9	-0,5	0,3
<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>												
2006 touko	0,2	1,5	-0,1	0,6	5,4	0,7	-5,5	0,1	-4,0	-11,1	-3,5	0,9
	Tšekin korona	Viron kruunu	Kyproksen punta	Latvian lati	Liettuan liti	Unkarin forintti	Maltan liira	Puolan zloty	Slovenian tolar	Slovakian korona	Bulgarian lev	Uusi Romanian leu ¹⁾
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
2003	31,846	15,6466	0,58409	0,6407	3,4527	253,62	0,4261	4,3996	233,85	41,489	1,9490	37 551
2004	31,891	15,6466	0,58185	0,6652	3,4529	251,66	0,4280	4,5268	239,09	40,022	1,9533	40 510
2005	29,782	15,6466	0,57683	0,6962	3,4528	248,05	0,4299	4,0230	239,57	38,599	1,9558	3 6209
2005 III	29,688	15,6466	0,57328	0,6960	3,4528	245,57	0,4293	4,0186	239,49	38,672	1,9558	3 5250
2005 IV	29,304	15,6466	0,57339	0,6965	3,4528	251,84	0,4293	3,9152	239,51	38,494	1,9558	3 6379
2006 I	28,599	15,6466	0,57449	0,6961	3,4528	254,56	0,4293	3,8346	239,51	37,456	1,9558	3 5638
2005 marras	29,266	15,6466	0,57351	0,6963	3,4528	251,04	0,4293	3,9701	239,51	38,678	1,9557	3 6543
2005 joul	28,972	15,6466	0,57346	0,6967	3,4528	252,68	0,4293	3,8501	239,51	37,872	1,9558	3 6589
2006 tammi	28,722	15,6466	0,57376	0,6960	3,4528	250,71	0,4293	3,8201	239,49	37,492	1,9558	3 6449
2006 helmi	28,407	15,6466	0,57436	0,6961	3,4528	251,57	0,4293	3,7941	239,49	37,390	1,9558	3 5393
2006 maal	28,650	15,6466	0,57530	0,6961	3,4528	260,85	0,4293	3,8837	239,55	37,478	1,9558	3 5074
2006 huhti	28,501	15,6466	0,57613	0,6960	3,4528	265,47	0,4293	3,9177	239,60	37,374	1,9558	3 4892
2006 touko	28,271	15,6466	0,57510	0,6960	3,4528	262,37	0,4293	3,8954	239,63	37,578	1,9558	3 5072
<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>												
2006 touko	-0,8	0,0	-0,2	0,0	0,0	-1,2	0,0	-0,6	0,0	0,5	0,0	0,5
<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>												
2006 touko	-6,4	0,0	-0,5	0,0	0,0	4,1	0,0	-6,7	0,0	-3,7	0,0	-
	Kiinan juan renmindi ²⁾	Kroatian kuna ²⁾	Istannin kruunu	Indonesian rupia ²⁾	Malesian ringgit ²⁾	Uuden-Seelannin dollari	Filippiinien peso ²⁾	Venäjän rupla ²⁾	Etelä-Afrikan randi	Thaimaan baht ²⁾	Uusi Turkin liira ³⁾	
	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
2003	9,3626	7,5688	86,65	9 685,54	4,2983	1,9438	61,336	34,6699	8,5317	46,923	1 694 851	
2004	10,2967	7,4967	87,14	11 127,34	4,7273	1,8731	69,727	35,8192	8,0092	50,077	1 777 052	
2005	10,1955	7,4008	78,23	12 072,83	4,7119	1,7660	68,494	35,1884	7,9183	50,068	1,6771	
2005 III	9,9250	7,3728	77,64	12 216,99	4,6008	1,7640	68,335	34,7864	7,9392	50,375	1,6372	
2005 IV	9,6057	7,3831	73,86	11 875,37	4,4881	1,7124	64,821	34,1294	7,7706	48,780	1,6132	
2006 I	9,6793	7,3426	78,43	11 178,36	4,4814	1,8128	62,292	33,8349	7,4067	47,273	1,6026	
2005 marras	9,5273	7,3791	72,98	11 834,55	4,4534	1,7088	64,258	33,9184	7,8502	48,469	1,6033	
2005 joul	9,5746	7,3882	75,36	11 675,40	4,4796	1,7072	63,454	34,1538	7,5439	48,731	1,6038	
2006 tammi	9,7630	7,3772	74,58	11 472,89	4,5425	1,7616	63,590	34,3284	7,3811	47,965	1,6158	
2006 helmi	9,6117	7,3191	76,57	11 048,98	4,4487	1,7741	61,776	33,6802	7,3079	47,014	1,5830	
2006 maal	9,6581	7,3300	83,74	11 009,15	4,4514	1,8956	61,499	33,4973	7,5171	46,836	1,6071	
2006 huhti	9,8361	7,3111	91,94	10 956,51	4,4918	1,9733	63,077	33,7987	7,4656	46,619	1,6381	
2006 touko	10,2353	7,2731	91,69	11 536,41	4,6107	2,0240	66,622	34,5386	8,0859	48,534	1,8400	
<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>												
2006 touko	4,1	-0,5	-0,3	5,3	2,6	2,6	5,6	2,2	8,3	4,1	12,3	
<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>												
2006 touko	-2,6	-0,7	11,3	-4,1	-4,4	14,6	-3,4	-2,6	0,4	-4,0	5,8	

Lähde: EKP.

1) Tiedot ajalta ennen heinäkuuta 2005 viittaavat Romanian leuhun; uusi Romanian leu vastaa kymmentätuhatta vanhaa Romanian leuta.

2) EKP on laskenut ja julkaisut euron yhteisvaluuttakurssit näille valuutoille 1.4.2005 alkaen. Aiemmat tiedot ovat viitteellisiä.

3) Tiedot ajalta ennen tammikuuta 2005 viittaavat Turkin liiraan; uusi Turkin liira vastaa miljoonaa vanhaa Turkin liiraa.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

9.1 Muut EU:n jäsenvaltiot

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Taloudellinen kehitys

	Tšekki	Tanska	Viro	Kypros	Latvia	Liettua	Unkari	Malta	Puola	Slovenia	Slovakia	Ruotsi	Iso-Britannia
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
YKHI													
2004	2,6	0,9	3,0	1,9	6,2	1,2	6,8	2,7	3,6	3,7	7,5	1,0	1,3
2005	1,6	1,7	4,1	2,0	6,9	2,7	3,5	2,5	2,2	2,5	2,8	0,8	2,1
2005 III	1,6	2,2	4,3	1,7	6,7	2,2	3,5	2,1	1,8	2,3	2,2	0,9	2,4
2005 IV	2,2	2,0	4,0	1,9	7,5	3,0	3,2	3,5	1,2	2,6	3,7	1,1	2,1
2006 I	2,4	2,0	4,4	2,3	7,0	3,3	2,4	2,5	0,9	2,3	4,2	1,2	2,0
2005 joulou	1,9	2,2	3,6	1,4	7,1	3,0	3,3	3,4	0,8	2,4	3,9	1,3	1,9
2006 tammi	2,4	2,0	4,7	2,0	7,6	3,5	2,5	2,4	0,9	2,6	4,1	1,1	1,9
2006 helmi	2,4	2,1	4,5	2,3	7,0	3,4	2,3	2,3	0,9	2,3	4,3	1,1	2,0
2006 maalisk	2,4	1,8	4,0	2,6	6,6	3,1	2,4	2,9	0,9	2,0	4,3	1,5	1,8
2006 huhti	2,3	1,8	4,3	2,5	6,1	3,4	2,4	3,5	1,2	2,8	4,4	1,8	2,0
Julkisen talouden alijäämä (-) / ylijäämä (+), % BKT:stä ¹⁾													
2003	-6,6	1,0	2,4	-6,3	-1,2	-1,2	-6,4	-10,2	-4,7	-2,8	-3,7	0,1	-3,3
2004	-2,9	2,7	1,5	-4,1	-0,9	-1,5	-5,4	-5,1	-3,9	-2,3	-3,0	1,8	-3,3
2005	-2,6	4,9	1,6	-2,4	0,2	-0,5	-6,1	-3,3	-2,5	-1,8	-2,9	2,9	-3,6
Julkisen talouden bruttovelka, % BKT:stä ¹⁾													
2003	30,0	44,4	6,0	69,7	14,4	21,2	56,7	71,3	43,9	29,1	42,7	51,8	39,0
2004	30,6	42,6	5,4	71,7	14,6	19,5	57,1	76,2	41,9	29,5	41,6	50,5	40,8
2005	30,5	35,8	4,8	70,3	11,9	18,7	58,4	74,7	42,5	29,1	34,5	50,3	42,8
Valtion pitkien joukkolainojen tuotto vuotuisina prosenteina, ajanjakson keskiarvo													
2005 marras	3,76	3,46	-	4,22	3,56	3,64	6,81	4,39	5,38	3,62	3,70	3,39	4,37
2005 joulou	3,61	3,35	-	4,09	3,59	3,79	6,89	4,39	5,16	3,69	3,62	3,37	4,27
2006 tammi	3,39	3,31	-	3,96	3,60	3,62	6,66	4,39	4,95	3,73	3,59	3,33	3,97
2006 helmi	3,41	3,48	-	3,96	3,60	3,53	6,71	4,38	4,79	3,72	3,75	3,42	4,05
2006 maalisk	3,58	3,70	-	3,97	3,60	3,75	7,00	4,35	4,79	3,80	4,01	3,55	4,19
2006 huhti	3,85	3,98	-	4,07	3,60	3,92	7,00	4,19	5,03	3,73	4,27	3,84	4,37
3 kk:n korko vuotuisina prosenteina, ajanjakson keskiarvo													
2005 marras	2,24	2,39	2,32	3,51	2,84	2,42	6,20	3,19	4,64	4,01	3,19	1,72	4,62
2005 joulou	2,17	2,48	2,59	3,47	3,16	2,53	6,21	3,22	4,62	4,00	3,12	1,89	4,64
2006 tammi	2,14	2,52	2,61	3,42	4,03	2,56	6,02	3,20	4,49	4,00	3,17	2,03	4,60
2006 helmi	2,00	2,66	2,62	3,24	4,03	2,61	-	3,18	4,26	3,84	3,34	2,11	4,58
2006 maalisk	2,08	2,85	2,87	3,19	3,97	2,75	-	3,20	4,12	3,53	3,75	2,23	4,59
2006 huhti	2,11	2,92	2,91	3,22	3,91	2,84	6,26	3,24	4,14	3,50	3,86	2,27	4,63
BKT:n määrä													
2004	4,7	1,9	7,8	3,9	8,5	7,0	4,6	-1,5	5,3	4,2	5,4	3,7	3,1
2005	6,0	3,1	9,8	3,8	10,2	7,5	4,1	2,5	3,3	3,9	6,1	2,7	1,8
2005 III	5,8	4,4	10,4	4,0	11,4	8,1	4,4	5,4	3,6	4,0	6,3	2,9	1,9
2005 IV	6,9	3,4	11,5	3,6	10,5	8,1	4,2	2,5	4,7	5,1	7,4	3,1	1,8
2006 I	7,9	4,3	.	4,6	.	6,3	3,9	2,2
Vaihtotase ja pääomansiirtojen tase, % BKT:stä													
2004	-6,6	2,4	-11,9	-4,9	-11,9	-6,4	-8,3	-8,0	-3,9	-2,5	-3,1	6,9	-1,9
2005	-1,9	3,0	-9,4	-5,3	-11,3	-5,6	-6,5	-9,3	-1,1	-1,5	-8,8	6,2	-2,4
2005 II	-3,7	4,2	-10,9	3,2	-9,9	-6,8	-7,0	-10,6	-0,8	0,1	-11,7	5,8	-1,4
2005 III	-4,1	4,6	-8,3	4,9	-11,2	-6,4	-7,4	-0,6	-1,3	0,6	-4,7	6,8	-3,7
2005 IV	-2,5	1,9	-9,0	-19,7	-13,9	-5,2	-5,2	-18,4	-1,3	-4,9	-14,9	5,4	-2,6
Yksikötyökustannukset													
2004	1,1	0,2	3,0	-	7,2	1,0	3,7	-	.	3,8	0,6	-0,6	2,1
2005	.	1,2	3,7	-	5,4	3,8	.	-	.	.	2,2	1,4	.
2005 II	-0,1	2,3	2,4	-	-	1,3	-	-	-	-	3,3	0,1	3,5
2005 III	2,0	-1,1	4,1	-	-	2,8	-	-	-	-	4,0	0,6	.
2005 IV	.	1,0	5,6	-	-	6,9	-	-	-	-	1,0	2,6	.
Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)													
2004	8,3	5,5	9,7	4,7	10,4	11,4	6,1	7,3	19,0	6,3	18,2	7,7	4,7
2005	7,9	4,8	7,9	5,3	8,9	8,2	7,2	7,3	17,7	6,5	16,3	7,8	4,7
2005 III	7,8	4,6	7,5	5,4	8,9	7,8	7,3	7,3	17,7	6,5	16,1	7,8	4,7
2005 IV	7,8	4,1	7,3	5,3	8,0	7,0	7,5	7,5	17,2	6,8	15,8	7,7	5,0
2006 I	7,8	4,3	5,6	5,6	8,0	6,5	7,5	8,1	16,9	6,6	15,3	7,8	.
2005 joulou	7,8	4,0	7,1	5,2	7,9	7,0	7,5	7,8	17,0	6,8	15,6	7,8	4,9
2006 tammi	7,8	4,4	5,8	5,6	8,1	6,8	7,6	8,0	17,1	6,5	15,4	7,8	5,0
2006 helmi	7,8	4,4	5,6	5,6	8,0	6,5	7,6	8,1	16,9	6,6	15,3	7,7	5,1
2006 maalisk	7,7	4,3	5,3	5,6	7,8	6,4	7,4	8,3	16,8	6,6	15,3	7,8	.
2006 huhti	7,5	.	5,1	6,3	7,8	6,0	7,4	8,5	16,5	7,0	15,5	.	.

Lähteet: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto ja Eurostat), kansalliset tiedot, Reuters ja EKP:n laskelmat.

1) Osuudet on laskettu käyttämällä BKT:tä, joka ei sisällä välillisiä rahoituspalveluja.

9.2 Yhdysvallat ja Japani

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

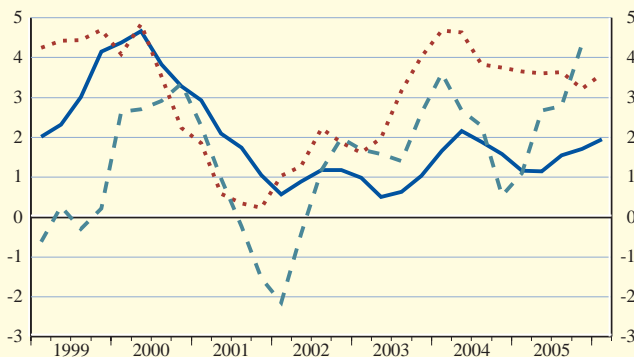
1. Taloudellinen kehitys

	Kuluttajahintaindeksi	Yksikkötyö-kustannukset ¹⁾ (tehdasteollisuus)	BKT:n määrä	Teollisuustuotannon volyymindeksi (tehdasteollisuus)	Työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)	Lavea raha ²⁾	Pankkien välisten 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuisina prosentteina	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuisina prosentteina	Valuuttakurssi ⁴⁾ , yhden euron arvo kansallisena valuuttana	Julkisen talouden alijäämä (-) / ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden bruttovelka ⁵⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
2002	1,6	0,6	1,6	0,3	5,8	8,0	1,80	4,60	0,9456	-3,8	45,2
2003	2,3	2,5	2,7	0,7	6,0	6,4	1,22	4,00	1,1312	-5,0	47,9
2004	2,7	-3,1	4,2	5,0	5,5	5,1	1,62	4,26	1,2439	-4,7	48,6
2005	3,4	1,7	3,5	3,9	5,1	6,0	3,56	4,28	1,2441	-3,8	49,0
2005 I	3,0	2,3	3,6	4,8	5,2	5,8	2,84	4,30	1,3113	-3,7	49,5
2005 II	2,9	3,0	3,6	3,4	5,1	4,9	3,28	4,16	1,2594	-3,5	48,6
2005 III	3,8	2,2	3,6	3,1	5,0	5,8	3,77	4,21	1,2199	-4,4	48,6
2005 IV	3,7	-0,8	3,2	4,3	4,9	7,4	4,34	4,48	1,1884	-3,6	49,0
2006 I	3,6	-1,8	3,6	4,8	4,7	8,2	4,76	4,57	1,2023	.	.
2006 tammi	4,0	-	-	5,0	4,7	8,0	4,60	4,41	1,2103	-	-
2006 helmi	3,6	-	-	4,2	4,8	8,1	4,76	4,56	1,1938	-	-
2006 maaliskuu	3,4	-	-	5,2	4,7	8,5	4,92	4,72	1,2020	-	-
2006 huhti	3,5	-	-	5,9	4,7	8,7	5,07	4,99	1,2271	-	-
2006 touko	.	-	-	.	4,6	.	5,18	5,10	1,2770	-	-
Japani											
2002	-0,9	-3,2	0,1	-1,2	5,4	3,3	0,08	1,27	118,06	-8,4	143,9
2003	-0,3	-3,8	1,8	3,2	5,2	1,7	0,06	0,99	130,97	-7,8	151,3
2004	0,0	-5,2	2,3	5,5	4,7	1,9	0,05	1,50	134,44	-5,6	157,9
2005	-0,3	-0,5	2,6	1,1	4,4	1,9	0,06	1,39	136,85	.	.
2005 I	-0,2	-1,0	1,1	1,2	4,6	2,0	0,05	1,41	137,01	.	.
2005 II	-0,1	0,9	2,7	0,3	4,4	1,7	0,05	1,28	135,42	.	.
2005 III	-0,3	0,3	2,7	-0,2	4,3	1,8	0,06	1,36	135,62	.	.
2005 IV	-0,5	-2,1	4,0	3,0	4,5	2,0	0,06	1,53	139,41	.	.
2006 I	0,4	.	3,0	3,2	4,2	1,7	0,08	1,58	140,51	.	.
2006 tammi	0,5	-1,1	-	2,6	4,5	1,8	0,07	1,47	139,82	-	-
2006 helmi	0,4	-2,2	-	3,9	4,1	1,8	0,07	1,57	140,77	-	-
2006 maaliskuu	0,3	-	-	3,1	4,1	1,5	0,10	1,70	140,96	-	-
2006 huhti	0,4	-	-	3,8	4,1	1,7	0,11	1,91	143,59	-	-
2006 touko	.	-	-	.	.	.	0,19	1,91	142,70	-	-

K37 Bruttokansant tuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosittain)

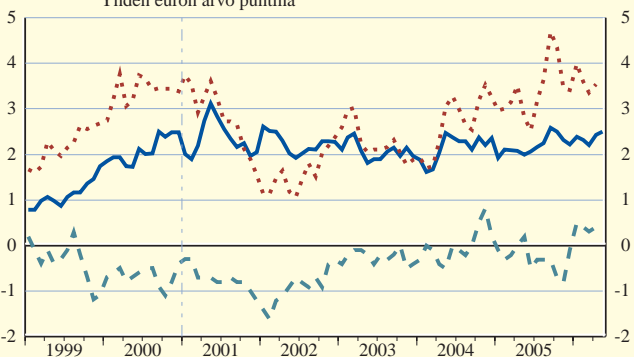
— Nimellinen EER 23
 Kuluttajahintainflaatiolla deflatoitu reaali EER 23

K38 Kuluttajahintaindeksi

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausittain)

— Yhden euron arvo dollareina
 Yhden euron arvo jeneinä
 - - - - Yhden euron arvo puntina

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakkeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5 [Yhdysvallat], 6, 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (sarake 5 [Japani]), euroaluetta koskevat tiedot kuvioissa), Reuters (sarakkeet 7 ja 8), EKP:n laskelmat (sarake 11).

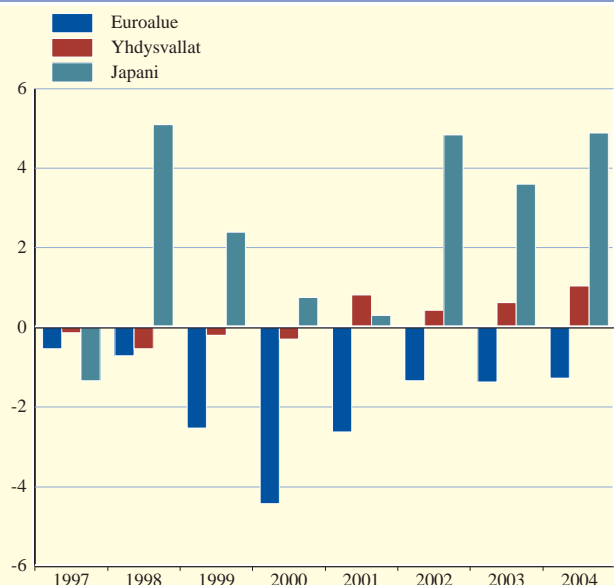
- 1) Yhdysvaltain tiedot on puhdistettu kausivaihtelusta.
- 2) Ajanjakson keskiarvo, M3 Yhdysvaltojen osalta, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.
- 3) Lisätietoja osissa 4.6 ja 4.7.
- 4) Lisätietoja osassa 8.2.
- 5) Julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

9.2 Yhdysvallat ja Japani
(prosenttia BKT:stä)

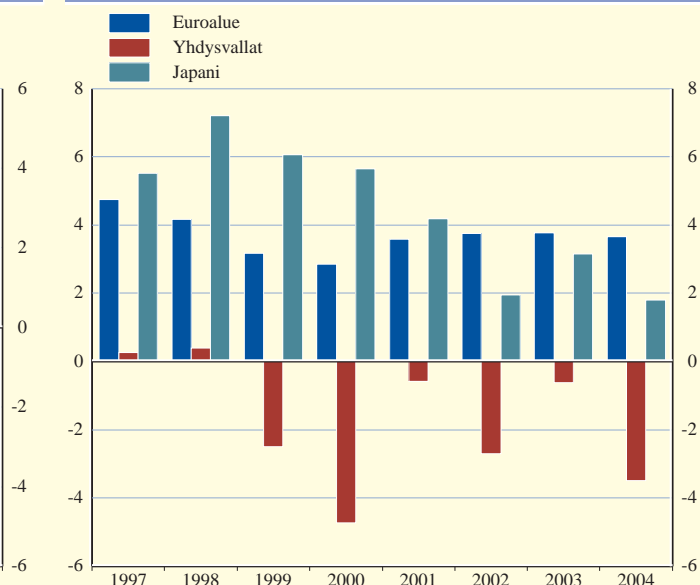
2. Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾			
	Brutto-säästö	Pääoman bruttomuodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästö	Velkojen nettohankinta	Arvopaperit ja osakkeet	Pääomamenot ²⁾	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästö ³⁾	Velkojen nettohankinta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Yhdysvallat													
2002	14,2	18,4	-4,4	7,0	7,0	1,2	7,7	0,8	-0,2	13,0	3,9	11,4	6,6
2003	13,4	18,5	-4,6	6,8	6,8	0,8	8,0	0,1	0,2	13,3	8,4	11,3	9,0
2004	13,4	19,6	-5,6	7,3	7,0	4,3	8,0	3,2	0,3	13,5	6,0	11,0	9,5
2005	13,3	20,1	-6,3	7,4	7,3	2,5	8,2	1,2	-0,6	13,7	4,2	9,6	9,5
2004 I	13,4	19,0	-5,0	7,1	6,8	5,0	8,2	3,6	1,0	13,3	6,0	11,0	9,5
2004 II	13,3	19,8	-5,6	7,4	7,0	3,3	8,1	2,0	-0,5	13,6	5,1	10,7	9,1
2004 III	13,5	19,8	-5,5	7,3	7,1	4,0	8,4	2,6	-0,1	13,6	6,3	10,9	8,8
2004 IV	13,5	19,9	-6,2	7,5	7,2	4,8	7,3	4,6	0,8	13,6	6,7	11,4	10,6
2005 I	13,4	20,2	-6,4	7,6	7,2	3,2	7,7	2,7	0,5	13,7	4,3	10,0	8,3
2005 II	13,2	19,8	-6,0	7,2	7,3	2,8	8,1	1,5	-0,4	13,9	4,3	9,4	10,0
2005 III	13,6	19,9	-5,9	7,2	7,4	1,6	8,6	-0,3	-1,9	13,8	4,2	9,9	10,5
2005 IV	13,2	20,5	-6,7	7,6	7,4	2,2	8,3	1,1	-0,5	13,5	3,8	9,1	9,0
Japani													
2002	25,3	23,3	2,8	12,8	13,2	-1,7	16,0	-7,5	-0,9	4,9	-0,3	7,7	-2,2
2003	25,6	22,9	3,1	13,3	13,4	2,4	17,0	-5,4	0,2	4,7	0,3	7,1	-0,7
2004	25,5	22,9	3,7	13,3	13,6	4,2	17,7	-0,5	1,0	4,7	3,1	6,6	-1,0
2005	.	23,2	.	.	.	4,4	.	2,0	1,2	.	2,8	.	0,7
2004 I	28,7	25,5	3,9	.	.	12,5	.	-1,9	-0,6	.	-7,2	.	2,6
2004 II	21,4	20,2	3,6	.	.	-13,7	.	-11,2	0,6	.	8,0	.	-6,2
2004 III	23,9	23,0	3,9	.	.	10,2	.	0,0	0,1	.	-1,3	.	1,9
2004 IV	26,1	21,4	3,0	.	.	11,7	.	14,0	2,6	.	9,7	.	-0,6
2005 I	31,5	25,4	3,7	.	.	10,3	.	-3,4	-1,7	.	-12,1	.	2,9
2005 II	.	23,7	.	.	.	-15,4	.	-13,8	2,2	.	8,9	.	-6,3
2005 III	.	23,5	.	.	.	6,3	.	6,2	0,8	.	-2,4	.	2,8
2005 IV	.	23,9	.	.	.	15,8	.	18,2	3,3	.	15,5	.	3,4

K39 Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto
(prosenttia BKT:stä)

K40 Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic and Social Research Institute.

- 1) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt.
- 2) Japanin osalta pääoman bruttomuodostus. Yhdysvaltain osalta pääomamenot sisältävät kestävien kulutustavaroiden hankinnat.
- 3) Yhdysvalloissa bruttosäästöä kasvattaa kestävien kulutustavaroiden kulutus.

KUVIOLISTA

K1	Raha-aggregaatit	T12
K2	Vastaerät	T12
K3	Raha-aggregaattien komponentit	T13
K4	Pitkäaikaisten velkojen komponentit	T13
K5	Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille	T14
K6	Lainat kotitalouksille	T15
K7	Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille	T16
K8	Talletukset yhteensä sektoreittain (rahoituslaitokset)	T17
K9	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (rahoituslaitokset)	T17
K10	Talletukset yhteensä sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K11	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K12	Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset	T19
K13	Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit	T20
K14	Sijoitusrahastojen saamiset yhteensä	T24
K15	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut	T30
K16	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut, kausivaihtelusta puhdistettut ja puhdistamattomat tiedot	T32
K17	Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T33
K18	Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T34
K19	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti	T35
K20	Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan	T36
K21	Uudet määräaikaistalletukset	T38
K22	Uudet vaihtuvakorkoiset tai koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat	T38
K23	Euroalueen rahamarkkinakorot	T39
K24	3 kk:n rahamarkkinakorot	T39
K25	Valtion lainojen tuotot euroalueella	T40
K26	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot	T40
K27	Dow Jones Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225	T41
K28	Alijäämä, lainanottoarve ja velan muutos	T54
K29	Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)	T54
K30	Vaihtotase	T55
K31	Nettomääräiset suorat ja arvopaperisijoitukset	T55
K32	Tavarat	T56
K33	Palvelut	T56
K34	Rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten muutosten taustalla olevat keskeisimmät maksutaseen erät	T60
K35	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T67
K36	Euron valuuttakursseja	T67
K37	Bruttokansantuotteen määrä	T70
K38	Kuluttajahintaindeksi	T70
K39	Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto	T71
K40	Kotitalouksien nettoluotonanto	T71

TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN RAHATALOUSTILASTOISSA

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$a) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on puhdistettujen kantojen indeksi kuukautena t (katso myös jäljempänä). Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$b) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

OSAT 2.1–2.6

TALOUSTOIMIEN LASKEMINEN

Kuukausittaiset taloustoimet lasketaan kantojen kuukausimuutoksista. Kannat on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Jos L_t on kanta kuukauden t lopussa, C_t^M uudelleenluokittelun vaikutus kuukautena t, E_t^M valuuttakurssimuutosten vaikutus ja V_t^M muiden arvostusmuutosten vaikutus, taloustoimet F_t^M kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$c) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Vastaavasti neljännesvuosittaiset taloustoimet F_t^Q kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena lasketaan seuraavasti:

$$d) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

Tässä L_{t-3} on kanta kuukauden t-3 lopussa (edellisen neljänneksen lopussa) ja esimerkiksi C_t^Q on uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena.

Joistakin neljännesvuosisarjoista on nyt saatavissa kuukausitietoja (katso jäljempänä). Näissä sarjoissa neljännesvuosittaiset taloustoimet saadaan kolmen kuukauden taloustoimien summasta.

KUUKAUSISARJOJEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai puhdistettujen kantojen indeksin perusteella. Jos F_t^M ja L_t ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukautena t on

$$e) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Kausivaihtelusta puhdistamattomien sarjojen perusjaksoksi on nyt asetettu joulukuu 2001. Puhdistettujen kantojen indeksin aikasarjat ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) Statistics-sivun kohdasta ”Money, banking and financial markets”.

Vuotuinen kasvuvauhti a_t kuukautena t – eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona – voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$f) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$g) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Ellei toisin ilmoiteta, vuotuinen kasvuvauhti viittaa ilmoitetun ajanjakson loppuun. Esimerkiksi kaavassa g vuoden 2002 vuotuinen prosenttimuutos on laskettu jakamalla joulukuun 2002 indeksi joulukuun 2001 indeksillä.

Vuotta lyhyempien jaksojen kasvuvauhdit voidaan johtaa soveltamalla kaavaa g. Esimerkiksi kuukausittainen kasvuvauhti a_t^M voidaan laskea seuraavasti:

$$h) \quad a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden (keskitetty) liukuva keskiarvo lasketaan kaavalla $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, jossa a_t määritellään kuten kaavoissa f ja g.

NELJÄNNESVUOSISARJOJEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Jos F_t^Q ja L_{t-3} ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukauteen t päättyvänä vuosineljänneksenä on

$$i) \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Vuotuinen kasvuvauhti kuukauteen t päättyvänä neljän neljänneksen jaksona eli a_t voidaan laskea käyttämällä kaavaa g.

EUROALUEEN RAHATALOUDEN TILASTOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA¹

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla². Rahatalouden tilastoissa on viikonpäiväkorjauksia, ja jotkin kausivaihtelusta puhdistetut aikasarjat lasketaan yhdistelemällä erikseen kausipuhdistettuja aikasarjoja. Tämä

1 Lisätietoja EKP:n julkaisussa "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area" (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.int) Statistics-sivun kohdassa "Money, banking and financial markets".

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, 127–152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual", Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C. Sisäisiä tarkoituksia varten on käytetty myös TRAMO-SEATS-ohjelman malliversioita. Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", Espanjan keskuspankki, Working Paper No. 9628, Madrid.

koskee varsinkin raha-aggregaattia M3, joka johdetaan laskemalla yhteen M1:n, M2–M1:n ja M3–M2:n kausivaihtelusta puhdistetut aikasarjat.

Puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät³. Niillä muokataan kantoja sekä uudelleenluokittelusta ja arvostusmuutoksista aiheutuvia korjauseiä. Näin saadaan taloustoimien kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät (ja kauppapäivään liittyvät tekijät) tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAT 3.1–3.3

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit lasketaan rahoitustaloustoimista, joten niissä ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta.

Jos T_t on taloustoimien arvo vuosineljänneksenä t ja L_t on kanta vuosineljänneksen t lopussa, vuosineljänneksen t kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$j) \quad \frac{\sum_{i=0}^3 T_{t-i}}{L_{t-4}} \times 100$$

OSAT 4.3 JA 4.4

VELKAPAPEREIDEN JA NOTEERATTUJEN OSAKKEIDEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit lasketaan rahoitustaloustoimista, joten niissä ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta. Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai laskennallisten kantojen indeksin perusteella. Jos N_t^M on talous-

3 Tästä seuraa, että kausivaihtelusta puhdistetuissa aikasarjoissa perusjakson (joulukuu 2001) indeksi yleensä poikkeaa 100:sta, mikä johtuu kausivaihtelusta tuona kuukauteena.

toimet (nettomääräiset liikkeeseenlaskut) kuukautena t ja L_t kanta kuukauden t lopussa, laskennallisten kantojen indeksi I_t kuukautena t on

$$k) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Perusjaksoksi on asetettu joulukuu 2001. Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$l) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$m) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhtien laskemisessa käytetään samaa metodologia kuin raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskemisessa. Ainoa ero on, että kaavassa käytetään F-muuttujan tilalla N-muuttujaa. Syynä on se, että näin tehdään ero raha-aggregaattien ”taloustoimien” ja arvopapereiden ”nettomääräisten liikkeeseenlaskujen” eri hankintatapojen välillä.

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$n) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on laskennallisten kantojen indeksi kuukautena t . Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$o) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

Osassa 4.4 käytetään samaa laskukaavaa kuin osassa 4.3. Myös tämä kaava perustuu raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskukaavaan. Osan 4.4 tilastot perustuvat markkina-arvoihin ja rahoitustaloustoimiin, joissa ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta. Valuuttakurssimuutoksista aiheutuvia eroja ei ole, sillä kaikki tilastoissa mukana olevat noteeratut osakkeet ovat euro-määräisiä.

ARVOPAPEREIDEN LIIKKEESEENLASKUTILASTOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla. Arvopapereiden liikkeeseenlaskutiedot puhdistetaan kausivaihtelusta yhdistelemällä sektoreittain ja maturiteeteittain erikseen kausipuhdistettuja tietoja.

Laskennallisten kantojen indekseille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan kantoja ja näin saadaan nettomääräisten liikkeeseenlaskujen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvän kuuden kuukauden jaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$p) a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$q) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100$$

⁴ Lisätietoja EKP:n julkaisussa ”Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.int) Statistics-sivun kohdassa ”Money, banking and financial markets”.

OSAN 5.1 TAULUKKO 1

YKHI-TIETOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T74). Kokonaisindeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut jalostettuja ja jalostamattomia elintarvikkeita, muita teollisuustuotteita kuin energiaa sekä palveluja koskevat euroalueen aikasarjat. Energian hintaa koskevia tietoja ei ole puhdistettu, koska kausivaihtelusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAN 7.1 TAULUKKO 2

VAIHTOTASEEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T74). Tavaroiden, palvelujen, tuotannontekijäkorvausten ja tulonsiirtojen luvut on korjattu työpäivävaihtelusta. Tavaroiden, palvelujen ja tuotannontekijäkorvausten työpäiväkorjauksessa otetaan huomioon kansalliset pyhäpäivät. Tavaroiden tulot-erän luvut on myös korjattu pääsiäispyhien vaikutuksesta. Näiden sarjojen puhdistus kausivaihtelusta on tehty työpäivä- ja juhlapyhäkorjattuihin sarjoihin. Koko vaihtotaseen kausivaihtelusta puhdistettu sarja muodostetaan laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut euroalueen tavara- ja palvelukauppa, palveluja, tuotannontekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja kuvaavat aikasarjat. Kausi- ja kauppapäivätekijät tarkistetaan puolivuosit- tai tarvittaessa.

YLEISTÄ

Kuukausikatsauksen tilasto-osa, ”Euroalueen tilastot”, keskittyy euroalueeseen kokonaisuutena. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa EKP:n verkkosivujen (www.ecb.int) osassa ”Statistics”. Näiden verkkosivujen osassa ”Data services” on käytettävissä hakutoiminto, jonka avulla voi etsiä ja tilata tilastoaineistoja ja ladata tilastoja zip-pakatussa CSV-muodossa (Comma Separated Value). Lisätietoja voi saada EKP:stä sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.int.

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 7.6.2006 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Kaikki tiedot kattavat 12 maata käsittävän euroalueen, ellei toisin mainita. Rahataloutta, yhdenmukaistettua kuluttajahintaindeksiä (YKHI), sijoitusrahastoja ja rahoitusmarkkinoita kuvaavat euroalueen tilastolliset aikasarjat käsittävät ne jäsenvaltiot, jotka tarkastelujaksona kuuluvat euroalueeseen. Tämä on osoitettu asianomaisissa taulukoissa alaviittein ja kuvioissa katkoviivoin. Näissä aikasarjoissa vuotta 2001 koskevat absoluuttiset ja prosenttimääräiset muutokset vuoteen 2000 nähden on laskettu käyttäen aikasarjaa, jossa Kreikan euroalueeseen liittymisen vaikutus on otettu huomioon, mikäli tarvittavat tiedot ovat olleet saatavissa.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden aiemmat valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatalouden tilastoissa, osien 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien välinen konsolidointi).

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöristysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Ryhmään ”Muut EU:n jäsenvaltiot” kuuluvat Tšekki, Tanska, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Slovenia, Slovakia, Ruotsi ja Iso-Britannia.

Useimmissa tapauksissa taulukoissa käytetyt termit ovat kansainvälisten standardien, kuten Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän 1995 (EKT 95) ja IMF:n maksutasekäsikirjan mukaisia. Taloustoimet käsittävät yhteisestä sopimuksesta tapahtuvia vaihtoja (ne on joko mitattu suoraan tai johdettu), mutta virtoihin sisältyy niiden lisäksi myös hinta- ja valuuttakurssi-muutoksista, luottotappioista ja muista muutoksista johtuvia kantojen muutoksia.

YHTEENVETO

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimpien indikaattoreiden muutoksista.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

Osassa 1.4 esitetään tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja likviditeettiin vaikuttaviin tekijöihin. Vuosi- ja neljännesvuosihavainnot ovat vuoden tai neljänneksen viimeisen vähimmäisvarantojen pitoajanjakson keskiarvoja. Joulukuuhun 2003 asti pitoajanjakso alkoi kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyi seuraavan kuukauden 23. päivänä. EKP ilmoitti 23.1.2003 rahapolitiikan ohjausjärjestelmän muutoksista, jotka pantiin täytäntöön 10.3.2004. Muutosten seurauksena pitoajanjakso alkaa sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapoliti-

kan virityksestä. Siirtymäajan pitoajanjaksoksi määriteltiin 24.1.–9.3.2004.

Osan 1.4 taulukossa 1 esitetään vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten luottolaitosten varantopohjan erät. Luottolaitosten velkoja muille EKP:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai euroalueen kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa, edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjasta näistä veloista määritellyn prosenttivähennyksen. Varantopohjan laskemisessa sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.

Osan 1.4 taulukossa 2 on aiempien pitoajanjaksojen keskiarvotietoja. Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaeraan. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen könttäsummavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen (sarake 1). Sarakkeessa sekkitilit (sarake 2) on luottolaitosten keskimääräisten päivittäisten sekkitilisaldojen yhteismäärä. Sekkitilisaldoihin sisältyvät varantovelvoitteen täyttämiseen liittyvät talletukset. Sarakkeessa varantovelvoitteen ylittävät talletukset (sarake 3) esitetään keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät sekkitilisaldot. Sarakkeessa varantovaje (sarake 4) esitetään pitoajanjakson keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat sekkitilisaldot laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta. Vähimmäisvarantojen korko (sarake 5) on EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. osa 1.3).

Osan 1.4 taulukossa 3 esitetään pankkijärjestelmän likviditeettiasema, joka määrittellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien euromääräisten sekkitilisaldojen yhteissummuna. Kaikki summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta

taseesta. Muut likviditeettiä vähentävät operatiot (sarake 7) eivät sisällä kansallisten keskuspankkien EMUn toisen vaiheen aikana liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia. Muut tekijät, netto (sarake 10) on eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muiden erien nettosumma. Sarakkeessa luottolaitosten sekkitilit (sarake 11) esitetään likviditeettiä lisäävien erien (sarakkeet 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (sarakkeet 6–10) erotus. Perusraha (sarake 12) lasketaan talletusmahdollisuuden (sarake 6), liikkeessä olevien setelien (sarake 8) ja luottolaitosten sekkitilien (sarake 11) summana.

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SJOITUSRAHASTOT

Osassa 2.1 esitetään rahalaitossektorin yhteenlaskettu tase eli kaikkien euroalueella olevien rahalaitosten yhdenmukaistettujen taseiden summa. Rahalaitoksia ovat keskuspankit, luottolaitokset siten kuin ne on määritelty yhteisön oikeudessa, rahamarkkinarahastot ja muut laitokset, jotka liiketoimintanaan ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla.

Osassa 2.2 esitetään rahalaitossektorin konsolidoitu tase, joka saadaan nettouttamalla yhteenlaskettuun taseeseen sisältyvät euroalueen rahalaitosten väliset positiot. Koska kirjauskäytännöissä on vähäisiä eroavuuksia, rahalaitosten välisten positoiden summa ei välttämättä ole nolla; erotus esitetään osan 2.2 taulukon ”Velat” sarakkeessa 10. Osassa 2.3 esitetään euroalueen raha-aggregaatit ja niiden vastaerät. Ne on johdettu rahalaitosten konsolidoidusta taseesta, ja ne sisältävät euroalueella olevien muiden kuin rahalaitosten erät euroalueella oleviin rahalaitoksiin; niissä otetaan huomioon myös joitakin valtionhallinnon yksiköiden monetaarisia saamisia ja velkoja. Tilastot raha-agregateista ja niiden vastaeristä on puhdistettu kausivaihtelusta ja kaupankäyntipäivän vaikutuksista. Erä ”Ulkoiset velat” osissa 2.1 ja 2.2 käsittää euroalueen

ulkopuolisten hallussa olevat 1) euroalueella sijaitsevien rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä 2) euroalueella sijaitsevien rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään kahden vuoden velkapaperit. Osassa 2.3 näitä ei kuitenkaan lasketa mukaan raha-aggregaatteihin, vaan ne sisältyvät erään ”Ulkomaiset nettosaamiset”.

Osassa 2.4 esitetään tilastoja euroalueella olevien muiden rahalaitosten kuin eurojärjestelmän (eli pankkijärjestelmän) myöntämistä lainoista lainansaajan sektorin, lainan käyttötarkoituksen ja maturiteetin mukaan. Osassa 2.5 esitetään euroalueen pankkijärjestelmässä olevat talletukset eriteltynä vastapuolen sektorin ja vaateen mukaan. Osassa 2.6. esitetään euroalueen pankkijärjestelmän hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan eriteltyinä.

Osiin 2.2–2.6 sisältyy taloustoimia, jotka on laskettu kantojen muutosten perusteella siten, että muutokset on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Osassa 2.7 esitetään valikoitujen erien arvostusmuutoksia, joita käytetään taloustoimien määriä johdattaessa. Osassa 2.2–2.6 esitetään myös taloustoimien vuotuisiin prosenttimuutoksiin perustuvia kasvuvauhteja. Osassa 2.8 esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalaitosten tase-eristä valuutoittain.

Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohtaisesti rahaja pankkitilastojen sektorikäsi kirjassa ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, marraskuu 1999). Rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annettua asetusta koskevissa ohjeissa ”Guidance Notes to the Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance Sheet Statistics” (EKP, marraskuu 2002) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotietojen keruu ja laatiminen on 1.1.1999 lähtien perustunut rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta 1.12.1998 annettuun Euroopan keskuspankin asetukseen EKP/1998/16¹, sellaisena kuin se on muutettuna viimeksi asetuksella EKP/2003/10².

1 EYVL L 356, 30.12.1998, s. 7.

2 EUVL L 250, 2.10.2003, s. 19.

Tämän asetuksen mukaan tase-erä ”Rahamarkkinapaperit” on yhdistetty erään ”Velkapaperit” rahalaitosten taseen sekä saamis- että velkapuolella.

Osassa 2.9 esitetään euroalueen sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen) neljännesvuositaseiden kantatiedot. Taseet on laskettu yhteen, ja siten velkoihin lasketaan mukaan rahastojen hallussa olevat muiden rahastojen liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Sijoitusrahastojen varat/velat on jaoteltu rahastotyyppin (osakerahastot, pitkän ja keskipitkän koron rahastot, yhdistelmärahastot, kiinteistörahastot ja muut rahastot) ja sijoittajatyypin (yleisölle tarjottavat rahastot ja rajoitetulle sijoittajajoukolle tarjottavat rahastot) mukaan. Osassa 2.10 esitetään sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase rahastotyyppin ja sijoittajatyypin mukaan.

RAHOITUS- JA MUU KUIN RAHOITUSTILINPITO

Osissa 3.1 ja 3.2 esitetään euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitustilinpidon neljännesvuositilastot. Ei-rahoitussektori käsittää julkisyhteisöt (EKT 95:ssä S.13), yritykset (EKT 95:ssä S.11) ja kotitaloudet (EKT 95:ssä S.14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (EKT 95:ssä S.15). Tilastoja ei ole puhdistettu kausivaihtelusta ja ne sisältävät kantatiedot ja EKT 95:n mukaiset rahoitustaloustoimet. Tilastoissa esitetään ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttöä ja hankintaa koskevia tietoja. Rahoituksen hankintaa (velat) käsittelevässä osassa tiedot on jaoteltu EKT 95:n sektoriluokituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan (”lyhytaikaiset” tarkoittaa alkuperäiseltä maturiteetiltaan enintään vuoden pituisia ja ”pitkäaikaiset” yli vuoden pituisia velkoja). Rahalaitoksista hankittu rahoitus on esitetty erikseen aina kuin se on ollut mahdollista. Rahoituksen käyttöä (rahoitusvarat) koskevat tiedot eivät ole yhtä yksityiskohtaisia kuin tiedot rahoituksen hankinnasta erityisesti sen vuoksi, ettei niitä pystytä erittelemään sektoreittain.

Osassa 3.3 esitetään euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen (EKT 95:ssä S.125) neljän-

nesvuosittaiset rahoitustilinpidoon tiedot. Kuten osissa 3.1 ja 3.2, tilastot sisältävät kausivaihtelusta puhdistamattomat kantatiedot ja rahoitustaloustoimet, ja niissä esitetään rahoituksen käyttöä ja hankintaa koskevia tietoja.

Näissä kolmessa osassa neljännesvuositiedot perustuvat kansallisen tilipidon neljännesvuositilastoihin, rahalaitosten taseisiin ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Osissa 3.1 ja 3.2 on myös käytetty lähteenä Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) kansainvälisiä pankkitilastoja.

Osassa 3.4 esitetään euroalueen säästämistä, (reaali- ja rahoitus-)investointeja ja rahoitusta koskevat vuotuiset tiedot. Yritysten ja kotitalouksien tiedot esitetään erikseen. Näistä vuotuisista tilastoista saadaan entistä yksityiskohtaisempaa tietoa rahoitusvarojen hankinnasta, ja ne ovat yhdenmukaisia kahdessa edellisessä osassa esitettyjen neljännesvuositietojen kanssa.

RAHOITUSMARKKINAT

Rahoitusmarkkinoita kuvaavat euroalueen tilastolliset aikasarjat käsittävät ne jäsenvaltiot, jotka tarkastelujaksona kuuluvat euroalueeseen.

EKP laatii muita arvopapereita kuin osakkeita koskevat tilastot sekä noteerattuja osakkeita koskevat tilastot (osat 4.1–4.4) EKPJ:n ja Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) tietojen pohjalta. Osassa 4.5 esitetään korot, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueella olevien euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. EKP tuottaa rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä koskevat tilastot (osat 4.6–4.8) sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella.

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden (velkapapereiden) liikkeeseenlaskua koskevat tilastot esitetään osissa 4.1–4.3. Osassa 4.4 esitetään tilastoja noteeratuista osakkeista. Velkapaperit on jaoteltu lyhyt- ja pitkäaikaisiin arvopapereihin. Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on

enintään yksi vuosi (poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnaisista eräpäivistä myöhäisin on yli vuoden päästä tai joiden maturiteettia ei ole määritelty. Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat pitkäaikaiset velkapaperit jaotellaan lisäksi kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin velkapapereihin. Kiinteäkorkoisilla velkapapereilla tarkoitetaan liikkeeseenlaskuja, joissa kuponkikorko pysyy samana koko velkapaperin juoksuajan. Vaihtuvakorkoiset velkapaperit kattavat kaikki liikkeeseenlaskut, joissa kuponkikorko on sidottu itsenäiseen korkoon tai indeksiin ja määritetään määrääjain uudelleen. Euroalueella olevia velkapapereiden liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen arvioidaan kattavan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista. Tilastot euromääräisistä arvopapereista osissa 4.1–4.3 sisältävät myös euron kansallisten ilmentymien määräiset arvopaperit.

Osa 4.1 käsittää muut arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan. Osassa esitetään muiden euromääräisten arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut. Lisäksi siinä esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet, joista näytetään erikseen tiedot euromääräisistä ja kaikkien valuuttojen määräisistä velkapapereista, kaikista velkapapereista yhteensä ja pitkäaikaisista velkapapereista. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi. Osassa esitetään myös velkapapereista yhteensä sekä pitkäaikaisista velkapapereista kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, mukaan lukien vuositason korotetut kuuden kuukauden kasvuvauhdit. Nämä tiedot on saatu laskennallisten kantojen indeksistä, joka on puhdistettu kausivaihtelusta. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia-osasta.

Osassa 4.2 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mu-

kaan eriteltyinä. Liikkeeseenlaskijoiden sektori-
luokitus on EKT 95:n mukainen. Euroopan kes-
kuspankki sisältyy eurojärjestelmään.

Osan 4.2 taulukon 1 sarake 1 (kaikkien ja pitkä-
aikaisten velkapapereiden kannat yhteensä) vas-
taa osan 4.1 saraketta 7 (euroalueella olevien
liikkeeseen laskemien kaikkien ja pitkäaikaisten
velkapapereiden kannat yhteensä). Osan 4.2 tau-
lukon 1 sarake 2 (rahalaitosten liikkeeseen laske-
mien kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden
kannat) vastaa suurin piirtein osan 2.1 taulukon
2 saraketta 8 (rahalaitosten yhteenlasketun taseen
velkapuolen liikkeeseen lasketut velkapaperit).
Osan 4.2 taulukon 2 sarake 1 (kaikkien velkapa-
pereiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhe-
tänsä) vastaa osan 4.1 saraketta 9 (euroalueella
olevien nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhteen-
sä). Ero pitkäaikaisten velkapapereiden ja kiinteä-
ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapape-
reiden välillä osan 4.2 taulukossa 1 johtuu nolla-
korkolainoista ja arvostusmuutoksista.

Osassa 4.3 esitetään euroalueella olevien liikke-
eseen laskemien velkapapereiden kausivaihtelusta
puhdistetut ja puhdistamattomat kasvuvauhdit
(jaoteltuna maturiteetin, instrumenttityypin, liik-
keeseenlaskijan sektorin ja valuutan mukaan).
Tiedot perustuvat rahoitustaloustoimiin, joissa
institutionaalinen yksikkö ottaa tai maksaa takai-
sin velkaa. Kasvuvauhteihin ei siten lasketa mu-
kaan uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten,
valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista talous-
toimista johtumattomien muiden vastaavien
muutosten aiheuttamia eroja. Kausivaihtelusta
puhdistetut kasvuvauhdit on korotettu vuosita-
solle tietojen esittämiseen liittyvistä syistä. Lisä-
tietoja saa Teknisiä huomautuksia-osasta.

Osan 4.4 sarakkeissa 1, 4, 6 ja 8 esitetään euro-
alueella olevien liikkeeseen laskemien noteerat-
tujen osakkeiden kannat liikkeeseenlaskijan sek-
torin mukaan jaoteltuna. Yritysten liikkeeseen
laskemien noteerattujen osakkeiden kuukausitiedot
vastaavat osassa 3.2 esitettyjä neljännes-
vuosisarjoja (velkojen pääerät, sarake 21).

Osan 4.4 sarakkeissa 3, 5, 7 ja 9 esitetään euro-
alueella olevien liikkeeseen laskemien noteerat-

tujen osakkeiden vuotuiset kasvuvauhdit liikke-
eseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina. Kasvu-
vauhdit perustuvat rahoitustaloustoimiin, joita
syntyy, kun liikkeeseenlaskija myy tai lunastaa
osakkeita käteistä vastaan, lukuun ottamatta sijoit-
uksia liikkeeseenlaskijan omiin osakkeisiin. Tal-
loustoimiin sisältyy liikkeeseenlaskijan ensim-
mäinen noteeraus pörssissä sekä uusien instrumet-
tien luominen tai poistaminen. Vuotuisiin kasvu-
vauhteihin ei siten lasketa mukaan uudelleenluokit-
telun, arvostusmuutosten tai itse taloustoimista
johtumattomien muutosten aiheuttamia eroja.

Osassa 4.5 esitetään tilastoja kaikista koroista,
joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euro-
alueen kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin
talletuksiin ja lainoihin. Euroalueen rahalaitosten
kunkin instrumenttikategorian korko lasketaan
euroalueen maiden korkojen painotettuna keski-
arvona (käyttäen painoina vastaavia liiketoimin-
nan volyyimejä).

Rahalaitosten korkotilastot on eritelty liiketoimin-
noittain, sektoreittain, instrumenteittain, maturi-
teeteittain sekä irtisanomisajan tai alkuperäisen
koron kiinnitysajan mukaan. Uudet rahalaitosten
korkotilastot korvaavat aiemmat kymmenen siir-
tymääjän tilastollista aikasarjaa euroalueen pank-
kikoroista, joita oli julkaistu EKP:n Kuukausikat-
sauksessa tammikuusta 1999 alkaen.

Osassa 4.6 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen
ja Japanin rahamarkkinakorkoja. Euroalueen
rahamarkkinakoroista esitetään laaja valikoima
yön yli -talletusten koroista 12 kuukauden talle-
tusten korkoihin. Ajalta ennen tammikuuta 1999
on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyt-
tämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
Kuukausi- ja vuositiedot ovat ajanjakson keski-
arvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koske-
via tietoja vuoden 1998 loppuun asti. Yön yli
-talletusten korkoja edustavat joulukuuhun 1998
asti pankkien välisten talletusmarkkinoiden otto-
lainauskorot (bid rates). Osan 4.6 sarakkeessa 1
esitetään eoniakoron keskiarvo (euro overnight
index average) tammikuusta 1999 alkaen. Nämä
korot ovat ajanjakson lopun korkoja joulukuuhun
1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvo-
ja. Yhden, kolmen, kuuden ja kahdentoista kuu-

kauden talletusten korot ovat tammikuusta 1999 alkaen euriborkorkoja ja sitä ennen liborkorkoja (London interbank offered rate), jos sellaisia on ollut käytettävissä. Yhdysvaltojen ja Japanin kolmen kuukauden talletusten korkoja edustaa liborkorko.

Osassa 4.7 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin valtion lainojen tuottoja. Joulukuuhun 1998 asti euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat ajanjakson lopun tietoihin ja kymmenen vuoden lainojen tuotot ajanjakson keskiarvoihin. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja. Yhdysvaltojen ja Japanin kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

Osassa 4.8 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin osakeindeksejä.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Tässä osassa kuvatut tilastot ovat suurimmaksi osaksi Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tilastot työkustannuksista työtuntia kohden, BKT:stä ja sen käytöstä, arvonlisäyksestä toimialoittain, teollisuustuotannosta, vähittäiskaupan myynnistä ja henkilöautojen rekisteröinneistä perustuvat työpäivien määrällä korjattuihin tietoihin.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (osa 5.1) on saatavissa vuodesta 1995 lähtien. Se perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindeksiin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen maissa. Tavara- ja palveluerien jaottelu perustuu yksilöllisen kulutuksen luokitukseen käyttötarkoituksen mukaan (Classification of Individual Con-

sumption by Purpose, COICOP). YKHIin sisältyvät kotitalouksien todelliset monetaariset kulutusmenot euroalueen muodostamalla talousalueella. Taulukossa on myös EKP:n kokoamat, kausivaihtelusta puhdistetut YKHI-tilastot.

Teollisuuden tuottajahintoja (osan 5.1 taulukko 2), teollisuuden tuotantoa, uusia tilauksia ja liikevaihtoa sekä vähittäiskaupan myyntiä (osa 5.2) koskeviin tilastoihin sovelletaan EU:n neuvoston 19.5.1998 antamaa lyhyen aikavälin tilastoja koskevaa asetusta (EY) N:o 1165/98³. Tuotteiden loppukäytön mukainen erittely teollisuuden tuottajahintoja ja teollisuustuotantoa koskevissa taulukoissa vastaa ilman rakennusteollisuutta lasketun teollisuuden yhdenmukaistettua alajaottelua (NACE-luokitukset C–E) teollisuuden koontiryhmiin siten kuin komission 26.3.2001 antamassa asetuksessa (EY) N:o 586/2001⁴ on määritelty. Teollisuuden tuottajahinnat ovat tehtaanhintoja. Niihin sisältyvät välilliset verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja muita vähennyskelpoisia veroja. Teollisuustuotanto kuvastaa arvonlisäystä kullakin toimialalla.

Raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat (osan 5.1 taulukko 2) mittaavat euroalueen euromääräisten tuontihintojen muutoksia perusvuoteen verrattuna.

Työkustannusindeksit (osan 5.1 taulukko 3) mittaavat teollisuuden (ml. rakentaminen) ja markkinaehtoisten palvelujen keskimääräisiä työkustannuksia työtuntia kohden. Indeksien tilastointimenetelmät perustuvat 27.2.2003 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 450/2003 työvoimakustannusindekseistä⁵ ja sen täytäntöönpanosta 7.7.2003 annettuun komission asetukseen (EY) N:o 1216/2003⁶. Euroalueen työkustannuksista työtuntia kohden on saatavissa työkustannuserittäin ("palkat ja palkkiot" ja "työnantajan sosiaaliturvamaksut", jälkimmäinen erä sisältää työnantajan työvoiman perusteella maksamat verot, mutta ei työnantajan saamia tukipalkkioita) ja toimialoittain jaoteltuja tilastoja. EKP laskee sopimuspalkkaindikaatto-

3 EYVL L 162, 5.6.1998, s.1.

4 EYVL L 86, 27.3.2001, s. 11.

5 EUVL L 69, 13.3.2003, s. 1.

6 EUVL L 169, 8.7.2003, s. 37.

rin (osan 5.1 taulukon lisätieto) yhdenmukaistamattomien ja kansallisiin määritelmiin perustuvien tietojen perusteella.

Yksikkötyökustannukset (osan 5.1 taulukko 4), BKT ja sen erät (osan 5.2 taulukot 1 ja 2), BKT:n deflaattorit (osan 5.1 taulukko 5) ja työllisyystilastot (osan 5.3 taulukko 1) perustuvat EKT 95:n mukaisiin kansantalouden tilinpidon neljännesvuositilastoihin.

Teollisuuden uudet tilaukset (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat tarkastelujaksolla vastaanotettuja tilauksia teollisuusaloilla, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Näitä ovat mm. tekstiili-, sellu- ja paperiteollisuus, kemian- ja metalliteollisuus sekä pääomahyödykkeiden ja kestävien kulutustavaroiden valmistus. Tiedot lasketaan käypien hintojen perusteella.

Teollisuuden ja vähittäiskaupan liikevaihdon indeksit (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat liikevaihtoa, johon sisältyvät kaikki tarkastelujaksolla lasketut tullit ja verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa. Vähittäiskaupan liikevaihto kattaa kaiken vähittäiskaupan lukuun ottamatta moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien myyntiä sekä korjausta. Uusien henkilöautojen rekisteröinnit kattavat sekä yksityiskäyttöön että muuhun kuin yksityiskäyttöön tarkoitettujen autojen rekisteröinnit.

Kvalitatiiviset suhdannekyselytiedot (osan 5.2 taulukko 5) perustuvat yrityksiä ja kuluttajia koskeviin Euroopan komission suhdannekyselyihin.

Työttömyystilastot (osan 5.3 taulukko 2) ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia. Ne kuvaavat aktiivisten työnhakijoiden osuutta työvoimasta ja niissä käytetään yhdenmukaistettuja kriteerejä ja määritelmiä. Työttömyysasteen laskemisessa käytetyt työvoiman määrää koskevat arviot poikkeavat osassa 5.3 esitetyistä yhteenlasketuista työllisyys- ja työttömyyslukuista.

JULKINEN TALOUS

Osissa 6.1–6.5 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi

konsolidoitu, ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii osissa 6.1–6.3 olevat euroalueen vuosittaiset aggregaattitilastot jäsenmaiden toimittamien yhdenmukaistettujen tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tämän vuoksi euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja julkista velkaa koskevat tiedot voivat poiketa Euroopan komission liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä käyttämistä tiedoista. EKP laatii euroalueen neljännesvuosittaiset aggregaattitilastot osissa 6.4 ja 6.5 Eurostatin tilastojen ja kansallisten tietojen perusteella.

Taulukossa 6.1 esitetään vuosittaiset tilastot julkisyhteisöjen tuloista ja menoista EKT 95:n määritelmien mukaisesti. Määritelmät on muutettu Euroopan komission 10.7.2000 antamassa asetuksessa N:o 1500/2000⁷. Osassa 6.2 esitetään julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka nimellisarvoisena siten kuin liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä määrätään Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa. Osissa 6.1 ja 6.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta tärkeitä. Yksittäisten euroalueen maiden alijäämää/ylijäämää koskevat tiedot vastaavat EDP B.9:ää, joka määritellään 25.2.2002 annetussa Euroopan komission asetuksessa (EY) N:o 351/2002 neuvoston asetuksen (EY) N:o 3605/93 muuttamisesta EKT 95:een tehtävien viittausten osalta. Osassa 6.3 esitetään analyysi julkisen talouden velasta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkakoikaisu) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista. Osassa 6.4 esitetään neljännesvuosittaiset tilastot julkisyhteisöjen tuloista ja menoista. Niiden määritelmät perustuvat Euroopan parlamentin ja neuvoston 10.6.2002 antamaan asetukseen (EY) N:o 1221/2002⁸ julkisyhteisöjen neljännesvuositilinpäädästä. Osassa 6.5 esitetään neljännesvuositietoja julkisen talouden konsolidoidusta bruttovelasta, alijäämä-/velkakoikaisuista ja julkisesta lainanottotarpeesta. Nämä tilastot

⁷ EYVL L 172, 12.7.2000, s. 3.

⁸ EYVL L 179, 9.7.2002, s. 1.

kootaan käyttämällä kansallisten keskuspankkien tietoja ja tietoja, jotka jäsenvaltiot toimittavat ase-
tuksien (EY) N:o 501/2004 ja (EY) N:o 1222/2004
mukaisesti.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

Maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koske-
vien tilastojen (osat 7.1–7.4) käsitteet ja mää-
ritelmät vastaavat yleensä IMF:n maksutase-
käsikirjan 5. laitosta (lokakuu 1993), EKP:n
16.7.2004 antamia Euroopan keskuspankin tilas-
tovaatimuksia koskevia suuntaviivoja
(EKP/2004/15)⁹ ja Eurostatin ohjeita. Lisätietoja
euroalueen maksutasetta ja ulkomaista varalli-
suutta koskevien tilastojen laadintamenetelmistä
ja lähteistä löytyy EKP:n julkaisusta ”European
Union balance of payments/international invest-
ment position statistical methods” (marraskuu
2005) ja työryhmäraporteista ”Task Force on
portfolio investment collection systems” (kesä-
kuu 2002), ”Portfolio investment income: task
force report” (elokuu 2003) ja ”Foreign direct
investment Task Force Report” (maaliskuu 2004).
Kaikki nämä on ladattavissa EKP:n verkkosivuil-
ta. Myös tilastojen laatua käsittelevän EKP:n ja
komission (Eurostat) työryhmän raportti ”Report
on the quality assessment of balance of payments
and international investment position statistics”
(kesäkuu 2004) on saatavissa raha-, rahoitus-
ja maksutasetilastokomitean verkkosivuilta
(www.cmfb.org). Työryhmän suosituksiin pe-
rustuva euroalueen maksutasetta ja ulkomaista
varallisuutta koskevien tilastojen vuosittainen
laaturaportti ”Euro area balance of payments
and international investment position statistics
– Annual quality report” on ladattavissa EKP:n
verkkosivuilta.

Rahoitustaseen nettomääräisten taloustoimien
esittämisessä noudatetaan IMF:n maksutasekäsi-
kirjan merkintätapaa: saamisten lisäys merkitään
miinuksella ja velkojen lisäys plussalla. Vaihto-
taseen ja pääomansiirtojen sekä tulot että menot
ovat plusmerkkisiä.

⁹ EUVL L 354, 30.11.2004, s. 34.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP.
Viimeaikaisimpia kuukausihavaintoja tulee pitää
ennakkotietoina. Tilastotietoja tarkistetaan, kun
seuraavaa kuukautta koskevat luvut tai yksityis-
kohtainen neljännesvuosittainen maksutase jul-
kaistaan. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin
ja jos lähdeaineiston kokoamismetodeissa on ta-
pahtunut muutoksia.

Osan 7.1 taulukossa 2 esitetään kausivaihtelusta
puhdistettuja vaihtotasetietoja. Luvut ovat sovel-
tuvin osin myös työpäivien määrällä korjattuja ja
niistä on puhdistettu karkauspäivän ja/tai pää-
siäispyhien vaikutukset. Taulukossa 5 on jaoteltu
euroalueella olevien sijoitukset euroalueen ulko-
puolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin
sijoittajan sektorin mukaan. Sen sijaan ulkomaisten
sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien
liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ei vielä
voida esittää liikkeeseenlaskijan sektorin mu-
kaan jaoteltuina. Taulukoissa 6 ja 7 erittely ”lai-
nat” ja ”käteinen ja talletukset” perustuu euro-
alueen ulkopuolisen vastapuolen sektoriin, eli
saamiset euroalueen ulkopuolisilta pankeilta luoi-
tellaan talletuksiksi ja saamiset muilta euroalue-
en ulkopuolisilta vastapuolilta kuin pankeilta
luokitellaan lainoiksi. Erittely vastaa muissa ti-
lastoissa (esimerkiksi rahalaitosten konsolidoi-
dussa taseessa) käytettyä erittelyä ja on IMF:n
maksutasekäsikirjan ohjeiden mukainen.

Osassa 7.2 on maksutaseen rahataloudellinen esi-
tys, jossa kuvataan M3:n vastaeriin kuuluvien ulko-
maisten nettosaamisten muutoksiin liittyviä maksu-
taseen eriä. Tilastoissa käytetään samaa merkintä-
tapaa kuin maksutaseessa lukuun ottamatta sarak-
keessa 12 esitettyjä M3:n vastaeriin kuuluvien
ulkomaisten nettosaamisten muutoksia, joissa plus-
merkki tarkoittaa saamisten lisäystä tai velkojen
vähentymistä. Arvopaperisijoituksiin liittyvissä ve-
loissa (sarakkeet 5 ja 6) maksutaseen taloustoimet
käsittävät rahalaitosten liikkeeseen laskemien osak-
keiden ja velkapapereiden ostot ja myynnit euro-
alueella lukuun ottamatta rahamarkkinarahasto-
osuuksia ja enintään kahden vuoden velkapapereita.
Metodologinen selvitys euroalueen maksutaseen
rahataloudellisesta esityksestä on EKP:n verkkosi-
vujen osassa ”Statistics”. Ks. myös kehikko 1 kesä-
kuun 2003 Kuukausikatsauksessa.

Osassa 7.3 esitetään maakohtainen erittely euroalueen maksutaseesta (taulukot 1–4) ja ulkomaisesta varallisuudesta (taulukko 5). Tiedot ilmoitetaan tärkeimmistä kauppakumppaneista yksittäin tai ryhmänä, minkä lisäksi erotellaan euroalueen ulkopuoliset maat tai alueet. Taulukossa esitetään myös taloustoimet ja varallisuusasema EU:n toimielimiin nähden (EKP:tä lukuun ottamatta EU:n toimielimet käsitetään tilastollisesti euroalueen ulkopuolisiksi riippumatta niiden fyysisestä sijainnista). Vastaavat tiedot annetaan tiettyjä tarkoituksia varten myös offshore-rahoituskeskuksista ja kansainvälisistä organisaatioista. Taulukoissa 1–4 esitetään maksutaseen kumulatiivisest taloustoimet viimeisiltä neljältä neljännekseltä. Taulukossa 5 on ulkomaisen varallisuuden maakohtainen erittely vuoden 2003 lopussa. Tiedot eivät kata arvopaperisijoituksin liittyviä velkoja, johdannaisia tai valuuttavarantoa koskevia taloustoimia tai varallisuusasemaa. Maakohtaista erittelyä käsitellään helmikuun 2005 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts”.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot osassa 7.4 on saatu laskemalla yhteen euroalueen jäsenmaiden ulkopuoliset saamiset ja velat eli euroaluetta käsitellään yhtenä taloudellisena kokonaisuutena (ks. myös kehikko 9 joulukuun 2002 Kuukausikatsauksessa). Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja poikkeuksena suorien sijoitusten kantatiedot, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin. Ulkomaista varallisuutta koskevat neljännesvuositilastot laaditaan samojen menetelmien perusteella kuin vastaavat vuositilastot. Koska jotkin tietolähteet eivät ole käytettävissä neljännesvuosittain (tai ovat saatavissa viipeellä), ulkomaisen varallisuuden neljännesvuositilastot perustuvat osittain rahoitustaloustoimiin, omaisuushintoihin ja valuuttakehitykseen nojautuviin arvioihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarantojen ja niihin liittyvien saamisten ja velkojen kannat sekä EKP:n hallussa oleva osuus valuuttavarannoista esitetään osan 7.4 taulukossa 5. Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia eurojärjestelmän viikkotaseen tietojen kanssa. Taulukon 5 tiedot ovat IMF:n ja BIS:n valuuttava-

rannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Eurojärjestelmän kultavarantojen muutokset (sarake 3) johtuvat kullan ostosta ja myynneistä 26.9.1999 tehdyn ja 8.3.2004 päivitetyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti. Lisätietoja eurojärjestelmän valuuttavarantojen tilastoinnista on julkaisussa ”Statistical treatment of Eurosystem’s international reserves” (lokakuu 2000), joka on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Verkkosivuilla on myös kattavia valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia tietoja.

Osassa 7.5 esitetään euroalueen tavaroiden ulkomaankauppa. Pääasiallinen tilastotietojen lähde on Eurostat. EKP laskee määriindeksit Eurostatin arvo- ja yksikköarvoindeksien perusteella. Yksikköarvoindeksit puhdistetaan kausivaihtelusta EKP:ssä ja arvoa koskevat tilastot puhdistetaan kausivaihtelusta ja korjataan työpäivien määrillä Eurostatissa.

Osan 7.5 taulukon 1 sarakkeissa 4–6 ja 9–11 olevat tuoteryhmäerittelyt noudattavat Broad Economic Categories -luokitusta. Valmistettujen tavaroiden (sarakeet 7 ja 12) ja öljyn (sarake 13) tuoteryhmäerittely noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos). Maantieteellisessä jaottelussa (osan 7.5 taulukko 2) euroalueen tärkeimmät kauppakumppanit esitetään joko maittain tai ryhmittäin. Kiina ei sisällä Hongkongia.

Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät etenkään tuonnin osalta ole täysin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakaupan eriin (osat 7.1–7.3). Viime vuosina ero on ollut tuonnin osalta noin 5 % (EKP:n arvio), josta suurin osa liittyy siihen, että ulkomaankaupan tilastoissa vakuutus ja rahti on laskettu mukaan tuonnin arvoon (kulut, vakuutus ja rahti hintaan luetuina).

VALUUTTAKURSSIT

Osassa 8.1 esitetään EKP:n laskemat euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssiindeksit. Indeksit perustuvat euron ja euroalueen

kauppakumppanimaiden valuuttojen välisten kahdenvälisen kurssien painotettuihin keskiarvoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–1997 ja 1999–2001, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Euron efektiiviset valuuttakurssi-indeksit on laadittu linkittämällä vuoden 1999 alussa toisiinsa vuosien 1995–1997 ja vuosien 1999–2001 painoihin perustuneet indeksit. Euroalueen kauppakumppanimaista muodostettuun EER 23 -ryhmään (EER on lyhenne sanoista effective exchange rate eli efektiivinen valuuttakurssi) kuuluvat 13 euroalueen ulkopuolista EU:n jäsenvaltiota sekä Australia, Etelä-Korea, Hongkong, Japani, Kanada, Kiina, Norja, Singapore, Sveitsi ja Yhdysvallat. EER 42 -ryhmään kuuluvat EER 23 -ryhmän maiden lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Bulgaria, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Israel, Kroatia, Malesia, Marokko, Meksiko, Romania, Taiwan, Thaimaa, Turkki, Uusi-Seelanti ja Venäjä. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit on laskettu käyttämällä deflaattoreina kuluttajahintaindeksejä, tuottajahintaindeksejä, BKT:n deflaattoreita, tehdasteollisuuden yksikkötyökustannuksia sekä koko talouden yksikkötyökustannuksia.

Yksityiskohtaisempia tietoja efektiivisten valuuttakurssien laskemisesta on syyskuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikossa 10 ”Euron efektiivisten valuuttakurssi-indeksien valuuttapainojen tarkistus ja uusien euroindikaattoreiden laskeminen” sekä EKP:n Occasional Paper Series -sarjan julkaisussa nro 2 ”The effective exchange rates of the euro” (L. Buldorini, S. Makrydakias ja C. Thimann, helmikuu 2002). Julkaisut ovat ladattavissa EKP:n verkkosivuilta.

Osassa 8.2 esitetyt valuuttakurssit ovat päivittäin julkaistujen viitekurssien kuukausittaisia keskiarvoja.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (osa 9.1) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot osassa 9.2 perustuvat kansallisiin lähteisiin.

EUROJÄRJESTELMÄN RAHAPOLIITTISET TOIMENPITEET¹

8.1.2004

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

12.1.2004

EKP:n neuvosto päättää lisätä jaettavan likviditeetin määrän jokaisessa vuonna 2004 toteutettavassa pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa 15 miljardista eurosta 25 miljardiin euroon. Määrää päätettäessä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotettua suurempi likviditeetin tarve vuonna 2004. Eurojärjestelmä tarjoaa kuitenkin vastaisuudessa suurimman osan jakamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää vuoden 2005 alussa.

5.2., 4.3.2004

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

10.3.2004

EKP:n neuvoston 23.1.2003 tekemän päätöksen mukaisesti eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden maturiteetti lyhennetään kahdesta viikosta yhteen viikkoon ja eurojärjestelmän vähimmäisvarantojen pitoajanjakson ajoitusta muutetaan siten, että pitoajanjakso alkaa sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapolitiikan mitoituksesta, eikä kuukauden 24. päivänä.

1.4., 6.5, 3.6., 1.7., 5.8., 2.9., 7.10., 4.11., 2.12.2004, 13.1.2005

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

14.1.2005

EKP:n neuvosto päättää kasvattaa jaettavan likviditeetin määrää jokaisessa vuonna 2005 toteutettavassa pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa 25 miljardista eurosta 30 miljardiin euroon. Määrän lisäämisestä päätettäessä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettitarpeen ennakoitu kasvu vuonna 2005. Eurojärjestelmä tarjoaa kuitenkin edelleen suurimman osan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää taas vuoden 2006 alussa.

3.2., 3.3., 4.4., 4.5., 2.6., 7.7., 4.8., 1.9., 6.10., 3.11.2005

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

1.12.2005

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 6.12.2005. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin 6.12.2005 lähtien.

¹ Luettelot eurojärjestelmän rahapoliittisista toimenpiteistä vuosina 1999–2003 löytyvät EKP:n vuosikertomuksista näiltä vuosilta.

16.12.2005

EKP:n neuvosto päättää lisätä jaettavan likviditeetin määrän jokaisessa vuonna 2006 toteutettavassa pitempiäaikaisessa rahoitusoperaatiossa 30 miljardista eurosta 40 miljardiin euroon. Määrän lisäyksestä päätettäessä otetaan huomioon kaksi seikkaa. Ensinnäkin pankkijärjestelmän likviditeettitarpeen odotetaan kasvavan edelleen vuonna 2006. Toiseksi eurojärjestelmä on päättänyt, että pitempiäaikaisen rahoitusoperaatioiden avulla katetaan hieman aiempaa suurempi osuus likviditeettitarpeesta. Eurojärjestelmä tarjoaa kuitenkin edelleen suurimman osan jakamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää taas vuoden 2007 alussa.

12.1., 2.2.2006

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,25 %, maksuvalmiusluoton korko 3,25 % ja talletuskorko 1,25 %.

2.3.2006

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 8.3.2006. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin 8.3.2006 lähtien.

6.4., 4.5.2006

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,50 %, maksuvalmiusluoton korko 3,50 % ja talletuskorko 1,50 %.

8.6.2006

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.6.2006. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,75 prosenttiin 15.6.2006 lähtien.

TARGET-MAKSUJÄRJESTELMÄ

TARGET-MAKSULIIKENNE

Vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä TARGETissa välitettiin päivittäin keskimäärin 306 721 maksua. Niiden yhteenlaskettu arvo oli keskimäärin 2 005 miljardia euroa päivässä, mikä on suurin sitten TARGETin käyttöönoton. Verrattuna edelliseen neljännekseen maksujen päivittäinen määrä väheni 4 %, mutta arvo nousi 1 prosenttiin. Määrän väheneminen johtui kausivaihtelusta, kuten aiempinakin vuosina. Vuoden 2005 vastaavaan ajankohtaan verrattuna maksujen määrä kasvoi 10 % ja arvo nousi 7 %. TARGETin markkinaosuus arvolla mitattuna pysyi suurena eli 90 prosentissa ja kasvoi määrällä mitattuna 1 prosenttiin eli 59 prosenttiin. TARGET-maksuliikenteen vilkkain päivä oli 31.3.2006 eli vuosineljänneksen viimeinen päivä, jolloin välitettiin yhteensä 408 127 maksua.

JÄSENVALTIOIDEN SISÄISET MAKSUT

TARGETissa välitettiin keskimäärin 235 303 jäsenvaltioiden sisäistä maksua pankkipäivää kohti vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. Näiden maksujen yhteenlaskettu keskiarvo oli 1 317 miljardia euroa päivässä. Maksujen määrä siis väheni 6 % ja arvo kasvoi vain hieman (0,4 %) edellisestä neljänneksestä. Vuoden 2005 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna maksujen määrä kasvoi 12 % ja arvo nousi 6 %. Jäsenvaltioiden sisäisten maksujen osuus vuosineljänneksen kaikkien TARGET-maksujen määrästä oli 76,7 % ja arvosta 65,6 %. Jäsenvaltioiden sisäisten maksujen keskimääräinen arvo kasvoi 5,4 miljoonaan euroon edellisen neljänneksen 5,3 miljoonasta eurosta. Kaikista jäsenvaltioiden sisäisistä maksuista 62 % oli arvoltaan alle 50 000 euroa, kun taas yli miljoonan euron maksuja oli 11 %. Päivittäin välitettiin keskimäärin 151 jäsenvaltioiden sisäistä yli miljardin euron maksua. Jäsenvaltioiden sisäisen maksuliikenteen vilkkain päivä oli 31.3.2006, jolloin välitettiin yhteensä 311 607 maksua.

MAKSUT JÄSENVALTIOSTA TOISEEN

Jäsenvaltiosta toiseen välitettyjä TARGET-maksuja oli vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä päivittäin keskimäärin 71 418, ja niiden yhteenlaskettu arvo oli keskimäärin 688 miljardia euroa. Edellisen neljänneksen lukuihin verrattuna maksujen päivittäinen määrä väheni 0,5 %, mutta arvo nousi 3 %. Pankkien välisten maksujen määrä kasvoi 4 % ja arvo nousi 1 prosenttiin. Sen sijaan asiakasmaksujen määrä väheni 7 % ja arvo laski 2 % edellisestä neljänneksestä. Pankkien välisten maksujen osuus jäsenvaltiosta toiseen välitettyjen TARGET-maksujen päiväkeskiarvosta oli määrällä mitattuna 48 % ja arvolla mitattuna 95 %. Näiden maksujen keskimääräinen arvo nousi vuoden 2005 viimeisen neljänneksen 18,7 miljoonasta eurosta 19,2 miljoonaan euroon, kun taas asiakasmaksujen keskimääräinen arvo laski 901 000 eurosta 858 700 euroon. Kaikista jäsenvaltiosta toiseen välitetyistä maksuista 64 % oli arvoltaan alle 50 000 euroa, kun taas 14 % oli arvoltaan yli miljoona euroa. Päivittäin välitettiin keskimäärin 56 yli miljardin euron maksua jäsenvaltiosta toiseen. Ensimmäisen neljänneksen vilkkain päivä jäsenvaltioiden välisessä maksuliikenteessä oli 31.3.2006, jolloin TARGETissa välitettiin yhteensä 96 520 maksua.

TARGETIN KÄYTETTÄVYYS JA TOIMIVUUS

TARGETin käytettävyyssaste vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä oli 99,88 %, kun se vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä oli ollut 99,92 %. TARGETin käytettävyyteen vaikuttaneiden häiriöiden lukumäärä oli 14, eli häiriöitä oli 2 vähemmän kuin edellisellä neljänneksellä. Laskennassa on otettu huomioon häiriöt, jotka estävät maksujen suorittamisen yli kymmenen minuutin ajan. Vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 2 häiriötä kesti yli 2 tuntia. Tiedot TARGETin kunkin kansallisen osan sekä EKP:n maksumekanismiin (EPM) käytettävyyssasteesta käyvät ilmi taulukosta 3. Nyt tarkasteltavana vuosineljänneksenä jäsenvaltiosta toiseen välitetyistä TARGET-maksuista 94,64 % toteutui alle

Taulukko 1. TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien määrä

(maksujen lukumäärä)	2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	17 219 984	18 952 096	19 441 665	19 774 574	19 949 738
Päiväkeskiarvo	277 741	291 541	295 161	320 888	306 721
TARGET-maksut jäsenvaltiosta toiseen					
Yhteensä	4 183 482	4 518 137	4 389 389	4 592 102	4 646 007
Päiväkeskiarvo	67 476	69 515	66 650	71 752	71 418
Jäsenvaltioiden sisäiset TARGET-maksut					
Yhteensä	13 036 502	14 433 959	15 052 276	15 944 755	15 303 728
Päiväkeskiarvo	210 266	222 025	228 511	249 136	235 303
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	10 883 591	11 856 745	11 590 400	12 132 235	11 600 246
Päiväkeskiarvo	175 542	182 452	175 942	189 665	178 399
Paris Net Settlement (PNS)					
Yhteensä	1 681 581	1 760 484	1 677 545	1 716 063	1 672 785
Päiväkeskiarvo	27 122	27 098	25 481	26 847	25 738
Pankkien On-line Pikasiirrot ja sekit-järjestelmä (POPS)					
Yhteensä	127 802	183 226	148 838	135 414	133 846
Päiväkeskiarvo	2 061	2 811	2 258	2 117	2 058

Taulukko 2. TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien arvo

(miljardia euroa)	2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	116 318	124 726	121 300	126 557	130 350
Päiväkeskiarvo	1 876	1 919	1 841	1 977	2 005
TARGET-maksut jäsenvaltiosta toiseen					
Yhteensä	39 152	41 846	41 140	42 675	44 730
Päiväkeskiarvo	631	644	624	668	688
Jäsenvaltioiden sisäiset TARGET-maksut					
Yhteensä	77 166	82 881	80 160	83 883	85 621
Päiväkeskiarvo	1 245	1 275	1 217	1 311	1 317
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	10 483	10 850	10 787	10 820	11 142
Päiväkeskiarvo	169	167	164	169	171
Paris Net Settlement (PNS)					
Yhteensä	3 922	4 102	3 864	3 760	3 629
Päiväkeskiarvo	63	63	59	59	56
Pankkien On-line Pikasiirrot ja sekit-järjestelmä (POPS)					
Yhteensä	122	117	106	109	122
Päiväkeskiarvo	2	2	2	2	2

Taulukko 3. TARGETin kansallisten osien sekä EKP:n maksumekanismin käytettävyyssaste

TARGETin kansallinen osa	Käytettävyyssaste I/2006 %
Belgia	99,59
Tanska	99,94
Saksa	99,94
Kreikka	99,91
Espanja	100,00
Ranska	99,79
Irlanti	99,84
Italia	100,00
Luxemburg	100,00
Alankomaat	100,00
Itävalta	99,91
Puola	100,00
Portugali	99,43
Suomi	99,94
Ruotsi	100,00
Iso-Britannia	99,86
EKP:n maksumekanismi	99,76
Koko TARGET	99,88

5 minuutissa. Maksun toteuttaminen vei 5–15 minuuttia 4,20 prosentissa ja 15–30 minuuttia 0,47 prosentissa maksuista. Toteutus aika oli yli 30 minuutin vain 64 maksussa, kun maksuja oli yhteensä 71 418 päivittäin.

EUROOPAN KESKUSPANKIN JULKAISUJA VUODESTA 2005

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista tammikuusta 2005 alkaen. Working Paper Series -julkaisusarjasta ovat mukana ainoastaan maalis–toukokuussa 2006 ilmestyneet julkaisut. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n tiedotuksesta (Press and Information Division). Tilaukset voi lähettää nimiösivun kääntöpuolella olevaan postiosoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan keskuspankin ja Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy EKP:n kotisivulta (<http://www.ecb.int>).

VUOSIKERTOMUS

Vuosikertomus 2004. Huhtikuu 2005.

Vuosikertomus 2005. Huhtikuu 2006.

LÄHENTYMISRAPORTTI

Lähentymisraportti. Toukokuu 2006.

KUUKAUSIKATSAUKSEN ARTIKKELIT

The new Basel Capital Accord: main features and implications. Tammikuu 2005.

Financial flows to emerging market economies: changing patterns and recent developments.

Tammikuu 2005.

Bank market discipline. Helmikuu 2005.

Initial experience with the changes to the Eurosystem's operational framework for monetary policy implementation. Helmikuu 2005.

Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts. Helmikuu 2005.

Asset price bubbles and monetary policy. Huhtikuu 2005.

Comparability of statistics for the euro area, the United States and Japan. Huhtikuu 2005.

The ESCB-CESR standards for securities clearing and settlement in the European Union. Huhtikuu 2005.

Monetary policy and inflation differentials in a heterogeneous currency area. Toukokuu 2005.

Consolidation and diversification in the euro area banking sector. Toukokuu 2005.

The evolving framework for corporate governance. Toukokuu 2005.

The Harmonised Index of Consumer Prices: concept, properties and experience to date. Heinäkuu 2005.

The Lisbon strategy – five years on. Heinäkuu 2005.

The use of harmonised MFI interest rate statistics. Heinäkuu 2005.

The reform of the Stability and Growth Pact. Elokuu 2005.

The role of “Emerging Asia” in the global economy. Elokuu 2005.

The euro banknotes: developments and future challenges. Elokuu 2005.

Money demand and uncertainty. Lokakuu 2005.

Assessing the performance of financial systems. Lokakuu 2005.

Price-setting behaviour in the euro area. Marraskuu 2005.

Developments in corporate finance in the euro area. Marraskuu 2005.

Economic and financial relations between the euro area and Russia. Marraskuu 2005.

The predictability of the ECB's monetary policy. Tammikuu 2006.

Hedge funds: developments and policy implications. Tammikuu 2006.

Assessing house price developments in the euro area. Helmikuu 2006.

Fiscal policies and financial markets. Helmikuu 2006.

The importance of public expenditure reform for economic growth and stability. Huhtikuu 2006.
Portfolio management at the ECB. Huhtikuu 2006.
Monetary and exchange rate arrangements of the euro area with selected third countries and territories. Huhtikuu 2006.
The contribution of the ECB and the Eurosystem to European financial integration. Toukokuu 2006.
The single list in the collateral framework of the 14 May Eurosystem. Toukokuu 2006.
Equity issuance in the euro area. Toukokuu 2006.

TILASTOTASKUKIRJA

Saatavissa kuukausittain elokuusta 2003 alkaen.

LEGAL WORKING PAPER SERIES

- 1 Löber K. M., The developing EU legal framework for cleaning and settlement of financial instruments. Helmikuu 2006.
- 2 Athanassiou P., The application of multilingualism in the European Union context. Maaliskuu 2006.

OCCASIONAL PAPER SERIES

- 22 Musso A. ja Westermann T., Assessing potential output growth in the euro area – a growth accounting perspective. Tammikuu 2005.
- 23 Berg J., Van Rixtel A., Ferrando A., de Bondt G. ja Scopel S., The bank lending survey for the euro area. Helmikuu 2005.
- 24 Genre V., Momferatou D. ja Mourre G., Wage diversity in the euro area – an overview of labour cost differentials across industries. Helmikuu 2005.
- 25 Wolswijk G. ja de Haan J., Government debt management in the euro area: recent theoretical developments and changes in practices. Maaliskuu 2005.
- 26 Mörttinen L., Poloni, P., Sandars P. ja Vesala J., Analysing banking sector conditions: how to use macro-prudential indicators. Huhtikuu 2005.
- 27 Enderlein H., Lindner J., Calvo-Gonzalez O. ja Ritter R., The EU budget: how much scope for institutional reform? Huhtikuu 2005.
- 28 Martin R., Roma M. ja Vansteenkiste I., Regulatory reforms in selected EU network industries. Huhtikuu 2005.
- 29 Altissimo F., Georgiou E., Sastre T., Valderrama M. T., Sterne G., Stocker M., Weth M., Whelan K. ja Willman A., Wealth and asset price effects on economic activity. Kesäkuu 2005.
- 30 Task force of the Monetary Policy Committee of the European System of Central Banks, Competitiveness and the export performance of the euro area. Kesäkuu 2005.
- 31 Sturm M. ja Siegfried N., Regional monetary integration in the member states of the Gulf Cooperation Council. Kesäkuu 2005.
- 32 International Relations Committee Task Force, Managing financial crises in emerging market economies – experience with the involvement of private sector creditors. Kesäkuu 2005.
- 33 Schmiedel H. ja Schönenberger A., Integration of securities market infrastructure in the euro area. Heinäkuu 2005.
- 34 Garbaravicius T. ja Dierick F., Hedge funds and their implications for financial stability. Elokuu 2005.
- 35 Petschnigg R., The institutional framework for financial market policy in the USA seen from an EU perspective. Syyskuu 2005.

- 36 Angeloni I., Flad M. ja Mongelli F. P., Economic and monetary integration of New Member States: helping to chart the route. Syyskuu 2005.
- 37 Bê Duc L., de Bondt G., Calza A., Marqués Ibáñez D., van Rixtel A. ja Scopel S., Financing conditions in the euro area. Lokakuu 2005.
- 38 Briotti M. G., Economic reactions to public finance consolidation: a survey of the literature. Lokakuu 2005.
- 39 Annenkov A. ja Madaschi C., Labour productivity in the Nordic EU countries: a comparative overview and explanatory factors 1980–2004. Lokakuu 2005.
- 40 Mongelli F. P., Dorrucci E. ja Agur I., What does European institutional integration tell us about trade integration? Joulukuu 2005.
- 41 Leiner-Killinger N., Madaschi C. ja Ward-Warmedinger M., Trends and patterns in working time across euro area countries 1970–2004: causes and consequences. Joulukuu 2005.
- 42 Dierick F., Pires F., Scheicher M. ja Spitzer K. G., The New Basel Capital Framework and its implementation in the European Union. Joulukuu 2005.
- 43 International Relations Committee Task Force, The accumulation of foreign reserves. Helmikuu 2006.
- 44 Monetary Policy Committee of the ESCB Task Force, Competition, productivity and prices in the euro area services sector. Huhtikuu 2006.
- 45 Benalal N., Diaz del Hoyo J. L., Pierluigi B. ja Vidalis N., Output growth differentials across the euro area countries: some stylised facts. Toukokuu 2006.
- 46 Altissimo F., Ehrmann M. ja Smets F., Inflation persistence and price-setting behaviour in the euro area – a summary of the IPN evidence. Kesäkuu 2006.

WORKING PAPER SERIES

- 594 Baldwin R., The euro's trade effects. Maaliskuu 2006.
- 595 Giannone D. ja Reichlin L., Trends and cycles in the euro area: how much heterogeneity and should we worry about it? Maaliskuu 2006.
- 596 Duval R. ja Elmeskov J., The effects of EMU on structural reforms in labour and product markets. Maaliskuu 2006.
- 597 Angeloni I., Aucremanne L. ja Ciccarelli M., Price setting and inflation persistence: did EMU matter? Maaliskuu 2006. Published in: Economic Policy, Huhtikuu 2006.
- 598 Cappiello L., Hördahl P., Kadareja A. ja Manganelli S., The impact of the euro on financial markets. Maaliskuu 2006.
- 599 Mongelli F. P. ja Vega J. L., What effects is EMU having on the euro area and its member countries? An overview. Maaliskuu 2006.
- 600 Stracca L., A speed limit monetary policy rule for the euro area. Huhtikuu 2006.
- 601 Afonso A. ja Gaspar V., Excess burden and the cost of inefficiency in public services provision. Huhtikuu 2006.
- 602 Messina J. ja Vallanti G., Job flow dynamics and firing restrictions: evidence from Europe. Huhtikuu 2006.
- 603 Canova F. ja Ciccarelli M., Estimating multi-country VAR models. Huhtikuu 2006.
- 604 Koepl T., Monnet C. ja Temzelides T., A dynamic model of settlement. Huhtikuu 2006.
- 605 D'Agostino A., Giannone D. ja Surico V., (Un)Predictability and macroeconomic stability. Huhtikuu 2006.
- 606 Dias D. A., Robalo Marques C. ja Santos Silva J. M. C., Measuring the importance of the uniform nonsynchronization hypothesis. Huhtikuu 2006.
- 607 Hoeberichts M. ja Stokman A., Price setting behaviour in the Netherlands: results of a survey. Huhtikuu 2006.

- 608 Sánchez M., How does information affect the comovement between interest rates and exchange rates? Huhtikuu 2006.
- 609 Buitier W. H., The elusive welfare economics of price stability as a monetary policy objective: why New Keynesian central bankers should validate core inflation. Huhtikuu 2006.
- 610 Tetlow R. J. ja Ironside B., Real-time model uncertainty in the United States: the Fed from 1996–2003. Huhtikuu 2006.
- 611 Bullard J. ja Schaling E., Monetary policy, determinacy, and learnability in the open economy. Huhtikuu 2006.
- 612 Schmitt-Grohé S. ja Uribe M., Optimal fiscal and monetary policy in a medium-scale macroeconomic model. Huhtikuu 2006.
- 613 Juillard M., Karam P., Laxton D. ja Pesenti P., Welfare-based monetary policy rules in an estimated DSGE model of the US economy. Huhtikuu 2006.
- 614 Devereux M. B. ja Engel C., Expenditure switching vs. real exchange rate stabilization: competing objectives for exchange rate policy. Huhtikuu 2006.
- 615 Fatás A., Mihov I. ja Rose A. K., Quantitative goals for monetary policy. Huhtikuu 2006.
- 616 Ehrmann M. ja Fratzscher M., Global financial transmission of monetary policy shocks. Huhtikuu 2006.
- 617 Lünemann P. ja Mathä T. Y., New survey evidence on the pricing behaviour of Luxembourg firms. Toukokuu 2006.
- 618 Cornille D. ja Dossche M., The patterns and determinants of price setting in the Belgian industry. Toukokuu 2006.
- 619 Campolmi A. ja Faia E., Cyclical inflation divergence and different labour market institutions in the EMU. Toukokuu 2006.
- 620 Funke K. ja Nickel C., Does fiscal policy matter for the trade account? A panel cointegration study. Toukokuu 2006.
- 621 Welz P., Assessing predetermined expectations in the standard sticky-price model: a Bayesian approach. Toukokuu 2006.
- 622 Diron M., Short-term forecasts of euro area real GDP growth: an assessment of real-time performance based on vintage data. Toukokuu 2006.
- 623 Ciccone A. ja Papaioannou E., Human capital, the structure of production, and growth. Toukokuu 2006.
- 624 Coche J., Koivu M., Nyholm K. ja Poikonen V., Foreign reserves management subject to a policy objective. Toukokuu 2006.
- 625 D'Agostino A., Serafini R. ja Ward-Warmedinger M., Sectoral explanations of employment in Europe: the role of services. Toukokuu 2006.
- 626 De Santis R. A. ja Gérard B., Financial integration, international portfolio choice and the European Monetary Union. Toukokuu 2006.
- 627 Sørensen C. K. ja Puigvert Gutiérrez J. M., Euro area banking sector integration: using hierarchical cluster analysis techniques. Toukokuu 2006.
- 628 Dreger C., Reimers H.-E. ja Roffia B., Long-run money demand in the new EU Member States with exchange rate effects. Toukokuu 2006.
- 629 Vitale P., A market microstructure analysis of foreign exchange intervention. Toukokuu 2006.
- 630 Sánchez M., Implications of monetary union for catching-up member states. Toukokuu 2006.
- 631 Andersson M., Hansen L. J. ja Sebestyén S., Which news moves the euro area bond market? Toukokuu 2006.
- 632 Giannone D. ja Reichlin L., Does information help recovering structural shocks from past observations? Toukokuu 2006.
- 633 Giannone D., Reichlin L. ja Small D. H., Nowcasting GDP and inflation: the real-time informational content of macroeconomic data. Toukokuu 2006.

634 Hauptmeier S., Heipertz M. ja Schuknecht L., Expenditure reform in industrialised countries: a case study approach. Toukokuu 2006.

MUITA JULKAISUJA

Eurosetelien palauttaminen kiertoon – toimintamalli väärennösten havaitsemista ja setelien laatuun perustuvaa lajittelua varten luottolaitoksille ja muille rahaa ammattimaisesti käsitteleville laitoksille. Tammikuu 2005.

Review of the international role of the euro. Tammikuu 2005.

Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report. Tammikuu 2005.

Banking structures in the new EU Member States. Tammikuu 2005.

TARGET 2 -seurantaraportti. Helmikuu 2005.

Rahapolitiikan toteuttaminen euroalueella: Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Helmikuu 2005.

Review of the application of the Lamfalussy framework to EU securities markets legislation. Helmikuu 2005.

Payment and securities settlement systems in the accession countries – Addendum incorporating 2003 figures. Helmikuu 2005.

Statistics and their use for monetary and economic policy-making. Maaliskuu 2005.

Letter from ECB President to the Chairman of the International Accounting Standards Board of 13 April 2005: in support of the current proposal to amendments to IAS 39 – The fair value option. Huhtikuu 2005.

Euro money market study 2004. Toukokuu 2005.

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli – menettelykuvaus eurojärjestelmän vastapuolille. Toukokuu 2005.

Regional economic integration in a global framework – proceedings of the G20 Workshop held in Beijing, 22–23 September 2004. Toukokuu 2005.

TARGET Annual Report 2004. Toukokuu 2005.

The New EU Member States: Convergence and Stability. Toukokuu 2005.

Financial stability review. Kesäkuu 2005.

Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Vakalis, Member of the European Parliament. Kesäkuu 2005.

Opas siitä, miten kansalliset viranomaiset kuulevat Euroopan keskuspankkia suunnitelmista lainsäädännöksi. Kesäkuu 2005.

Assessment of SORBNET-EURO and BIREL against the Core Principles: connection of SORBNET-EURO to TARGET via the Banca d'Italia and its national RTGS system BIREL. Kesäkuu 2005.

Information guide for credit institutions using TARGET. Kesäkuu 2005.

Statistical classification of financial markets instruments. Heinäkuu 2005.

Reply of the ECB to the public consultation by the CEBS on the consolidated financial reporting framework for credit Institutions. Heinäkuu 2005.

Payment and securities settlement systems in the European Union – Addendum incorporating 2003 figures (Blue Book, August 2005). Elokuu 2005.

Eurosystem contribution to the public consultation by the European Commission on the Green Paper on Financial Services Policy (2005–2010). Elokuu 2005.

Central banks' provision of retail payment services in euro to credit institutions – policy statement. Elokuu 2005.

EKP:n tilastot: lyhyt kuvaus. Elokuu 2005.

A assessment of euro retail payment systems against the applicable core principles. Elokuu 2005.
Indicators of financial integration in the euro area. Syyskuu 2005.
EU banking structures. Lokakuu 2005.
EU banking sector stability. Lokakuu 2005.
Second progress report on TARGET2. Lokakuu 2005.
Legal aspects of the European System of Central Banks. Lokakuu 2005.
European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 2005.
Large EU banks' exposures to hedge funds. Marraskuu 2005.
Green paper on the enhancement of the EU framework for investment funds. Eurosystem contribution to the Commission's public consultation. Marraskuu 2005.
The European Commission's Green Paper on mortgage credit in the EU. Eurosystem contribution to the public consultation. Joulukuu 2005.
Financial stability review. Joulukuu 2005.
Review of the international role of the euro. Joulukuu 2005.
The Eurosystem, the Union and beyond. Joulukuu 2005.
Bond markets and long-term interest rates in non-euro area Member States of the European Union and in acceding countries – Statistical tables. Tammikuu 2006.
Data collection from credit institutions and other professional cash handlers under the Framework for banknote recycling. Tammikuu 2006.
Euro Money Market Survey 2005. Tammikuu 2006.
Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report. Helmikuu 2006.
Towards a single euro payments area – objectives and deadlines (4th Progress Report). Helmikuu 2006.
Handbook for the compilation of flows statistics on the MFI balance sheet. Helmikuu 2006.
Methodological notes for the compilation of the revaluation adjustment. Helmikuu 2006.
National implementation of regulation ECB/2001/13. Helmikuu 2006.
Payment and securities settlement systems in the European Union and in the acceding countries – Addendum incorporating 2004 data (Blue Book). Maaliskuu 2006.
ECB statistics: an overview. Huhtikuu 2006.
TARGET Annual Report 2005. Toukokuu 2006.
Financial Stability Review. Kesäkuu 2006.

ESITTEITÄ

The current TARGET system. Elokuu 2005.
TARGET2 – innovation and transformation (update 2005). Elokuu 2005.
The euro area at a glance. Elokuu 2005.
ECB statistics: a brief overview. Elokuu 2005.
The European Central Bank, the Eurosystem, the European System of Central Banks. Toukokuu 2006.

SANASTO

Tähän sanastoon on koottu Kuukausikatsauksessa usein käytettyjä termejä. Tätä kattavampi ja yksityiskohtaisempi sanasto on saatavissa EKP:n www-sivustosta (www.ecb.int/home/glossary/html/index.en.html).

Alijäämä (julkisyhteisöt) (deficit, general government): Julkisyhteisöjen nettoluotonotto eli julkisen talouden kokonaistulojen ja -menojen ero.

Alijäämäsuhte (julkisyhteisöt) (deficit ratio, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi perustamissopimuksen artiklan 104 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo. Alijäämäsuhteen englanninkielisinä nimityksinä käytetään myös termejä ”budget deficit ratio” ja ”fiscal deficit ratio”.

Alijäämä-velkakoikaisu (julkisyhteisöt) (deficit-debt adjustment, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän ja velan muutoksen erotus.

Arvopaperisijoitus (portfolio investment): Euroalueella olevien nettomääräiset sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”saamiset”), ja euroalueen ulkopuolisten nettomääräiset sijoitukset euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”velat”). Arvopaperisijoituksiin kuuluvat osakkeet ja velkapaperit, joista jälkimmäiset jaotellaan vielä joukkolainoihin ja rahamarkkinapapereihin. Transaktiot kirjataan maksettuun tai saatuun todelliseen hintaan, josta on vähennetty kulut ja palkkiot. Jotta sijoitus voidaan katsoa arvopaperisijoitukseksi, omistusosuuden yrityksessä on oltava alle 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta.

Avoimet työpaikat (job vacancies): Kollektiivinen nimitys äskettäin syntyneistä, vapaana olevista tai lähiaikoina vapautuvista työpaikoista, joiden täyttämiseksi työnantaja on ryhtynyt aktiivisiin toimiin löytääkseen sopivan ehdokkaan.

Bruttokansantuote, BKT (gross domestic product, GDP): Taloudessa tuotettujen kaikkien tavaroiden ja palvelujen arvo, josta on vähennetty välituotekäyttö ja johon on lisätty tuote- ja tuontiverot nettomääräisinä. Bruttokansantuote voidaan eritellä tuotanto-, meno- tai tuloerien mukaan. Bruttokansantuotteen keskeiset menoerät ovat kotitalouksien kulutus, julkinen kulutus, kiinteän pääoman bruttomuodostus, varastojen muutokset sekä tavaroiden ja palvelujen vienti ja tuonti (ml. euroalueen sisäinen kauppa).

Deflaatio (deflation): Yleisen hintatason, kuten kuluttajahintaindeksin, lasku.

EKP:n ohjauskorot (key ECB interest rates): EKP:n neuvoston asettamat, EKP:n rahapolitiikan mitoituksen määrittelyssä käytettävät korot. Ohjauskorot ovat perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko (eli näissä operaatioissa tehtävien korkotarjousten alaraja) sekä maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko.

Eoniakorko (EONIA, euro overnight index average): Pankkien välisten euromääräisten yön yli -markkinoiden efektiivinen korko. Eoniakorko lasketaan euromääräisillä rahamarkkinoilla toimivien suurten pankkien ilmoittamien vakuudettomien yön yli -luottojen korkojen painotettuna keskiarvona.

ERM II (ERM II, exchange rate mechanism II): Valuuttakurssimekanismi, johon euroalueen maiden ja euroalueen ulkopuolelle EMUn kolmannessa vaiheessa jääneiden EU:n jäsenvaltioiden välinen yhteistyö perustuu.

Euriborkorko (EURIBOR, euro interbank offered rate): Parhaiksi luokiteltujen suurten pankkien toisilleen antamien euromääräisten luottojen korko. Euriborkorko lasketaan päivittäin näiden pankkien välisille maturiteetiltaan eripituisille enintään 12 kuukauden talletuksille.

Euroalue (euro area): Ne EU:n jäsenvaltiot, jotka ovat ottaneet euron käyttöön yhteiseksi rahaksi perustamissopimuksen mukaisesti.

Euroalueen ostopäälliköille tehdyt kyselyt (Eurozone Purchasing Managers' Surveys): Tehdasteollisuuden ja palvelusektorin suhdannekyselyt, joita tehdään useissa euroalueen maissa ja joita käytetään indeksien laatimiseen. Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Eurozone Manufacturing Purchasing Managers' Index, PMI) on painotettu indikaattori, joka lasketaan tuotannon, uusien tilauksien, työllisyyden, tavarantoimittajien tilausaikojen ja ostovarastojen indekseistä. Palvelusektorin kyselyssä on liiketoiminnan nykyhetkeä, tulevaan liiketoimintaan liittyviä odotuksia, avoinna olevia hankkeita, tulevaa uutta liiketoimintaa, työllisyyttä, tuotantopanosten hintoja ja laskutettuja hintoja koskevia kysymyksiä. Euroalueen yhdistelmäindeksi (Eurozone Composite Index) lasketaan yhdistämällä tehdasteollisuuden ja palvelusektorin kyselyjen tulokset.

Eurojärjestelmä (Eurosysteem): Keskuspankkijärjestelmä, joka käsittää Euroopan keskuspankin ja niiden EU:n jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, jotka ovat jo ottaneet euron käyttöön.

Eurokeskuskurssi (central parity tai central rate): Kunkin ERM II:een kuuluvan valuutan eurokursi, jonka perusteella määritellään ERM II -valuuttojen vaihteluvälit.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit (effective exchange rates; EERs, nominal/real): Euron efektiiviset valuuttakurssit ovat euron kahdenvälisen valuuttakurssien painotettuja keskiarvoja suhteessa euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden valuuttoihin. EKP julkistaa euron nimelliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit suhteessa kahden kauppakumppanimaaryhmän valuuttoihin: EER 23 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää 13 euroalueen ulkopuolista EU-jäsenvaltiota ja 10 tärkeintä EU:n ulkopuolista kauppakumppanimaata) ja EER 42 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää EER 23 -kauppakumppanimaat ja 19 muuta maata). Painot perustuvat kunkin kauppakumppanimaan osuuksiin euroalueen ulkomaankaupasta ja kilpailuun kolmansilla markkinoilla. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssit ovat nimellisiä efektiivisiä valuuttakursseja, jotka on deflatoitu ulkomaisien hintojen tai kustannusten painotetulla keskiarvolla suhteessa kotimaisiin hintoihin tai kustannuksiin. Kummallakin valuuttakurssilla mitataan maan hinta- ja kustannuskilpailukykyä.

Euroopan komission kyselyt (European Commission surveys): Kussakin EU-jäsenvaltiossa Euroopan komission puolesta tehdyt yhdenmukaistetut suhdanne- ja kuluttajakyselyt. Kyselylomakepohjaiset kyselyt suunnataan tehdasteollisuuden, rakennusalan, vähittäiskaupan ja palvelusektorin johtavassa asemassa oleville sekä kuluttajille. Kustakin kuukausikyselystä lasketaan yhdistelmäindikaattorit, jotka kokoavat useisiin eri kysymyksiin annetut vastaukset yhdeksi ainoaksi indikaattoriksi (luottamusindikaattorit).

Hintavakaus (price stability): Eurojärjestelmän ensisijainen tavoite. EKP:n neuvosto on määritellyt hintavakauden euroalueen yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) alle 2 prosentin vuotiseksi nousuksi. Samalla neuvosto on todennut, että hintavakauden tavoitteeseen pyrittäessä tähdätään inflaatiovauhdin säilyttämiseen 2 prosentin tuntumassa keskipitkällä aikavälillä.

Impliittinen volatilitteetti (implied volatility): Varallisuusesineen (esim. osakkeen tai joukkolainavelkakirjan) hinnan muutosvauhdin odotettu volatilitteetti (eli keskihajonta). Se voidaan johtaa

varallisuusesineen hinnasta, eräpäivästä ja siihen perustuvien optioiden toteutushinnasta sekä riskittömästä tuotosta käyttämällä jotakin optiohinnoittelumallia, kuten Blackin ja Scholesin mallia.

Inflaatio (inflation): Yleisen hintatason, kuten kuluttajahintaindeksin, nousu.

Inflaatioon sidotut valtion joukkolainat (inflation-indexed government bonds): Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat velkapaperit, joiden koronmaksut ja pääoma on sidottu tiettyyn kuluttajahintaindeksiin.

Julkisyhteisöt (general government): EKT 95:ssä määritelty sektori, joka koostuu lähinnä henkilökohtaiseen tai kollektiiviseen kulutukseen tarkoitettujen ei-markkinaehtoisten tavaroiden ja palvelujen tuotannosta ja/tai kansantulon ja varallisuuden uudelleenjaosta vastaavista yhteisöistä. Näitä yhteisöjä ovat valtionhallinto, aluehallinto ja paikallishallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Julkisyhteisöihin eivät kuulu kaupallista toimintaa harjoittavat julkisessa omistuksessa olevat yhteisöt, kuten julkiset liikelaitokset.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa (fixed rate tender): Huutokauppamenettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen ja jossa osallistuvat vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla.

Likviditeettiin vaikuttavat riippumattomat tekijät (autonomous liquidity factors): Likviditeetin muutokset, jotka eivät yleensä johdu rahapoliittisten instrumenttien käytöstä. Näitä ovat esimerkiksi liikkeessä olevat setelit, valtion talletukset keskuspankissa ja keskuspankin ulkomaiset nettosaamiset.

M1 (M1): Suppea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät liikkeessä oleva raha ja yön yli-talletukset rahalaitosten sekä julkisen hallinnon tileillä (kuten postissa tai valtion kassassa).

M2 (M2): Väliaggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M1 ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset ja enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset rahalaitosten ja julkisen hallinnon tileillä.

M3 (M3): Lavea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M2 ja jälkimarkkinakelpoiset instrumentit, erityisesti takaisinostosopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit.

M3:n kasvun viitearvo (reference value for M3 growth): M3:n keskipitkän aikavälin vuotuinen kasvuvauhti, joka on sopusoinnussa hintavakauden kanssa. Nykyisin M3:n vuotuisen kasvun viitearvo on 4½ %.

Maksuvalmiusluotto (marginal lending facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa vastapuolet voivat saada kansallisesta keskuspankista yön yli -luottoa etukäteen vahvistetulla korolla hyväksyttävää vakuutta vastaan.

Osakkeet (equities): Omistusosuus yrityksen pääomasta. Osakkeisiin kuuluvat pörssissä kaupan kohteena olevat osakkeet (noteeratut osakkeet), noteeraamattomat osakkeet ja muuntotyypiset osuudet. Osakkeista saadaan yleensä osinkotuloa.

Pankkien luotonantokysely (bank lending survey, BLS): Eurojärjestelmän tammikuusta 2003 alkaen neljännesvuosittain toteuttama kysely pankkien luotonantopolitiikasta. Siinä ennalta määritellylle joukolle euroalueen pankkeja esitetään sekä yrityksiä että kotitalouksia koskevia kvalitatiivisia kysymyksiä luottokelpoisuusvaatimusten, lainaehtojen ja lainojen kysynnän muutoksista.

Perusrahoitusoperaatio (main refinancing operation): Eurojärjestelmän säännöllisesti käänteisoperaatioina toteuttama avomarkkinaoperaatio. Perusrahoitusoperaatiot toteutetaan viikoittaisina vakiohuutokauppoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko.

Pitempiaikainen rahoitusoperaatio (longer-term refinancing operation): Eurojärjestelmän säännöllisesti käänteisoperaatioina toteuttama avomarkkinaoperaatio. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan kuukausittaisina vakiohuutokauppoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä kolme kuukautta.

Rahalaitokset (MFIs, monetary financial institutions): Rahoituslaitokset, jotka yhdessä muodostavat euroalueen rahaa liikkeeseen laskevan sektorin. Rahalaitoksia ovat eurojärjestelmä, euroalueella olevat luottolaitokset, siten kuin ne on määritelty yhteisön lainsäädännössä, ja kaikki muut euroalueella olevat rahoituslaitokset, jotka ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvat lähinnä rahamarkkinarahastot.

Rahalaitossektorin konsolidoitu tase (consolidated balance sheet of the MFI sector): Tase, joka saadaan nettouttamalla rahalaitosten väliset positiot (esim. rahalaitosten väliset lainat ja talletukset) rahalaitosten yhteenlasketussa taseessa. Siitä saadaan tilastotietoja rahalaitossektorin saamisista ja veloista muihin euroalueella oleviin kuin rahalaitossektoriin (julkisyhteisöt ja muut euroalueella olevat) ja euroalueen ulkopuolisiin nähden. Konsolidoitu tase on tärkein tilastolähde raha-aggregaattien laskemisessa. Siihen myös perustuu M3:n vastaerien säännöllinen arviointi.

Rahalaitosten korot (MFI interest rates): Euroalueen luottolaitosten ja muiden rahalaitosten – keskuspankkeja ja rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta – euroalueella olevien kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin soveltamat korot.

Rahalaitosten luotonanto euroalueelle (MFI credit to euro area residents): Rahalaitosten lainat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille (sisältää lainat julkisyhteisöille ja yksityiselle sektorille) ja rahalaitosten hallussa olevat euroalueella sijaitsevien muiden liikkeeseenlaskijoiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit (osakkeet, osuudet ja velkapaperit).

Rahalaitosten pitkäaikaiset velat (MFI longer-term financial liabilities): Velat, joihin sisältyvät yli 2 vuoden määräaikaistalletukset, irtisanomisajaltaan yli 3 kuukauden talletukset, euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat yli 2 vuoden velkapaperit sekä euroalueen rahalaitossektorin oma pääoma ja varaukset.

Rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset (MFI net external assets): Euroalueen rahalaitosten ulkomaiset saamiset (kuten kulta, ulkomaanvaluutan määräiset setelit ja kolikot, euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat arvopaperit ja euroalueen ulkopuolisille myönnettyt lainat), joista on vähennetty euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset velat (kuten euroalueen ulkopuolisten talletukset ja takaisinostosopimukset sekä niiden hallussa olevat rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit).

Rahoitustarve (julkisyhteisöt) (borrowing requirement, general government): Julkisyhteisöjen nettomääräinen velan lisäys.

Sopimuspalkkaindeksi (index of negotiated wages): Työehtosopimusneuvottelujen mukaisten (ilman bonuksia laskettujen) peruspalkkojen indikaattori. Indeksillä mitataan kuukausipalkkojen impliisitistä keskimääräistä muutosta euroalueella.

Suora sijoitus (direct investment): Toiseen maahan tehty pääomasijoitus, jonka tarkoituksena on saada pysyvä osuus tässä maassa sijaitsevasta yrityksestä (käytännössä omistussosuuden oletetaan olevan vähintään 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta). Suoriin sijoituksiin sisältyvät osakepääoma, uudelleen sijoitetut voitot ja yritysten sisäisiin operaatioihin liittyvät muut pääomat. Suoriin sijoituksiin kirjataan nettomääräiset sijoitukset euroalueelta ulkomaille (”suorat sijoitukset ulkomaille”) ja nettomääräiset sijoitukset ulkomailta euroalueelle (”suorat sijoitukset euroalueelle”).

Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimus, SPF-kyselytutkimus (Survey of Professional Forecasters, SPF): Neljännesvuosittainen kyselytutkimus, jota EKP on toteuttanut vuodesta 1999 lähtien kootakseen kokonaistaloudellisia ennusteita euroalueen inflaatiosta, BKT:n määrän kasvusta ja työttömyydestä EU:hun sijoittautuneita rahoitus- ja muiden alojen järjestöjä lähellä olevilta asiantuntijoilta.

Talletusmahdollisuus (deposit facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa vasta-puolet voivat tehdä kansallisiin keskuspankkeihin yön yli -talletuksia etukäteen vahvistetulla korolla.

Tavaroiden ulkomaankauppa (external trade in goods): Tavaravienti euroalueen ulkopuolelle ja tavarantuonti euroalueen ulkopuolelta arvolla mitattuna sekä määrä- ja yksikköarvoindeksinä. Ulkomaankauppatilastot eivät ole verrattavissa kansantalouden tilinpitoon kirjattuun vientiin ja tuontiin, sillä kansantalouden tilinpidossa viennin ja tuonnin eriin sisältyvät sekä euroalueen sisäiset että ulkopuoliset transaktiot ja myös tavarat ja palvelut lasketaan yhteen. Ulkomaankauppatilastot eivät ole myöskään täysin verrattavissa maksutaseen tavarakauppaeraan. Tilastomenetelmistä johtuvien korjausten lisäksi pääasiallinen ero johtuu siitä, että ulkomaankauppatilastoissa tuonti kirjataan vakuutus- ja rahtipalvelut mukaan luettuina, kun taas maksutaseen tavarakaupassa se kirjataan vapaasti laivassa.

Teollisuuden tuottajahinnat (industrial producer prices): Teollisuuden (ilman rakentamista) euroalueen maiden kotimarkkinoilla myymien kaikkien tuotteiden tehdashinnat, joissa ei oteta huomioon kuljetuskustannuksia ja tuontia.

Teollisuustuotanto (industrial production): Teollisuuden bruttoarvonlisäys kiintein hinnoin.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten indeksi (hourly labour cost index): Työvoimakustannusten indikaattori. Työvoimakustannuksiin sisältyvät tehtyä työtuntia kohden lasketut (ml. ylityötunnit) bruttopalkat (rahana ja luontoissuorituksena ml. bonukset) ja muut työvoimakustannukset (työnantajan sosiaaliturvamaksut ja työnantajan maksamat työllistämiseen liittyvät verot, joista on vähennetty työnantajan saamat tukipalkkiot).

Tuottokäyrä (yield curve): Graafinen esitys luottoriskiltään samanlaisten mutta maturiteetiltaan erilaisten velkapapereiden koron tai tuoton ja maturiteetin välisestä suhteesta tiettyinä ajankohtana. Tuottokäyrän jyrkkyyttä voidaan mitata kahden maturiteetiltaan erilaisen koron välisenä erona.

Työn tuottavuus (labour productivity): Tuotannon määrä, joka voidaan tuottaa tietyllä työvoimapanoksella. Tavallisesti sitä mitataan kiinteähintaisena bruttokansantuotteena jaettuna joko työllisten kokonaismäärällä tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Työvoima (labour force): Työllisten ja työttömien määrä yhteensä.

Työvoimakustannukset/työntekijä (compensation per employee): Työnantajan työntekijälle rahana tai luontoissuorituksena maksama kokonaiskorvaus eli bruttopalkat sekä bonuspalkkiot, ylityökorvaukset ja työnantajien sosiaaliturvamaksut, jaettuna työntekijöiden kokonaismäärällä.

Ulkomainen varallisuus (international investment position, i.i.p.): Talouden kaikkien ulkomaisten saamisten (tai velkojen) arvo ja koostumus.

Vaihtuvakorkoinen huutokauppa (variable rate tender): Huutokauppanenettely, jossa vastapuolet tarjoavat sekä sen rahamäärän, josta ne haluavat tehdä kaupan keskuspankin kanssa, että rahamäärälle haluamansa koron.

Valuuttavaranto (international reserves): Keskuspankkien käytössä esteettä olevat ja niiden hallitsemat ulkomaiset saamiset maksuliikkeessä esiintyvien tasapainottomuuksien rahoittamiseksi tai sääntelemiseksi suoraan valuuttamarkkinainterventioilla. Euroalueen valuuttavaranto käsittää muiden valuttojen kuin euron määräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta, kullat, erityiset nosto-oikeudet ja eurojärjestelmän varanto-osuuden Kansainvälisessä valuuttarahastossa.

Varantovelvoite (reserve requirement): Varantojen vähimmäismäärä, jonka luottolaitoksen edellytetään pitävän eurojärjestelmässä. Varantovelvoitteen noudattaminen määräytyy keskimääräisten päivittäisten saldojen perusteella suunnilleen yhden kuukauden pituisena pitoajanjaksona.

Velka (julkisyhteisöt) (debt, general government): Bruttomääräinen nimellisarvoinen velka (talletukset, lainat ja arvopaperit johdannaisia lukuun ottamatta) vuoden lopussa ja sulautettuna julkisyhteisöjen sisäisillä erillä.

Velka (rahoitustilinpito) (debt, financial accounts): Rahoitustilinpidon käsite, joka sisältää lainat, talletusvelat, liikkeeseen lasketut velkapaperit ja yritysten eläkerahastojen vastuavelat (jotka johtuvat työnantajien suorista eläkevastuista työntekijöiden hyväksi) ajanjakson lopussa markkina-arvoon arvostettuina. Neljännesvuosittaisessa rahoitustilinpidossa velkaan ei tietojen puutteellisuuden vuoksi kuitenkaan sisällytetä ei-rahoitussektorin myöntämiä lainoja (esimerkiksi konsernin sisäisiä lainoja) tai euroalueen ulkopuolisten pankkien myöntämiä lainoja, vaikka nämä erät sisällytetään vuotuisen rahoitustilinpitoon.

Velkapaperi (debt security): Liikkeeseenlaskijan (lainansaajan) lupaus suorittaa maksu tai maksuja velkapaperin haltijalle (lainanantajalle) ennalta sovittuna päivänä tai päivinä. Velkapaperille maksetaan yleensä korkoa määrätyn prosentin (kuponkikorko) mukaan, ja/tai sen ostohinta on sen nimellisarvoa alempi. Alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli vuoden pituiset velkapaperit luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Velkasuhde (julkisyhteisöt) (debt-to-GDP ratio, general government): Julkisyhteisöjen velan suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi perustamissopimuksen artiklan 104 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo.

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, YKHI (Harmonised Index of Consumer Prices, HICP): Eurostatin laatima kuluttajahintaindikaattori, joka on yhdenmukainen kaikissa EU-jäsenvaltioissa.

Yksikkötyökustannukset (unit labour costs): Kokonaistyövoimakustannukset tuotantoyksikköä kohden. Euroalueen yksikkötyökustannukset lasketaan työntekijän kokonaiskorvauksen suhteena työn tuottavuuteen (joka on määritelty kiinteähintaiseksi bruttokansantuotteeksi työllistettyä kohden).

Suomen Pankki
Bank of Finland
PO Box 160
FI-00101 HELSINKI
FINLAND

P3D

ISSN 1561032-2

